

GODIŠNJI IZVEŠTAJ
ENERGOPROJEKT GARANT A.D.O. BEOGRAD
ZA 2015. GODINU

Beograd, april 2016.

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS”, broj 31/2011, 112/2015) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Sl. glasnik RS”, broj 14/2012, 5/2015) Energoprojekt Garant a.d.o. Beograd, MB 07812728, objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2015. GODINU

S A D R Ž A J

I GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Bilans stanja

Bilans uspeha

Izveštaj o ostalom rezultatu

Izveštaj o tokovima gotovine

Izveštaj o promenama na kapitalu

Napomene uz finansijske izveštaje

SA MIŠLJENJEM OVLAŠĆENOG AKTUARA

II IZVEŠTAJ REVIZORA

III GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

IV IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

V ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

VI ODLUKA O RASPODELI DOBITI

VII IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNO G UPRAVLJANJA

I GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Bilans stanja

Bilans uspeha

Izveštaj o tokovima gotovine

Izveštaj o promenama na kapitalu

Napomene uz finansijske izveštaje

Mišljenje ovlašćenog aktuara na finansijske izveštaje i Izveštaj o poslovanju 2015.

Попуњава друштво за осигурање			
07812728		6512	100001468
Матични број		Шифра делатности	ПИБ
Назив: Енергопроект Гарант а.д.о.			
Седиште: Београд, Булевар Михаила Пупина бр.12			

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	Позиција	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
	А К Т И В А					
0	А. НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0004 + 0005 + 0006 + 0009 + 0010 + 0021 + 0022)	0002		265.852	279.545	319.992
01, осим 012, 013 и дела 019	И. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (ИМОВИНА)	0003				1
012, део 019	II. ГУДВИЛ	0004				
013, део 019	III. СОФТВЕР И ОСТАЛА ПРАВА	0005	22	559	95	
02, осим 021, дела 027, дела 028 и дела 029	IV. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0007 + 0008)	0006	23	264.057	278.307	278.422
020, 022, 023, 025, 026, део 027, део 028, део 029	1. Некретнине, постројења и опрема који служе за обављање делатности	0007		4.016	3.952	2.969
024, део 027, део 028, део 029	2. Инвестиционе некретнине	0008		260.041	274.355	275.453
021, део 027, део 028, део 029	V. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0009				
03, осим 037	VI. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0011 + 0015)	0010		0	0	40.842
	1. Учешћа у капиталу (0012 + 0013 + 0014)	0011		0	0	40.842
030, део 039	а) зависних правних лица	0012				
031, део 039	б) придружених правних лица и заједничким подухватима	0013				
део 038, део 039	в) осталих правних лица	0014				40.842
	2. Остали дугорочни финансијски пласмани (0016 + 0019 + 0020)	0015		0	0	0
036, део 039	2.1 Инвестиције које се држе до доспећа (0017 + 0018)	0016		0	0	0
део 036, део 039	а) Дужничке хартије од вредности са фиксним приносом	0017				
део 036, део 039	б) Остале хартије од вредности и инвестиције које се држе до доспећа	0018				
033, део 039	2.2 Депозити код банака	0019				
део 038, део 039	2.3. Остали непоменути дугорочни финансијски пласмани	0020				
04, осим 040	VII. ОСТАЛА ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА	0021				
40	VIII. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0022	24	1.236	1.143	727
	В. ОБРТНА ИМОВИНА (0024 + 0025 + 0026 + 0045 + 0046 + 0049)	0023		829.440	785.475	735.011
10, 13, 15	I. ЗАЛИХЕ	0024	25	72	13	606
14	II. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0025				
	III. ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (0027 + 0032 + 0033 + 0044)	0026		814.294	766.369	653.412
	1. Потраживања (0028 + 0029 + 0030 + 0031)	0027	26	33.224	39.970	21.911
део 20, део 21	1.1. Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	0028		33.123	39.736	21.642
део 20, део 21	1.2. Потраживања од реосигураваача и ретроцесионара	0029				
део 21	1.3. Потраживања за регресе	0030				
22, осим 223	1.4. Остала потраживања	0031		101	234	269
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0032			2.624	10.068
	3. Финансијски пласмани (0034 + 0038 + 0042 + 0043)	0033	27	668.679	605.740	470.703

233, део 239	3.1. Финансијска средства расположива за продају (0035 + 0036 + 0037)	0034		0	0	0
део 233, део 239	а) Дужничке хартије од вредности расположиве за продају	0035				
део 233, део 239	б) Власничке хартије од вредности расположиве за продају	0036				
део 233, део 239	в) Остале хартије од вредности и финансијска средства расположива за продају	0037				
236, део 239	3.2. Финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха (0039 + 0040 + 0041)	0038		333.759	184.095	0
део 236, део 239	а) Дужничке хартије од вредности које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	0039		332.400	182.736	
део 236, део 239	б) Власничке хартије од вредности које се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	0040		1.359	1.359	
део 236, део 239	в) Остале хартије од вредности и финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	0041				
232, део 239	3.3. Краткорочни депозити код банака	0042		334.920	421.645	455.939
235, 238, део 239	3.4. Остали краткорочни финансијски пласмани	0043				14.764
24	4. Готовински еквиваленти и готовина	0044	28	112.391	118.035	150.730
26	IV. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0045				
	V. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (0047 + 0048)	0046		6.650	9.587	10.164
274	1. Разграничени трошкови прибаве осигурања	0047				
270, 271, 272, 273, 279	2. Друга активна временска разграничења	0048	29	6.650	9.587	10.164
	VI. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА И РЕТРОЦЕСИОНАРА (0050 + 0051 + 0052)	0049		8.424	9.506	70.829
275	1. Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	0050	30	8.120	7.991	3.410
276	2. Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	0051	31	304	1.515	67.419
277	3. Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	0052				
	Г. УКУПНА АКТИВА (0001 + 0002 + 0023)	0053		1.095.292	1.065.020	1.055.003
88	Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0054				

П А С И В А						
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0407 + 0408 + 0411 + 0412 - 0413 + 0414 - 04	0401		821.181	805.511	779.734
	I. ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406)	0402	32	699.887	699.887	699.887
300	1. Акцијски капитал	0403		699.793	699.793	699.793
303, 304	2. Државни и друштвени капитал	0404				
301, 302	3. Улози друштва за узајамно осигурање	0405				
309	4. Остали капитал	0406		94	94	94
31	II. НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	0407				
	III. РЕЗЕРВЕ (0409 + 0410)	0408		0	0	0
305	1. Емисиона премија	0409				
306, 307	2. Законске, статутарне и друге резерве	0410				
320	IV. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0411				
32, осим 320	V. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ	0412				
33	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ	0413				
34, осим 342	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0415 + 0416)	0414	33	121.294	105.624	79.847
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0415		56.403	32.797	18.667
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0416		64.891	72.827	61.180
35, осим 352	VIII. ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0418 + 0419)	0417		0	0	0
350	1. Губитак из ранијих година	0418				
351	2. Губитак текуће године	0419				
037, 237	IX. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0420				
	X. УЧЕШЋА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0421				
	B. РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0423 + 0430 + 0434 + 0435 + 0444 + 0453 + 0457)	0422		274.111	259.509	275.269
	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0424 + 0425 + 0426 + 0427 + 0428 + 0429)	0423	34	18.156	2.024	4.543

400, 403	1. Математичка резерва	0424				
401	2. Резерве за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују у инвестиционом ризику	0425				
402	3. Резерве за изравнање ризика	0426		13.985	1.730	3.771
405	4. Резерве за бонусе и попусте	0427		3.781		
407	5. Друге техничке резерве осигурања	0428				
406, 409	6. Друга дугорочна резервисања	0429		390	294	772
	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0431 + 0432 + 0433)	0430		0	0	0
411	а) према матичним и зависним правним лицима	0431				
412	б) према осталим повезаним правним лицима	0432				
410, 413, 414, 415, 417, 419	в) остале дугорочне обавезе	0433				
416	III. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0434				
	IV. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0436 + 0440 + 0441 + 0442 + 0443)	0435	35	21.807	12.373	11.078
	1. Краткорочне финансијске обавезе (0437 + 0438 + 0439)	0436		0	0	0
420	а) према матичним и зависним правним лицима	0437				
421	б) према осталим повезаним правним лицима	0438				
од 422 до 429, осим 427	в) остале краткорочне финансијске обавезе	0439				
427	2. Обавезе по основу сталних средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставаља	0440				
43	3. Обавезе по основу штета и уговорених износа	0441				
44, 45, 46, 47, осим 474	4. Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	0442		19.720	12.373	9.487
474	5. Обавезе за порез из резултата	0443		2.087		1.591
	V. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (0445 + 0449 + 0450)	0444	36	127.431	126.657	103.543
	1. Резерве за преносне премије (0446 + 0447 + 0448)	0445		126.164	125.758	102.471
490, део 492	а) животних осигурања и саосигурања	0446				
491, део 492	б) неживотних осигурања и саосигурања	0447		126.164	125.758	102.471
део 492	в) реосигурања и ретроцесија	0448				
део 497	2. Резерве за неистекле ризике	0449				
496, 498, 499	3. Друга пасивна временска разграничења (0451 + 0452)	0450		1.267	899	1.072
део 499	а) одложени приходи по основу регресних потраживања	0451				
496, 498, део 499	б) остала непоменута пасивна временска разграничења	0452		1.267	899	1.072
	VI. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ (0454 + 0455 + 0456)	0453	37	106.691	118.455	156.105
493, део 495	а) животних осигурања и саосигурања	0454				
494, део 495	б) неживотних осигурања и саосигурања	0455		106.691	118.455	156.105
део 495	в) удели у штетама реосигурања и ретроцесија	0456				
део 497	VII. ДРУГЕ ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ ОСИГУРАЊА – ДО ГОДИНУ ДАНА	0457	38	26		
35, осим 352	VIII. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0458				
	Г. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0422 - 0458)	0459		1.095.292	1.065.020	1.055.003
89	Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0460				

У Београду,
дана 29.02.2016.

Законски Заступник

[Handwritten signature]

Попуњава друштво за осигурање			
07812728		6512	100001468
Матични број		Шифра делатности	ПИБ
Назив: Енергопројект Гарант а.д.о.			
Седиште: Београд, Булевар Михаила Пупина бр.12			

БИЛАНС УСПЕХА
у периоду од 01.01. до 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	Позиција	Ознака за АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
	I. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1014 + 1015)	1001		114.282	111.078
	1. Приходи од премија осигурања и саосигурања (1003 + 1004 - 1005 - 1006 - 1007 + 1008)	1002	1	114.252	111.033
600 део 602	1.1. Обрачуната премија животних осигурања и саосигурања	1003			
610, 613	1.2. Обрачуната премија неживотних осигурања и саосигурања	1004		169.994	160.110
део 512, део 523	1.3. Премија пренета у саосигурање – пасивна	1005		3.952	5.354
део 512, део 523	1.4. Премија пренета у реосигурање	1006		51.384	20.436
део 60, део 61	1.5. Повећање резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике осигурања и саосигурања	1007		406	23.287
део 60, део 61	1.6. Смањење резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике осигурања и саосигурања	1008			
	2. Приходи од премија реосигурања и ретроцесија (1010 - 1011 - 1012 + 1013)	1009		0	0
део 602, 614, 615	2.1. Обрачуната премија реосигурања и ретроцесија	1010			
део 512, део 523	2.2. Премија пренета ретроцесијом реосигурања и ретроцесија	1011			
део 60, део 61	2.3. Повећање резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике реосигурања и ретроцесија	1012			
део 60, део 61	2.4. Смањење резерви за преносне премије и резерви за неистекле ризике реосигурања и ретроцесија	1013			
606, део 609, 650, део 659	3. Приходи од послова непосредно повезаних с пословима осигурања	1014			
део 609, 639, 64, део 653, 655, део 659	4. Остали пословни приходи	1015	2	30	45
	II. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ (1017 + 1026 + 1034 - 1035 - 1044 + 1045 - 1046 + 1047 + 1048)	1016		30.293	37.588
	1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (1018 + 1019 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025)	1017	3	12.325	544
500	1.1. Математичка резерва животних осигурања - повећање	1018			
506	1.2. Математичка резерва неживотних осигурања - повећање	1019			
502	1.3. Допринос за превентиву	1020		70	51
503	1.4. Доприноси прописани посебним законима	1021			
504	1.5. Допринос Гарантном фонду	1022			
505	1.6. Резервисања за изравнање ризика	1023		12.255	493

507	1.7. Резервисања за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују и инвестиционом ризику, резервисања за бонусе и попусте и повећања других техничких резерви	1024		3.781	
509	1.8. Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	1025			
	2. Расходи накнада штета и уговорених износа (1027 + 1028 + 1029 + 1030 + 1031 - 1032 - 1033)	1026	4	25.515	11.325
510	2.1. Ликвидиране штете и уговорени износи животних осигурања	1027			
520	2.2. Ликвидиране штете неживотних осигурања	1028		10.823	75.677
део 513, део 524	2.3. Ликвидиране штете – удели у штетама саосигурања	1029		18.824	5.475
део 513, део 524	2.4. Ликвидиране штете – удели у штетама реосигурања и ретроцесија	1030			
део 53, део 54, део 55	2.5. Расходи извиђаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорених износа	1031		6.108	768
део 603, 620, 621	2.6. Приходи од учешћа саосигурања у накнади штета	1032		1.017	154
део 603, 622, 623, 624, 625	2.7. Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета	1033		9.223	70.441
	3. Резервисане штете – повећање (1036 - 1037 + 1038 - 1039 + 1040 - 1041 + 1042 - 1043) > 0	1034	5	0	28.253
	3. Резервисане штете – смањење (1036 - 1037 + 1038 - 1039 + 1040 - 1041 + 1042 - 1043) < 0	1035	5	10.551	0
515	3.1. Резервисане штете животних осигурања – повећање	1036			
део 604	3.2. Резервисане штете животних осигурања – смањење	1037			
526	3.3. Резервисане штете неживотних осигурања – повећање	1038		50.027	30.272
630	3.4. Резервисане штете неживотних осигурања – смањење	1039		59.535	678
516, 527	3.5. Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија – повећање	1040		124	
део 604, 632	3.6. Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија – смањење	1041		1.167	1.341
део 513	3.7. Повећање резервисаних штета – удела саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара у штетама	1042			
635	3.8. Смањење резервисаних штета – удела реосигуравача, односно ретроцесионара у штетама	1043			
607, 652, 654 и део 673	4. Приходи по основу регреса и продаје осигураних оштећених ствари	1044	6	803	
517, 529	5. Повећање осталих техничких резерви – нето	1045	7	26	
део 604, 631, 633, 638	6. Смањење осталих техничких резерви – нето	1046	7		2.534
518, 528	7. Расходи за бонусе и попусте	1047			
део 51, део 52	8. Остали пословни расходи	1048			
	III. ДОБИТАК – БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1001 - 1016)	1049		83.989	73.490
	IV. ГУБИТАК – БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1016 - 1001)	1050		0	0
	Б. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ				
	I. ПРИХОДИ ОД ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА (1052 + 1053 + 1057 + 1058 + 1059 + 1060 + 1061)	1051	8	56.552	74.842
660, 661, 665, део 672	1. Приходи од зависних и придружених правних лица и од заједничких подухвата	1052			
	2. Приходи од улагања у непокретности (1054 + 1055 + 1056)	1053		6.277	6.856
део 608, део 653	2.1. Приходи од закупнина инвестиционих некретнина	1054		6.277	6.856
део 681	2.2. Приходи од усклађивања вредности инвестиционих некретнина	1055			
део 670	2.3. Приходи од продаје непокретности (дезинвестирања)	1056			

део 662	3. Приходи од камата	1057		15.897	16.516
део 683, део 686, део 687	4. Приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	1058		11.989	6.471
део 672	5. Добици од продаје хартија од вредности	1059			
део 663	6. Позитивне курсне разлике из активности инвестирања	1060		22.389	44.999
део 671, део 679, део 682, део 686, део 689	7. Остали приходи по основу инвестиционе активности	1061			
	II. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА (1063 + 1064 + 1067 + 1068 + 1069 + 1070)	1062	9	29.501	8.485
560, 561, 565, део 572	1. Расходи из односа са зависним и придруженим правним лицима и из заједничких подухвата	1063			
	2. Расходи по основу улагања у непокретности (1065 + 1066)	1064		14.314	1.246
део 581	2.1. Расходи по основу обезвређења инвестиционих некретнина	1065		14.314	1.098
део 570	2.2. Губици при продаји непокретности (дезинвестирању)	1066			148
део 583, део 586, део 587	3. Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	1067		5.319	4.481
део 572	4. Губици при продаји хартија од вредности	1068			
део 563	5. Негативне курсне разлике из активности инвестирања	1069		9.868	2.758
део 571, део 579, део 582, део 586, део 589	6. Остали расходи по основу инвестиционе активности	1070			
	III. ДОБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ (1051 - 1062)	1071		27.051	66.357
	IV. ГУБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ (1062 - 1051)	1072		0	0
	V. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА (1074 + 1079 + 1084 - 1085)	1073		55.579	58.734
	1. Трошкови прибаве (1075 + 1076 - 1077 + 1078)	1074	10	26.177	19.399
део 542	1.1. Провизије	1075		17.640	10.315
део 53, део 54, део 55	1.2. Остали трошкови прибаве	1076		8.537	9.084
274	1.3. Промена разграничених трошкова прибаве – повећање	1077			
274	1.4. Промена разграничених трошкова прибаве – смањење	1078			
	2. Трошкови управе (1080 + 1081 + 1082 + 1083)	1079		39.796	42.314
530	2.1. Амортизација	1080		587	608
део 54	2.2. Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	1081		4.796	3.800
део 55	2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични трошкови	1082		23.025	24.906
део 53, део 54, део 55	2.4. Остали трошкови управе	1083		11.388	13.000
део 53, део 54, део 55	3. Остали трошкови спровођења осигурања	1084	12	2.484	2.615
605, 651	4. Провизија од реосигурања и ретроцесија	1085	13	12.878	5.594
	I. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК – НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1049 + 1071 - 1050 - 1072 - 1073) ≥ 0	1086		55.461	81.113
	II. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК – НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1049 + 1071 - 1050 - 1072 - 1073) ≤ 0	1087		0	0
део 66	III. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ, ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ ПРИХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	1088	14	3.592	5.942
део 56	IV. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ, ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ РАСХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	1089	15	1.727	884
део 68	V. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	1090	16	19.537	
део 58	VI. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	1091	17		879
део 67	VII. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1092	18	118	118
део 57	VIII. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1093	19		100
	IX. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1086 + 1088 + 1090 + 1092 - 1087 - 1089 - 1091 - 1093) ≥ 0	1094		76.981	85.310

	X. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1086 + 1088 + 1090 + 1092 - 1087 - 1089 - 1091 - 1093) ≤ 0	1095		0	0
69 - 59	XI. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1096			
59 - 69	XII. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1097	20	355	2.145
	Г. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1094 + 1096 - 1095 - 1097)	1098		76.626	83.165
	Д. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1095 + 1097 - 1094 - 1096)	1099		0	0
	Ђ. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	1. Порез на добитак	1100		11.828	10.627
342	2. Добитак по основу креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	1101		93	289
352	3. Губитак по основу смањења одложених пореских средстава из претходних година и креирања одложених пореских обавеза	1102			
	Е. НЕТО ДОБИТАК (1098 - 1099 - 1100 + 1101 - 1102)	1103		64.891	72.827
	1. Нето добитак који припада мањинским улагачима	1104			
	2. Нето добитак који припада већинском власнику	1105			
	Ж. НЕТО ГУБИТАК (1099 - 1098 + 1100 - 1101 + 1102)	1106		0	0
	1. Нето губитак који се приписује мањинским улагачима	1107			
	2. Нето губитак који се приписује већинском власнику	1108			
	З. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	1109	21	413	463
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	1110			

У Београду,
дана 29.02.2016.

Законски заступник

[Handwritten signature]

Попуњава друштво за осигурање			
07812728		6512	100001468
Матични број		Шифра делатности	ПИБ

Назив: Енергопројект Гарант а.д.о.

Седиште: Београд, Булевар Михаила Пупина бр.12

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
у периоду од 01.01. до 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	Позиција	Ознака за АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1103)	2001		64891	72827
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1106)	2002		0	0
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	I. СТАВКЕ КОЈЕ НЕ ЋЕ БИТИ РЕКЛАСИФИКОВАНЕ У БИЛАНСУ УСПЕХА У БУДУЋИМ ПЕРИОДИМА				
320	1. Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	2003			
320	2. Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	2004			
321	3. Актуарски добици по основу планова дефинисаних примања	2005			
331	4. Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	2006			
322	5. Добици по основу улагања у власничке инструменте капитала	2007			
332	6. Губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	2008			
323	7. Добици по основу удела у осталом свеобухватном резултату придружених друштава	2009			
333	8. Губици по основу удела у осталом свеобухватном резултату придружених друштава	2010			
	II. СТАВКЕ КОЈЕ НАКНАДНО МОГУ БИТИ РЕКЛАСИФИКОВАНЕ У БИЛАНСУ УСПЕХА У БУДУЋИМ ПЕРИОДИМА				
324	1. Добици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања	2011			
334	2. Губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања	2012			
325	3. Добици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање	2013			
335	4. Губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање	2014			
326	5. Добици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока	2015			
336	6. Губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока	2016			
327	7. Добици по основу хартија од вредности расположивих за продају	2017			
337	8. Губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	2018			
	III. ОСТАЛЕ КОМПОНЕНТЕ ОСТАЛОГ РЕЗУЛТАТА				
329	1. Остали нереализовани добици	2019			
339	2. Остали нереализовани губици	2020			
	IV. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017 + 2019)	2021		0	0
	V. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018 + 2020)	2022		0	0
	VI. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА (ОБРАЧУНСКИ)	2023			
	VII. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2021 - 2022 - 2023) ≥ 0	2024		0	0
	VIII. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2021 - 2022 - 2023) ≤ 0	2025		0	0

B. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 + 2024 - 2002 - 2025) ≥ 0	2026		64891	72827
1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
2. Приписан власницима који немају контролу	2028			
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2001 + 2024 - 2002 - 2025) ≤ 0	2029		0	0
1. Приписан већинским власницима капитала	2030			
2. Приписан власницима који немају контролу	2031			

У Београду,
дана 29.02.2016.

Законски заступник

[Handwritten signature]

Попуњава друштво за осигурање			
07812728		6512	100001468
Матични број		Шифра делатности	ПИБ
Назив: Енергопројект Гарант а.д.о.			
Седиште: Београд, Булевар Михаила Пупина бр.12			

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01. до 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 1 до 5)	3001	246104	237050
1. Премије осигурања и саосигурања и примљени аванси	3002	205982	151506
2. Премије реосигурања и ретроцесија	3003		
3. Приливи од учешћа у накнади штета	3004	9900	70852
4. Примљене камате из пословних активности	3005		
5. Остали приливи из редовног пословања	3006	30222	14692
II. Одливи готовине из пословних активности (од 1 до 9)	3007	176892	188070
1. Накнаде штета и уговорених износа из осигурања, удели у штетама из саосигурања и дати аванси	3008	29600	81472
2. Накнаде штета и удели у штетама из реосигурања и ретроцесија	3009		
3. Премије саосигурања, реосигурања и ретроцесија	3010	55261	27459
4. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3011	24679	26955
5. Остали трошкови спровођења осигурања	3012	42831	31337
6. Плаћене камате	3013		
7. Порез на добитак	3014	7117	4773
8. Одливи по основу осталих јавних прихода	3015	17404	16074
9. Остали одливи готовине из редовног пословања	3016		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3017	69212	48980
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3018	0	0
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (од 1 до 5)	3019	46899	33591
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3020		
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021		1046
3. Остали финансијски пласмани – депоновања и улагања (нето приливи)	3022	28030	15255

	4. Примљене камате из активности инвестирања	3023	18869	17290
	5. Примљене дивиденде и учешћа у резултату	3024		
II.	Одливи готовине из активности инвестирања (од 1 до 3)	3025	73988	73619
	1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3026		
	2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3027	756	2870
	3. Остали финансијски пласмани – депоновања и улагања (нето одливи)	3028	73232	70749
III.	Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3029	0	0
IV.	Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3030	27089	40028
V.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I.	Приливи готовине из активности финансирања (од 1 до 5)	3031	0	0
	1. Увећање основног капитала	3032		
	2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3033		
	3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3034		
	4. Остале дугорочне обавезе	3035		
	5. Остале краткорочне обавезе	3036		
II.	Одливи готовине из активности финансирања (од 1 до 7)	3037	49221	47177
	1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
	2. Дугорочни кредити (нето одливи)	3039		
	3. Краткорочни кредити (нето одливи)	3040		
	4. Остале дугорочне обавезе	3041		
	5. Остале краткорочне обавезе	3042		
	6. Финансијски лизинг	3043		
	7. Исплаћене дивиденде и учешћа у резултату	3044	49221	47177
III.	Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3045	0	0
IV.	Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3046	49221	47177
Г.	СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3019 + 3031)	3047	293003	270641
Д.	СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3007 + 3025 + 3037)	3048	300101	308866
Ђ.	НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3047 - 3048)	3049	0	0
Е.	НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3047)	3050	7098	38225
Ж.	ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3051	118035	150730
З.	ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3052	5691	8288
И.	НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	4237	2758
Ј.	ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3049 - 3050 + 3051 + 3052 - 3053)	3054	112391	118035

У Београду,
дана 29.02.2016.

Законски заступник

[Handwritten signature]

Прилог 5

Попуњена друштво за осигурање		100001468	
07812728	6512	ПИБ	
Матични број	Шифра делатности		

Назив:
 Енергопроект Гарант а.д.о.
 Седиште:
 Београд, Булевар Михаила Пупина 12

Редни број	О П И С	АОП	Основни капитал(група 30, осим 305, 306, 307 и 309)	АОП	Остали капитал(рн 309)	АОП	Неуплаћени уписани капитал(група 31)	АОП	Емисиона премија(рн 305)	АОП	Резерве(рн 306 и 307)	АОП	рев. резерве и нереализовани добитци (група 32)	АОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
1	Почетно стање или стање на дан 1. Јануара претходне године	4001	699793	4027	94	4051		4075		4099		4123		4149
2	Исправка материјално значајних грешака и промене рачуноводствених политика – повећање позиције	4002		4028		4052		4076		4100		4124		4150
3	Исправка материјално значајних грешака и промене рачуноводствених политика – смањење позиције	4003		4029		4053		4077		4101		4125		4151
4	Кориговано почетно стање или стање на дан 1. Јануара претходне године (Редни бр. 1 + 2 - 3)	4004	699793	4030	94	4054	0	4078	0	4102	0	4126	0	4152
5	Емисије акција	4005		xxx	xxx	4055		4079		4103		4127		xxx
6	Повећање ревалоризационих резерви и нереализовани добитци по основу компоненти осталог резултата	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	4126	xxx	xxx
7	Смањење ревалоризационих резерви	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
8	Нереализовани губици по основу компоненти осталог резултата	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	4103	xxx	xxx	xxx	4153
9	Нето добитак периода	4006		4031		xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
10	Нето рубрица периода	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
11	Стицање сопствених акција (смањење капитала повећањем одбитних ставки)	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
12	Пропадајућу повећање сопствених акција (повећање капитала смањењем одбитних ставки)	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
13	Пренос с једног на други облик капитала – повећање позиције	4007		4032		4056		4080		4104		4129		4154

Редни број	ОПИС	1	2	3	4	5	6	7	АОП					
37.	Смањење капитала по основу обавеза према запосленима	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	4171					
38.	Остала повећања позиције	4022		4046	4070	4094	4118	4144	4172					
39.	Остала смањења позиције	4023		4047	4071	4095	4119	4145	4173					
40.	Укупна повећања по рачунима у текућој години (редни бр. 26 + 27 + 29 + 30 + 31 + 32 + 34 + 38)	4024	0	4048	4072	4096	4120	4146	4174					
41.	Укупна смањења по рачунима у текућој години (редни бр. 28 + 33 + 35 + 36 + 37 + 39)	4025	0	4049	4073	4097	4121	4147	4175					
42.	Крајње стање или стање на дан 31. децембра текуће године (редни бр. 25 + 40 - 41)	4026	699793	4050	4074	4098	4122	4148	4176					
		АОП	Основни капитал(група 30, осим 305, 306, 307 и 309)	АОП	Остали капитал(рн 309)	АОП	Неуплаћени уписани капитал(група 31)	АОП	Емисиона премија(рн 305)	АОП	Резерве(рн 306 и 307)	АОП	рев. резерве и нереализовани добици (група 32)	АОП

	8	Нераспоређени добитак(група 34, осим рн 342)																				
		АОП	4205	xxx	4206	xxx	4207	xxx	4208	xxx	4209	xxx	4210	xxx	4211	xxx	4212	xxx	4213	xxx	4214	xxx
	9	Укупно (кол. 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8)																				
		АОП	4230	xxx	4231	xxx	4232	xxx	4233	xxx	4234	xxx	4235	xxx	4236	xxx	4237	xxx	4238	xxx	4239	xxx
	10	Губитак до вис. капитала(група 35, осим рн 352)																				
		АОП	4256	xxx	4257	xxx	4258	xxx	4259	xxx	4260	xxx	4261	xxx	4262	xxx	4263	xxx	4264	xxx	4265	xxx
	11	Откупљ. сопс. акције и удели(рн 037,237)																				
		АОП	4280	xxx	4281	xxx	4282	xxx	4283	xxx	4284	xxx	4285	xxx	4286	xxx	4287	xxx	4288	xxx	4289	xxx
	12	Нереализовани губици(група 33)																				
		АОП	4310	xxx	4311	xxx	4312	xxx	4313	xxx	4314	xxx	4315	xxx	4316	xxx	4317	xxx	4318	xxx	4319	xxx
	13	Укупно одбитне ставке (кол. 10 + 11 + 12)																				
		АОП	4320	xxx	4321	xxx	4322	xxx	4323	xxx	4324	xxx	4325	xxx	4326	xxx	4327	xxx	4328	xxx	4329	xxx
	14	Укупно капитал(кол. 9 - 13)																				
		АОП	4360	xxx	4341	xxx	4342	xxx	4343	xxx	4344	xxx	4345	xxx	4346	xxx	4347	xxx	4348	xxx	4349	xxx
	15	Губитак изнад вис. капитала(група 35, осим рн 352)																				
		АОП	4360	xxx	4341	xxx	4342	xxx	4343	xxx	4344	xxx	4345	xxx	4346	xxx	4347	xxx	4348	xxx	4349	xxx
121294			4210		821181	4234	0	4260	0	4284	0	4314	0	4320	821181	4344	0					

У Београду,
дан 29.02.2016.

Законски заступник
Elmo fsc linc

Попуњава друштво за осигурање			
07812728		6512	100001468
Матични број		Шифра делатности	ПИБ

Назив:

Енергопројект Гарант а.д.о.

Седиште:

Београд, Булевар Михаила Пупина бр.12

СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА 2015. ГОДИНУ

I. ОПШТИ ПОДАЦИ О ПРАВНОМ ЛИЦУ

ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
Број месеци пословања (од 1 до 12)	9001	12	12
Ознака за врсту посла (од 1 до 4)	9002	3	3
Ознака за власништво (од 1 до 5)	9003	2	2
Број страних (правних или физичких) лица која имају учешће у капиталу	9004		
Просечан број запослених на основу стања крајем сваког месеца (цео број)	9005	9	10

II. БРУТО ПРОМЕНЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ И НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМЕ И БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА

износи у хиљадама динара

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
1	Нематеријална имовина				
	Стање на почетку године	9006	12.932	12.837	95
	Повећања (набавке) у току године	9007	505	41	464
	Смањења у току године	9008	9.272	9.272	
	Ревалоризација	9009			
	Стање на крају године (9006 + 9007 - 9008 + 9009)	9010	4.165	3.606	559
део 02	Некретнине, постројења и опрема				
	Стање на почетку године	9011	282.778	4.471	278.307
	Повећања (набавке) у току године	9012	757	693	64
	Смањења у току године	9013	15.523	1.209	14.314
	Ревалоризационе резерве	9014			
	Стање на крају године (9011 + 9012 - 9013 + 9014)	9015	268.012	3.955	264.057
део 02	Биолошка средства				
	Стање на почетку године	9016			
	Повећања (набавке) у току године	9017			
	Смањења у току године	9018			
	Ревалоризација	9019			
	Стање на крају године (9016 + 9017 - 9018 + 9019)	9020	0	0	0

III. СТРУКТУРА ОСНОВНОГ И ОСТАЛОГ КАПИТАЛА СА ЕМИСИОНОМ ПРЕМИЈОМ

износи у хиљадама динара

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
300	Акцијски капитал	9021	699793	699793
	од тога: капитал у страном власништву	9022		
301, 302	Удели друштава за узајамно осигурање	9023		
303	Државни капитал	9024		
304	Друштвени капитал	9025		
305	Емисиона премија	9026		
309	Остали капитал	9027	94	94
	СВЕГА (9021 + 9023 + 9024 + 9025 + 9026 + 9027)	9028	699887	699887

IV. СТРУКТУРА АКЦИЈСКОГ КАПИТАЛА

износи у хиљадама динара/број акција као цео број

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
	Обичне акције			
	Број обичних акција	9029	157257	157257
део 300	Номинална вредност обичних акција – укупно	9030	699793	699793
	Приоритетне акције			
	Број приоритетних акција	9031		
део 300	Номинална вредност приоритетних акција – укупно	9032		
	СВЕГА – номинална вредност акција (9030 + 9032 = 9021)	9033	699793	699793

V. ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
20, 21, 22	Потраживања (стање на крају године)	9034	33224	42613
43, 44	Обавезе из делатности (стање на крају године)	9035	14460	6495
226	Потраживања у току године од других друштава за осигурање за накнаду штете настале на властитој имовини (дуговни промет без почетног стања)	9036		
26	ПДВ – претходни порез (годишњи износ по пореским пријавама)	9037		
43, 44, 45, 46	Обавезе из пословања (потражни промет без почетног стања)	9038	161512	174210
450	Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају (потражни промет без почетног стања)	9039	18070	19376
451	Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9040	2356	2488
452	Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9041	4411	4291
476, 477	Обавезе за дивиденде и учешће у резултату (потражни промет без почетног стања)	9042	49221	47177
462	Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима (потражни промет без почетног стања)	9043	2125	2215
471	Обавезе за ПДВ (годишњи износ по пореским пријавама)	9044	1255	1371
	Контролни збир (од 9034 до 9044)	9045	286634	300236

VI. ТРОШКОВИ И ДРУГИ РАСХОДИ

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
541	Трошкови горива и енергије	9046	259	171
550	Трошкови зарада и накнада зарада (брото)	9047	24837	26155
551	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	9048	3968	3860
552, 553, 554 и 555	Трошкови накнада физичким лицима (брото) по основу уговора	9049	3364	3463
556	Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	9050	2396	2362
559	Остали лични расходи и накнаде	9051	288	296
542	Трошкови производних услуга	9052	23071	13662
део 542	Трошкови закупнина	9053	4371	4248
део 542	Трошкови закупнина земљишта	9054		
део 542	Трошкови истраживања и развоја	9055		
53	Трошкови амортизације и резервисања	9056	829	618
545	Трошкови премија осигурања	9057	240	224
547	Трошкови платног промета	9058	650	605
део 549	Трошкови чланарина	9059	42	41
део 548	Трошкови пореза	9060	4715	4143
део 546	Трошкови доприноса	9061		
562	Расходи камата (према трећим лицима)	9062		
део 560, део 561 и 562	Расходи камата и део финансијских расхода	9063	323	
део 560, део 561 и део 562	Расходи камата по кредитима од банака и других финансијских институција	9064		
део 549	Расходи за хуманитарне, научне, верске, културне, здравствене, образовне и спортске намене, као и за заштиту човекове средине	9065		
	Контролни збир (од 9046 до 9065)	9066	69353	59848

VII. ПРИХОДИ

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
део 60, део 61	Приходи од премије осигурања	9067	169588	136823
640, 642	Приходи од других премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	9068		
641	Приходи по основу условљених донација	9069		
608, 653	Приходи од закупнина	9070	6277	6856
606, 650, 651	Приходи од провизија	9071	12878	5594
део 660, део 661 и 662	Приходи од камата	9072	7	27
део 660, део 661 и део 662	Приходи од камата по рачунима и депозитима у банкама и осталим финансијским институцијама	9073	15897	16516
део 660, део 661 део 665 и део 669	Приходи по основу дивиденди и учешћа у добитку	9074		
	Контролни збир (од 9067 до 9074)	9075	204647	165816

VIII. СТРУКТУРА ЗАЛИХА

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
10	Материјал, резервни делови и ситан инвентар који се отписује у моменту ставања у употребу	9076	9	13
13	Остаци осигураних оштећених ствари	9077		
део 14	Средства намењена продаји, која су стечена наплатом потраживања	9078		
	Контролни збир (од 9076 до 9078)	9079	9	13

IX. СЕКТОРСКА СТРУКТУРА ПРЕМИЈА

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
део 60, део 61	Приходи од премије остварене од домаћих привредних друштава	9080	142114	116605
део 60, део 61	Приходи од премије остварене од домаћих физичких лица	9081	560	369
део 60, део 61	Приходи од премије остварене од домаћих предузетника	9082		
део 60, део 61	Приходи од премије остварене од домаћих државних институција	9083		
део 60, део 61	Приходи од премије остварене од домаћих финансијских институција	9084	13489	8129
део 60, део 61	Приходи од премије остварене од домаћих непрофитних организација и фондација	9085		
део 60, део 61	Приходи од премије остварене од страних физичких лица	9086		
део 60, део 61	Приходи од премије остварене од страних правних лица	9087	13425	11720
део 60, део 61	Приходи од премије остварене од европских финансијских и развојних институција	9088		
60 део, 61 део	Приходи од премије остварене од међународних финансијских и развојних институција	9089		
	Контролни збир (од 9080 до 9089)	9090	169588	136823

X. СЕКТОРСКА СТРУКТУРА ШТЕТА

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа домаћим привредним друштвима	9091	4025	883
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа домаћим физичким лицима	9092	4191	3372
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа домаћим предузетницима	9093		
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа домаћим државним институцијама	9094		
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа домаћим финансијским институцијама	9095	1182	26
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа домаћим непрофитним организацијама и фондацијама	9096		
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа страним физичким лицима	9097		
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа страним правним лицима	9098	1425	71396
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа европским финансијским и развојним институцијама	9099		
део 51, део 52	Расходи по основу накнаде штета и уговорених износа међународним финансијским и развојним институцијама	9100		
	Контролни збир (од 9091 до 9100)	9101	10823	75677

XI. СТРУКТУРА ДИВИДЕНДИ

Група рачуна, рачун	ОПИС	Ознака за АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
део 476	Дивиденде исплаћене домаћим привредним друштвима	9102	45747	43847
део 476	Дивиденде исплаћене домаћим физичким лицима	9103		
део 476	Дивиденде исплаћене домаћим државним институцијама	9104		
део 476	Дивиденде исплаћене домаћим финансијским институцијама	9105	3474	3330
део 476	Дивиденде исплаћене домаћим непрофитним организацијама и фондацијама	9106		
део 476	Дивиденде исплаћене страним физичким лицима	9107		
део 476	Дивиденде исплаћене страним правним лицима	9108		
део 476	Дивиденде исплаћене европским финансијским и развојним институцијама	9109		
део 476	Дивиденде исплаћене међународним финансијским и развојним институцијама	9110		
	Контролни збир (од 9102 до 9110)	9111	49221	47177

У Београду,
дана 29.02.2016.

Законски заступник
друштва за осигурање

[Handwritten signature]

„ENERGOPROJEKT GARANT“ A.D.O.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2015. GODINU**

Beograd, februar 2016. godine

SADRŽAJ

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	1
2.	UPRAVLJAČKA STRUKTURA	2
3.	VLASNIČKA STRUKTURA.....	2
4.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	3
5.	RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	6
6.	GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	8
7.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	9
7.1.	Procenjivanje	9
7.2.	Efekti kurseva stranih valuta	10
7.3.	Prihodi	10
7.4.	Rashodi	11
7.5.	Porez na dobitak.....	12
7.6.	Nematerijalna ulaganja.....	13
7.7.	Nekretnine, postrojenja i oprema	14
7.8.	Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	14
7.9.	Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	15
7.10.	Investicione nekretnine.....	15
7.11.	Zalihe.....	16
7.12.	Finansijski instrumenti	16
7.13.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	18
7.14.	Potraživanja.....	19
7.15.	Finansijski plasmani	20
7.16.	Obaveze	20
7.17.	Naknade zaposlenima.....	21
7.18.	Rezervisanja – tehnička rezerva	23
8.	UPRAVLJANJE RIZIKOM	24
9.	BILANS USPEHA	31
9.1	PRIHODI OD PREMIJA OSIGURANJA I SAOSIGURANJA (AOP 1002)	31
9.2.	OSTALI POSLOVNI PRIHODI (AOP 1015).....	32
9.3.	RASHODI ZA DUGOROČNA REZERVISANJA (AOP 1017).....	32
9.4	RASHODI NAKNADA ŠTETA I UGOVORENIH IZNOSA (AOP 1026).....	33
9.5.	REZERVISANE ŠTETE – PROMENE (AOP 1035,1034).....	33
9.6.	PRIHODI PO OSNOVU REGRESA I PRODAJE OSIGURANIH OŠTEĆENIH STVARI (AOP 1044)	3

9.7. OSTALE TEHNIČKE REZERVE – PROMENE (AOP 1045 i 1046).....	34
9.8. PRIHODI OD INVESTIRANJA SREDSTAVA OSIGURANJA (AOP 1051)	35
9.9. RASHODI PO OSNOVU NVESTIRANJA SREDSTAVA OSIGURANJA (AOP 1062).....	35
9.10. TROŠKOVI PRIBAVE (AOP 1074)	36
9.11. TROŠKOVI UPRAVE (AOP 1079).....	36
9.12. OSTALI TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (AOP 1084).....	37
9.13. PROVIZIJA OD REOSIGURANJA I RETROCESIJA (AOP 1085)	37
9.14. FINANSIJSKI PRIHODI OSIM FINANSIJSKIH PRIHODA PO OSNOVU INVESTICIONE AKTIVNOSTI (AOP 1088).....	37
9.15. FINANSIJSKI RASHODI OSIM FINANSIJSKIH RASHODA PO OSNOVU INVESTICIONE AKTIVNOSTI (AOP 1089).....	38
9.16. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI POTRAŽIVANJA I DRUGE IMOVINE KOJA SLUŽI ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI (AOP 1090)	38
9.17. RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA POTRAŽIVANJA I DRUGE IMOVINE KOJA SLUŽI ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI (AOP 1091).....	38
9.19. OSTALI RASHODI (AOP 1093).....	39
9.20. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA(AOP 1097).....	39
9.21. ZARADA PO AKCIJI (AOP 1110).....	39
9.22. POSLOVANJE PO VRSTAMA OSIGURANJA	40
10. BILANS STANJA	41
10.1. SOFTVER I OSTALA PRAVA (AOP 0005).....	41
10.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (AOP 0007)	41
10.2.1. Investicione nekretnine	41
10.3. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA (AOP 0022)	42
10.4. ZALIHE (AOP 0024).....	42
10.5. POTRAŽIVANJA (AOP 0027 i 0032)	42
10.6. FINANSIJSKI PLASMANI (AOP 0033)	43
10.6.1. Depoziti kod banaka	43
10.6.2. Finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.....	44
10.7. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA (AOP 0044)	44
10.8. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (AOP 0048).....	45
10.9. PRENOSNA PREMIJA SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA KOJA PADA NA TERET SAOSIGURAVAČA I REOSIGURAVAČA (AOP 0050).....	45
10.10. REZERVISANE ŠTETE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA KOJE PADAJU NA TERET SAOSIGURAVAČA I REOSIGURAVAČA (AOP 0051).....	46
10.11. PROMENE NA KAPITALU.....	47
10.12. OSNOVNI I OSTALI KAPITAL (AOP 0402).....	48
10.13. NERASPOREĐENA DOBIT (AOP 0414).....	48

10.14. DUGOROČNA REZERVISANJA (AOP 0423)	49
10.15. KRATKOROČNE OBAVEZE (AOP 0435)	49
10.16. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (AOP 0444)	50
10.17. REZERVISANE ŠTETE (AOP 0453)	51
10.18. DRUGE TEHNIČKE REZERVE OSIGURANJA (AOP 0457)	51
11. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	51
12. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA	53
13. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	53
14. SUDSKI SPOROVI	54
15. EKSTERNA KONTROLA	55
16. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	55

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Garant, akcionarsko društvo za osiguranje (u daljem tekstu: Društvo), registrovano je kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD-2455/2005 od 12.05.2005. Osnovna delatnost Društva je obavljanje svih vrsta neživotnog osiguranja kao i poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07812728
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	6512 neživotno osiguranje
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100001468

Društvo je osnovano 25.02.1992.godine, od strane Jubmes banke d.d. Beograd, kao Deoničko društvo za osiguranje i reosiguranje „Garant“. Početkom 1994.g. preduzeća iz sistema Energoprojekt su otkupila 75% akcija od Jubmes banke. Pod nazivom „Energoprojekt Garant“ Akcionarsko društvo za osiguranje, odnosno skraćenim nazivom „Garant“ a.d.o., Društvo posluje od 2005. g., kada je kod Agencije za privredne registre – Registar privrednih subjekata, registrovana promena poslovnog imena.

Društvo je u junu 2012. godine izvršilo usklađivanje sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. glasnik RS“ broj 36/2011 i 99/2011), tako što su, na sednici Skupštine akcionara društva koja je održana 27.06.2012. godine, doneti izmenjeni Osnivački akt i Statut društva kako bi se Društvo uskladilo novim Zakonom. Društvo je dana 28.06.2012. godine podnelo registracionu prijavu za promenu podataka Agenciji za privredne registre, koja je o registraciji promena izdala Rešenje broj БД 88092/2012 dana 03.07.2012. godine.

Rešenjem Narodne banke Srbije G.br.11716 od 30.12.2009.g., Društvu je izdata dozvola za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja, kao i obavljanje poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja, što je upisano u Registar privrednih subjekata Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 201409/2009. Ovo rešenje je bilo na snazi i tokom poslovnog perioda koji je predmet ovog izveštavanja.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, kao i po osnovu delatnosti kojoj pripada, razvrstano u **veliko pravno lice**.

Prosečan broj zaposlenih radnika, na osnovu stanja krajem svakog meseca, iznosio je:

- 2015. godine: 9 radnika i
- 2014. godine: 10 radnika

Godišnji finansijski izveštaji koji su predmet ovih Napomena su **pojedinačni finansijski izveštaji Društva** odobreni 29.02.2016. godine na 37. sednici Nadzornog odbora

Društva. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima i Zakona o osiguranju, u organizaciji organa upravljanja u Društvu prihvaćen je dvodomni sistem, tako da Društvo ima sledeće organe upravljanja: Nadzorni odbor (sa Komisijom za reviziju, kao Zakonom predviđenim telom uspostavljenim za njegovo efikasnije funkcionisanje) i Izvršni odbor koga čine tri izvršna duirektora. Članovi Nadzornog i Izvršnog odbora registrovani su u Agenciji za privredne registre i poseduju saglasnost Narodne Banke Srbije za članstvo u navedenim organima.

U izveštajnom periodu, sastav Nadzornog odbora činili su sledeći članovi, izabrani na mandatni period od 4 godine, odn. do 2016. godine:

- Jovan Nikčević, predsednik;
- Dimitraki Zipovski, član;
- Zoran Jovanović, član;
- Mirjana Grbović, nezavisni član;
- Gordana Klanšček, nezavisni član.

U izveštajnom periodu Izvršni odbor činili su sledeći članovi, izabrani na mandatni period od 4 godine, tj. do 2016. godine:

- Mirjana Bogičević, Generalni direktor,
- Jelica Mandić, Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan,
- Lidija Vasić, Izvršni direktor za osiguranje.

U izveštajnom periodu članovi Komisije za reviziju, izabrani na mandatni period od 4 godine, tj. do 2016. godine, bili su:

- Mirjana Grbović, predsednik;
- Dimitraki Zipovski, član;
- Zoran Jovanović, član.

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Tokom izveštajnog perioda nije bilo promene vlasničke strukture sa kraja 2014. a sama struktura prikazana je u sledećoj tabeli. Ukupni broj akcija koje je Društvo emitovalo (obične, na ime i sa pravom glasa – svaka akcija jedan glas, ISIN: RSENGRE89752, CFI ESUFR) koji je tokom izveštajnog perioda bio i ostao nepromenjen iznosi 157.257 komada.

Red. broj	Akcionar	Broj akcija		% učešća
		31.12.2015.	31.12.2014.	31.12.2015.
1.	Energoprojekt Holding a.d.	146.155	146155	92,94022
2.	Jubmes banka a.d. Beograd	11.056	11.056	7,03053
3.	Evropa Osiguranje u stečaju	44	44	0,02798
4.	NMS Investment support doo	1	1	0,00064
5.	Nedeljković Igor	1	1	0,00064
U K U P N O:		157.257	157.257	100,00

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Odlukom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 135/14, 141/2014 i 102/2015). Ovo odlukom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenoj Odluci, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Odlukom o sadržaju računa u kontnom okviru za društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 135/14 i 102/2015).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica («Službeni glasnik RS» broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost («Službeni glasnik RS» broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica («Službeni glasnik RS» broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica («Službeni glasnik RS» 24/2014, 30/2015);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe («Službeni glasnik RS» broj 116/2004 i 99/2010);

- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014); i drugi.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji za osiguranja se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Odlukom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 141/2014 i 102/2015), koji odstupaju od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili su na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - "Investicioni entiteti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);

- Izmene MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" - Obelodanjivanja o nadoknativom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje" – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 "Dažbine" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2010-2012", objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2011-2013", objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine); i
- Izmene MRS 19 "Primanja zaposlenih" - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2012-2014", objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 11 "Zajednički aranžmani" - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 "Regulatorni računi razgraničenja" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 "Prihodi iz ugovora sa klijentima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);

- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine); i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Pored navedenog, u primeni su bila i druga interna akta koja su propisana članom 67. Zakona o osiguranju, koja je Društvo donelo na osnovu Mišljenja ovlašćenog aktuara.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Shodno čl. 10 Zakona o osiguranju i Odluci o izmenama i dopunama odluke o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za društva za osiguranje, a obzirom na vrste neživotnog osiguranja u kojima posluje, Društvo ima obavezu da utvrđuje dobit i gubitak posebno za pojedine vrste osiguranja kojima se bavi i da, pored zbirnog bilansa uspeha, izrađuje i dostavlja i pojedinačne bilanse uspeha pri čemu je dužno da u zaglavlju tih bilansa naznači na koje se vrste osiguranja oni odnose i to:

- osiguranje od posledica nezgode
- osiguranje motornih vozila – kasko
- osiguranje plovnih objekata i transporta
- imovinska osiguranja
- osiguranje od odgovornosti i
- neživotna osiguranja koja nisu svrstana u podgrupe (osiguranje finansijskih gubitaka)

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,

- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja
- Načela aktuarske struke u utvrđivanju pojedinih pozicija

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom i profesionalnom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i o obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti. Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

Načela struke aktuarstva

Ugovorom o osiguranju, ugovarač osiguranja se obavezuje da plati određeni iznos osiguravaču, a osiguravač se obavezuje da, ukoliko se desi osigurani slučaj, isplati osiguraniku ili trećem licu naknadu, odnosno ugovorenu svotu.

Tarife imovinskih osiguranja utvrđuju se na osnovu učestalosti pojavljivanja osiguranih rizika. Da bi tarifa bila što preciznija, potrebno je rizike koji se primaju u osiguranje pratiti dugi niz godina. To predstavlja najveći izvor neizvesnosti obzirom na adekvatnost statistike na osnovu koje se utvrđuje tarifa. Osiguranja imovine su po pravilu kratkoročna, tako da to predstavlja izvesno obezbeđenje i mogućnost da se, ukoliko se pokaže da je stopa premije neadekvatna, u budućem kraćem periodu koriguje tarifa. Osim toga, dodatnu zaštitu pruža i reosiguranje, jer reosiguravač (bar kada je u pitanju „treaty“) prihvata rizik po stopama na osnovu kojih je ugovoreno osiguranje, čime se i rizik neadekvatne premijske stope u odgovarajućoj srazmeri prenosi na reosiguravača.

Rezervacija šteta obračunava se posebno za nastale prijavljene a do kraja obračunskog perioda nerešene i posebno za nastale a do kraja obračunskog perioda neprijavljene štete. Rezervisani iznos za nastale prijavljene štete obračunava se pojedinačnom procenom svake štete, tako da rezervisani iznos bude dovoljan za izmirenje obaveza po odštetnom zahtevu u vreme kada se očekuje likvidacija i isplata štete. Obračun rezervisanja za štete vrši se na nivou vrsta osiguranja, kao i evidentiranje trškova izvidjaja, procene, rešavanja i isplate šteta koje formiraju koeficijent koji se primenjuje na iznose rezervisanih šteta. Prilikom obračuna rezervisanih šteta, iznos rešenih šteta se umanjuje za iznos naplaćenih regresnih potraživanja i tako formiran iznos primenjuje u obračunu. Pri utvrđivanju rezervisanih šteta Društvo ne vrši eksplicitno diskontovanje niti umanjeње rezervisanih šteta po tom osnovu.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravija početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja. U Društvu će se materijalnost određivati shodno visini greške u odnosu na ukupnu aktivu koju je Društvo iskazalo u godini koja prethodi godini u kojoj je ustanovljena greška. Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 0,85% ukupne aktive Društva u prethodnoj godini**. Ovo je u skladu sa podzakonskim aktom – Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru društva za osiguranje.

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, izuzev tamo gde je došlo do promena računovodstvene politike što će u odgovarajućoj napomeni uz konkretnu bilansnu poziciju posebno biti naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, definisane su Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Za pojedine knjigovodstvene aspekte koji nisu precizirani Pravilnikom, primenjene su računovodstvene politike zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21, funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar. Pored podataka za tekuću godinu, u finansijskim izveštajima Društva su kao uporedni podaci iskazani podaci iz finansijskih izveštaja za 2014. godinu.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažavaju su relevantne odredbe MRS 10, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. U slučaju kada postoje, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovaće se već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja, dok se **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja** ne vrši korekcija priznatih iznosa, već se, u slučaju kada ih je bilo, u Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata.

7.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu kako sa zahtevima profesionalne regulative tako i sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja. Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine, priznavanje odloženih poreskih sredstava i obaveza, utvrđivanje tehničkih

rezervi i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, podzakonskim aktima i odgovarajućim internim aktima Društva, predviđena je primena **fer (pravične) vrednosti** pojedinih pozicija aktive i pasive. Sprovodeći propisanu obavezu vršenja kontinuirane procenu, Društvo uvažava pravila za upravljanje rizikom, a efekte procene evidentira kroz ispravke vrednosti.

7.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju se primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale. Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kurs Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	<i>Iznos u dinarima</i>	
1 EUR	121,6261	120,9583
1 USD	111,2468	99,4641

7.3. Prihodi

Prihodi društva sastoje se od: poslovnih (funkcionalnih) prihoda, prihoda od investicione aktivnosti, finansijskih prihoda, prihoda po osnovu uskladjivanja vrednosti potraživanja i druge imovine koja služi za obavljanje delatnosti i ostalih prihoda.

Poslovni prihodi

Poslovne (funkcionalne) prihode čine prihodi od premija osiguranja i saosiguranja, prihodi od poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja i ostali poslovni prihodi. Prihode od premija osiguranja i saosiguranja čine iznosi fakturisane premije umanjene za iznos premije koji pripada narednom obračunskom periodu (prenosna premija). Visina premije utvrđena je tarifom premije po vrstama osiguranja. Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija i doprinos za preventivu (u vrstama za koje je definisana obaveza izdvajanja za preventivu). Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja.

Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir i iznos svih popusta koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od prodaje. Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

- društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;

- rukovodstvo Društva ne zadržava upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom
- kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;
- kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo
- kad troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

Prihode od investiranja čine: prihodi ostvareni po osnovu izdavanja u zakup investicionih nekretnina, njihove procene i njihove prodaje; prihodi od kamata, prihodi od uskladjivanja vrednosti finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha; dobiti od prodaje HOV; pozitivne kursne razlike iz aktivnoszi investiranja i ostali prihodi po osnovu investicione aktivnosti.

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, prihode od pozitivnih kursnih razlika i druge oblike finansijskih prihoda ostvarenih po drugim osnovama (osim po osnovu investicionih aktivnosti).

U okviru **ostalih prihoda**, pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se dobiti koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobiti uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme po vrednosti većoj od knjigovodstvene u momentu prodaje.

7.4. Rashodi

Rashode Društva čine rashodi za štete i ugovorene sume osiguranja, rashodi za štete po osnovu saosiguranja, rashodi za premije po osnovu pasivnih poslova reosiguranja i drugi rashodi od poslova osiguranja, drugi funkcionalni rashodi, rashodi za obavljanje poslova osiguranja (troškovi sprovođenja osiguranja), rashodi po osnovu investicione aktivnosti, rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja i druge imovine koja služi za obavljanje delatnosti, finansijski rashodi (drugi osim rashoda investicionih aktivnosti) i ostali rashodi.

Rashodima za štete iz prethodnog stava ovog člana smatraju se i troškovi utvrđivanja i procenjivanja šteta, troškovi ostvarivanja regresnih zahteva, sudski troškovi i takse u sporovima po obavezama iz osnova osiguranja, troškovi veštačenja i drugi troškovi u vezi sa isplatom naknada šteta. Rashode društva predstavljaju i povećanja pojedinačnih kategorija tehničkih rezervi utvrđenih Zakonom o osiguranju.

Rashode od investiranja čine: rashodi po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina, gubici pri prodaji nepokretnosti, rashodi po osnovu uskladjivanja vrednosti finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha; gubici pri prodaji HOV; negativne kursne razlike iz aktivnoszi investiranja i ostali rashodi po osnovu investicione aktivnosti.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;
- rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);

- kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;
- rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;
- rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Finansijske rashode čine rashodi od kamata, rashodi od negativnih kursnih razlika i drugi oblici finansijskih rashoda ostvarenih po drugim osnovama (osim po osnovu investicionih aktivnosti).

U okviru **ostalih rashoda**, pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

7.5. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve **odbitne privremene razlike** između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koji su dodeljeni tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim

periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjenje će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo ukoliko rukovodstvo proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja i utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) poreske stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

Odložena poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja (imovina) su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: licence, koncesije, patentni, ulaganja u razvoj, žigovi i sl. Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja kada je: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalno ulaganje priznalo, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nematerijalnog ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalnog ulaganja, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane

gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja:

- neograničen ili
- ograničen.

Nematerijalna imovina ne podleže proceni ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

7.7. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u poslovanju društva, u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priliti u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početo merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

7.8. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Amortizacija se vrši **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, amortizacija sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

7.9. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalnog sredstva, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.10. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Društvo drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u poslovanju, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investicijska nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicijske nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je vjerovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicijske nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicijske nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicijsku nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicijske nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, to jest ako je vek trajanja izdatka duži od jednog obračunskog perioda, ako je vjerovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicijske nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Investicijske nekretnine se najmanje jednom u tri godine dodatno vrednuju u skladu sa procenom koju je izvršio ovlašćeni procenjivač, koji može biti sudski veštak odgovarajuće struke ili pravno lice koje je u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za obavljanje poslova veštačenja, osnovano za obavljanje delatnosti veštačenja.

Promena fer vrednosti investicijske imovine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicijske nekretnine *ne podležu obračunu amortizacije.*

7.11. Zalihe

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine nabavna cena i ostali troškovi nabavke neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Najvažnije zalihe koje Društvo ima jesu zalihe obrazaca stroge evidencije, koje se vode po metodu specifične identifikacije.

7.12. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojava oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva i obaveze čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha; i
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri početnom odmeravanju finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- investicije koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobici (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: sredstva na računima kod banaka, gotovina u blagajni i dr., i visoko likvidna sredstva sa vrlo kratkim rokom dospeća, a koja se mogu brzo konvertovati u gotovinu, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

7.14. Potraživanja

Potraživanja obuhvataju potraživanja od povezanih pravnih lica (zavisnih i pridruženih), kao i potraživanja od ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu, po osnovu prodaje usluga; za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja. *Potraživanja od kupaca* mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u domaću valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja. Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti kratkoročnih potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja od kupaca, na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Indirektan otpis vrši se u skladu sa važećim Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i primenom Procedure za procenu bilansnih pozicija aktive Društva. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti, na predlog Komisije za popis, donosi nadležni organ Društva u skladu sa Statutom. Procena vrednosti potraživanja vrši se kvartalno, na svaki datum bilansa, a može i češće po potrebi.

Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši ako je nenaplativost izvesna i dokumentovana (na primer, Društvo nije uspelo sudskim putem da izvrši naplatu potraživanja). Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, na osnovu predloga računopolagača, nakon razmatranja i predloga Komisije za popis, donosi nadležni organ Društva u skladu sa Statutom.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja. Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.15. Finansijski plasmani

Finansijski plasmani obuhvataju investirana sredstva u akcije, udele u kapitalu pravnih lica koji se vrednuju u skladu sa MRS 27 i drugim relevantnim MSFI, kao i investirana sredstva u hartije od vrednosti, depozite kod banaka i ostale plasmane koji se vrednuju u skladu sa MRS 39 i drugim relevantnim MSFI.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se ulaganja u dugoročna finansijska sredstva, kao što su dugoročni krediti, reprogramirana dugoročna potraživanja na osnovu dogovora postignutih sa kupcima, hartije od vrednosti i ostali dugoročni finansijski plasmani sa rokom dospeća dužim od godinu dana od dana bilansa.

Po pitanju naknadnog odmeravanja finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.16. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja: kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri. Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze); kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita i obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

7.17. Naknade zaposlenima

Po pitanju naknada zaposlenima, obelodanjuju se obaveze Društva za:

- poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje i
- otpremnine.

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe **MRS 19 - Primanja zaposlenih**. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivni i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- *prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;*
- *drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja;*
- *treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.*

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od **8%**.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenju inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je realan godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od **5%**.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrđeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

7.18. Rezervisanja – tehnička rezerva

Prenosna premija predstavlja deo premije koji se odnosi na budući obračunski period. U skladu sa aktom poslovne politike obračun prenosne premije vrši se po vrstama i tarifnim grupama osiguranja. Osnovicu za obračun prenosne premije čini obračunata bruto premija, a obračun prenosne premije vrši se po principu „pro rata temporis“ kod svih ugovora o osiguranju.

Rezervisane štete čine iznosi kojima su rezervisane nastale, prijavljene a do kraja obračunskog perioda nerešene, kao i nastale a do kraja obračunskog perioda neprijavljene štete. Iznos rezervisanja za štete utvrđuje se shodno internom aktu Društva, pri čemu se iznosi rezervisanja za svaku nastalu, prijavljenu a do kraja obračunskog perioda nerešenu štetu utvrđuju prilikom njihovog popisa na datum obračuna. Princip dovoljnosti je ključni zahtev, tj. nivo rezervisanja za svaku nastalu prijavljenu štetu mora biti takav da rezervisani iznos bude dovoljan za izmirenje obaveze po odštetnom zahtevu u vreme kada se očekuje da šteta bude likvidirana i isplaćena. U slučaju kada, osim prijave štete, ima malo ili nema relevantnih podataka i dokumentacije za procenu, visina rezervacije se utvrđuje na bazi oštećenja kako su prijavljena u prijavi štete ili na bazi podataka o prosečnom iznosu likvidirane štete u posmatranoj grupi osiguranja ostvarenoj u obračunskom periodu.

Visina rezervisanja za nastale a do kraja obračunskog perioda neprijavljene štete utvrđuje se u skladu sa internim aktom društva za svaku vrstu osiguranja posebno. Obračun se vrši primenom više metoda definisanih internim aktom (koeficijent rešenih i rezervisanih šteta u samopridržaju za ovu kategoriju po vrstama, ukupni „loss ratio“ i chain ladder metod), a kao konačni iznos rezervisanja za IBNR štete biće evidentiran najviši iznos rezervisanja, čime treba da se obezbedi dovoljnost, odnosno adekvatnost

rezervisanja za ovu kategoriju po vrstama osiguranja. Na ovako dobijeni iznos rezervisanih šteta primenjuje se koeficijent troškova izvidjaja, procene, rešavanja i isplate šteta, čime se utvrđuje ukupni iznos rezervisanja za štete (RBNS i IBNR) po vrstama osiguranja.

Rezerve za izravnaje rizika utvrđuju se na kraju svake obračunske godine, primenom odredaba Pravilnika o rezervisanju za izravnaje rizika, zasnovano na ostvarenom neto pozitivnom rezultatu u izveštajnom periodu i odnosom iznosa godišnje premije u samopridržaju i najvišeg iznosa godišnje premije u samopridržaju ostvarene u prethodnom petogodišnjem periodu, po vrstama osiguranja za svaku vrstu osiguranja u kojoj je društvo poslovalo u istom periodu.

Rezerve za neistekle rizike obrazuju se u iznosu iznad rezervi za prenosne premije za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu, a po ugovorima o osiguranju iz tekućeg perioda. Rezerve za neistekle rizike obračunavaju se za pokriće očekivanog iznosa šteta i troškova u narednom periodu ako taj očekivani iznos prelazi iznos rezervi za prenosne premije i potraživanja za premiju po ugovorima o osiguranju.

Rezerve za bonuse i popuste obrazuju se u iznosu na čiju isplatu osiguranici imaju pravo na osnovu:

- 1) učešća u dobiti
- 2) buduće delimično snižene premije
- 3) povrata dela premije za nepotrošeno vreme trajanja osiguranja zbog prevremenog prestanka osiguranja

Margina solventnosti i adekvatnost kapitala

U kontekstu utvrđivanja kapitalne adekvatnosti, Društvo izračunava zahtevanu marginu solventnosti po metodologiji predviđenoj za neživotna osiguranja, primenjujući viši od dva tako izračunata iznosa (između izračunatih po metodu premije i po metodu šteta), i poredeći tako dobijeni iznos sa Zakonom zahtevanom marginom solventnosti.

Garantna rezerva Društva utvrđuje se umanjnjem primarnog i dopunskog kapitala za iznose koji su Zakonom predviđeni i na osnovu kojih se utvrđuje garantna rezerva Društva. Na kraju 2015. godine, obzirom na višegodišnji trend niskih iznosa izračunate margine koji je nastavljen i u izveštajnom periodu, razlika između raspoložive i zahtevane margine solventnosti, kao i zahtevane margine i garantnog kapitala je značajna u korist raspoložive margine, odnosno dovoljnosti garantnog kapitala ostvarenog na kraju 2015. godine.

8. UPRAVLJANJE RIZIKOM

Ključni rizici delatnosti osiguranja i njihova sistematizacija definisani su Odlukom o sistemu upravljanja u društvu za osiguranje/reosiguranje (Sl. glasnik RS br. 40/2015).

Funkcionisanje interne kontrole i upravljanje rizikom bliže su regulisani Pravilnikom Društva o sistemu internih kontrola i Strategijom za upravljanje rizicima.

Društvo uspostavlja, obezbeđuje efikasnost i vrši odgovarajući nadzor nad funkcionisanjem sistema interne kontrole i procesa upravljanja rizikom. Odgovarajuća unutrašnja organizacija omogućuje uspostavljanje nadležnosti u vezi sa navedenim procesima, pa u tom smislu, zajedno sa napred navedenim aktima, čini okvir za uspostavljanje i primenu sistema interne kontrole i sprovođenje procesa upravljanja

rizikom. Ovi procesi treba da budu efikasni (izraženo kroz odnos angažovanih resursa i ostvarenih koristi) i primereni složenosti poslovanja, vrsti poslova, obimu transakcija, veličini i drugim relevantnim okolnostima pod kojima se odvija poslovanje Društva.

Društvo prepoznaje i procenjuje rizike kojima je izloženo u svom poslovanju i preduzima mere kojima ih ublažava i svodi na nivo koji neće prekomerno izložiti Društvo, ugroziti imovinu, poslovanje i ispunjenje preuzetih obaveza i/ili ugroziti interese osiguranika, korisnika osiguranja, trećih oštećenih lica i drugih poverilaca Društva. Funkcija Društva za internu kontrolu i upravljanje rizikom operativno vodi i ažurira bazu podataka o rizicima, priprema izveštaje i sprovodi komunikaciju i informisanje o riziku, dok se ocena rizika i definisanje mera (internih kontrola, ali i drugih mera) za njihovo ublažavanje definišu na nivou Izvršnog odbora Društva. Ovo rešenje je primereno organizacionoj strukturi Društva i malom broju nivoa odlučivanja. U tom smislu, poslovne politike i procedure se donose od strane Izvršnog odbora koji ima krajnju odgovornost za efikasnost njihove primene.

Identifikaciju najznačajnijih rizika kojima je izloženo u svom poslovanju Društvo vrši u skladu sa Pravilnikom Društva o osnovama sistema internih kontrola i upravljanju rizicima i Procedurama Društva za upravljanje rizikom, kojima se rizici definišu, identifikuju, procenjuju u pogledu uticaja i verovatnoće nastanka i pronalaze adekvatni načini upravljanja. Kao rezultat sagledavanja i izvršene procene, sačinjava se registar rizika pod čijim se uticajem odvija poslovanje i koji značajno mogu uticati na ostvarenje strateških ciljeva, ciljeva osiguranja, operativnih, finansijskih, izveštajnih, IT i ciljeva uskladenosti i zakonitog poslovanja Društva:

- Rizik osiguranja (neadekvatno određena premija osiguranja, neadekvatno procenjen preuzeti rizik, neadekvatno određeni samopridržaj i, naročito, neusklađene i neprilagođene tarifne politike u vezi sa disperzijom rizika)
- Operativni rizik (neadekvatna organizacija poslovanja, neadekvatnosti, neefikasnosti i nepouzdanosti informacionog sistema)
- Pravni rizik
- Reputacioni rizik
- Tržišni rizik (rizik promene vrednosti finansijskih instrumenata na tržištu, promene cena nepokretnosti, promene cena HOV, promene deviznih kurseva, promene kamatnih stopa)
- Kreditni rizik
- Rizik likvidnosti
- Rizik ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama
- Rizik deponovanja i ulaganja sredstava

Nivo prihvatljivosti pojedinačnih i ukupnog rizika definisan je kao strateški element, dok je planovima i ciljevima Društva opredeljen odgovarajući „apetit“ za preuzimanje rizika, koji je uskladen sa prihvatljivošću rizika. Strategijom za upravljanje rizikom definisani su odgovarajući postupci kojima se rizik prepoznaje, ocenjuje, komunicira i nadzire, odnosno postupci kojima se ključni rizici kontrolišu kako bi se blagovremeno sagledali i ublažili novi ili postojeći rizici i kako bi bili održavani na prihvatljivom nivou. Procena jednog ili ukupnog rizika koji prelazi granicu prihvatljivosti zahteva adekvatni odgovor na rizik, pre svega kroz uspostavljanje uspostavljanje i primenu mera koje treba da umanje procenju izloženost riziku.

Društvo na redovnoj osnovi razmatra i identifikuje događaje koji potencijalno utiču na uspešno postizanje postavljenih ciljeva i na koje se odgovara primenom uspostavljenih kontrola, kako bi prihvatljivi nivo rizika ostao na unapred definisanom nivou prihvatljivosti.

O procesu upravljanja rizikom i funkcionisanju sistema interne kontrole, Izvršni odbor podnosi redovne kvartalne izveštaje i godišnji izveštaj koji je deo Godišnjeg izveštaja o poslovanju.

Upravljanje rizicima osiguranja

Rizici osiguranja u portfelju Društva po osnovu kojih može biti izloženo riziku odnose se na sve vrste osiguranja u kojima Društvo posluje, i to: osiguranja lica od nezgode, robe u prevozu, imovine od požara, ostala imovinska osiguranja, osiguranja motornih vozila - kasko, osiguranja od odgovornosti i osiguranja ostalih finansijskih gubitaka.

Glavne komponente rizika osiguranja su:

- rizik neadekvatno određene premije,
- rizik neadekvatnih rezervisanja (posebno za štete) i
- koncentracija rizika osiguranja.

Rizik nedovoljnosti premije se ogleda u riziku da će troškovi i štete koje nastanu biti veći od primljenih premija. Uzrok ovome može biti neadekvatno određena premija ili neadekvatno procenjen rizik (koji se prima u osiguranje). U cilju identifikovanja i smanjenja štetnih posledica pomenutih rizika Društvo analizira svoje poslovanje po vrstama osiguranja, kontinuirano prati ostvarene i pravi projekcije očekivanih rezultata, vrši proveru adekvatnosti premija. Sprovode se obuke zaposlenih u cilju ispravne primene propisanih tarifa. Informatičkim podešavanjima obezbeđuje se efikasni pristup i primena, odnosno kontrola primene odgovarajućih internih akata i njihovo ažuriranje. U cilju uspostavljanja adekvatne kontrole izloženosti rizicima, Društvo reosigurava deo rizika koji opredeljuje u skladu sa tabelom iznosa maksimalnog samopridržaja iz važeće Odluke o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja. Društvo ima zaključen ugovor o kvotnom, ekcedentnom reosiguranju sa akcionarskim društvom za reosiguranje "Wiener Re" a.d., kao i o reosiguranju viška šteta od katastrofalnih rizika sa Evropa Re, kvotno reosiguranje od prirodnih katastrofalnih rizika sa Evropa Re, kao i ugovore o fakultativnom osiguranju sa „Dunav Re“ a.d. za pojedinačne rizike primljene u osiguranje, a koji su iznad maksimalnog samopridržaja Društva.

Rizik neadekvatnih rezervisanja predstavlja rizik da tehničke rezerve neće biti dovoljne za pokrivanje budućih obaveza. Društvo sprovodi analizu dovoljnosti rezervisanja za štete koje su nastale, prijavijene a nerešene na kraju prethodnog perioda, poredeći ih sa iznosima kojima su te štete tokom tekućeg perioda rešene.

Upravljanje rizicima investiranja

Sektor za finansije i računovodstvo operativno sprovodi politiku investiranja koju je definisao Izvršni odbor Društva. Glavni cilj politike investiranja jeste da se dostigne planirani rezultat investiranja uz istovremeno održavanje uravnoteženog profila rizik-prinos, uzimajući u obzir ograničenja uslovljena prihvatljivošću rizika. Rizici koji su predmet analize i ključni rizici u poslovanju Društva su devizni rizik, kreditni rizik, tržišni rizik, kamatni rizik, usaglašenost aktive i pasive i pokazatelji profitabilnosti. Izvršni odbor Društva na dnevnoj osnovi (ili drugom dinamikom koja je primerena prirodi rizika investicionog portfelja) prati najvažnije pokazatelje i to: likvidnost, premijski prihod, isplatu i rezervisanja za štete, merodavnu premiju, troškove sprovođenja osiguranja, dospela potraživanja i dr. kao i eksterne pokazatelje, a sve u cilju blagovremenog

sagledavanja rizika i preduzimanja mera za njihovo ublažavanje i/ili sprečavanje nastanka štetnih događaja čije bi posledice bile neprihvatljive za Društvo.

Upravljanje finansijskim rizikom

Društvo je u svom poslovanju izloženo sledećim finansijskim rizicima:

- tržišnim rizicima
- riziku likvidnosti
- riziku ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama
- kreditnom riziku

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- Devizni rizik
- Rizik promene kamatnih stopa
- Cenovni rizik, odnosno rizik promene vrednosti finansijskih instrumenata na tržištu

Devizni rizik

Valutni (devizni) rizik predstavlja vid tržišnog rizika, a odnosi se na promene deviznih kurseva. Društvo je izloženo deviznom riziku kroz ulaganja i transakcije u stranoj valuti. Promene u kursu strane valute utiču na visinu pozitivnih i negativnih kursnih razlika u bilansu uspeha. Društvo je izloženo riziku promene deviznih kurseva kako kroz investicione aktivnosti, tako i kroz premijski prihod, obračun tehničkih rezervi (kroz rezervisane štete) i likvidirane štete, shodno zaključenim ugovorima o osiguranju sa valutnom klauzulom ili u evrima. Otvorena neto devizna pozicija predstavlja razliku između aktive i pasive u valutama.

Društvo upravlja deviznim rizikom tako što nastoji da valutno ujednači obaveze sa imovinom, dok razliku do pune vrednosti imovine plasira aktivu sa deviznim predznakom. Sledeća tabela pokazuje odnos pozicija devizne aktive i pasive na dan 31.12.2015. godine.

u 000 dinara

POZICIJA	EUR	Valutna klauzula u EUR	USD	Ukupno u valuti	RSD	UKUPNO
Potraživanja	1.103	22.450	1.329	24.882	8.342	33.224
Finansijski plasmani	564.403	-	104.276	668.679	-	668.679
Gotovina i got. ekvivalenti	62.928	-	8.792	71.720	40.671	112.391
Invest. nekretnine	-	260.041	-	260.041	-	260.041
PP na teret sa/reo	-	-	-	-	8.120	8.120
Rez. štete na teret sa/reo	304	-	-	304	-	304
Ostala aktiva	3.723	-	2.477	6.200	6.333	12.533
UKUPNO AKTIVA	632.461	282.491	116.874	1.031.826	63.466	1.095.292
Dugoročna rezervisanja	-	-	-	-	18.156	18.156
Prenosne premije	-	-	-	-	126.164	126.164
Rezervisane štete	-	-	-	-	106.691	106.691
Druge tehničke rezerve	-	-	-	-	26	26
Kratkoročne obaveze	6.728	5.744	-	12.472	9.335	21.807
Kapital	-	389.204	-	389.204	431.977	821.181
Ostala pasiva	-	-	-	-	1.267	1.267

POZICIJA	EUR	Valutna klauzula u EUR	USD	Ukupno u valuti	RSD	UKUPNO
UKUPNO PASIVA	6.728	394.948	-	401.676	693.616	1.095.292
<i>Neto devizna pozicija na dan 31.12.2015.</i>	625.733	-112.457	116.874	630.150	-630.150	0

Kamatni rizik

Društvo nastoji da uskladi buduće prilive od imovine sa obavezama iz osiguranja. Društvo je izloženo kamatnom riziku kroz promene kamatnih stopa kod finansijskih plasmana. Međutim, ovaj rizik je ublažen i sveden na minimalni obzirom da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izveštavanja imaju fiksne kamatne stope. Tabela u nastavku prikazuje finansijsku imovinu koja je po proceni rukovodstva izložena riziku promene kamatnih stopa na dan 31.12.2015. godine. Obaveze Društva nisu izložene kamatnom riziku, obzirom da su u celosti nekamatonosne. Aktiva na pozicijama navedenim u tabeli niže može biti izložena riziku promena kamatnih stopa u budućem periodu po isteku ugovora o deponovanju po fiksnim poznatim kamatnim stopama. Obzirom na strukturu obaveza Društva koje nisu kamatonosne, Društvo u celini nije izloženo riziku neusklađenosti imovine i obaveza koji bi mogao nastati usled promene kamatnih stopa.

POZICIJA	Do 1 mesec	1-3 meseca	Od 3 ms do 1 god	Nekamatonosno	UKUPNO
Potraživanja	-	-	-	33.224	33.224
Kratkoročni depoziti kod banaka	104.276	-	230.644	-	334.920
Gotovina i got. ekvivalenti	112.391	-	-	-	112.391
UKUPNO AKTIVA	216.667	-	230.644	33.224	480.535

Dugoročna rezervisanja	-	-	-	18.156	18.156
Rezervisane štete	-	-	-	106.691	106.691
Kratkoročne obaveze	-	-	-	21.807	21.807
UKUPNO PASIVA	-	-	-	146.654	146.654

<i>Neto kamatonosna neusklađenost na 31.12.2015.</i>	216.667	-	230.644	-113.430	333.881
--	---------	---	---------	----------	---------

Cenovni rizik

Društvo je izloženo cenovnom riziku kod:

- **Hartija od vrednosti koje se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha**, a u slučaju iznenadnih potreba Društva za dodatnom likvidnošću, odnosno u slučaju njihovog otuđenja - prodaje. Do sada Društvo nije imalo takvih potreba u cilju obezbedjenja likvidnosti koje bi zahtevale prodaju bilo kog dela ovih hartija

od vrednosti. Dužničke HOV izdate od strane Republike Srbije koje se vode po fer vrednosti i njihove promene evidentiraju kroz bilans uspeha čine 30,35% ukupne aktive Društva, za koje nema ograničenja kada je u pitanju plasiranje tehničkih rezervi. Struktura HOV prikazana je u tabeli u Napomeni broj 27.

- **Investicionih nekretnina** u slučaju iznenadnih potreba Društva za dodatnom likvidnošću, odnosno u slučaju njihovog otuđenja - prodaje. Ovaj rizik ublažen je strukturom investicionih nekretnina, odnosno činjenicom da je Društvo plasiralo u više odvojenih jedinica različitih površina i vrednosti i na različitim visoko vrednovanim lokacijama u Beogradu, tako da u slučaju hitne potrebe za održanjem likvidnosti i izmirenjem iskrsljih većih obaveza, može bez većih gubitaka nastalih po osnovu cenovnog rizika prodati svaku od nekretnina pojedinačno prema tim potrebama. Ovaj rizik je ublažen i opredeljenjem Društva da se procena vrednosti vrši jednom godišnje, od strane ovlašćenog stručnog lica, upravo da bi cenovni rizik bio što manji a procena tržišne vrednosti investicionih nekretnina na poslednji dan poslovne godine što realnija. Struktura investicionih nekretnina pojedinačno po površinama, lokacijama i vrednostima prikazana je u tabeli u Napomeni broj 23.

Ukupna navedena aktiva koja je pod cenovnim rizikom na dan 31.12.2015. prikazana je u sledećoj tabeli:

POZICIJA AKTIVE	Vrednost u 000 dinara na dan 31.12.2015.
Dužničke HOV koje se iskazuju po fer vrednosti u BU	332.400
Vlasničke HOV	1.359
Investicione nekretnine	260.041
UKUPNO AKTIVA pod cenovnim rizikom	593.800

Obračunata premija osiguranja i premija koja se po istim rizicima prenosi u saosiguranje / reosiguranje nije pod cenovnim rizikom tom prilikom, budući da kod prijema rizika u saosiguranje / reosiguranje društva za osiguranje / reosiguranje primaju ove rizike prihvatajući i tarifu / cenu po kojoj je društvo primilo konkretni rizik u osiguranje, kao i dinamiku plaćanja premije.

Kreditni Rizik

Kreditni rizik se definiše kao rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu neispunjenjem svoje obaveze prouzrokovati gubitak druge strane.

Kreditnom riziku izložena je sledeća aktiva Društva:

- potraživanja po osnovu premije
- plasmani bankama
- hartije od vrednosti

Odgovornost za upravljanje kreditnim rizikom koji je prisutan u potraživanjima po osnovu premije pripada prodaji. Situacija na tržištu nalaže potrebu zaključivanja ugovora o osiguranju sa opcijom plaćanja na više rata što zahteva pojačano arigažovanje resursa na praćenju i naplati potraživanja. Kontrole naplate potraživanja uspostavljene kroz

odgovarajuću proceduru treba da obezbede odgovarajuće upravljanje ovim rizikom koje neće dovesti do neprihvatljive izloženosti Društva.

Politika ulaganja u hartije od vrednosti je konzervativna i najveći deo ulaganja se odnosi na ulaganja u devizne obveznice Republike Srbije iza kojih stoji poreska snaga države, koje imaju najviši rejting i koje se smatraju obveznicama bez kreditnog rizika. Ova vrsta ulaganja je atraktivna i zbog poreskih olakšica definisanih Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Ukupna izloženost kreditnom riziku prema Republici Srbi na dan 31.12.2015. iznosi din. 332.400 hiljada.

Upravljanje kreditnim rizikom plasmana u bankama nalazi se u odgovornosti Sektora za finansije i računovodstvo i Izvršnog odbora Društva. Politika plasiranja sredstava Društva kod domaćih banaka bazira se na prethodnoj analizi finansijskih pokazatelja poslovanja banaka, praćenju usvojene politike investiranja i odgovarajuće diversifikacije rizika.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku	U 000 RSD
Dužničke HOV	332.400
Vlasničke HOV	1.359
Kratkoročni depoziti kod banaka	334.920
UKUPNO AKTIVA pod kreditnim rizikom	668.679

Izloženost kreditnom riziku po osnovu potraživanja	U 000 RSD Bruto vrednost	U 000 RSD ispravka vredn.	U 000 RSD Neto iznos
Nedospelo	26.431	0	26.431
Dospelo	21.397	14.604	6.793
UKUPNO	47.828	14.604	33.224

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti proističe iz mogućnosti da će se u budućem poslovanju pojaviti nedostatak sredstava za nesmetani nastavak poslovanja, pre svega izmirenja dospelih obaveza iz osiguranja. Novčani deficit može nastati kao posledica različitih uzroka: kašnjenja naplate potraživanja od kupaca, povećanje operativnih troškova, kratkog ugovorenog perioda plaćanja obaveza u odnosu na ugovoreni period naplate potraživanja, neadekvatne ročnosti izvora finansiranja investiranja u odnosu na obrtanje fiksne imovine i slično.

Rizik likvidnosti uključuje i rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prikladnim rokovima i kamatama i rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj ceni i u prikladnom vremenskom okviru.

Društvo ima portfelj likvidne imovine, kao deo svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti, kako bi osiguralo kontinuitet poslovanja i obezbedilo njegovu uskladenost. Upravljanje likvidnošću podrazumeva poštovanje principa sigurnosti, kao i posebno uvažavanje nestalnosti i promenljivosti prinosa u slučajevima gde su likvidna sredstva izložena riziku ulaganja.

Pokazatelji likvidnosti obračunati su na bazi stanja sledećih pozicija za 2015. godinu :

NAZIV	IZNOSI u 000 dinara
Gotovinska sredstva i gotovinski ekvivalenti	112.391
Obrtna sredstva	829.440
Obrtna sredstva bez zaliha	829.368
Kratkoročne obaveze	21.807

1) Likvidnost prvog stepena:

Gotovinska sredstva i gotov. ekvivalenti / kratkoročne obaveze = $112.391/21.807 = 515,39\%$

Pokrivenost kratkoročnih obaveza gotovinskim sredstvima i gotovinskim ekvivalentima je 515,39%

2) Likvidnost drugog stepena:

Obrtna imovina bez zaliha / kratkoročne obaveze = $829.368/21.807 = 3.803,22\%$

Pokrivenost kratkoročnih obaveza obrtnim sredstvima bez zaliha je 3.803,22%.

3) Likvidnost trećeg stepena:

Obrtna imovina / kratkoročne obaveze = $829.440/21.807 = 3.803,55\%$.

Pokrivenost kratkoročnih obaveza obrtnim sredstvima je 3.803,55%.

U 2015. godini Društvo je imalo na raspolaganju dovoljno likvidnih sredstava za izvršavanje svojih obaveza i nije bilo u blokadi.

Uskladjenost imovine i obaveza

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom na način da se stara o kvalitetu, diversifikaciji uparivanju imovne i obaveza, o likvidnosti i povratu na investiciju. Cilj ulaganja je da se optimizira prihod od ulaganja kao i da se osigura da se imovinom i obavezama upravlja na bazi kontrole gotovinskih tokova i ročnosti. Investicionom politikom rukovodstvo je utvrdilo smernice za proces investiranja, obezbeđujući njegovu uskladjenost i efikasnost.

9. BILANS USPEHA

Napomena br. 1

9.1. PRIHODI OD PREMIJA OSIGURANJA I SAOSIGURANJA (AOP 1002)

Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja su iskazani u visini od 114.252 hilj. dinara, i utvrđeni su kao obračunata premija osiguranja i saosiguranja umanjena za premiju prenetu u saosiguranje i reosiguranje i umanjena za iznos promene (povećanje) stanja prenosne premije na kraju 2015.god. u odnosu na 2014. godinu, kako je i prikazano u narednoj tabeli:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.	31.12.2014.
1.	Obračunata prem.osig.i saosiguranja	169.994	160.110
2.	Premija prenetu u saosiguranje	3.952	5.354
3.	Premija prenetu u reosiguranje	51.384	20.436

4.	Povećanje prenosnih premija	406	23.287
5.	Smanjenje prenosnih premija	0	0
	PRIHODI: (1-2-3-4+5)	114.252	111.033

Društvo je u toku 2015. godine fakturiralo premije u ukupnom iznosu od 169.994 hilj.dinara, a po osnovu sledećih vrsta osiguranja:

Red. broj	Šifra vrste osiguranja	Obračunata premija po vrstama osiguranja	Iznos u 000 din. na dan 31.12.15.g.	Iznos u 000 din. na dan 31.12.14.g.
1.	01	Osiguranje od posledica nezgode	7.321	4.769
2.	03	Osiguranje-kasko	14.411	14.428
3.	07	Osiguranje robe u prevozu	2.749	9.194
4.	08	Osiguranja imovine od požara i drugih opasnosti	4.432	3.247
5.	09	Ostala osiguranja imovine	53.298	66.994
6.	13	Osiguranje od opšte odgovornosti	58.947	60.840
7.	16	Osiguranje od finans.gubitaka	28.836	638
		U K U P N O:	169.994	160.110

Iako je obračunata premija u 2015.godini za 6,17% veća od iste u prethodnom periodu, struktura primljenih rizika i period trajanja osiguranja, uticali su da prihod od premije bude 2,9% veći od istog ostvarenog u prethodnom periodu, a stanje prenosne premije na dan 31.12.2015., utvrđeno saglasno Pravilniku o formiranju rezervi za prenosne premije, smanjeno za 0,32%, odnosno za din. 406 hiljada. Takođe, shodno strukturi rizika primljenih u osiguranje, rashodi premije saosiguranja/reosiguranja su 114,56% veći od istih ostvarenih u prethodnom periodu, odnosno iznose din. 55.336 hiljada.

Napomena br. 2

9.2. OSTALI POSLOVNI PRIHODI (AOP 1015)

Red.broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Ostali poslovni prihodi	30	45
	U k u p n o	30	45

Napomena br. 3

9.3. RASHODI ZA DUGOROČNA REZERVISANJA (AOP 1017)

Rashodi za dugoročna rezervisanja iznose 16.106 hilj.dinara i ostvareni su u strukturi kako je navedeno u tabeli:

Red.broj	O P I S	Iznos u 000 din. Na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezervisanja za izravnanje rizika	12.255	493
2.	Doprinos za preventivu	70	51
3.	Rezervisanja za bonuse i popuste	3.781	0
	U k u p n o	16.106	544

Najznačajniji iznos rashoda za dugoročna rezervisanja ostvaren u 2015. odnosi se na rezervisanja za izravnanje rizika koja su u 2015.godini povećana za 11.762 hilj.dinara i iznose 12.255 hilj.dinara. Poslovna politika Društva koja se odnosi na obrazovanje rezervi za izravnanje rizika promenjena je radi uskladjivanja sa Zakonom. Društvo se, a

posebno uzimajući u obzir veličinu portfelja i njegovu specifičnost, opredelilo da za sve vrste osiguranja kojima se bavi obrazuje rezerve za izravnjanje rizika, sa namerom da time ublažava rizike koji se često mogu javiti kao posledica nedovoljnog izravnjanja. Primenjujući novi metod za utvrđivanje ovih rezervi na kraju 2015. godine, Društvo je evidentiralo rashode kako je navedeno. U izveštajnom periodu zabeležen je i rashod za rezervisanja za bonuse i popuste, tj. za storno premija u iznosu od 3.781 hilj. dinara, a u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za bonuse i popuste, pa su i stanja na ovim pozicijama u bilansu stanja jednaka rashodima evidentiranim u ovom prvom periodu primene.

Napomena br. 4

9.4. RASHODI NAKNADA ŠTETA I UGOVORENIH IZNOSA (AOP 1026)

Iskazani iznos ovih rashoda od 25.515 hilj. dinara predstavlja zbir ukupnih likvidiranih šteta i troškova rešavanja šteta umanjeno za prihode po osnovu učešća saosiguravača i reosiguravača u naknadi šteta, kako je prikazano u sledećoj tabeli:

Red. broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Likvidirane štete sopstv.portfelja	10.823	75.677
2.	Likvidirane štete-udeli u štetama saosiguranja	18.824	5.475
2.	Troškovi procene i likv. šteta	6.108	768
3.	Prih. od učešća saos. u nakn. šteta	-1.017	-154
4.	Prih. od učešća roes. u nakn. šteta	-9.223	-70.441
	Rashodi nakn. šteta i ugov. iznosa	25.515	11.325

Troškovi naknada šteta su za 225% bili iznad istih troškova ostvarenih u prethodnom periodu. Deo ovog iznosa vezan je za rešavanje šteta iz prethodnog perioda, a deo za štete koje su bile prijavljene i rešene u izveštajnom periodu. Značajni rast šteta evidentiran je na svim vrstama osiguranja osim kod osiguranja od požara i osiguranja robe u transportu. Takodje, troškovi izvidjaja, procene, rešavanja i isplate šteta značajno su povećani u odnosu na prethodne periode, u skladu sa povećanim resursima Društva angažovanim na značajno povećani ukupni broj obradjivanih šteta.

Napomena br. 5

9.5. REZERVISANE ŠTETE – PROMENE (AOP 1035,1034)

Red. broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezervis štete – povećanje AOP 1038	50.027	30.272
2.	Rezervis štete – smanjenje AOP 1039	59.535	678
	Promena na rezervisanim štetama sopstvenog portfelja	-9.508	29.594
3.	Rez. štete na teret reosig. -povećanje AOP 1040	124	0
4.	Rez. štete na teret reosig. -smanjenje AOP 1041	1.167	1.341
	Svega AOP 1034 – povećanje rez. šteta		28.253
	Svega AOP 1035 – smanjenje rez. šteta	10.551	

U posmatranom periodu ostvareno je smanjenje rezervisanih šteta u samopriodržaju i po tom osnovu evidentiran neto-prihod u ovom izveštajnom periodu, a kao rezultat:
 - povećanja ažurnosti u rešavanju šteta tokom perioda (smanjenje rezervisanih na teret rešenih šteta)

- porasta ukupnog iznosa kao i broja prijavljenih šteta (povećanje rezervisanja)
- niskog učešća reosiguravača u rezervisanim štetama obzirom da je najveći broj rezervisanih šteta nastao u samoprdržaju Društva (nije uticalo na smanjenje rezervisanja)
- smanjenja rezervisanja po osnovu procene obaveza Društva na dan 31.12.2015. uključivanjem svih dostupnih podataka o rezervisanim štetama
- smanjenja iznosa IBNR šteta obračunatih primenom Pravilnika
- utvrdjenog koeficijenta troškova izvidjaja, procene, likvidacije i isplate naknada šteta i ugovorenih iznosa za 2015., koji je, po vrstama osiguranja, značajno uticao i na visinu ukupnih rezervisanih šteta.

Napomena br. 6

9.6. PRIHODI PO OSNOVU REGRESA I PRODAJE OSIGURANIH OŠTEĆENIH STVARI (AOP 1044)

Prihodi po osnovu regresa iznose 803 hilj. dinara.

Red.br oj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prihodi po osnovu regresa	803	
	U k u p n o	803	0

Društvo je u izveštajnom periodu zabeležilo prihod po osnovu regresa, a po naplaćenom regresnom potraživanju od štetnika odgovornog za štete koje su nastale 2013. godine u pomorskom transportu robe osiguranika Energo Nigeria, a koje su likvidirane tokom 2014. godine. Kako su pomenute štete likvidirane uz učešće reosiguravača od 92,57%, Društvo je od ukupno naplaćenog regresa u iznosu od 10.813 hilj. dinara, a nakon izmirivanja troškova za ostvarenje regresa, 92,57% regresa prenelo reosiguravaču (Dunav Re a.d.), dok je na bazi sopstvenog učešća u štetama evidentiralo 803 hilj. dinara po osnovu naplaćenog regresa.

Za iznos naplaćenog regresa u visini od din. 803 hiljade, a prilikom obračuna rezervisanja za štete, umanjen je iznos rešenih šteta i kao takav je korišćen za izračunavanje IBNR, saglasno odredbi u členu 19. Pravilnika o načinu utvrdjivanja rezervisanih šteta.

Napomena br. 7

9.7. OSTALE TEHNIČKE REZERVE – PROMENE (AOP 1045 i 1046)

Povećanje tehničkih rezervi na AOP 1045 u 2015. godini rezultat je rezervisanja za neistekle rizike, a koja su izvršena po prvi put za 2015. (u prethodnom periodu ih nije bilo) u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrdjivanja rezervi za neistekle rizike.

Ostale tehničke rezerve	u 000 dinara	
	2015.	2014.
Rezervisanje za neistekle rizike	26	-
Smanjenje rezervisanja za izravnjanje rizika	-	-2.534
Stanje (31. decembra)	26	-2.534

Napomena br. 8.

9.8. PRIHODI OD INVESTIRANJA SREDSTAVA OSIGURANJA (AOP 1051)

Red. broj	O P I S	u 000 dinara	
		2015.	2014.
1.	Prihodi od zakupnina investicionih nekretnina	6.227	6.856
2.	Prihodi od usklađivanja vrednosti invest.nekretnina	-	-
3.	Prihodi od kamata	15.897	16.516
4.	Prih.od usklađ.vred.fin.srdst.koja se iskaz.po fer vredn.BU (obveznice RS)	11.989	6.471
5.	Pozitivne kursne razlike ukupno:	22.389	44.999
	-Po osnovu deviznih depozita	16.698	36.711
	-Po osnovu devizne gotovine	5.691	8.288
	U k u p n o (1+2+3+4+5)	56.552	74.842

Prihodi od zakupnina investicionih nekretnina, iako ostvareni na bazi istog portfelja i izdavanja u zakup istih nekretnina, niži su u odnosu na iste ostvarene u prethodnom periodu, što je posledica smanjenja cene zakupa jedne nekretnine, koje je Društvo odobrilo tokom izveštajnog perioda u cilju zadržavanja zakupca. Najznačajnije prihode od investiranja Društvo je ostvarilo od kursnih razlika i kamate na bazi finansijskih deviznih plasmana kod domaćih poslovnih banaka (veza Napomena br. 27). Ostvareni prihodi po ovom osnovu iznose samo 75% istih ostvarenih u prethodnoj godini i rezultat su smanjenja prinosa u skladu sa kretanjem na tržištu, i to:

- činjenice da su ukupna sredstva kratkoročno deponovana kod domaćih banaka sva devizna
- minimalnog rasta kursa Eur i USD u odnosu na 31.12.2014.,
- značajnog pada kamatnih stopa koje su ugovarane sa domaćim bankama za izveštajni period, kao i
- smanjenja ukupnog iznosa deviznih depozita u odnosu na stanje 31.12.2015. i ulaganja ovih sredstava u kuponske obveznice RS.

Kao kriterijum za deponovanje sredstava, Društvo je, pored visine kamatne stope, dosledno uvažilo i kriterijum disperzije rizika depozitara. Zbog porasta deviznog kursa, Društvo je u izveštajnom periodu zabeležilo pozitivne kursne razlike po osnovu kratkoročnih deviznih plasmana. Prihodi od obveznica RS su ostvareni primenom deviznog kursa, a kod procene obveznica stare devizne štednje na osnovu njihove berzanske vrednosti na dan poslednjeg trgovanja u 2015. godini po serijama.

Napomena br. 9.

9.9. RASHODI PO OSNOVU INVESTIRANJA SREDSTAVA OSIGURANJA (AOP 1062)

Rashodi po osnovu investiranja sredstava osiguranja od 29.501 hilj. dinara sastoje se od rashoda po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina, rashoda po osnovu usklađivanja HOV i negativnih kursnih razlika po osnovu depozita i preračuna gotovine.

Red. broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rash. po osnovu obezvređenja inves.nekretnina	14.314	1.098
2.	Gubici pri prodaji opreme	-	148
3.	Rashodi po osn.usklađ.vred fin.sredst. koja se iskazuju kroz bilans uspeha	5.319	4.481

4.	Negativne kursne razlike	9.868	2.758
	-po osnovu deviznih depozita	5.631	-
	-po osnovu devizne gotovine	4.237	2.758
	Ukupno	29.501	8.485

Na osnovu procene vrednosti investicionih nekretnina koja je izvršena na dan 31.12.2015. godine od strane ovlašćenog procenitelja i u skladu sa zahtevom odgovarajućeg MRS, Društvo je evidentiralo rashode od usklađivanja vrednosti investicionih nekretnina kako je u tabeli navedeno.

Kao rashod po osnovu usklađivanja vrednosti finansijskih sredstava (koja se iskazuju kroz bilans uspeha) Društvo je evidentiralo razliku kod pojedinih serija deviznih kuponskih obveznica RS između nabavne cene i procenjene vrednosti na dan 31.12.2015..

Napomena br. 10

9.10. TROŠKOVI PRIBAVE (AOP 1074)

Troškovi pribave u ovom obračunskom periodu iznose 26.177 hilj.din. U okviru ovih troškova iskazane su obračunate provizije posrednika i zastupnika po osnovu naplate premije osiguranja po poslovima osiguranja zaključenim preko posrednika i/ili zastupnika, kao i ostali troškovi pribave evidentirani u skladu sa čl. 54 i 55 Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.

Red. broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Provizije posrednika/zastupnika u osiguranju	17.640	10.315
2.	Ostali troškovi pribave	8.537	9.084
	-reklame i propagande	255	403
	- reprezentacije	831	835
	- deo bruto zarada (30%kto550)	7.451	7.846
	Troškovi pribave (1+ 2)	26.177	19.399

Napomena br. 11

9.11. TROŠKOVI UPRAVE (AOP 1079)

Ukupne troškove uprave koji na dan 31.12.2015.g. iznose 39.796 hilj.dinara čine sledeći troškovi:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Amortizacija	587	608
2.	Troškovi materijala, energije, usluga (540,541,5420,54234i 5424)	4.796	3.800
3.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi(deo 55)	23.025	24.906
	- zarada rukovodstva EP Garant	13.649	15.742
	- naknada članovima Nadzornog odbora	2.396	2.362
4.	Ostali troškovi uprave: prem.osig.,porezi,pl.promet,neproizv.usl.,članar.ko morama i udruž.i ost.nem.trošk.(545,546.547,(548-5484) i 549)	11.292	12.990
5.	Troškovi rezerv. naknada i druge beneficije zaposleniima	96	10
	UKUPNO:	39.796	42.314

Evidentiranje troškova uprave izvršeno je u skladu sa čl. 54 i 55 Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.

Napomena br. 12

9.12. OSTALI TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (AOP 1084)

Ostali troškovi sprovođenja osiguranja iznose 2.484 hilj. dinara.

Red.br oj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Deo bruto zarada (10%kto550)j	2.484	2.615
	U k u p n o	2.484	2.615

Ostali troškovi sprovođenja osiguranja evidentirani su u skladu sa čl. 54 i 55 Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva

Napomena br. 13

9.13. PROVIZIJA OD REOSIGURANJA I RETROCESIJA (AOP 1085)

Iznos od 12.878 hilj. din. je prihod od provizija po osnovu premija prenetih u reosiguranje, koji se u bilansnoj šemi (bilans uspeha) prikazuje u odeljku poslovni rashodi, umanjujući njihov ukupni iznos.

Red. broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prihod od provizije - ukupno	12.878	5.594

Evidentirani prihod po ovom osnovu u skladu je sa obimom i vrstom rizika prenetih u saosiguranje i reosiguranje, odnosno sa visinom prenete premije i odobrenim troškovima u korist Društva, a na teret saosiguravača i reosiguravača. Zbog značajno većeg obima prenetih rizika i premije, iznos prihoda ostvarenih po ovom osnovu značajno je veći u odnosu na prethodni period.

Napomena br. 14

9.14. FINANSIJSKI PRIHODI OSIM FINANSIJSKIH PRIHODA PO OSNOVU INVESTICIONE AKTIVNOSTI (AOP 1088)

Finansijski prihodi u iznosu od 3.592 hilj. dinara sastoje se od:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Pozitiv.kurs.razlike po osnovu potraživanja	312	822
2.	Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	3.273	5.093
3.	Prihodi od kamata po osnovu potraživanja	7	27
	U K U P N O:	3.592	5.942

Kako su smanjena potraživanja tokom izveštajnog perioda, a i usled promenjene strukture i smanjenja potraživanja sa valutnom klauzulom, evidentirani prihod je manji u odnosu na isti ostvareni u prethodnom periodu.

Napomena br. 15

9.15. FINANSIJSKI RASHODI OSIM FINANSIJSKIH RASHODA PO OSNOVU INVESTICIONE AKTIVNOSTI (AOP 1089)

Financijski rashodi u iznosu od 1.727 hilj. dinara sastoje se od negativnih kursnih razlika kako je dato u narednoj tabeli:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Negativne kursne razlike po osnovu potraživanja	143	333
3.	Negativne kursne razlike- ostalo	28	319
4.	Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	1.556	232
	U K U P N O:	1.727	884

Napomena br. 16

9.16. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI POTRAŽIVANJA I DRUGE IMOVINE KOJA SLUŽI ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI (AOP 1090)

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prihodi od uskladjivanja potraživanja	19.537	-
	U K U P N O:	19.537	0

Ispravka vrednosti potraživanja na dan 31.12.2015., izvršena je u skladu sa MRS 39 i Procedurom za procenu bilansnih pozicija aktive. Društvo je 31.12.2015. god. evidentiralo prihod po osnovu usklađivanja vrednosti potraživanja u iznosu od 19.537 hilj.dinara. Ispravka vrednosti potraživanja na dan 31.12.2015.godine iznosi 14.604 hilj.dinara, a na dan 31.12.2014.god. stanje ispravke potraživanja iznosilo je 34.141 hilj.dinara, te je smanjenje u iznosu od 19.537 hilj. dinara evidentirano na prihodima po osnovu usklađivanja vrednosti potraživanja. (Veza: Napomena br.26).

Napomena br. 17

9.17. RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA POTRAŽIVANJA I DRUGE IMOVINE KOJA SLUŽI ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI (AOP 1091)

U 2015.godini Društvo nije zabeležilo rashode po osnovu obezvređenja potraživanja i druge imovine koja služi za obavljanje delatnosti dok su isti zabeleženi u prethodnoj godini u iznosu od 879 hilj.dinara.

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Obezvređenja potraživanja	-	879
	U K U P N O:	-	879

Napomena br. 18

9.18. OSTALI PRIHODI (AOP 1092)

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Ostali prihodi- naknada za korišć.služb. vozila i dr.	118	118
	U K U P N O:	118	118

Napomena br. 19

9.19. OSTALI RASHODI (AOP 1093)

Društvo nije evidentiralo ostale rashode u izveštajnom periodu, dok ih je u prethodnoj godini evidentiralo u iznosu od 100 hilj. dinara.

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Ostali rashodi-donacija medicinskoj organizaciji	-	100
	UKUPNO:	-	100

Napomena br. 20.

9.20. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA (AOP 1097)

Ova pozicija u iznosu od 355 hiljada dinara, rezultat je razlike izmedju rashoda i prihoda evidentiranih tokom izveštajnog perioda po sledećim osnovama:

- Na računu 592, Društvo je kao grešku iz prethodnog perioda evidentiralo rashod u iznosu od 370 hiljada dinara po osnovu raskida ugovora o osiguranju koji su zaključeni u prethodnim periodima (storno premije), a raskinuti u izveštajnom periodu u skladu sa Uslovima za osiguranje.
- Na računu 692, Društvo je kao grešku iz ranijih godina evidentiralo prihod u iznosu od 15 hiljada dinara, po osnovu raskida ugovora o osiguranju koji su zaključeni u prethodnim periodima, a raskinuti u izveštajnom periodu, a u skladu sa Uslovima za osiguranje, na ime povraćaja prethodno obračunate i posredniku u osiguranju isplaćene provizije, za čiji povraćaj je raskidom ugovora o osiguranju zadužen.

Napomena br. 21

9.21. ZARADA PO AKCIJI (AOP 1110)

Društvo je u 2015. godini ostvarilo zaradu po akciji u iznosu od 412,64 dinara (64.891.080,27:157.257). Broj redovnih akcija na početku i na kraju obračunskog perioda je nepromenjen i iznosi 157.257 komada.

Zarada po akciji

Pokazatelj	2015.	2014.
Neto dobitak (gubitak) u 000 dinarima	64.891	72.827
Prosečan broj akcija tokom godine	157.257	157.257
Zarada po akciji u dinarima	413	463

9.22. POSLOVANJE PO VRSTAMA OSIGURANJA

Najvažnije pozicije bilansa uspeha po vrstama osiguranja ostvarene u periodu 01.01.-31.12.2015							
Pozicija bilansa uspeha	UKUPNO	Nezgoda	Motorna vozila	Transport	Imovinska osiguranja	Odgovornost	Finangubici
		01	03	07	08, 09	13	16
Poslovni (funkcionalni) prihodi	114.282	5.299	8.407	1.585	33.934	64.427	630
Poslovni (funkcionalni) rashodi	30.293	6.159	3.372	2.261	24.052	-5.987	436
Prihodi od investiranja sredstava osiguranja	56.552	2.619	4.100	790	16.406	32.326	311
Rashodi po osnovu investiranja sredstava osiguranja	29.501	1.366	2.139	413	8.558	16.863	162
Troškovi sprovođenja osiguranja	55.579	2.149	4.154	712	13.103	35.215	246
Fin.prihodi osim fin.prihoda po osnovu invest. aktivn.	3.592	166	261	50	1.042	2.054	19
Fin.rashodi osim fin.prihoda po osnovu invest. aktivn.	1.727	80	125	24	502	987	9
Prihodi od uslađ.vredn.potaž.i dr.imovine koja služi za obavlj.delatn.	19.537	905	1.416	273	5.667	11.168	108
Ostali prihodi	118	5	8	2	34	68	1
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	355	17	25	5	103	203	2
Dobitak pre oporezivanja	76.626	-777	4.377	-715	10.765	62.762	214
Porez na dobitak	11.828		662		1.630	9.503	33
Dobitak po osnovu kreiranja odlož.por.sredst.i smanjenja odl.por.obaveza	93		5		13	75	
Neto dobitak	64.891	-777	3.720	-715	9.148	53.334	181

10. BILANS STANJA

Napomena br. 22

10.1. SOFTVER I OSTALA PRAVA (AOP 0005)

Iskazani iznos nematerijalnih ulaganja od 559 hilj. dinara se sastoji od sledećih stavki:

Red broj	O P I S	Stanje 31.12.2014.g.	Promet u toku godine		Stanje 31.12.2015.g.
			Duguje	Potražuje	
1.	Ostala nem.ulaganja	95	505	41	559
	U K U P N O:	95	505	41	559

Tokom 2015.godine Društvo je kupilo kodove za softversku aplikaciju (premijsko i finansijsko) u iznosu od 505 hilj. dinara i po odluci Komisije stavilo ga u upotrebu.

Napomena br. 23

10.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (AOP 0007)

Iskazani iznos od 264.057 hilj. dinara se sastoji od sledećeg:

Red broj	O P I S	Stanje 31.12.2014.g.	Promet u toku godine		Stanje 31.12.2015.g.
			Duguje	Potražuje	
1.	Postrojenja i oprema	8.423	757	1.209	7.971
	Ispravka vrednosti opreme	4.471	1.209	693	3.955
	Sad.vred. postrojenja i opreme	3.952	1.966	1.902	4.016

Na povećanje ove pozicije tokom 2015. godine uticala je nabavka računara i računarske opreme iznosu od 318 hilj. dinara, kao i kancelarijskog nameštaja u iznosu od 439 hilj. dinara, koji su po odgovarajućoj odluci Komisije za osnovna sredstva stavljeni u upotrebu. U skladu sa odgovarajućim računovodstvenim politikama izvršeno je umanjenje vrednosti ovih sredstava za 2015. godinu.

10.2.1. Investicione nekretnine

Red broj	Investicione nekretnine	Stanje 31.12.2015.g.	Promet u toku godine		Stanje 31.12.2015.g.
			Duguje	Potražuje	
1.	Poslovni prostor 484,71 m ²	86.186	-703	0	85.483
2.	Poslovni prostor 88,34 m ²	18.165	-437	0	17.728
3.	Poslovni prostor 53,75 m ²	10.142	-9	0	10.133
4.	Poslovni prostor 54,89 m ²	10.357	-9	0	10.348
5.	Poslovni prostor 1236 m ²	149.505	-13.156	0	136.349
	UKUPNO	274.355	-14.314	0	260.041

Tokom izveštajnog perioda nije bilo promene u portfelju investicionih nekretnina u odnosu na prethodni period. Procena vrednosti investicionih nekretnina Društva na datum bilansa izvršena je od strane ovlašćenog nezavisnog procenitelja, koji je imao zadatak da u procenu uključi sve relevantne raspoložive parametre: postojeće uslove rentiranja, procenu tržišnih uslova i procenu stope kapitalizacije korišćenjem uporednih tržišnih podataka, tamo gde je to moguće, kako bi ova značajna pozicija aktive bila što realnije procenjena. Izveštaj o proceni je usvojen od strane nadležnog organa Društva i

sprovedeno je odgovarajuće evidentiranje u knjigama Društva - u skladu sa MRS 40 Društvo je efekte ove procene prikazalo direktno u rashodima perioda, na računu 581, u iznosu od 14.314 hiljada dinara (veza: Napomena br. 9).

Napomena br. 24

10.3. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA (AOP 0022)

Red broj	Odložena poreska sredstva i obaveze	Stanje	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Odložena poreska sredstva	1.236	1.143
3.	Odložene poreske obaveze	0	-
	U K P N O	1.236	1.143

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, a razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjenje će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Shodno aktuelnom Zakonu o porezu na dobit, uvažavajući i pretpostavku o neograničenom trajanju društva, po pravilu, priznaju se odložena poreska sredstva po osnovu odbitnih privremenih razlika.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odloženi poreski prihod perioda u iznosu od din.93 hiljade je priznat u korist rezultata Društva u 2015. godini, a u skladu sa povećanjem stanja odloženih poreskih sredstava.

Napomena br. 25

10.4. ZALIHE (AOP 0024)

Pozicija zaliha u iznosu din.72 hiljade odnosi se na obrasce stroge evidencije – štampane polise u iznosu od 9 hilj.dinara i date avanse u iznosu od 63 hilj.dinara. Društvo vodi materijalnu evidenciju nepopunjenih štampanih obrazaca polisa osiguranja.

Napomena br. 26

10.5. POTRAŽIVANJA (AOP 0027 i 0032)

Pozicija potraživanja koja na dan 31.12.2015.g. iznosi 33.224 hiljada dinara, odnosi se na sledeće osnove:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Potraživanje za premije od kupaca u zemlji	27.152	56.354
1.1.	Potraživanje za premije od povezanih lica	13.090	29.121

	- Energoprojekt Niskogradnja	9.717	14.726
	- Energoprojekt Visokogradnja	3.242	4.519
	- Energoprojekt Hidroinženjering	113	0
	- Energoprojekt Oprema	0	9.857
	- Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura	0	0
	-Energoprojekt Holding	18	19
1.2.	Ostala pravna lica	14.062	27.233
2.	Ispravka potraž. za premije od kup.u zemlji	-12.910	-32.040
3.	Potraživanje za premije od kupaca iz inost.	4.126	2.384
4.	Ispravka potraž. za premije od kup.iz inostr.	-1.694	-1.763
5.	Potraž.po osnovu učešća reos.u naknadi štete	358	0
6.	Ispravka potraživanja po osnovu učeš.u nakn.šteta	0	0
7.	Potraživanje za premije saosiguranja	12.178	13.595
8.	Ispravka potraživanja za premije saosiguranja	0	-320
9.	Potraživanje za proviziju po osnovu zastup. u osig.	0	0
10.	Potraživanja po osnovu provizije iz poslova reosig. i saos.	3.670	1.542
11.	Ispravka potr.po osn.prov.reo i saos.	0	-16
12.	Potraživanja po osnovu zakupnina	243	
13.	Ostala potraživanja	101	236
14.	Ispravka ostalih potraživanja	0	-2
15.	Potraživ.za više plać.nakn.za nadzor nad osig.	0	0
16.	Potraživanja za više uplaćen porez na dobit	0	2.624
	UKUPNO (1-2+3-4+5-6+7-8+9-10+11-12+13-14+15+16)	33.224	42.594

Ispravka potraživanja na dan 31.12.2015. g. izvršena je primenom Procedura za procenu bilansnih pozicija aktive,a u skladu s MRS 39.

Napomena br. 27

10.6. FINANSIJSKI PLASMANI (AOP 0033)

Finansijski plasmani u iznosu od 668.679 hilj.din. sastoje se iz sledećeg:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Depoziti kod banaka	334.920	421.645
2.	Fin.sredstva koja se iskaz.po fer vred.kroz bilans uspeha	333.759	184.095
	UKUPNO	668.679	605.740

10.6.1. Depoziti kod banaka

Depoziti kod banaka odnose se na deponovana devizna sredstva kod domaćih poslovnih banaka sa kojima je Društvo zaključilo ugovore o deponvanju. Sredstva u EUR i USD su deponovana na period od 12 meseci uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 1,5% do 2,53 % na godišnjem nivou (u zavisnosti od banke i perioda oročavanja). Svi depoziti dospevaju tokom 2016. godine, a na dan 31.12.2015. njihova vrednost je preračunata primenom srednjeg kursa za odgovarajuću valutu na taj dan:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Pro credit banka -EUR	31.623	0
2.	UniCredit Banka -USD	104.276	79.765
3.	UniCredit Banka -EUR		0
4.	Komercijalna banka -EUR	-	148.779
5.	Findomestic banka -EUR	199.021	193.101
	UKUPNO	334.920	421.645

10.6.2. Finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

U sledećoj tabeli data je struktura plasmana na dan 31.12.2015.

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		Količina kom.	31.12.2015.g.
1.	Akcije RSBGBEE39087	45	1.359
2.	Republika Srbija RSMFRSD 70279 (2016)	100.000	12.113
3.	Državne obveznice RS RSMFRSD 87489 (2017)	398	49.838
4.	Državne obveznice RS RSMFRSD 45081 (2017)	800	90.248
5.	Državne obveznice RS RSMFRSD 11174 (2020)	1.018	127.605
6.	Državne obveznice RS RSMFRSD 23568 (2018)	445	52.596
	UKUPNO		333.759

Na računu 236, Društvo je iskazalo finansijska sredstva, tj.hartije od vrednosti (akcije i obveznice), koje su namenjene za trgovanje. Uskladjivanje vrednosti finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha vrši se: za devizne kuponske obveznice na osnovu podataka sa sekundarnog tržišta za ova sredstva i primenom deviznog kursa, dok se procena obveznica stare devizne štednje vrši na osnovu njihove berzanske vrednosti na dan poslednjeg trgovanja u 2015. godini po serijama i primenom deviznog kursa na datum obračuna. Navedena sredstva služe za pokriće dela tehničke rezerve, a u skladu sa odlukom Narodne banke Srbije o ograničenjima pojedinih oblika deponovanja i ulaganja tehničke rezerve, kao i za pokriće garantne rezerve.

Napomena br. 28

10.7. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA (AOP 0044)

Iznos od 112.391 hiljada dinara se odnosi delom na sredstva na deviznim računima kod poslovnih banaka (din. 69.896 hiljade), a delom (din. 40.671 hiljada) na dinarskim računima i (din.1.824 hiljade) na računu novčanih sredstava čije je korišćenje ograničeno. Za držanje „a vista“ sredstava na deviznom računu (gotovinski ekvivalent) Društvo ima ugovoreni prinos u visini od 1,5% uz obavezu održavanja ugovorenog prosečnog stanja ovih sredstava.

Red broj	O P I S	Iznos 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Sredstva na tek. računima-RSD-sve banke	40.671	35.113
2.	Euro banka EFG -EUR	0	0
3.	UniCredit banka-EUR	0	0

3.	UniCredit banka- USD	85	2.010
4.	Findomestic banka - EUR	57.974	67.531
5.	Raiffeisen banka - EUR	3.105	3.912
6.	Raiffeisen banka - USD	8.707	9.469
7.	Piraeus banka - EUR	0	0
8.	Banca Intesa- EUR	25	
9.	Komercijalna banka-rač.249	1.824	
	UKUPNO	112.391	118.035

Svi ekvivalenti gotovine (sredstva na tekućim deviznim računima) evidentirani su po srednjem kursu za EUR odnosno USD na dan 31.12.2015.g.

Napomena br.29

10.8. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (AOP 0048)

Iznos od 6.650 hilj.din. na ovoj poziciji se sastoji u najvećem obimu od ugovorenih i obračunatih kamata na oročena sredstva kod domaćih banaka, a koja pripada izveštajnom periodu, dok je rok dospeća u 2016.g. Takođe na ovoj poziciji su evidentirane i unapred plaćene pretplate za stručnu literaturu i plaćene neistekle premije osiguranja imovine Društva.

Red.broj	O P I S	Iznos u 000 2015.din	Iznos u 000 2014.din
1.	Unapred obračunata ugovorena kamata	6.200	9.171
2.	Po osnovu plaćene premije za neistekla osiguranja imovine, auto-odgovornosti i kasko osiguranja)	262	247
3.	Pretplata za stručnu literaturu za 2016.	188	169
	UKUPNO:	6.650	9.587

Napomena br. 30

10.9. PRENOSNA PREMIJA SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA KOJA PADA NA TERET SAOSIGURAVAČA I REOSIGURAVAČA (AOP 0050)

Red broj	O P I S	Iznos 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prenosna premija na teret saosiguravača	3.354	2.960
2.	Prenosna premija na teret reosiguravača	4.766	5.031
	U k u p n o	8.120	7.991

Obračun prenosne premije na teret saosiguravača/reosiguravača izvršen je po vrstama osiguranja, i u okviru njih po pojedinačnim prenetim rizicima, a u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utrdjivanja rezervi za prenosne premije primenom „pro rata“ metoda na iznos premije prenete u saosiguranje i reosiguranje saglasno zaključenim ugovorima. U visini iznosa evidentiranih na ovoj poziciji bilansa stanja plasiran je deo tehničkih rezervi Društva u iznosu od 3,24% ukupnih tehničkih rezervi na dan 31.12.2015. Navedena stanja su usaglašena sa saosiguravačima/reosiguravačima kao njihova obaveza.

Napomena br. 31

10.10.REZERVISANE ŠTETE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA KOJE PADAJU NA TERET SAOSIGURAVAČA I REOSIGURAVAČA (AOP 0051)

Red broj	O P I S	Iznos 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezervisana štete na teret saosiguravača	0	1.119
2.	Rezervisane štete na teret reosiguravača	304	396
	U k u p n o	304	1.515

Rezervisanje je izvršeno na osnovu prijavljenih a do 31.12.2015. nerešenih šteta nastalih na rizicima koji su bili saosigurani/reosigurani. U skladu sa ugovorima po kojima su ovi rizici plasirani u saosiguranje/reosiguranje, izvršeno je rezervisanje udela saosiguravača/reosiguravača i o tome su saosiguravačima/reosiguravačima dostavljeni borderoi šteta na koje su oni blagovremeno dali saglasnost i na odgovarajući način evidentirali svoju obavezu iz poslovanja. U visini navedenog iznosa salda na dan 31.12.2015. plasiran je deo tehničke rezerve od 0,1%.

10.11. PROMENE NA KAPITALU

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizaci-one rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Gubitak do visine kapitala	Otkupjene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2014. godine	699.793	94					105.624			805.511
Korekcija neraspoređene dobiti										
Korigovano početno stanje	699.793	94					105.624			805.511
Povećanje osnovnog kapitala										
Promene u fer vrednosti HoV raspolozivih za prodaju										
Neto dobitak tekućeg perioda							64.891			64.891
Raspodela dobiti - dividenda							49.221			49.221
Prodaja / (sticanje) sopstvenih akcija										
Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobit za 20.... godinu										
Stanje 31.12.2015. godine	699.793	94	-	-	-	-	121.294	-	-	821.181

Napomena br. 32

10.12. OSNOVNI I OSTALI KAPITAL (AOP 0402)

Osnovni kapital Društva iznosi 699.887 hiljada dinara od čega akcijski kapital iznosi 699.793 hiljade dinara, a ostali kapital iznosi 94 hiljade dinara.

Red broj	O P I S	Iznos akc.kapitala na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Energoprojekt Holding a.d.	650.390	650.390
2.	Jubmes banka a.d. Beograd	49.199	49.199
3.	Evropa osiguranje u stečaju	196	196
4.	NMS Investment Support d.o.o.	4	4
5.	Nedeljković Igor	4	4
	U K U P N O:	699.793	699.793

U izveštajnom periodu nije bilo promena na akcijskom kapitalu.

Društvo ima 157.257 ukupno emitovanih običnih (redovnih) akcija čija je nominalna vrednost po jedinici 4.450 dinara, što čini ukupan akcijski kapital od 699.793 hiljada dinara.

Napomena br. 33

10.13. NERASPOREĐENA DOBIT (AOP 0414)

Stanje ukupne neraspoređene dobiti na dan 31.12.2015. iznosi 121.294 hilj.dinara i sastoji se od neraspoređene dobiti ranijih godina u iznosu od 56.403 hilj.din. i dobiti tekuće godine evidentirane u iznosu od 64.891 hilj.dinara

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Neraspoređena dobit tekuće godine	64.891	72.827
2.	Neraspoređena dobit ranijih godina	56.403	32.797
	U k u p n o	121.294	105.624

Stanje i promena stanja **neraspoređenog dobitka** je prikazana u narednoj tabeli:

Stanje i promena stanja neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	2015.	2014.
Stanje na dan 01.01 tekuće godine	105.624	79.847
Korekcija neraspoređene dobiti-povećanje	-	127
Raspodela dobitka (dividende)	49.221	47.177
Raspodela dobitka (povećanje nominalne vrednosti po akciji)	0	0
Dobit tekuće godine	64.891	72.827
Stanje na dan 31. decembra	121.294	105.624

Odlukom Skupštine akcionara od 28.04.2015. godine iz dobiti za 2014. godinu isplaćena je dividenda akcionarima u iznosu od din. 49.221 hiljada, odnosno 313,00 dinara po akciji).

Napomena br. 34

10.14. DUGOROČNA REZERVISANJA (AOP 0423)

Ukupan iznos dugoročnih rezervisanja na dan 31.12.2015.g. je din. 18.156 hiljada i sastoji se od rezerve za izravnavanje rizika u iznosu din. 13.985 hiljada, rezervi za bonuse i popuste u iznosu din. 3.781 hiljada, obračunatim u skladu sa propisanim podzakonskim i internim aktom Društva na dan 31.12.2015., i rezervisanja za otpremnine zaposlenima pri odlaska u penziju, a obračunatim u skladu sa MRS 19, koje na kraju 2015. Godine iznose din. 390 hiljada.

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. Na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezerve za izravnanje rizika	13.985	1.730
2.	Rezerve za bonuse i popuste	3.781	-
3.	Rezervisanje za otpremnine	390	294
	U k u p n o	14.375	2.024

Rezervisanja za izravnanje rizika na dan 31.12.2015. godine povećana su za din. 12.255 hiljada u odnosu na 31.12.2014. godine, a u skladu sa obračunom stanja istih na dan 31.12.2015. izvršenih primenom odredaba Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za izravnanje rizika (veza: Napomena br.3.)

Obračun rezervisanja za bonuse i popuste na dan 31.12.2015.godine u iznosu od 3.781 hilj.dinara, izvršen je skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za bonuse i popuste. (veza: Napomena br.3.)

Rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju) obračunato je u skladu sa zahtevima MRS 19, primenom aktuarskog obračuna. Tokom izveštajnog perioda evidentirano je povećanje iznosa rezerevisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnine za din. 96 hiljada u odnosu na istu stavku bilansa stanja na dan 31.12.2014. godine, a shodno odredbama aktuelnog kolektivnog ugovora donetog krajem obračunskog perioda: otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Napomena br. 35

10.15. KRATKOROČNE OBAVEZE (AOP 0435)

Ukupan iznos kratkoročnih obaveza na dan 31.12.2015. je 21.807 hiljada dinara i odnosi se na obaveze po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja, obaveza prema dobavljačima, zarada za decembar 2015., poreza i drugih obaveza, kako je dato u tabeli koja sledi:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Obaveza prema članovima Nadzornog odbora	121	123
2.	Primljeni avansi, depoziti i kaucije	263	535
3.	Obaveze za procenitelje-doktore, aktura i dr.	108	194

	- Energoprojekt Energodata	3	2
	-Energoprojekt Visokogradnja	0	7
4.2.	Ostala pravna lica	219	419
5.	Ostale obaveze	0	0
6.	Obaveze za PDV	216	293
7.	Obaveza za porez na premije neživotnih osiguranja	486	822
8.	Obaveza za porez na dobit	2.087	0
9.	Obaveze prema zaposlenima	73	64
10.	Ostale obaveze za poreze i doprinose	186	233
11.	Obaveze za zarade	2.901	2.384
12.	Obaveze za provizije posrednika i zastupnika	193	56
12.	Obaveze za premije saosiguranja	1.795	294
13.	Obaveze za premije reosiguranja	12.472	6.145
14.	Obaveze za dividende	2	1
14.	Obaveze za članarine komorama	4	4
15.	Obaveze za naknade NBS-nadzor nad osiguranjem	36	139
	U K U P N O:	21.807	12.373

Napomena br. 36

10.16. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (AOP 0444)

Pasivna vremenska razgraničenja iznose din. 127.431 hiljada i sastoje se od:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prenosne premije osiguranja	113.600	109.656
2.	Prenosne premije saosiguranja	12.564	16.102
3.	Druga pasivna razgraničenja	1.267	899
	- unapred obračunati troškovi revizije	681	581
	- fond za preventivu	129	130
	-ostala PVR (unapred obrač. trošk. procene i obaveze za primljene a nefakturisane usluge dobavljača)	457	188
	U K U P N O:	127.431	126.657

Prenosne premije su obračunate u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za prenosne premije. Stanje prenosnih premija u odnosu na 2014. godinu uvećano je ukupno za din. 406 hiljada, i iznosi din. 126.164 hiljada i rezultat je strukture rizika i perioda trajanja osiguranja za rizike primljene u osiguranje tokom izveštajnog i sve druge neistekle rizike primljene u osiguranje tokom prethodnih perioda a koji su ostali u osiguravajućem pokriću i nakon datuma bilansa (veza: Napomena br.1.)

Pasivna razgraničenja pod rednim brojem 3. čine obaveze društva prema revizoru u skladu sa Ugovorom o obavljanju revizije finansijskih izveštaja Društva za 2015., obaveze po osnovu Fonda preventive, obaveze za procenu nekretnina na dan 31.12.2015. u skladu sa Ugovorom o pružanju usluge procene nekretnina i obaveze prema drugim dobavljačima za pružene a nefakturisane usluge.

31.12.2015. u skladu sa Ugovorom o pružanju usluge procene nekretnina i obaveze prema drugim dobavljačima za pružene a nefakturisane usluge.

Napomena br. 37

10.17. REZERVISANE ŠTETE (AOP 0453)

Ukupne rezervisane štete nastale prijavljene a do kraja izveštajnog perioda nerešene, kao i IBNR štete, računate sa troškovima rešavanja šteta, iznose din. 106.691 hiljada, a po strukturi rezervacija je izvršena kako sledi:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezervisane nastale,prijavljene,a nerešene štete	92.322	69.723
2.	Rezervisane nastale,neprijavljene štete	14.245	48.732
3.	Reezervisane nastale iz primljenog u saosiguranje	124	
	U K U P N O:	106.691	118.455

Stanje rezervisanih šteta (procena za nastale prijavljene do kraja perioda nerešene i nastale neprijavljene štete) na dan 31.12.2015. rezultat je procena izvršenih u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervisanih šteta. Smanjenje stanja ukupne rezervacije za RBNS i IBNR štete rezultat je činjenica iz poslovanja nevedenih u Napomeni 5., gde je takodje i navedena visina i ocenjen uticaj primene iznosa naplaćenog regresnog potraživanja na visinu rešenih šteta koja je korišćena u obračunu rezervisanih IBNR šteta.

Napomena br. 38

10.18. DRUGE TEHNIČKE REZERVE OSIGURANJA (AOP 0457)

Ovu poziciju čine rezerve za neistekle rizike u iznosu od din. 26 hiljada, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezervisanja za neistekle rizike	26	-
	U K U P N O:	26	-

Rezervisanja navedenih iznosa tehničkih rezervi izvršena su u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za neistekle rizike. Kako u prethodnom periodu nije bilo rezervisanja po navedenim osnovama, navedeni iznos je u celosti evidentiran i kao rashod perioda – veza Napomena 7.

11. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo **usaglašavanje potraživanja** sa domaćim i inostranim kupcima sa stanjem na dan 31.12.2015. godine.

Od ukupno 98 domaća kupca kojima su poslali izvodi otvorenih stavki na dan 31.12.2015. godine, u iznosu od 43.702 hilj. dinara, usaglašeno je 40.541 hilj. dinara, dok za iznos od 3.161 hilj. dinara kupci nisu odgovorili na uredno poslate izvode. Od ukupno iskazanog iznosa din. 43.702 hiljada do datuma odobravanja finansijskog izveštaja u 2016. godini naplaćeno je 2.720 hiljada dinara. U narednoj tabeli prikazani su iznosi potraživanja od kupaca koji nisu odgovorili na poslate Izvode otvorenih stavki.

<i>Kupci koji nisu odgovorili na poslate izvode otvorenih stavki</i>	<i>u 000 dinara</i>
<i>Domaći Kupci</i>	
Tehnomering montaža d.o.o.	13
Esco Energy comp.doo	27
Svetionik doo	9
Palež promet	8
Igraonica Čarolija	30
Kodar inženjering	74
Gem security	81
Vesna Stanković	14
TMM-Condo mont	4
Atlas Security	57
Olivera Jovanović steč. upravnik	7
Vladimir Zlokolica-Vision	101
Neimar V ad	83
CEP doo	105
Alfa i omega Kraljevo	23
SYF Services	667
WMG Advisory	8
Srdan Tomić KEEL	106
Parexel International	381
Vino Župa ad Aleksandrovac	156
ML System doo	78
Novelić doo	63
Markom Project	222
KWIL Partner	60
HTW Group	38
Bojan Ristić	11
Biljana Đekić	10
Bekament doo	16
Amade doo	19
Absolute Audit	18
R & M Antikorozijska	14
Studio struktura	204
Novaston doo	122
Hidrokop	14
Folić architects doo	185
Energo consulting	20
TIM sistem plus	6
Polar klima	98
Agencija Popov	9
UKUPNO	3.161

Sve obaveze Društva dospjele na dan 31.12.2015. izmirene su do tog dana, a za obaveze nedospjele na dan 31.12.2015. izvršeno je usaglašavanje sa dobavljačima, a izmirene su tokom 2016. godine do datuma odobravanja finansijskog izveštaja.

12. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Društvo nema hipoteke upisane na teret i u korist društva.

13. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta poveznih društava, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi:		
1.Energoprojekt Holding	2.239	2.260
2.Energoprojekt Niskogradnja	31.025	25.305
3.Energoprojekt Visokogradnja	7.579	10.834
4.Energoprojekt Oprema	19.768	8.224
5.Energoprojekt Energodata	185	196
6.Energoprojekt Hidroinženjering	1.083	982
7.Energoprojekt Entel	302	293
8.Energoprojekt Industrija	819	152
9.Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura	427	168
10. Energo Nigeria	807	7.314
11. Energo Ghana	127	-
Svega	64.361	55.728
Rashodi:		
1.Energoprojekt Holding	8.774	7.619
2.Energoprojekt Niskogradnja	356	392
3.Energoprojekt Visokogradnja	507	19
4.Energoprojekt Oprema	552	8.640
5.Energoprojekt Energodata	826	397
6.Energoprojekt Entel	74	73
7. Energoprojekt Industrija	6	-
8. Energo Nigeria	1.425	-
Svega	12.520	17.140
UKUPNO	76.881	72.868

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	<i>u 000 dinara</i>	
	2015	2014
Potraživanja:		
1.Energoprojekt Holding	18	19
2.Energoprojekt Niskogradnja	9.717	14.726
3.Energoprojekt Visokogradnja	3.242	4.519
4.Energoprojekt Oprema	-	9.857
5. Energoprojekt Hidroinženjering	113	-
Svega	13.090	29.121
Obaveze:		
1.Energoprojekt Holding	636	652
2.Energoprojekt Visokogradnja	-	7
3.Energoprojekt Energodata	2	2
4.Energoprojekt Entel	6	6
Svega	644	667
UKUPNO	13.734	29.788

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču isključivo iz transakcija prodaje osiguranja - po osnovu premije, čiji su ugovoreni rokovi plaćanja i periodi dospeća različiti u zavisnosti od strukture osiguranih rizika i ugovorenih perioda trajanja osiguranja, ali uvek u skladu sa dosledno primenjenim Uslovima osiguranja i Tarifom za osiguranje.

Osnov za obaveze prema povezanim pravnim licima je: zakup poslovnog prostora, odnosno obaveza za zakupninu (koja se plaća mesečno, nakon isteka tog meseca); obaveze za usluge shodno Ugovoru o pružanju usluga sa EP Holdingom (koje se obračunavaju i plaćaju na mesečnom nivou, po isteku meseca u kome je pružena usluga); obaveze za grafičke usluge i obaveze za evidenciju o dolascima i odlascima zaposlenih.

14. SUDSKI SPOROV I

Društvo je tužilac u dva spora za naknadu štete, i to: protiv Republičkog Zavoda za zdravstveno osiguranje i JKP Beogradski vodovod i kanalizacija.

Iako je u sporu sa Republičkim Zavodom kao naručiocem u postupku javne nabavke u pitanju značajni iznos naknade definisan kao tužbeni zahtev, Društvo procenjuje da neće biti bitnih efekata iz razloga što je Društvo samo deo grupe ponudjača, sa manjim učešćem, pa bi i u slučaju povoljnog ishoda spora, efekti za Društvo bili vrlo mali, posebno što bi iz ovoga trebalo prethodno izmiriti troškove spora koji se vode od 2011. godine.

U sporu sa JKP Beogradski vodovod i kanalizacija Društvo vodi spor za regresiranje štete koju je rešilo i isplatilo 2012. godine, a za koju je odgovoran tuženi. Veštačenje po ovom sporu je završeno, čeka se prvostepena sudska odluka i procenjuje da postoji jasan osnov za presudu u korist Društva.

Društvo ima jedan spor iz oblasti radnog odnosa u kome je tužena strana. Advokat i stručna služba Društva ocenjuju tužbu kao neosnovanu.

Društvo ima jedan spor kao tuženi za naknadu štete koju potražuje fizičko lice, učesnik u studiji kliničkog ispitivanja lekova. Kao osnov za naknadu štete, profesionalna greška lekara treba da prethodno bude dokazana u sudskom postupku. Šteta je rezervisana sa iznosom din. 30.406 hiljada, shodno zahtevu oštećenika. Stručna služba smatra da je iznos zahteva visok, ali u očekivanju detaljnijih informacija nakon veštačenja o uticaju kliničkog ispitivanja sredstva na zdravlje oštećenika, a u nedostatku drugih kriterijuma za rezervisanje, Društvo se opredelilo da rezerviše iznos u punoj visini zahteva, dok će u međuvremenu, u skladu sa drugim relevantnim informacijama u vezi sa ovim slučajem, a do likvidacije štete, preispitivati i ažurirati visinu rezervisanja. Društvo očekuje da prvostepena presuda bude donata tokom 2016. godine.

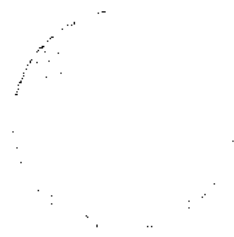
15. EKSTERNA KONTROLA

Tokom 2015. godine nije bilo eksternih kontrola.

16. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon datuma bilnsa stanja, nije bilo događaja koji bi mogli uticati na ekonomske odluke koje korisnici donose na osnovu finansijskih izveštaja Društva.

U Beogradu, 29.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

Mirjana Bogičević, generalni direktor

MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA**O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA I GODIŠNJEM IZVEŠTAJU O POSLOVANJU AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE »ENERGOPROJEKT GARANT« a.d.o. U 2015. GODINI**

Za potrebe Akcionarskog društva za osiguranje ENERGOPROJEKT GARANT na osnovu člana 163. i člana 177. Zakona o osiguranju (»Službeni glasnik RS« br. 139/14) i shodno Odluci o sadržini mišljenja ovlašćenog aktuara (»Službeni glasnik RS« br. 38/2015), dajem mišljenje o finansijskim izveštajima i godišnjem izveštaju o poslovanju Društva za 2015. godinu.

PODACI O DRUŠTVU

Naziv i sedište Društva za osiguranje	„Energoprojekt Garant“ Akcionarsko društvo za osiguranje, Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	07812728
Poreski identifikacioni broj	100001468
Odgovorno lice za zakonitost rada Društva za osiguranje	Mirjana Bogićević, po rešenju APR BD88092/2012 od 03.07.2012.

1. Premija osiguranja

Premija osiguranja u tarifama Društva u primeni, utvrđena je u skladu sa aktuarskom strukom i propisima i obezbeđuje trajno ispunjenje svih obaveza Društva iz ugovora o osiguranju. Društvo je u obračunskom periodu postiglo sledeće rezultate u primeni uslova i tarifa:

Rezultati za ukupan portfelj:

Tabela 1.

Šifra osiguranja	Obračunata PREMIJA 01.01.- 31.12.2015.	PRENOSNA PREMIJA		LIKVIDIRANE ŠTETE Ukupne 01.01.- 31.12.2015.	REZERVISANE ŠTETE (PRIJAVLJENE+NEPRIJAVLJENE)		MERODAVNA PREMIJA	MERODAV-NE ŠTETE
		31.12.2014.	31.12.2015.		31.12.2014.	31.12.2015.		
0	1	2	3	4	5	6	7	8
01	7,320,896	490,737	274,616.27	5,727,991	1,364,986	1,735,884	7,537,017	6,098,890
03	14,410,448	8,876,242	8,254,925.16	2,192,071	45,370	219,207	15,031,765	2,365,908
07	2,749,132	24,607	67,799.53	1,956,309	22,741,612	22,731,964	2,705,940	1,946,661
08	4,431,581	2,594,254	2,534,363.22	351,702	36,005	35,170	4,491,471	350,867
09	53,298,432	35,660,859	35,121,608.20	23,914,445	21,284,079	25,620,624	53,837,683	28,250,990
13	58,947,443	77,527,514	71,701,156.21	1,612,092	72,982,647	56,348,543	64,773,801	-15,022,013
16	28,835,472	584,143	8,209,280.15	0	0	0	21,210,335	0
Σ	169,993,404	125,758,367	126,163,749	35,754,610	118,454,699	106,691,392	169,588,022	23,991,303

nastavak Tabele 1.

Šifra osiguranja	RACIO ŠTETA (8 : 7)	TSO (trioškovi sprovođenja osiguranja)	RACIO TROŠKOVA (10 : 7)	KOMBINO- VANI RACIO (9+11)
0	9	10	11	12
01	0.8092	2,148,520	0.2851	1.0943
03	0.1574	4,154,232	0.2764	0.4338
07	0.7194	713,357	0.2636	0.9830
08	0.0781	1,650,625	0.3675	0.4456
09	0.5247	11,450,963	0.2127	0.7374
13	-0.2319	35,214,919	0.5437	0.3117
16	0.0000	246,143	0.0116	0.0116
Σ	0.1415	55,578,759	0.3277	0.4692

Rezultati u samopridržaju:

Tabela 2.

Šifra osiguranja	Obračunata PREMIJA 01.01.- 31.12.2015.	PRENOSNA PREMIJA		LIKVIDIRANE ŠTETE 01.01.- 31.12.2015.	REZERVISANE ŠTETE (PRIJAVLJENE+NEPRIJAVLJENE)		MERODAVNA PREMIJA	MERODAV-NE ŠTETE
		31.12.2014.	31.12.2015.		31.12.2014.	31.12.2015.		
0	1	2	3	4	5	6	7	8
01	5,081,692	490,737	274,616	5,727,990	1,364,986	1,735,884	5,297,813	6,098,888
03	7,784,765	4,614,130	4,107,818	2,192,071	45,370	219,207	8,291,077	2,365,908
07	1,626,833	14,149	42,172	1,622,969	21,347,318	22,731,964	1,598,810	3,007,615
08	2,534,194	2,429,476	2,316,516	285,464	36,005	35,170	2,647,154	284,629
09	30,789,163	32,598,950	32,853,967	14,074,580	21,163,121	25,316,559	30,534,146	18,228,018
13	58,585,854	77,035,369	70,239,115	1,612,093	72,982,647	56,348,543	65,382,108	-15,022,011
16	8,255,060	584,143	8,209,280	0	0	0	629,923	0
Σ	114,657,561	117,766,953	118,043,484	25,515,167	116,939,447	106,387,327	114,381,030	14,963,047

nastavak Tabele 2.

Šifra osiguranja	RACIO ŠTETA (8 : 7)	TSO (trioškovi sprovojenja osiguranja)	RACIO TROŠKOVA (10 : 7)	KOMBINO- VANI RACIO (9+11)
01	1.1512	2,148,520	0.4055	1.5568
03	0.2854	4,154,232	0.5010	0.7864
07	1.8812	713,357	0.4462	2.3273
08	0.1075	1,650,625	0.6235	0.7311
09	0.5970	11,450,963	0.3750	0.9720
13	-0.2298	35,214,919	0.5386	0.3088
16	0.0000	246,143	0.3908	0.3908
Σ	0.1308	55,578,759	0.4859	0.6167

Društvo nije vršilo izmene proizvoda osiguranja u toku obračunskog perioda, a prema sadašnjem saznanju, ne planira izmene proizvoda osiguranja u narednoj godini.

Najznačajniji rizici koje Društvo preuzima u osiguranje su:

- rizici koji su pokriveni osiguranjem objektata u izgradnji (22% ukupne premije)
- rizici koji proizilaze iz zakonske odgovornosti osiguranika za štetu usled smrti, povrede tela ili zdravlja, kao i oštećenja ili uništenja stvari trećih lica, štetu koja je nastala iz njegove delatnosti, posedovanja stvari, iz pravnog odnosa ili iz određenog svojstva kao izvora opasnosti, označenog u polisi (35% ukupne premije)
- svi prirodni, klimatski i biološki rizici koji prouzrokuju gubitak prinosa useva (17% ukupne premije)

Društvo primenjuje akta poslovne politike navedena u tački 18. stav 2. Odluke o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara.

Tarife premija su usaglašene sa spremnošću Društva za preuzimanje rizika.

Do 2015. godine, struktura portfelja Društva je bila praktično nepromenljiva i uključivala je, osim osiguranja ostale imovine (sa pretežnim učešćem objekata u izgradnji), osiguranje od posledica nezgode, kasko osiguranje motornih vozila, osiguranje robe u međunarodnom prevozu, osiguranje od požara i osiguranje od opšte odgovornosti.

Uvođenjem osiguranja gubitka prinosa useva na bazi indeksa na nivou opštine u 2015. godini, struktura portfelja je proširena, što je povećalo disperziju rizika i svakako pozitivno utiče na dalji razvoj Društva.

Dovoljnost premije je analizirana preko racija šteta kako je prikazano u Tabelama 1. i 2., i potvrđena je u svim vrstama osiguranja osim za 01 (i ukupno i u samopridržaju) i za 07 (u samopridržaju), što je posledica: umanjenja merodavne premije rashodima premije reosiguranja kao i činjenice da su štete nastale na rizicima koji su bili u samopridržaju Društva kod ove dve navedene vrste osiguranja.

2. Tehničke rezerve

Društvo raspolaže odgovarajućim podacima za obračun tehničkih rezervi na nivou portfelja, kao i po vrstama osiguranja koji obezbeđuju uveravanje u konzistentnost internih i eksternih podataka. Podaci korišćeni u obračunu su primereni, kompletni i tačni.

Tehničke rezerve su obračunate u skladu sa aktuarskom strukom i propisima, a njihovu visinu ocenjujem kao dovoljnu za trajno ispunjenje svih obaveza Društva iz ugovora o osiguranju.

Tehničke rezerve na dan 31.12.2015. iznosile su:

Tabela 3.

Naziv	Iznosi u dinarima
1. Rezerve za prenosne premije	126,163,749
2. Rezervisane štete	106,691,392
3. Rezerve za bonuse i popuste	3,781,145
4. Rezerve za neistekle rizike	25,884
5. Rezerve za izravnanje rizika	13,984,066
Ukupno tehničke rezerve	250,646,236

2.1. Rezerve za prenosne premije

Primenjujući Pravilnik o načinu utvrđivanja rezervi za prenosne premije, Društvo je obračunalo sledeće iznose prenosnih premija po vrstama osiguranja:

Tabela 4.

Šifra osiguranja	PRENOSNA PREMIJA NA DAN 31.12.2015.	
	UKUPNA	U SAMOPRIDRŽAJU
01	274,616.27	274,616
03	8,254,925.16	4,107,818
07	67,799.53	42,172
08	2,534,363.22	2,316,516
09	35,121,608.20	32,853,967
13	71,701,156.21	70,239,115
16	8,209,280.15	8,209,280
Σ	126,163,749	118,043,484

Očekivani prosečan broj meseci trajanja osiguravajućeg pokrivača nakon obračuna rezervi za prenosne premije:

Tabela 5.

Šifra osiguranja	Broj neisteklih rizika po vrsti	Ukupan broj dana za prenos	Prosečni broj dana trajanja osiguranja nakon 31.12.2015. (2:1)	Prosečni broj meseci trajanja osiguranja nakon 31.12.2015.
0	1	2	3	4
01	23	3.867	168	5,60
03	78	13.024	167	5,57
07	7	45	6	0,20
08	105	19.301	184	6,13
09	87	15.672	180	6,00
13	431	149.747	347	11,57
16	1	228	228	7,60
ukupan portfelj	732	201.884	276	9,20

Obračun prenosne premije je izvršen po metodi pojedinačnog izračunavanja za svaki ugovor o osiguranju sa tačnim vremenskim razgraničenjem (pro rata temporis), u skladu sa Pravilnikom Društva o načinu utvrđivanja rezervi za prenosne premije.

2.2. Rezerve za nastale prijavljene a nerešene štete (RBNS)

Društvo je obračunalo rezerve za nastale prijavljene a nerešene štete u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja rezervisanih šteta.

Na dan 31.12.2015. godine Društvo je za nastale prijavljene štete rezervisalo sledeće iznose:

(iznosi u hiljadama dinara) Tabela 6.

Šifra	Rezerve za nastale prijavljene štete (bez troškova rešavanja šteta)				
	Iznos ukupno rezervisanih šteta		Iznos udela		Rezervisane štete u samopridržaju
	Sopstvenog portfelja	Primljenih saosiguranja	saosiguravača	reosiguravača	
	1	2	3	4	5
01	24	0	0	0	24
03	0	0	0	0	0
07	17,302	0	0	0	17,302
08	0	0	0	0	0
09	17,771	0		304	17,467
13	42,592	104	0	0	42,696
16	0	0	0	0	0
	77,689	104	0	304	77,489

Društvo nema prijavljenih niti rezervisanih rentnih šteta.

2.3. Rezerve za nastale neprijavljene štete (IBNR)

Društvo je obračun nastalih neprijavljenih šteta izvršilo u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja rezervisanih šteta (u daljem tekstu Pravilnik). Ukupno rezervisanje za IBNR štete iznosi din. 14.245.419.

Tabela 7.

Šifra osiguranja	01	03	07	08	09	13	Ukupno
Iznos IBNR rezervacije sa troškovima u dinarima	1,703,702	219,207	2,171,349	35,170	4,503,188	5,612,793	14.245.419
Iznos IBNR rezervacije sa troškovima u 000 dinara	1,704	219	2,171	35	4,503	5,613	14.245

Svi iznosi prikazani u Tabeli 7 utvrđeni su primenom paušalne metode i bruto iznosa kod obračuna rešenih i rezervisanih šteta.

Prilikom obračuna rezervisanih šteta paušalnom metodom u vrsti osiguranja 07, iznos rešenih šteta, shodno članu 19. Pravilnika, umanjen je za iznos naplaćenih regresnih potraživanja u visini od 803,432 dinara, tako da je za potrebe obračuna umesto iznosa rešenih šteta od 1,773,601 dinar, korišćen iznos od 970,169 dinara. Ovo je ujedno i jedino naplaćeno regresno potraživanje koje je Društvo ostvarilo u izveštajnom periodu.

Mišljenja sam da je primena umanjenih rešenih šteta u ovoj vrsti osiguranja dala realniju projekciju IBNR šteta i da je ista opravdana.

Shodno Pravilniku, za obračun rezervacije za IBNR štete za vrstu osiguranja 13, pored paušalne metode, predviđena je primena još dva metoda, i to metod Chain ladder (CL) i metod racija gubitka (Expected loss ratio - ELR). Kao konačni iznos rezervacije za IBNR štete za vrstu 13 uzima se najviši iznos dobijen obračunom po jednoj od tri navedene metode.

Primenom CL metode dobijen je negativan rezultat (-38,650,117), primenom ELR metode dobijen je iznos od 2,499 hiljada dinara (obračuni po oba metoda su u nastavku teksta), a paušalnom metodom utvrđen je iznos 4,723,276 (svi iznosi su bez troškova rešavanja). Shodno Pravilniku, rezervisan je iznos dobijen paušalnom metodom kao najveći, pri čemu je rezervacija izvršena uvećanjem ovog iznosa za troškove rešavanja, pa rezervacija za IBNR štete sa troškovima rešavanja na vrsti 13 iznosi din. 5.612.793.

Rezervacija za IBNR štete za osiguranje od opšte odgovornosti obračunata je po metodu Expected loss ratio, na dan 31.12.2015. u iznosu od 2,499 hiljada dinara (bez troškova). Za obračun IBNR šteta korišćeni su sledeći podaci o ukupnim rešenim i rezervisanim štetama:

(iznosi u hiljadama dinara) Tabela 8.

Vrsta osiguranja	Likvidirane štete u periodu 01.01.2015-31.12.2015	Rezervisane štete na dan 31.12.2015.	Ukupno rešene u periodu 01.01.2015-31.12.2015 i rezervisane štete na dan 31.12.2015. (2+3)
1	2	3	4
01	4,271	24	4,295
03	1,824	0	1,824
07	970	17,302	18,272
08	296	0	296
09	20,124	17,771	37,895
13	1,357	42,695	44,052
	28,842	77,792	106,634

Obračun merodavne premije u vrstama osiguranja u kojima je bilo šteta u obračunskom periodu izvršen je prema sledećem:

(iznosi u hiljadama dinara) Tabela 9.

Šifra osiguranja	Obračunata PREMIJA	PRENOSNA PREMIJA		MERODAVNA PREMIJA
	01.01.-31.12.2015.	31.12.2014.	01.01.-31.12.2015.	31.12.2015.
	1	2	1	3
01	7,321	491	275	7,537
03	14,410	8,876	8,255	15,031
07	2,749	25	68	2,706
08	4,432	2,594	2,534	4,492
09	53,298	35,661	35,122	53,837
13	58,948	77,527	71,701	64,774
Ukupno	141,158	125,174	117,955	148,377

U obračunu rezervacije za vrstu osiguranja 13 korišćene su sledeće kategorije:

$OUŠ = MP * RG$

OUŠ-očekivani iznos ukupnih šteta u vrsti osiguranja

MP-merodavna premija u vrsti osiguranja za koje se izračunava OUŠ ostvarena u posmatranom obračunskom periodu
RG-ratio gubitka ostvaren u Društvu u posmatranom obračunskom periodu, izračinat po sledećoj formuli, $RG=UŠ/UMP$ pri čemu je,

UŠ-zbir ukupno rešenih šteta i ukupno rezervisanih šteta u vrstama osiguranja

UMP-zbir ukupnih merodavnih premija u vrstama osiguranja

Obračun rezervacije za IBNR štete za vrstu osiguranja 13

OUŠ	$64,774 \times 0.718669336 = 46,551$	IBNR=očekivani iznos ukupnih šteta u vrsti osiguranja(OUŠ)-zbir ukupno rešenih šteta i ukupno rezervisanih šteta u posmatranoj vrsti osiguranja	64,774X 0.718669336 - 46,551= 2,499 Odnosno sa troškovima: $2,499 \times 1.188326195 = 2,970$
MP	64,774		
RG	0.718669336		
UŠ	106,634		
UMP	148,377		

Obračun rezervacije za IBNR štete za vrstu osiguranja 13 po CL metodu dao je sledeći rezultat:

Tabela 10.

Godina nastanka	13. OSIGURANJE OD OPŠTE ODGOVORNOSTI - Iznosi likvidiranih šteta u dinarima										Ukupno rezervisane štete
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	8+	
2007	420,000	640,000	640,000	640,000	640,000	640,000	640,000	640,000	773,328	773,328	0
2008	502,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2009	41,000	41,000	85,071	85,071	85,071	583,071	583,071	583,071	704,539	704,539	121,468
2010	7,000	7,000	7,000	284,137	284,137	284,137	284,137	284,137	343,330	343,330	59,193
2011	84,780	84,780	84,780	84,780	84,780	0	0	0	0	0	0
2012	687,044	1,186,958	1,186,958	1,186,958	1,186,958	1,772,670	1,772,670	1,772,670	2,141,961	2,141,961	955,003
2013	129,035	167,035	167,035	190,137	190,137	283,961	283,961	283,961	343,117	343,117	176,082
2014	28,000	28,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	1,223,279	1,887,011	1,926,114	2,192,505	2,192,505	3,274,411	3,274,411	3,274,411	3,956,552	3,956,552	2,733,273
Faktori razvoja	1.542584470	1.020722005	1.020722005	1.138305098	1.000000000	1.493456255	1.000000000	1.000000000	1.208325000	1.000000000	4,045,020
						42,695,137			Rezervacija za nastale neprijavljene štete		-38,650,117

2.4. Rezerve za troškove u vezi sa rešavanjem i isplatom šteta

Društvo je obračun rezervi za troškove u vezi sa rešavanjem i isplatom šteta (u daljem tekstu: troškovi rešavanja šteta) izvršilo u skladu sa članom 17. Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervisanih šteta.

Tabela 11.

Vrsta osiguranja	Troškovi rešavanja šteta 2015	Rešene štete bez troškova	Rezerve za prijavljene nerešene štete RBNS	Rezerve za nastale neprijavljene štete IBNR	Rezerve za troškove rešavanja prijavljenih nerešenih šteta	Rezerve za troškove rešavanja nastalih neprijavljenih šteta	Ukupno rezerve za troškove rešavanja za RBNS i IBNR	Ukupno RBNS i IBNR sa troškovima rešavanja
0	1	2	3	4	5	6		7
01	1,456,362	4,271,629	24,000	1,270,530	8,183	433,172	441,355	1,735,884
03	368,071	1,824,000	0	182,400	0	36,807	36,807	219,207
07	182,708	1,773,601*	17,302,164	1,827,233	3,258,451	344,116	3,602,567	22,731,964
08	55,738	295,964	0	29,596	0	5,574	5,574	35,170
09	3,789,966	20,124,479	17,770,740	3,789,522	3,346,696	713,666	4,060,362	25,620,624
13	255,484	1,356,608	42,695,137	4,723,276	8,040,613	889,517	8,930,129	56,348,543
16	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	6,108,329	29,646,281	77,792,041	11,822,558	14,653,942	2,422,852	17,076,794	106,691,392

*U obračunu koeficijenta za troškove rešavanja šteta za osiguranje robe u transportu (kao odnosa troškova za rešavanje šteta i rešenih šteta), korišćen je iznos rešenih šteta umanjen za iznos naplaćenog regresa od din. 970,169, dok je u tabeli prikazan ukupni iznos rešenih šteta.

Mišljenja sam da je primena iznosa rešenih šteta umanjenih za naplaćeni regres u obračunu troškova rešavanja šteta, kao i u slučaju projekcije za rezervaciju za IBNR štete, dala realnije količnike troškova za rešavanje šteta u ovoj vrsti osiguranja.

U izveštajnom periodu Društvo je evidentiralo značajno povećanje troškova izvidjaja, procene, likvidacije i isplate šteta, kao rezultat promene ključeva predviđenih za dodelu opštih troškova po mestima troškova (pribava, uprava, rešavanje šteta i investiranje sredstava) i zajedničkih troškova rešavanja šteta po vrstama osiguranja, shodno novom Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Naime, u dužem nizu prethodnih perioda, Društvo je primenjivalo ključ koji je odgovarao angažovanju srazmernih resursa Društva na poslovima izvidjaja, procene, likvidacije i isplate šteta, kada je kao kriterijum za dodelu opštih troškova bio definisan 1% bruto zarada zaposlenih. Kako je obim angažovanja resursa Društva na poslovima izvidjaja, procene, likvidacije i isplate šteta evidentno uvećan, Društvo je predlogom novog Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama, a koji je korišćen u obračunu za 2015. godinu, uvažilo ovu poslovnu realnost i definisalo da se, osim direktnih troškova izvidjaja, procene, likvidacije i isplate šteta, ovom mestu troška dodeljuje 5% bruto plata zaposlenih koje su evidentirane za posmatrani period, 20% troškova grupe 53 (troškovi amortizacije i rezervisanja) i 20% troškova grupe 54 (troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi) izuzev troškova grupe 54 koji se direktno dodeljuju mestu troškova pribave.

2.5. Rezerve za bonuse i popuste

U obračunskom periodu Društvo nije imalo evidentirane ugovorene obaveze po kojima bi odobravalo umanjenje premije po bilo kom osnovu, a koje bi isplaćivalo u budućem periodu, kao ni ugovorene obaveze po osnovu učešća osiguranika u pozitivnom rezultatu.

U skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja rezervi za bonuse i popuste (u daljem tekstu Pravilnik), Društvo je obračunalo rezervacije za storna premije kao proizvod koeficijenta storna i ukupno obračunate premije za poslednjih 12 meseci.

Koeficijent storna se utvrđuje kao prosečan odnos za poslednje tri godine (uključujući i tekuću godinu) po vrstama osiguranja, storna premija evidentiranih u poslovnim knjigama Društva i ukupne obračunate premije ostvaren u poslovanju Društva. Ukoliko je ovako dobijen prosečan odnos manji od 0,005, primenjuje se minimalan koeficijent 0,005.

Obračunom rezervacije za storna premije na dan 31.12. 2015. na navedeni način, dobijeni su sledeći rezultati:

Tabela 12.

Godina	Vrsta osig.	Iznos storna	Obračunata premija ukupna	Koeficijent 4/3	Koeficijent za godinu	Minimalan koeficijent	Iznos za rezervisanje
1	2	3	4	5	6	7	8
2013	01	0		0.00000			
	03	13,557	9,729,806	0.00139			
	07	122,811	9,055,210	0.01356			
	08	0		0.00000			
	09	213,796	32,169,477	0.00665			
	13	2,822,040	62,556,342	0.04511			
	16	0		0.00000			
		3,172,204					
2014	01	0	4,769,172	0.00000			
	03	181,221	14,427,654	0.01256			
	07	423,034	9,194,077	0.04601			
	08	189,929	3,247,518	0.05848			
	09	4,613,456	66,993,918	0.06886			
	13	3,249,349	60,839,896	0.05341			
	16	0	638,197	0.00000			
		8,656,989					4,414,186
2015	01	0	7,320,895	0.00000	0	0.005	36,604
	03	0	14,410,448	0.00000	0.004651339	0.005	72,052
	07	0	2,749,132	0.00000	0.019858016		54,592
	08	0	4,431,581	0.00000	0.019494785		86,393
	09	124,921	53,298,432	0.00234	0.025951178		1,383,157
	13	204,995	58,947,443	0.00348	0.033999252		2,004,169
	16	0	28,835,472	0.00000	0	0.005	144,177
		329,916					3,781,145

Mišljenja sam da su rezerve za bonuse i popuste obračunate u skladu sa aktuarskom strukom i propisima i da je primenjena metoda adekvatna strukturi portfelja i istoriji podataka koji formiraju osnovicu za obračun.

2.6. Rezerve za neistekle rizike

Primenom Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za neistekle rizike, rezerve za neistekle rizike obračunate su kao proizvod prenosne premije i kombinovanog racija na dan 31.12.2015. za vrste osiguranja kod kojih je kombinovani racio veći od 1 dobijeni su sledeći rezultati:

Tabela 13.

	Kombinovani racio 2015 (CR)	CR-1	max (CR-1:0)	Prenosna premija (UPR) 31.12.2015	Rezerve za neistekle rizike (URR) (4) x (5) 31.12.2015
1	2	3	4	5	6
01	1.0943	0.0943	0.0943	274.616	25,884
03	0.4321	-0.5679	0		
07	0.9830	-0.0170	0		
08	0.4456	-0.5544	0		
09	0.7374	-0.2626	0		
13	0.3117	-0.6883	0		
16	0.0116	-0.9884	0		
					25,884

Mišljenja sam da su primenom navedene metode obračuna, dobijeni realni očekivani iznosi rezervi za neistekle rizike.

2.7. Rezerve za izravnavanje rizika

Primenjujući Pravilnik o načinu utvrđivanja rezervi za izravnavanje rizika (u daljem tekstu: Pravilnik), Društvo je na dan 31.12.2015. godine utvrdilo stanje rezerve za izravnavanje rizika po svim vrstama osiguranja kojima se bavi, u iznosu 13,984,066 dinara, kako je dato u tabeli 14.

Mišljenja sam da su rezerve za izravnavanje rizika obračunate u skladu sa aktuarskom strukom, propisima i internim aktom Društva, kao i da su adekvatne.

Tabela 14.

Šifra osiguranja	Neto pozitivni poslovni rezultat 2015 po vrstama osiguranja	75% iznosa iz kolone (2)	Ostvarena godišnja premija u samopridržaju 2015.	12% iznosa iz kolone 4	Najviša godišnja premija u samopridržaj u ostvarena u periodu 2011.-2015.	150% iznosa iz kolone (6)	Stanje rezervi na dan 31.12.2014.	Stanje rezervi na dan 31.12.2015. po Pravilniku	Uvećanje/smanjenje za 31.12.2015.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
01	-1,757,786	-1,318,339	5,081,692	609,803	5,081,692	7,622,538	0	0	0
03	3,776,865	2,832,649	7,784,766	934,172	7,997,296	11,995,944	1,064,363	1,998,535	934,172
07	-1,010,538	-757,904	1,626,834	195,220	6,465,525	9,698,288	0	0	0
08	1,129,199	846,900	2,534,194	304,103	2,534,194	3,801,291	664,870	968,973	304,103
09	7,495,464	5,621,598	30,789,163	3,694,700	54,807,743	82,211,615	0	3,694,700	3,694,700
13	57,694,842	43,271,131	58,585,854	7,030,302	91,840,578	137,760,867	0	7,030,302	7,030,302
16	388,741	291,556	8,255,060	990,607	8,255,060	12,382,590	0	291,556	291,556
UKU PNO	67,716,787		114,657,563	13,758,908	176,982,088	265,473,132	1,729,233	13,984,066	12,254,833

2.8. Poređenje iznosa i promena iznosa pojedinačnih tehničkih rezervi

Ocena promena pojedinačnih tehničkih rezervi daje se za one kategorije tehničkih rezervi za koje je Društvo vršilo obračun i rezervisanje u prethodnom periodu, dok se za rezerve za bonuse i popuste i rezerve za neistekle rizike ne daju komentari jer su po prvi put u primeni.

2.8.1. Promene u iznosima prenosnih premija na dan 31.12. 2014. i 31.12. 2015.

Tabela 15.

Šifra osiguranja	Prenosna premija - ukupna		Prenosna premija - u samopridržaju		Promene u prenosnim premijama		Promene u prenosnim premijama	
	31.12.2014.	31.12.2015.	31.12.2014.	31.12.2015.	ukupnim (2-1)	u samopridržaju (4-3)	ukupnim (2:1) u %	u samopridržaju (4:3) u %
	1	2	3	4	5	6	5	6
1	490,737	274,616	490,737	274,616	-216,121	-216,121	55.96%	55.96%
3	8,876,242	8,254,925	4,614,130	4,107,818	-621,316	-506,311	93.00%	89.03%
7	24,607	67,799	14,149	42,172	43,192	28,023	275.53%	298.06%
8	2,594,254	2,534,363	2,429,476	2,316,516	-59,890	-112,960	97.69%	95.35%
9	35,660,859	35,121,608	32,598,950	32,853,967	-539,251	255,017	98.49%	100.78%
13	77,527,514	71,701,156	77,035,369	70,239,115	-5,826,357	-6,796,254	92.48%	91.18%
16	584,143	8,209,280	584,143	8,209,280	7,625,137	7,625,137	1405.36%	1405.36%
	125,758,367	126,163,749	117,766,953	118,043,484	405,381	276,530	100.32%	100.23%

Promene u iznosima prenosnih premija odgovaraju promenama u premiji u godinama koje se porede, bez sistematskog odstupanja u obračunatim iznosima.

2.8.2. Promene u iznosima rezervisanih šteta nastalih prijavljenih i nastalih neprijavljenih - bez troškova likvidacije na dan 31.12. 2014. i 31.12. 2015.

(iznosi u hiljadama dinara) Tabela 16.

Šifra osiguranja	Rezervacija za nastale prijavljene štete 31.12.2014.					Rezervacije za nastale neprijavljene štete na dan 31.12.2014.
	Iznos ukupno rezervisanih šteta		Iznos udela		Rezervi-sane štete u samopr.	
	Sopstvenog portfelja	Primljenih saosig.	Saosiguravača	Reosiguravača		
0	1	2	3	4	5	6
01	219	0	0	0	219	931
03	0	0	0	0	0	44
07	20,298	0	1,119	275	18,904	2,422
08	0	0	0	0	0	36
09	18,838	37	0	121	18,754	1,925
13	28,758	0	0	0	28,758	41,598
16	0	0	0	0	0	0
	68,113	37	1,119	396	66,635	46,956

(iznosi u hiljadama dinara) nastavak Tabele 16.

Rezervacija za nastale prijavljene štete 31.12.2015.					Rezervacije za nastale neprijavljene štete na dan 31.12.2015.	Promena u iznosima rezervacije za nastale prijavljene štete u obračunskim periodima 01.01.-31.12. 2014. i 2015.		Promena u iznosima rezervacije za IBNR štete u obračunskim periodima 01.01.-31.12. 2014. i 2015. (12-6)
Iznos ukupno rezervisanih šteta		Iznos udela		Rezervi-sane štete u samopr.		ukupno (7+8-1-2)	u samoprdrž. (11-5)	
Sopst-venog portfelja	Primljenih saosigu-ranja	Saosigu-ravača	Reosigu-ravača					
7	8	9	10	11	12	13	14	15
24	0	0	0	24	1,271	-195	-195	340
0	0	0	0	0	182	0	0	138
17,302	0	0	0	17,302	1,827	-2,996	-1,602	-595
0	0	0	0	0	30	0	0	-6
17,771	0		304	17,467	3,790	-1,104	-1,287	1,865
42,592	104	0	0	42,696	4,723	13,938	13,938	-36,875
0	0	0	0	0	0	0	0	0
77,689	104	0	304	77,489	11,823	9,643	10,854	-35,133

Kod rezervisanih ukupnih nastalih prijavljenih šteta došlo je do povećanja rezervisanja na vrsti 13, dok je na drugim vrstama rezervisanje za nastale prijavljene štete smanjeno. Rezervisanje za IBNR štete značajno je smanjeno isključivo zbog smanjenja istog rezervisanja na vrsti 13. Dok je u prethodnim periodima rezervisanje za IBNR štete na vrsti 13 bilo vršeno primenom rezultata obaračunatog po loss ratio metodi (kao najvećeg), za obračun ove rezerve na dan 31.12.2015. najveći rezultat dao je obračun po paušalnoj metodi, dok je obračun po loss ratio metodi dao značajno manji rezultat (obzirom da su rešene i rezervisane štete tokom izveštajnog perioda bile veće nego u prethodnom periodu, pa je rezultat po loss ratio metodu bio značajno manji nego u prethodnom periodu (obračun prikazan u tački 2.3).

2.8.3. Promene iznosa rezervi za izravnjanje rizika prikazne su po vrstama u tabeli 14. Rezerve su značajno povećane u skladu sa promenom metodologije obračuna, osim na vrstama 01 i 07, a što je u skladu sa rezultatima ostvarenim na ovim vrstama.

2.9. Adekvatnost rezervi za prijavljene nerešene štete (RBNS) i rezervi za nastale neprijavljene štete (IBNR)

Analiza dovoljnosti rezervi za RBNS štete dala je sledeće rezultate:

(iznosi u hiljadama dinara) Tabela 17.

Šifra osiguranja	Rezerv. 31.12.2014.	Rešene iz rezerv. 2014.	Rezerv ostale . iz 2014.	Dovoljnost rezervacije (2+3) / (1) u %
0	1	2	3	4
01	219	59	0	26.94%
03	0	0	0	0
07	20,298	1,425	17,302	92.26%
08	0	0	0	0
09	18,875	0	12,406	65.73%
13	28,758	133	9,185	32.40%
	68,150	1,617	38,893	59.44%

S obzirom da se u osiguranju od posledica nezgode uglavnom radi o povredama građevinskih radnika, štete se često prijavljuju bez dovoljno podataka za utvrđivanje osnova za njihovo rešavanje, tako da je Društvo prinuđeno da, iz razloga opreznosti, rezerviške iznose prema dostupnim podacima, konsultujući stalnog stručnog medicinskog saradnika.

U ostalim imovinskim osiguranjima 09 kod kojih preovladava osiguranje objekata u izgradnji, rezervisanje se vrši prema situaciji na objektu i prati ritam saniranja šteta, tako da su odstupanja rezervacije od konačnog iznosa rešene štete, očekivana.

Osiguranje od odgovornosti (13) je karakteristično po kasnom rešavanju šteta, jer oštećena lica najčešće podnose tužbe protiv osiguranika, što usporava konačno rešavanje šteta po podnetim odštetnim zahtevima.

Run off analiza za RBNS štete daje sledeće rezultate:

(iznosi u hiljadama dinara) Tabela 18.

Šifra osiguranja	Rezerv. 31.12.2014.	Rešene iz rezerv. 2014.	Rezerv ostale iz 2014.	RUN OFF (1-2-3)	(4) / (1) U %
0	1	2	3	4	5
01	219	59	0	160	73.06%
03	0	0	0	0	0
07	20,298	1,425	17,302	1,571	7.74%
08	0	0	0	0	0
09	18,875	0	12,406	6,469	34.27%
13	28,758	133	9,185	19,440	67.60%
	68,150	1,617	38,893	27,640	40.56%

Analiza dovoljnosti rezervi za IBNR štete dala je sledeće rezultate:

(iznosi u hiljadama dinara) Tabela 19.

Šifra osiguranja	IBNR 31.12.2014	Rešene nastale pre 2015. prvi put prij. u 2015.	Rezerv. 31.12.2015. nastale pre 2015. prvi put prij. u 2015.	Dovoljnost rezervacije (1) / (2+3)
0	1	2	3	4
01	931	1,050	0	88.67%
03	44	12	0	366.67%
07	2,422	0	0	0
08	36	0	0	0
09	1,925	0	0	0
13	41,597	0	3,000	1386.57%
	46,956	1,062	3,000	1155.98%

Komentar analize je praktično isti i kad su u pitanju IBNR rezervacije.

Društvo IBNR rezervacije obračunava na način opisan u tački 2.3. u skladu sa Pravilnikom koji reguliše njihovo utvrđivanje.

Kako Društvo ima mali broj i iznos tzv. "zakasnelih" šteta (kolone 2. i 3. u Tabeli 19.), primena metoda Chain Ladder daje negativne rezultate, jer je projekcija rezervisanih šteta na osnovu trouglova razvoja rešenih šteta manja od RBNS šteta za posmatranu godinu. To je i razlog precenjenosti IBNR rezervacija u svim vrstama osiguranja osim u vrsti 01.

(iznosi u hiljadama dinara) Tabela 20.

Šifra osiguranja	IBNR 31.12.2014.	Rešene nastale pre 2015. prvi put prijavljene u 2015.	Rezerv. 31.12.2015. nastale pre 2015. prvi put prij. u 2015.	IBNR * 31.12.2015.	RUN OFF (1-2-3-4)	(4) / (1) u %
0	1	2	3	4	5	6
01	931	1,050	0	0	-119	-12.78%
03	44	12	0	0	32	72.73%
07	2,422	0	0	0	2,422	100.00%
08	36	0	0	0	36	100.00%
09	1,925	0	0	0	1,925	100.00%
13	41,597	0	3,000	0	38,597	92.79%
	46,956	1,062	3,000	0	42,894	91.35%

* U koloni 4. rezervacije IBNR za štete nastale pre 2015. godine, koje nisu prijavljene do kraja 2015. su izjednačene sa 0 za sve vrste osiguranja, što je u skladu sa već pomenutim iskustvom Društva.

Rezervacije za IBNR štete za 2015. iz Tabele 7. odnose se na rezervacije za štete nastale pre 2015. godine, koje nisu prijavljene do kraja 2015. ali i na štete koje su nastale u 2015. godini, a nisu bile u toj godini i prijavljene.

KONAČNA OCENA

Na osnovu svega iznetog, na finansijski izveštaj i godišnji izveštaj o poslovanju Akcionarskog društva za osiguranje "Energoprojekt Garant" a.d.o. Beograd za poslovnu 2015. godinu, dajem **POZITIVNO MIŠLJENJE**.

Na pozitivno mišljenje opredelili su me sledeći razlozi:

- Premija osiguranja u primeni, utvrđena je u skladu sa aktuarskom strukom i propisima i obezbeđuje trajno ispunjenje obaveza Društva iz ugovora.
- Društvo je adekvatno obračunalo i rezervisalo sredstva za buduće obaveze po osnovu šteta.
- Tehničke rezerve su obračunate u skladu sa pravilima aktuarske struke i struke osiguranja, aktima Društva, Zakonom o osiguranju, kao i propisima donetim na osnovu Zakona.
- Društvo je opravdano zaključivalo ugovore o saosiguranju i reosiguranju, plasirajući sve viškove rizika iznad samoprdržaja i ne ugrožavajući sredstva osiguranja za izvršavanje svih ugovorenih obaveza.
- Društvo je u finansijskom izveštaju realno prikazalo funkcionalne rashode i obezbedilo kvalitetna sredstva za tehničke rezerve, odnosno za blagovremeno i redovno ispunjavanje ugovorenih obaveza prema osiguranicima.

Beograd 11.03.2016.

OVLAŠĆENI AKTUAR
Mr Snežana Momirov

Ovlašćenje br. 21/91 od 28.06.1991.

izdato od Saveznog sekretarijata za finansije SFRJ

**II IZVEŠTAJ ZAKONSKOG REVIZORA O REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA DRUŠTVA ZA 2015.**

"ENERGOPROJEKT GARANT OSIGURANJE" ADO, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI GODIŠNJIH FINANSIJSKIH
IZVEŠTAJA ZA 2015. GODINU**

MOORE STEPHENS
REVIZIJA I RAČUNOVODSTVO

Mart 2016. godine, Beograd

**"MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo" d.o.o., Beograd, Studentski trg 4/V
Tel: 011 3283 440, 011 3281 194, Fax: 011 2181 072 e-mail:office@revizija.co.rs
Matični broj 06974848, PIB 100300288
www.revizija.co.rs**

"ENERGOPROJEKT GARANT" ADO, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2015. GODINU**

S A D R Ź A J

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

POTVRDA O NEZAVISNOSTI I KONSULTANTSKIM USLUGAMA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS STANJA

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

- Izveštaj o rezultatima sopstvene procene rizika i solventnosti društva

ANALIZE UZ IZVEŠTAJ REVIZORA

- Pismo o prezentaciji finansijskih izveštaja

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Garant" a.d.o., Beograd

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja "Energoprojekt Garant" a.d.o., Beograd (dalje u tekstu i: Društvo), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i statistički aneks i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za godišnje finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih godišnjih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške, bilo namerne ili slučajne.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim godišnjim finansijskim izveštajima na osnovu svoje revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da godišnji finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u godišnjim finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u godišnjim finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju godišnjih finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije godišnjih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Mišljenje

Po našem mišljenju, godišnji finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "Energoprojekt Garant" a.d.o., Beograd na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultat njegovog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz finansijske izveštaje.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Garant" a.d.o., Beograd - Nastavak

Izveštaj o ostalim regulatornim zahtevima

U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 30. Zakona o reviziji („Sl. glasnik RS“ br. 61/2013), člana 7. Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izveštaja javnih društava („Sl. glasnik RS“ br. 50/2012), kao i propisa Narodne banke Srbije, izvršili smo proveru usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Društva i proveru postojanja dodatnih elemenata utvrđenih propisima Narodne banke Srbije. Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Naša odgovornost je da sprovođenjem revizorskih postupaka u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 - Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, iznesemo svoj zaključak u vezi sa usklađenosti izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima Društva.

Na bazi sprovedenih revizorskih postupaka nismo uočili materijalno značajne nekonzistentnosti, koje bi ukazivale da godišnji izveštaj o poslovanju za 2015. godinu nije usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Društva za istu poslovnu godinu. Takođe, svi dodatni elementi utvrđeni propisima Narodne banke Srbije sadržani su u izveštaju o poslovanju Društva.

U Beogradu, 22. marta 2016. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Bogoljub Aleksić, Ovlašćeni revizor
Direktor

Energoprojekt Garant a do, Beograd

U Beogradu, 22. mart 2016. godine

Potvrda revizora javnom akcionarskom društvu

Poštovani,

U skladu sa članom 54. Zakona o tržištu kapitala (Sl. glasnik RS br. 31/2011) i članom 7. Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izveštaja javnih društava (Sl. glasnik RS br. 50/2012), kao angažovani eksterni revizor finansijskih izveštaja za 2015. godinu, potvrđujemo sledeće:

- Da su društvo za reviziju *Moore Stephens Revizija i Računovodstvo d.o.o. Beograd*, kao i svi njegovi zaposleni angažovani na poslovima revizije finansijskih izveštaja za 2015. godinu *EP Garant osiguranja a.d.o.*, nezavisni u odnosu na *EP Garant osiguranja a.d.o.* u skladu sa zahtevima IFAK-ovog etičkog kodeksa za profesionalne računovođe i u skladu sa posebnim zahtevima Zakona o tržištu kapitala, Zakona o reviziji, Zakona o privrednim društvima i drugom relevantnom zakonskom regulativom Republike Srbije;
- Da društvo za reviziju *Moore Stephens Revizija i Računovodstvo d.o.o. Beograd* tokom prethodnog perioda, odnosno godine za koju se vrši revizija, nije pružalo bilo koje druge usluge *EP Garant osiguranja a.d.o.* niti njemu povezanim licima;

S poštovanjem,

Bogoljub Aleksić

Direktor
Moore Stephens Revizija i Računovodstvo d.o.o.

Попуњена друштво за осигурање			
07812728		8512	100001468
Матични број		Шифра делатности	ПИБ
Назив:			
Енергопројект Гарант а.д.о.			
Седиште:			
Београд, Булевар Михаила Пупина бр.12			

БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	Позиција	АОП	Напомена Број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајем године	Почетком године
1	2	3	4	5	6	7
	А К Т И В А					
0	A. НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	0001				
	B. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0004 + 0005 + 0006 + 0008 + 0010 + 0021 + 0022)	0002		265.852	278.545	319.882
01, осим 012, 013 и део 019	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (ИМОВИНА)	0003				1
012, део 019	II. ГУДВИЛ	0004				
013, део 019	III. СОФТВЕР И ОСТАЛА ПРАВА	0005	22	558	95	
02, осим 021, део 027, део 028 и део 029	IV. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0007 + 0008)	0006	23	264.057	278.307	278.422
020, 022, 023, 025, 026, део 027, део 028, део 029	1. Некретнине, постројења и опрема који служе за обављање делатности	0007		4.016	3.852	2.999
024, део 027, део 028, део 029	2. Инвестиционе некретнине	0008		260.041	274.355	275.453
021, део 027, део 028, део 029	V. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0009				
03, осим 037	VI. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0011 + 0015)	0010		0	0	40.842
030, део 039	1. Учешћа у капиталу (0012 + 0013 + 0014)	0011		0	0	40.842
031, део 039	а) зависних правних лица	0012				
032, део 039	б) придружених правних лица и зједничким подухватима	0013				
део 036, део 039	в) осталих правних лица	0014				40.842
033, део 039	2. Остали дугорочни финансијски пласмани (0016 + 0019 + 0020)	0015		0	0	0
036, део 039	2.1. Инвестиције које се држе до доспећа (0017 + 0018)	0016		0	0	0
део 036, део 039	а) Дужничке хартије од вредности са фиксним приносом	0017				
део 036, део 039	б) Остале хартије од вредности и инвестиције које се држе до доспећа	0018				
033, део 039	2.2. Депозити код банака	0019				
део 036, део 039	2.3. Остали непоменути дугорочни финансијски пласмани	0020				
04, осим 040	VII. ОСТАЛА ДУГОРОЧНА СРЕДСТВА	0021				
40	VIII. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0022	24	1.238	1.143	727
10, 13, 15	VIII. ОБРТНА ИМОВИНА (0024 + 0025 + 0026 + 0045 + 0046 + 0048)	0023		828.440	785.475	735.011
	I. ЗАЛИХЕ	0024	25	72	13	608
14	II. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0025				
	III. ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (0027 + 0032 + 0033 + 0044)	0026		814.294	786.368	853.412
део 20, део 21	1. Потраживања (0028 + 0029 + 0030 + 0031)	0027	26	33.224	39.970	21.911
део 20, део 21	1.1. Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	0028		33.123	39.736	21.642
део 20, део 21	1.2. Потраживања од реосигураваача и ретроцесионара	0029				
део 21	1.3. Потраживања за регресе	0030				
22, осим 223	1.4. Остала потраживања	0031		101	234	269
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0032			2.624	10.068
	3. Финансијски пласмани (0034 + 0038 + 0042 + 0043)	0033	27	668.679	605.740	470.703

233, део 239	3.1. Финансијска средства расположива за продају (0035 + 0036 + 0037)	0034		0	0	0
део 233, део 239	а) Дужничке хартије од вредности расположиве за продају	0035				
део 233, део 239	б) Власничке хартије од вредности расположиве за продају	0036				
део 233, део 239	в) Остале хартије од вредности и финансијска средства расположива за продају	0037				
236, део 239	3.2. Финансијска средства која се износују по фер вредности кроз биланс успеха (0039 + 0040 + 0041)	0038		333.759	184.095	0
део 236, део 239	а) Дужничке хартије од вредности које се износују по фер вредности кроз биланс успеха	0039		332.400	182.738	
део 236, део 239	б) Власничке хартије од вредности које се износују по фер вредности кроз биланс успеха	0040		1.359	1.359	
део 236, део 239	в) Остале хартије од вредности и финансијска средства која се износују по фер вредности кроз биланс успеха	0041				
232, део 239	3.3. Краткорочни депозити код банака	0042		334.920	421.845	458.939
239, 238, део 239	3.4. Остали краткорочни финансијски пласмани	0043				14.784
24	4. Готовински еквиваленти и готовина	0044	28	112.391	118.035	150.730
26	IV. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0045				
	V. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (0047 + 0048)	0046		8.650	9.587	10.164
274	1. Разграничени трошкови прибаве осигурања	0047				
270, 271, 272, 273, 279	2. Друга активна временска разграничења	0048	29	8.650	9.587	10.164
	VI. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ КОЈЕ ПАДАЈУ НА ТЕРЕТ САОСИГУРАВАЧА, РЕОСИГУРАВАЧА И РЕТРОЦЕСИОНАРА (0050 + 0051 + 0052)	0049		8.424	9.506	70.829
275	1. Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	0050	30	8.120	7.991	3.410
276	2. Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	0051	31	304	1.515	67.419
277	3. Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	0052				
	Г. УКУПНА АКТИВА (0001 + 0002 + 0023)	0053		1.095.292	1.065.020	1.055.003
68	Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0054				

П А С И В А						
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0407 + 0408 + 0411 + 0412 + 0413 + 0414 + 04	0401		821.181	805.511	779.734
	I. ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406)	0402	32	699.887	699.887	699.887
300	1. Лицијски капитал	0403		699.793	699.793	699.793
303, 304	2. Државни и друштвени капитал	0404				
301, 302	3. Улози друштва за узајамно осигурање	0405				
309	4. Остали капитал	0406		94	94	94
31	II. НЕУПЛАЋЕНИ УГИСАНИ КАПИТАЛ	0407				
	III. РЕЗЕРВЕ (0409 + 0410)	0408		0	0	0
305	1. Емисиона премија	0409				
306, 307	2. Законске, статутарне и друге резерве	0410				
325	IV. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0411				
32, осим 320	V. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОВИЦИ	0412				
33	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ	0413				
34, осим 342	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0415 + 0416)	0414	33	121.294	105.824	79.867
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0415		56.403	32.797	18.667
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0416		64.891	72.827	61.180
35, осим 352	VIII. ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0418 + 0419)	0417		0	0	0
350	1. Губитак из ранијих година	0418				
351	2. Губитак текуће године	0419				
037, 237	IX. ОТОУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0420				
	X. УЧЕШЋА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0421				
	B. РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0423 + 0430 + 0434 + 0435 + 0444 + 0453 + 0457)	0422		274.111	259.509	275.269
	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0424 + 0425 + 0426 + 0427 + 0428 + 0429)	0423	34	14.375	2.024	4.543

400, 403	1. Математичка резерва	0424				
401	2. Резерве за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују у инвестиционом ризику	0425				
402	3. Резерве за изравњање ризика	0426		13.985	1.730	3.771
403	4. Резерве за бонусе и попусте	0427				
407	5. Друге техничке резерве осигурања	0428				
408, 409	6. Друга дугорочна резервисања	0429		390	294	772
	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0431 + 0432 + 0433)	0430		0	0	0
411	а) према матичним и зависним правним лицима	0431				
412	б) према осталим повезаним правним лицима	0432				
410, 413, 414, 415, 417, 419	в) остале дугорочне обавезе	0433				
416	III. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0434				
	IV. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0435 + 0440 + 0441 + 0442 + 0443)	0435	35	21.807	12.373	11.078
	1. Краткорочне финансијске обавезе (0437 + 0438 + 0439)	0436		0	0	0
420	а) према матичним и зависним правним лицима	0437				
421	б) према осталим повезаним правним лицима	0438				
од 402 до 429, осим 427	в) остале краткорочне финансијске обавезе	0439				
427	2. Обавезе по основу сталних средстава намењених продаји и средстава пословања која се обуставља	0440				
43	3. Обавезе по основу штета и уговорених износа	0441				
44, 45, 46, 47, осим 474	4. Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	0442		19.720	12.373	9.487
474	5. Обавезе за порез из резултата	0443		2.087		1.591
	V. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (0444 - 0449 - 0450)	0444	36	127.431	126.657	103.543
	1. Резерве за преносне премије (0446 + 0447 + 0448)	0445		126.164	125.758	102.471
490, део 492	а) животних осигурања и саосигурања	0446				
491, део 492	б) неживотних осигурања и саосигурања	0447		126.164	125.758	102.471
део 492	в) реосигурања и ретроцесија	0448				
део 497	2. Резерве за неизстеле ризике	0449				
496, 498, 499	3. Друга пасивна временска разграничења (0451 + 0452)	0450		1.267	899	1.072
део 499	а) одложени приходи по основу регресних потраживања	0451				
496, 498, део 498	б) остала непоменута пасивна временска разграничења	0452		1.267	899	1.072
	VI. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ (0454 + 0455 + 0456)	0453	37	106.691	118.455	156.105
493, део 495	а) животних осигурања и саосигурања	0454				
494, део 495	б) неживотних осигурања и саосигурања	0455		106.691	118.455	156.105
део 495	в) удели у штетама реосигурања и ретроцесија	0456				
део 497	VII. ДРУГЕ ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ ОСИГУРАЊА – ДО ГОДИНУ ДАНА	0457	38	3.807		
35, осим 382	VIII. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0458				
	Г. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0422 - 0458)	0459		1.095.292	1.065.020	1.055.003
69	Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0460				

У Београду,
дана 29.02.2016.

Законски заступник

[Handwritten signature]

Полуњава друштво за осигурање			
07812728		6512	100001468
Матични број		Шифра делатности	ПИБ
Назив: Енергопројект Гарант а.д.о.			
Седиште: Београд, Булевар Михаила Пупина бр.12			

БИЛАНС УСПЕХА
у периоду од 01.01. до 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	Позиција	Основа за АОП	Наложна број	И з н о с	
				Таква година	Петнаест година
1	2	3	4	5	6
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
	I. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1014 + 1015)	1001		114.262	111.078
	1. Приходи од премија осигурања и саосигурања (1003 + 1004 - 1005 - 1006 - 1007 + 1008)	1002	1	114.252	111.033
600 део 602	1.1. Обрачуната премија животног осигурања и саосигурања	1003			
610, 613	1.2. Обрачуната премија неживотног осигурања и саосигурања	1004		169.894	160.110
део 512, део 523	1.3. Премија пренета у саосигурање - пасивна	1005		3.952	5.354
део 512, део 523	1.4. Премија пренета у реосигурање	1006		51.394	20.436
део 60, део 61	1.5. Повећање резерви за преносне премије и резерви за неизстекле ризике осигурања и саосигурања	1007		406	23.287
део 60, део 61	1.6. Смањење резерви за преносне премије и резерви за неизстекле ризике осигурања и саосигурања	1008			
	2. Приходи од премија реосигурања и ретроцесија (1010 - 1011 - 1012 + 1013)	1009		0	0
део 602, 614, 615	2.1. Обрачуната премија реосигурања и ретроцесија	1010			
део 512, део 523	2.2. Премија пренета ретроцесијом реосигурања и ретроцесија	1011			
део 60, део 61	2.3. Повећање резерви за преносне премије и резерви за неизстекле ризике реосигурања и ретроцесија	1012			
део 60, део 61	2.4. Смањење резерви за преносне премије и резерви за неизстекле ризике реосигурања и ретроцесија	1013			
606, део 609, 620, део 659	3. Приходи од послова непосредно повезаних с пословима осигурања	1014			
део 609, 609, 64, део 653, 655, део 659	4. Остали пословни приходи	1015	2	30	45
	II. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ (1017 + 1026 + 1034 - 1035 - 1044 + 1045 - 1046 + 1047 + 1048)	1016		30.293	37.588
	1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (1018 + 1019 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025)	1017	3	12.325	544
500	1.1. Математичка резерва животног осигурања - повећање	1018			
506	1.2. Математичка резерва неживотног осигурања - повећање	1019			
502	1.3. Допринос за превентиву	1020		70	51
503	1.4. Доприноси прописани посебним законима	1021			
504	1.5. Допринос Гарантном фонду	1022			
505	1.6. Резервисања за изравнање ризика	1023		12.255	493

607	1.7. Резервисaња за осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују и инвестиционом ризику, резервисања за бонусе и попусте и повећања других техничких резерви	1024			
608	1.8. Остали расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	1025			
	2. Расходи накнада штета и уговорени износи (1027 + 1028 + 1029 + 1030 + 1031 - 1032 - 1033)	1028	4	25.515	11.325
610	2.1. Ликвидиране штете и уговорени износи животних осигурања	1027			
620	2.2. Ликвидиране штете неживотних осигурања	1028		10.623	75.677
део 613, део 624	2.3. Ликвидиране штете – удели у штетама саосигурања	1029		18.624	6.475
део 613, део 624	2.4. Ликвидиране штете – удели у штетама реосигурања и ретроцесија	1030			
део 63, део 64, део 66	2.5. Расходи извешаја, процене, ликвидације и исплате накнада штета и уговорени износи	1031		6.108	768
део 603, 620, 621	2.6. Приходи од учешћа саосигурања у накнади штета	1032		1.017	154
део 603, 622, 623, 624, 625	2.7. Приходи од учешћа реосигурања и ретроцесија у накнади штета	1033		9.223	70.441
	3. Резервисане штете – повећање (1036 - 1037 + 1038 - 1039 + 1040 - 1041 + 1042 - 1043) ; 0	1034	5	0	28.253
	3. Резервисане штете – смањење (1036 - 1037 + 1038 - 1039 + 1040 - 1041 + 1042 - 1043) ; 0	1035	5	10.551	0
615	3.1. Резервисане штете животних осигурања – повећање	1036			
део 604	3.2. Резервисане штете животних осигурања – смањење	1037			
626	3.3. Резервисане штете неживотних осигурања – повећање	1038		50.027	30.272
630	3.4. Резервисане штете неживотних осигурања – смањење	1039		59.535	678
616, 627	3.5. Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија – повећање	1040		124	
део 604, 632	3.6. Резервисане штете саосигурања, реосигурања и ретроцесија – смањење	1041		1.167	1.341
део 613	3.7. Повећање резервисаних штета – удела саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара у штетама	1042			
635	3.8. Смањење резервисаних штета – удела реосигураваача, односно ретроцесионара у штетама	1043			
607, 662, 664 и део 673	4. Приходи по основу ретреса и продаје осигураних оштећених ствари	1044	6	803	
617, 629	5. Повећање осталих техничких резерви – нето	1045	7	3.807	
део 604, 631, 633, 636	6. Смањење осталих техничких резерви – нето	1046	7		2.534
618, 628	7. Расходи за бонусе и попусте	1047			
део 61, део 62	8. Остали пословни расходи	1048			
	III. ДОБИТАК – БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1001 - 1016)	1049		83.888	73.490
	IV. ГУБИТАК – БРУТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1016 - 1001)	1050		0	0
	Б. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ				
	I. ПРИХОДИ ОД ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА (1052 + 1053 + 1057 + 1058 + 1059 + 1060 + 1061)	1051	8	56.552	74.842
660, 661, 665, део 672	1. Приходи од званских и придружених правних лица и од заједничких подухвата	1052			
	2. Приходи од улагања у непокретности (1054 + 1055 + 1056)	1053		6.277	6.856
део 606, део 663	2.1. Приходи од закупнина инвестиционих некретнина	1054		6.277	6.856
део 661	2.2. Приходи од усплађивања вредности инвестиционих некретнина	1055			
део 670	2.3. Приходи од продаје непокретности (дезинвестирања)	1056			

део 662	3. Приходи од камата	1057		15.897	16.516
део 663, део 666, део 667	4. Приходи од усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	1058		11.989	6.471
део 672	5. Добити од продаје хартија од вредности	1059			
део 683	6. Позитивне курсне разлике из активности инвестирања	1060		22.389	44.999
део 671, део 676, део 682, део 686, део 689	7. Остали приходи по основу инвестиционе активности	1061			
	II. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ОСИГУРАЊА (1063 + 1064 + 1067 + 1068 + 1069 + 1070)	1062	9	29.501	8.485
део 560, део 561, део 565, део 572	1. Расходи из односа са зависним и придруженим правним лицима и из заједничких подухвата	1063			
	2. Расходи по основу улагања у непокретности (1065 + 1066)	1064		14.314	1.248
део 581	2.1. Расходи по основу обезбарења инвестиционих некретности	1065		14.314	1.098
део 570	2.2. Губици при продаји непокретности (дезинвестирању)	1066			148
део 583, део 586, део 587	3. Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха	1067		5.319	4.481
део 572	4. Губици при продаји хартија од вредности	1068			
део 563	5. Негативне курсне разлике из активности инвестирања	1069		9.858	2.768
део 571, део 576, део 582, део 586, део 589	6. Остали расходи по основу инвестиционе активности	1070			
	III. ДОБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ (1051 - 1062)	1071		27.051	66.357
	IV. ГУБИТАК ИЗ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ (1062 - 1051)	1072		0	0
	V. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА (1074 + 1079 + 1084 - 1085)	1073		55.579	58.734
	1. Трошкови прибаве (1075 + 1076 - 1077 + 1078)	1074	10	26.177	19.399
део 542	1.1. Провизије	1075		17.640	10.315
део 53, део 54, део 55	1.2. Остали трошкови прибаве	1076		8.537	9.084
274	1.3. Промена разграничених трошкова прибаве – повећање	1077			
274	1.4. Промена разграничених трошкова прибаве – смањење	1078			
	2. Трошкови управе (1080 + 1081 + 1082 + 1083)	1079		39.796	42.314
530	2.1. Амортизација	1080		587	608
део 54	2.2. Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови	1081		4.796	3.800
део 55	2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични трошкови	1082		23.025	24.906
део 53, део 54, део 55	2.4. Остали трошкови управе	1083		11.388	13.000
део 53, део 54, део 55	3. Остали трошкови спровођења осигурања	1084	12	2.484	2.815
606, 651	4. Провизија од ресигурања и ретроцесија	1085	13	12.878	5.594
	I. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК – НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1049 + 1071 - 1050 - 1072 - 1073) ≥ 0	1086		55.461	81.113
	II. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК – НЕТО ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ (1049 + 1071 - 1050 - 1072 - 1073) ≤ 0	1087		0	0
део 99	III. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ, ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ ПРИХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	1088	14	3.862	5.942
део 99	IV. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ, ОСИМ ФИНАНСИЈСКИХ РАСХОДА ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	1089	15	1.727	884
део 98	V. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	1090	16	19.537	
део 98	VI. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	1091	17		879
део 97	VII. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1092	18	118	118
део 97	VIII. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1093	19		100
	IX. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ СПОРЕЗИВАЊА (1086 + 1088 + 1090 + 1092 - 1087 - 1089 - 1091 - 1093) ≥ 0	1094		76.981	85.310

	X. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1086 + 1088 + 1090 + 1092 - 1087 - 1089 - 1091 - 1093) ≤ 0	1095		0	0
60-59	XI. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1096			
50-88	XII. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1097	20	355	2.145
	Г. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1094 + 1095 - 1095 - 1097)	1098		76.628	83.165
	Д. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1095 + 1097 - 1094 - 1098)	1099		0	0
	Ђ. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	1. Порез на добитак	1100		11.828	10.627
342	2. Добитак по основу креирања одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	1101		93	289
302	3. Губитак по основу смањења одложених пореских средстава из претходних година и креирања одложених пореских обавеза	1102			
	Е. НЕТО ДОБИТАК (1098 - 1099 - 1100 + 1101 - 1102)	1103		64.891	72.827
	1. Нето добитак који припада мањинским улагачима	1104			
	2. Нето добитак који припада већинском власнику	1105			
	Ж. НЕТО ГУБИТАК (1099 - 1098 + 1100 - 1101 + 1102)	1106		0	0
	1. Нето губитак који се приписује мањинским улагачима	1107			
	2. Нето губитак који се приписује већинском власнику	1108			
	З. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	1109	21	413	463
	2. Умањена (разедњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	1110			

У Београду,
дана 29.02.2016.

Законски заступник

Handwritten signature in blue ink.

Попуњена друштво за осигурање			
07812728		6512	100001468
Матични број		Шифра делатности	ПИБ

Назив: Енергопроект Гарант а.д.о.

Седиште: Београд, Булевар Михаила Пупина бр.12

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
у периоду од 01.01. до 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

Група рачуна, рачун	Позиција	Ознака за АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1103)	2001		64891	72827
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1106)	2002		0	0
	B. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	I. СТАВКЕ КОЈЕ НЕЋЕ БИТИ РЕКЛАСИФИКОВАНЕ У БИЛАНСУ УСПЕХА У БУДУЋИМ ПЕРИОДИМА				
320	1. Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине, некретности, постројења и опреме	2003			
320	2. Смањење ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине, некретности, постројења и опреме	2004			
321	3. Актуарски добити по основу планова дефинисаних примања	2005			
321	4. Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	2006			
322	5. Добити по основу улагања у власничке инструменте капитала	2007			
322	6. Губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	2008			
323	7. Добити по основу удела у осталом свеобухватном резултату придружених друштава	2009			
323	8. Губици по основу удела у осталом свеобухватном резултату придружених друштава	2010			
	II. СТАВКЕ КОЈЕ НАКНАДНО МОГУ БИТИ РЕКЛАСИФИКОВАНЕ У БИЛАНСУ УСПЕХА У БУДУЋИМ ПЕРИОДИМА				
324	1. Добити по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања	2011			
324	2. Губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања	2012			
325	3. Добити од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање	2013			
325	4. Губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање	2014			
326	5. Добити по основу инструмената заштите разлика (хедџинга) новчаног тока	2015			
326	6. Губици по основу инструмената заштите разлика (хедџинга) новчаног тока	2016			
327	7. Добити по основу хартија од вредности расположивих за продају	2017			
327	8. Губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	2018			
	III. ОСТАЛЕ КОМПОНЕНТЕ ОСТАЛОГ РЕЗУЛТАТА				
329	1. Остали нереализовани добити	2019			
329	2. Остали нереализовани губици	2020			
	IV. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017 + 2019)	2021		0	0
	V. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018 + 2020)	2022		0	0
	VI. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА (ОБРАЧУНСКИ)	2023			
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2021 - 2022 - 2023) ≥ 0	2024		0	0
	VII. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2021 - 2022 - 2023) ≤ 0	2025		0	0

B. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 + 2024 - 2002 - 2025) €	2026		64891	72627
0				
1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
2. Приписан власницима који немају контролу	2028			
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2001 + 2024 - 2002 - 2025) €	2029		0	0
0				
1. Приписан већинским власницима капитала	2030			
2. Приписан власницима који немају контролу	2031			

У Београду,
 дана 29.02.2016.

Законски заступник

[Handwritten signature]

Попуњава друштво за осигурање			
07812728		6012	100001468
Матични број		Шифра делатности	ПИБ
Назив:			
Енергопроект Гарант а.д.о.			
Седиште:			
Београд, Булевар Михаила Пупина бр.12			

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01 до 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 1 до 5)	3001	246104	237050
1. Премије осигурања и сасигурања и примљени аванси	3002	205962	151506
2. Премије ресигурања и ретроцесија	3003		
3. Приливи од учешћа у накнади штета	3004	9900	70852
4. Примљене камате из пословних активности	3005		
5. Остали приливи из редовног пословања	3006	30222	14692
II. Одливи готовине из пословних активности (од 1 до 9)	3007	176892	188070
1. Накнаде штета и уговорених износа из осигурања, удела у штетама из сасигурања и дати аванси	3008	29500	81472
2. Накнаде штета и удела у штетама из ресигурања и ретроцесија	3009		
3. Премије сасигурања, ресигурања и ретроцесија	3010	55261	27459
4. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3011	24679	26955
5. Остали трошкови спровођења осигурања	3012	42831	31337
6. Плаћене камате	3013		
7. Порез на добитак	3014	7117	4773
8. Одливи по основу осталих јавних прихода	3015	17404	16074
9. Остали одливи готовине из редовног пословања	3018		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3017	69212	48980
IV. Нето одливи готовине из пословних активности (II - I)	3018	0	0
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (од 1 до 5)	3019	46899	33591
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3020		
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021		1046
3. Остали финансијски пласмани – депоновања и улагања (нето приливи)	3022	28030	15255

	4. Примљене камате из активности инвестирања	3023	18869	17290
	5. Примљене дивиденде и учешћа у резултату	3024		
II.	Одливи готовине из активности инвестирања (од 1 до 3)	3025	73988	73619
	1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3026		
	2. Куповина нематеријалних улагања, некретних, постројења, опреме и биолошких средстава	3027	758	2870
	3. Остали финансијски пласмани – депоновања и улагања (нето одливи)	3028	73232	70749
III.	Нето прилив готовине из активности инвестирања (II - I)	3029	0	0
IV.	Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3030	27089	40028
B.	ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I.	Приливи готовине из активности финансирања (од 1 до 5)	3031	0	0
	1. Увећање основног капитала	3032		
	2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3033		
	3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3034		
	4. Остале дугорочне обавезе	3035		
	5. Остале краткорочне обавезе	3036		
II.	Одливи готовине из активности финансирања (од 1 до 7)	3037	49221	47177
	1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
	2. Дугорочни кредити (нето одливи)	3039		
	3. Краткорочни кредити (нето одливи)	3040		
	4. Остале дугорочне обавезе	3041		
	5. Остале краткорочне обавезе	3042		
	6. Финансијски лизинг	3043		
	7. Исплаћене дивиденде и учешћа у резултату	3044	49221	47177
III.	Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3045	0	0
IV.	Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3046	49221	47177
Г.	СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3019 + 3031)	3047	293003	270541
Д.	СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3007 + 3025 + 3037)	3048	300101	308866
Ђ.	НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3047 - 3048)	3049	0	0
Е.	НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3047)	3050	7098	38225
Ж.	ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3051	118035	150730
З.	ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3052	5691	8288
И.	НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	4237	2758
Ј.	ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3049 - 3050 + 3051 + 3052 - 3053)	3054	112391	118035

У Београду,
дана 29.02.2016.

Законски заступник

Alkojević

Прилог 5

Попунјена друштво за осигурање		
07812728	Б512	100001468
Матични број	Шифра делатности	ПИБ

Назив: Енергопроект Гарант а.д.о.
 Седиште: Београд, Булевар Михаила Пупина 12

Редни број	О П И С	АДП	2	3	4	5	6	7	АДП
1	1		Основни капитал(група 30, осим 306, 308, 309 и 309)	Остали капитал(рн 309)	Неуплаћени уписани капитал(група 31)	Емисиона премија(рн 305)	Резерви(рн 306 и 307)	рез. резерви и користиована робила (група 32)	
1	Почетно стање или стање на дан 1. јануара претходне године	4001	669793	4027	94	4031		4079	4123
2	Издржавна интербуџетно значајних притока и промена издржавног интербуџетног капитала – подебљани подцифре	4002		4028		4032		4079	4124
3	Издржавна интербуџетно значајних притока и промена издржавног интербуџетног капитала – остале подцифре	4003		4029		4033		4079	4125
4	Користиована вредност стања или стања на дан 1. јануара претходне године (Устан. Бр. 1 и 2 - 3)	4004	887793	4030	94	4034	0	4078	4126
5	Емисије акција	4005		4031	300	4035		4079	4127
6	Поштомачке доприноси, доприноси резерви и некапиталовани доприноси по основу компоненти осталих резултата	4006	404	4032	404	4036	404	4079	4128
7	Специјалне резервационе доприноси	4007	404	4033	404	4037	404	4079	4129
8	Некапиталовани приходи по основу компоненти осталих резултата	4008	404	4034	404	4038	404	4079	4130
9	Нето добитак/губитак	4009		4035	404	4039	404	4079	4131
10	Нето губитак/губитак	4010		4036	404	4040	404	4079	4132
11	Статусне исправке акција (повлачење капитала/повлачење објекта стања)	4011	404	4037	404	4041	404	4079	4133
12	Издржавна интербуџетно значајних притока и промена издржавног интербуџетног капитала (повлачење капитала/повлачење објекта стања)	4012	404	4038	404	4042	404	4079	4134
13	Промена стања на дан 31. децембра претходне године	4013		4039	404	4043	404	4079	4135

Редни број	О П И С	1		2		3		4		5		6		7	
37	Свиђачени вексели по основу обавеза према запосленицима	4073	4073	0000	4070	0000	4070	0000	4070	0000	4070	0000	4070	0000	4070
38	Остали повезивачи постојеће	4073	4073	0000	4071	0000	4071	0000	4071	0000	4071	0000	4071	0000	4071
39	Остали савезивачи постојеће	4024	4024	0000	4073	0000	4073	0000	4073	0000	4073	0000	4073	0000	4073
40	Укупна повезивача по рачунима у текућој години (рачун 50, 26 + 27 + 28 + 30 + 31 + 32 + 34 + 30)	4024	0	4044	4073	0	4073	0	4073	0	4073	0	4073	0	4073
41	Укупна савезивача по рачунима у текућој години (рачун 50, 26 + 33 + 35 + 36 + 37 + 39)	4025	0	4049	4073	0	4073	0	4073	0	4073	0	4073	0	4073
42	Вексели стави еми стави на дан 31. децембра текуће године (редни-50, 26 + 40 - 41)	4073	029793	4090	4074	0	4074	0	4074	0	4074	0	4074	0	4074
		ЛОП	Основни капитал(група 30, осим 305, 306, 307 и 308)	ЛОП	Остали капитал(гр 309)	ЛОП	Неуплаћени уписани капитал(група 31)	ЛОП	Емисиона премија(гр 305)	ЛОП	Резерве(гр 306 и 307)	ЛОП	рез. резерви и нерезализоване добити (група 32)	ЛОП	

„ENERGOPROJEKT GARANT“ A.D.O.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2015. GODINU**

Beograd, februar 2016. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	1
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	2
3. VLASNIČKA STRUKTURA.....	2
4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	3
5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	6
6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	8
7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	9
7.1. Procenjivanje.....	9
7.2. Efekti kurseva stranih valuta	10
7.3. Prihodi	10
7.4. Rashodi	11
7.5. Porez na dobitak	12
7.6. Nematerijalna ulaganja	13
7.7. Nekretnine, postrojenja i oprema	14
7.8. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	14
7.9. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	15
7.10. Investicione nekretnine	15
7.11. Zalihe.....	16
7.12. Finansijski instrumenti.....	16
7.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	18
7.14. Potraživanja.....	19
7.15. Finansijski plasmani	20
7.16. Obaveze	20
7.17. Naknade zaposlenima.....	21
7.18. Rezervisanja – tehnička rezerva	23
8. UPRAVLJANJE RIZIKOM	24
9. BILANS USPEHA.....	31
9.1. PRIHODI OD PREMIJA OSIGURANJA I SAOSIGURANJA (AOP 1002)	31
9.2. OSTALI POSLOVNI PRIHODI (AOP 1015).....	32
9.3. RASHODI ZA DUGOROČNA REZERVISANJA (AOP 1017).....	32
9.4. RASHODI NAKNADA ŠTETA I UGOVORENIH IZNOSA (AOP 1026)	33
9.5. REZERVISANE ŠTETE – PROMENE (AOP 1035,1034).....	33
9.6. PRIHODI PO OSNOVU REGRESA I PRODAJE OSIGURANIH OŠTEĆENIH STVARI (AOP	1044)
.....	3

9.7. OSTALE TEHNIČKE REZERVE – PROMENE (AOP 1045 i 1046)	34
9.8. PRIHODI OD INVESTIRANJA SREDSTAVA OSIGURANJA (AOP 1051)	35
9.9. RASHODI PO OSNOVU NVESTIRANJA SREDSTAVA OSIGURANJA (AOP 1062)	35
9.10. TROŠKOVI PRIBAVE (AOP 1074).....	36
9.11. TROŠKOVI UPRAVE (AOP 1079).....	36
9.12. OSTALI TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (AOP 1084).....	37
9.13. PROVIZIJA OD REOSIGURANJA I RETROCESIJA (AOP 1085)	37
9.14. FINANSIJSKI PRIHODI OSIM FINANSIJSKIH PRIHODA PO OSNOVU INVESTICIONE AKTIVNOSTI (AOP 1088).....	37
9.15. FINANSIJSKI RASHODI OSIM FINANSIJSKIH RASHODA PO OSNOVU INVESTICIONE AKTIVNOSTI (AOP 1089).....	38
9.16. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI POTRAŽIVANJA I DRUGE IMOVINE KOJA SLUŽI ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI (AOP 1090)	38
9.17. RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA POTRAŽIVANJA I DRUGE IMOVINE KOJA SLUŽI ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI (AOP 1091).....	38
9.19. OSTALI RASHODI (AOP 1093).....	39
9.20. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA(AOP 1097)	39
9.21. ZARADA PO AKCIJI (AOP 1110)	39
9.22. POSLOVANJE PO VRSTAMA OSIGURANJA	40
10. BILANS STANJA	41
10.1. SOFTVER I OSTALA PRAVA (AOP 0005).....	41
10.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (AOP 0007)	41
10.2.1. Investicione nekretnine	41
10.3. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA (AOP 0022)	42
10.4. ZALIHE (AOP 0024).....	42
10.5. POTRAŽIVANJA (AOP 0027 i 0032).....	42
10.6. FINANSIJSKI PLASMANI (AOP 0033).....	43
10.6.1. Depoziti kod banaka	43
10.6.2. Finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	44
10.7. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA (AOP 0044)	44
10.8. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (AOP 0048)	45
10.9. PRENOSNA PREMIJA SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA KOJA PADA NA TERET SAOSIGURAVAČA I REOSIGURAVAČA (AOP 0050)	45
10.10. REZERVISANE ŠTETE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA KOJE PADAJU NA TERET SAOSIGURAVAČA I REOSIGURAVAČA (AOP 0051)	46
10.11. PROMENE NA KAPITALU.....	47
10.12. OSNOVNI I OSTALI KAPITAL (AOP 0402).....	48
10.13. NERASPOREĐENA DOBIT (AOP 0414)	48

10.14. DUGOROČNA REZERVISANJA (AOP 0423).....	49
10.15. KRATKOROČNE OBAVEZE (AOP 0435).....	49
10.16. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (AOP 0444).....	50
10.17. REZERVISANE ŠTETE (AOP 0453).....	51
10.18. DRUGE TEHNIČKE REZERVE OSIGURANJA (AOP 0457).....	51
11. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA.....	51
12. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA.....	53
13. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA.....	53
14. SUDSKI SPOROVI.....	54
15. EKSTERNA KONTROLA.....	Error! Bookmark not defined.
16. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	Error! Bookmark not defined.

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Garant, akcionarsko društvo za osiguranje (u daljem tekstu: Društvo), registrovano je kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD-2455/2005 od 12.05.2005. Osnovna delatnost Društva je obavljanje svih vrsta neživotnog osiguranja kao i poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07812728
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	6512 neživotno osiguranje
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100001468

Društvo je osnovano 25.02.1992.godine, od strane Jubmes banke d.d. Beograd, kao Deoničko društvo za osiguranje i reosiguranje „Garant“. Početkom 1994.g. preduzeća iz sistema Energoprojekt su otkupila 75% akcija od Jubmes banke. Pod nazivom „Energoprojekt Garant“ Akcionarsko društvo za osiguranje, odnosno skraćenim nazivom „Garant“ a.d.o., Društvo posluje od 2005. g., kada je kod Agencije za privredne registre – Registar privrednih subjekata, registrovana promena poslovnog imena.

Društvo je u junu 2012. godine izvršilo usklađivanje sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. glasnik RS“ broj 36/2011 i 99/2011), tako što su, na sednici Skupštine akcionara društva koja je održana 27.06.2012. godine, doneti izmenjeni Osnivački akt i Statut društva kako bi se Društvo uskladilo novim Zakonom. Društvo je dana 28.06.2012. godine podnelo registracionu prijavu za promenu podataka Agenciji za privredne registre, koja je o registraciji promena izdala Rešenje broj БД 88092/2012 dana 03.07.2012. godine.

Rešenjem Narodne banke Srbije G.br.11716 od 30.12.2009.g., Društvu je izdata dozvola za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja, kao i obavljanje poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja, što je upisano u Registar privrednih subjekata Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 201409/2009. Ovo rešenje je bilo na snazi i tokom poslovnog perioda koji je predmet ovog izveštavanja.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, kao i po osnovu delatnosti kojoj pripada, razvrstano u **veliko pravno lice**.

Prosečan broj zaposlenih radnika, na osnovu stanja krajem svakog meseca, iznosio je:

- 2015. godine: 9 radnika i
- 2014. godine: 10 radnika

Godišnji finansijski izveštaji koji su predmet ovih Napomena su **pojedinačni finansijski izveštaji Društva** odobreni 29.02.2016. godine na 37. sednici Nadzornog odbora

Društva. Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima i Zakona o osiguranju, u organizaciji organa upravljanja u Društvu prihvaćen je dvodomni sistem, tako da Društvo ima sledeće organe upravljanja: Nadzorni odbor (sa Komisijom za reviziju, kao Zakonom predviđenim telom uspostavljenim za njegovo efikasnije funkcionisanje) i Izvršni odbor koga čine tri izvršna duirektora. Članovi Nadzornog i Izvršnog odbora registrovani su u Agenciji za privredne registre i poseduju saglasnost Narodne Banke Srbije za članstvo u navedenim organima.

U izveštajnom periodu, sastav Nadzornog odbora činili su sledeći članovi, izabrani na mandatni period od 4 godine, odn. do 2016. godine:

- Jovan Nikčević, predsednik;
- Dimitraki Zipovski, član;
- Zoran Jovanović, član;
- Mirjana Grbović, nezavisni član;
- Gordana Klanšček, nezavisni član.

U izveštajnom periodu Izvršni odbor činili su sledeći članovi, izabrani na mandatni period od 4 godine, tj. do 2016. godine:

- Mirjana Bogičević, Generalni direktor,
- Jelica Mandić, Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan,
- Lidija Vasić, Izvršni direktor za osiguranje.

U izveštajnom periodu članovi Komisije za reviziju, izabrani na mandatni period od 4 godine, tj. do 2016. godine, bili su:

- Mirjana Grbović, predsednik;
- Dimitraki Zipovski, član;
- Zoran Jovanović, član.

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Tokom izveštajnog perioda nije bilo promene vlasničke strukture sa kraja 2014. a sama struktura prikazana je u sledećoj tabeli. Ukupni broj akcija koje je Društvo emitovalo (obične, na ime i sa pravom glasa – svaka akcija jedan glas, ISIN: RSENGRE89752, CFI ESVUFR) koji je tokom izveštajnog perioda bio i ostao nepromenjen iznosi 157.257 komada.

Red. broj	Akcionar	Broj akcija		% učešća
		31.12.2015.	31.12.2014.	31.12.2015.
1.	Energoprojekt Holding a.d.	146.155	146155	92,94022
2.	Jubmes banka a.d. Beograd	11.056	11.056	7,03053
3.	Evropa Osiguranje u stečaju	44	44	0,02798
4.	NMS Investment support doo	1	1	0,00064
5.	Nedeljković Igor	1	1	0,00064
	U K U P N O:	157.257	157.257	100,00

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Odlukom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 135/14, 141/2014 i 102/2015). Ovo odlukom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenoj Odluci, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Odlukom o sadržaju računa u kontnom okviru za društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 135/14 i 102/2015).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010);

- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014); i drugi.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji za osiguranja se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Odlukom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za društva za osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 141/2014 i 102/2015), koji odstupaju od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili su na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - "Investicioni entiteti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);

- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine); i
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012-2014”, objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);

- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine); i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 “Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Pored navedenog, u primeni su bila i druga interna akta koja su propisana članom 67. Zakona o osiguranju, koja je Društvo donelo na osnovu Mišljenja ovlašćenog aktuara.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Shodno čl. 10 Zakona o osiguranju i Odluci o izmenama i dopunama odluke o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za društva za osiguranje, a obzirom na vrste neživotnog osiguranja u kojima posluje, Društvo ima obavezu da utvrđuje dobit i gubitak posebno za pojedine vrste osiguranja kojima se bavi i da, pored zbirnog bilansa uspeha, izradjuje i dostavlja i pojedinačne bilanse uspeha pri čemu je dužno da u zaglavlju tih bilansa naznači na koje se vrste osiguranja oni odnose i to:

- osiguranje od posledica nezgode
- osiguranje motornih vozila – kasko
- osiguranje plovnih objekata i transporta
- imovinska osiguranja
- osiguranje od odgovornosti i
- neživotna osiguranja koja nisu svrstana u podgrupe (osiguranje finansijskih gubitaka)

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,

- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja
- Načela aktuarske struke u utvrđivanju pojedinih pozicija

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom i profesionalnom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i o obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti. Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

Načela struke aktuarstva

Ugovorom o osiguranju, ugovarač osiguranja se obavezuje da plati određeni iznos osiguravaču, a osiguravač se obavezuje da, ukoliko se desi osigurani slučaj, isplati osiguraniku ili trećem licu naknadu, odnosno ugovorenu svotu.

Tarife imovinskih osiguranja utvrđuju se na osnovu učestalosti pojavljivanja osiguranih rizika. Da bi tarifa bila što preciznija, potrebno je rizike koji se primaju u osiguranje pratiti dugi niz godina. To predstavlja najveći izvor neizvesnosti obzirom na adekvatnost statistike na osnovu koje se utvrđuje tarifa. Osiguranja imovine su po pravilu kratkoročna, tako da to predstavlja izvesno obezbedjenje i mogućnost da se, ukoliko se pokaže da je stopa premije neadekvatna, u budućem kraćem periodu koriguje tarifa. Osim toga, dodatnu zaštitu pruža i reosiguranje, jer reosiguravač (bar kada je u pitanju „treaty“) prihvata rizik po stopama na osnovu kojih je ugovoreno osiguranje, čime se i rizik neadekvatne premijske stope u odgovarajućoj srazmeri prenosi na reosiguravača.

Rezervacija šteta obračunava se posebno za nastale prijavljene a do kraja obračunskog perioda nerešene i posebno za nastale a do kraja obračunskog perioda neprijavljene štete. Rezervisani iznos za nastale prijavljene štete obračunava se pojedinačnom procenom svake štete, tako da rezervisani iznos bude dovoljan za izmirenje obaveza po odštetnom zahtevu u vreme kada se očekuje likvidacija i isplata štete. Obračun rezervisanja za štete vrši se na nivou vrsta osiguranja, kao i evidentiranje trškova izvidjaja, procene, rešavanja i isplate šteta koje formiraju koeficijent koji se primenjuje na iznose rezervisanih šteta. Prilikom obračuna rezervisanih šteta, iznos rešenih šteta se umanjuje za iznos naplaćenih regresnih potraživanja i tako formiran iznos primenjuje u obračunu. Pri utvrđivanju rezervisanih šteta Društvo ne vrši eksplicitno diskontovanje niti umanjene rezervisanih šteta po tom osnovu.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja. U Društvu će se materijalnost određivati shodno visini greške u odnosu na ukupnu aktivu koju je Društvo iskazalo u godini koja prethodi godini u kojoj je ustanovljena greška. Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 0,85% ukupne aktive Društva u prethodnoj godini**. Ovo je u skladu sa podzakonskim aktom – Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru društva za osiguranje.

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, izuzev tamo gde je došlo do promena računovodstvene politike što će u odgovarajućoj napomeni uz konkretnu bilansnu poziciju posebno biti naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, definisane su Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Za pojedine knjigovodstvene aspekte koji nisu precizirani Pravilnikom, primenjene su računovodstvene politike zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21, funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar. Pored podataka za tekuću godinu, u finansijskim izveštajima Društva su kao uporedni podaci iskazani podaci iz finansijskih izveštaja za 2014. godinu.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažavaju su relevantne odredbe MRS 10, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. U slučaju kada postoje, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovaće se već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja, dok se **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja** ne vrši korekcija priznatih iznosa, već se, u slučaju kada ih je bilo, u Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata.

7.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu kako sa zahtevima profesionalne regulative tako i sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja. Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine, priznavanje odloženih poreskih sredstava i obaveza, utvrđivanje tehničkih

rezervi i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, podzakonskim aktima i odgovarajućim internim aktima Društva, predviđena je primena **fer (pravične) vrednosti** pojedinih pozicija aktive i pasive. Sprovodeći propisanu obavezu vršenja kontinuirane procenu, Društvo uvažava pravila za upravljanje rizikom, a efekte procene evidentira kroz ispravke vrednosti.

7.2. Efekti kursa stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kursa, na svaki datum bilansa stanja monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju se primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale. Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kurs Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	<i>Iznos u dinarima</i>	
1 EUR	121,6261	120,9583
1 USD	111,2468	99,4641

7.3. Prihodi

Prihodi društva sastoje se od: poslovnih (funkcionalnih) prihoda, prihoda od investicione aktivnosti, finansijskih prihoda, prihoda po osnovu uskladjivanja vrednosti potraživanja i druge imovine koja služi za obavljanje delatnosti i ostalih prihoda.

Poslovni prihodi

Poslovne (funkcionalne) prihode čine prihodi od premija osiguranja i saosiguranja, prihodi od poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja i ostali poslovni prihodi. Prihode od premija osiguranja i saosiguranja čine iznosi fakturisane premije umanjene za iznos premije koji pripada narednom obračunskom periodu (prenosna premija). Visina premije utvrđena je tarifom premije po vrstama osiguranja. Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija i doprinos za preventivu (u vrstama za koje je definisana obaveza izdvajanja za preventivu). Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja.

Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir i iznos svih popusta koje Društvo odobri. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od prodaje. Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

- društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;

- rukovodstvo Društva ne zadržava upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom
- kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;
- kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo
- kad troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

Prihode od investiranja čine: prihodi ostvareni po osnovu izdavanja u zakup investicionih nekretnina, njihove procene i njihove prodaje; prihodi od kamata, prihodi od uskladjivanja vrednosti finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha; dobiti od prodaje HOV; pozitivne kursne razlike iz aktivnoszi investiranja i ostali prihodi po osnovu investicione aktivnosti.

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, prihode od pozitivnih kursnih razlika i druge oblike finansijskih prihoda ostvarenih po drugim osnovama (osim po osnovu investicionih aktivnosti).

U okviru **ostalih prihoda**, pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se dobiti koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme po vrednosti većoj od knjigovodstvene u momentu prodaje.

7.4. Rashodi

Rashode Društva čine rashodi za štete i ugovorene sume osiguranja, rashodi za štete po osnovu saosiguranja, rashodi za premije po osnovu pasivnih poslova reosiguranja i drugi rashodi od poslova osiguranja, drugi funkcionalni rashodi, rashodi za obavljanje poslova osiguranja (troškovi sprovođenja osiguranja), rashodi po osnovu investicione aktivnosti, rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja i druge imovine koja služi za obavljanje delatnosti, finansijski rashodi (drugi osim rashoda investicionih aktivnosti) i ostali rashodi.

Rashodima za štete iz prethodnog stava ovog člana smatraju se i troškovi utvrđivanja i procenjivanja šteta, troškovi ostvarivanja regresnih zahteva, sudski troškovi i takse u sporovima po obavezama iz osnova osiguranja, troškovi veštačenja i drugi troškovi u vezi sa isplatom naknada šteta. Rashode društva predstavljaju i povećanja pojedinačnih kategorija tehničkih rezervi utvrđenih Zakonom o osiguranju.

Rashode od investiranja čine: rashodi po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina, gubici pri prodaji nepokretnosti, rashodi po osnovu uskladjivanja vrednosti finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha; gubici pri prodaji HOV; negativne kursne razlike iz aktivnoszi investiranja i ostali rashodi po osnovu investicione aktivnosti.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;
- rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);

- kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;
- rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;
- rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Finansijske rashode čine rashodi od kamata, rashodi od negativnih kursnih razlika i drugi oblici finansijskih rashoda ostvarenih po drugim osnovama (osim po osnovu investicionih aktivnosti).

U okviru **ostalih rashoda**, pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

7.5. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve **odbitne privremene razlike** između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koji su dodeljeni tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim

periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo ukoliko rukovodstvo proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja i utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) poreske stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike.

Odložena poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja (imovina) su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl. Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja kada je: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalno ulaganje priznalo, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nematerijalnog ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalnog ulaganja, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane

gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja:

- neograničen ili
- ograničen.

Nematerijalna imovina ne podleže proceni ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

7.7. **Nekretnine, postrojenja i oprema**

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u poslovanju društva, u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

7.8. **Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme**

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alokira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva se sistematski alokira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Amortizacija se vrši **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, amortizacija sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

7.9. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalnog sredstva, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.10. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Društvo drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u poslovanju, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, to jest ako je vek trajanja izdatka duži od jednog obračunskog perioda, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Investicione nekretnine se najmanje jednom u tri godine dodatno vrednuju u skladu sa procenom koju je izvršio ovlašćeni procenjivač, koji može biti sudski veštak odgovarajuće struke ili pravno lice koje je u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za obavljanje poslova veštačenja, osnovano za obavljanje delatnosti veštačenja.

Promena fer vrednosti investicione imovine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine *ne podležu obračunu amortizacije.*

7.11. Zalihe

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine nabavna cena i ostali troškovi nabavke neophodni za dovodjenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje. Najvažnije zalihe koje Društvo ima jesu zalihe obrazaca stroge evidencije, koje se vode po metodu specifične identifikacije.

7.12. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenata, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva i obaveze čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplataama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplataama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha; i
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri početnom odmeravanju finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- investicije koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobici (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: sredstva na računima kod banaka, gotovina u blagajni i dr., i visoko likvidna sredstva sa vrlo kratkim rokom dospeća, a koja se mogu brzo konvertovati u gotovinu, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

7.14. Potraživanja

Potraživanja obuhvataju potraživanja od povezanih pravnih lica (zavisnih i pridruženih), kao i potraživanja od ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu, po osnovu prodaje usluga; za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja. *Potraživanja od kupaca* mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u domaću valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja. Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti kratkoročnih potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja od kupaca, na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Indirektan otpis vrši se u skladu sa važećim Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i primenom Procedure za procenu bilansnih pozicija aktive Društva. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti, na predlog Komisije za popis, donosi nadležni organ Društva u skladu sa Statutom. Procena vrednosti potraživanja vrši se kvartalno, na svaki datum bilansa, a može i češće po potrebi.

Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši ako je nenaplativost izvesna i dokumentovana (na primer, Društvo nije uspelo sudskim putem da izvrši naplatu potraživanja). Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, na osnovu predloga računopolagača, nakon razmatranja i predloga Komisije za popis, donosi nadležni organ Društva u skladu sa Statutom.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja. Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.15. Finansijski plasmani

Finansijski plasmani obuhvataju investirana sredstva u akcije, udele u kapitalu pravnih lica koji se vrednuju u skladu sa MRS 27 i drugim relevantnim MSFI, kao i investirana sredstva u hartije od vrednosti, depozite kod banaka i ostale plasmane koji se vrednuju u skladu sa MRS 39 i drugim relevantnim MSFI.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se ulaganja u dugoročna finansijska sredstva, kao što su dugoročni krediti, reprogramirana dugoročna potraživanja na osnovu dogovora postignutih sa kupcima, hartije od vrednosti i ostali dugoročni finansijski plasmani sa rokom dospeća dužim od godinu dana od dana bilansa.

Po pitanju naknadnog odmeravanja finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.16. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja: kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri. Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze); kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita i obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

7.17. Naknade zaposlenima

Po pitanju naknada zaposlenima, obelodanjuju se obaveze Društva za:

- poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje i
- otpremnine.

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe **MRS 19 - Primanja zaposlenih**. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivian i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- *prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;*
- *drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja;*
- *treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.*

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od **8%**.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenu inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je reaian godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od **5%**.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrđeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

7.18. Rezervisanja – tehnička rezerva

Prenosna premija predstavlja deo premije koji se odnosi na budući obračunski period. U skladu sa aktom poslovne politike obračun prenosne premije vrši se po vrstama i tarifnim grupama osiguranja. Osnovicu za obračun prenosne premije čini obračunata bruto premija, a obračun prenosne premije vrši se po principu „pro rata temporis“ kod svih ugovora o osiguranju.

Rezervisane štete čine iznosi kojima su rezervisane nastale, prijavljene a do kraja obračunskog perioda nerešene, kao i nastale a do kraja obračunskog perioda neprijavljene štete. Iznos rezervisanja za štete utvrđuje se shodno internom aktu Društva, pri čemu se iznosi rezervisanja za svaku nastalu, prijavljenu a do kraja obračunskog perioda nerešenu štetu utvrđuju prilikom njihovog popisa na datum obračuna. Princip dovoljnosti je ključni zahtev, tj. nivo rezervisanja za svaku nastalu prijavljenu štetu mora biti takav da rezervisani iznos bude dovoljan za izmirenje obaveze po odštetnom zahtevu u vreme kada se očekuje da šteta bude likvidirana i isplaćena. U slučaju kada, osim prijave štete, ima malo ili nema relevantnih podataka i dokumentacije za procenu, visina rezervacije se utvrđuje na bazi oštećenja kako su prijavljena u prijavi štete ili na bazi podataka o prosečnom iznosu likvidirane štete u posmatranoj grupi osiguranja ostvorenoj u obračunskom periodu.

Visina rezervisanja za nastale a do kraja obračunskog perioda neprijavljene štete utvrđuje se u skladu sa internim aktom društva za svaku vrstu osiguranja posebno. Obračun se vrši primenom više metoda definisanih internim aktom (koeficijent rešenih i rezervisanih šteta u samopridržaju za ovu kategoriju po vrstama, ukupni „loss ratio“ i chain ladder metod), a kao konačni iznos rezervisanja za IBNR štete biće evidentiran najviši iznos rezervisanja, čime treba da se obezbedi dovoljnost, odnosno adekvatnost

rezervisanja za ovu kategoriju po vrstama osiguranja. Na ovako dobijeni iznos rezervisanih šteta primenjuje se koeficijent troškova izvidjaja, procene, rešavanja i isplate šteta, čime se utvrđuje ukupni iznos rezervisanja za štete (RBNS i IBNR) po vrstama osiguranja.

Rezerve za izravnanje rizika utvrđuju se na kraju svake obračunske godine, primenom odredaba Pravilnika o rezervisanju za izravnanje rizika, zasnovano na ostvarenom neto pozitivnom rezultatu u izveštajnom periodu i odnosom iznosa godišnje premije u samopridržaju i najvišeg iznosa godišnje premije u samopridržaju ostvarene u prethodnom petogodišnjem periodu, po vrstama osiguranja za svaku vrstu osiguranja u kojoj je društvo poslovalo u istom periodu.

Rezerve za neistekle rizike obrazuju se u iznosu iznad rezervi za prenosne premije za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu, a po ugovorima o osiguranju iz tekućeg perioda. Rezerve za neistekle rizike obračunavaju se za pokriće očekivanog iznosa šteta i troškova u narednom periodu ako taj očekivani iznos prelazi iznos rezervi za prenosne premije i potraživanja za premiju po ugovorima o osiguranju.

Rezerve za bonuse i popuste obrazuju se u iznosu na čiju isplatu osiguranici imaju pravo na osnovu:

- 1) učešća u dobiti
- 2) buduće delimično snižene premije
- 3) povrata dela premije za nepotrošeno vreme trajanja osiguranja zbog prevremenog prestanka osiguranja

Margina solventnosti i adekvatnost kapitala

U kontekstu utvrđivanja kapitalne adekvatnosti, Društvo izračunava zahtevanu marginu solventnosti po metodologiji predviđenoj za neživotna osiguranja, primenjujući viši od dva tako izračunata iznosa (između izračunatih po metodu premije i po metodu šteta), i poredeći tako dobijeni iznos sa Zakonom zahtevanom marginom solventnosti.

Garantna rezerva Društva utvrđuje se umanjnjem primarnog i dopunskog kapitala za iznose koji su Zakonom predviđeni i na osnovu kojih se utvrđuje garantna rezerva Društva. Na kraju 2015. godine, obzirom na višegodišnji trend niskih iznosa izračunate margine koji je nastavljen i u izveštajnom periodu, razlika između raspoložive i zahtevane margine solventnosti, kao i zahtevane margine i garantnog kapitala je značajna u korist raspoložive margine, odnosno dovoljnosti garantnog kapitala ostvarenog na kraju 2015. godine.

8. UPRAVLJANJE RIZIKOM

Ključni rizici delatnosti osiguranja i njihova sistematizacija definisani su Odlukom o sistemu upravljanja u društvu za osiguranje/reosiguranje (Sl. glasnik RS br. 40/2015).

Funkcionisanje interne kontrole i upravljanje rizikom bliže su regulisani Pravilnikom Društva o sistemu internih kontrola i Strategijom za upravljanje rizicima.

Društvo uspostavlja, obezbeđuje efikasnost i vrši odgovarajući nadzor nad funkcionisanjem sistema interne kontrole i procesa upravljanja rizikom. Odgovarajuća unutrašnja organizacija omogućuje uspostavljanje nadležnosti u vezi sa navedenim procesima, pa u tom smislu, zajedno sa napred navedenim aktima, čini okvir za uspostavljanje i primenu sistema interne kontrole i sprovođenje procesa upravljanja

rizikom. Ovi procesi treba da budu efikasni (izraženo kroz odnos angažovanih resursa i ostvarenih koristi) i primereni složenosti poslovanja, vrsti poslova, obimu transakcija, veličini i drugim relevantnim okolnostima pod kojima se odvija poslovanje Društva.

Društvo prepoznaje i procenjuje rizike kojima je izloženo u svom poslovanju i preduzima mere kojima ih ublažava i svodi na nivo koji neće prekomerno izložiti Društvo, ugroziti imovinu, poslovanje i ispunjenje preuzetih obaveza i/ili ugroziti interese osiguranika, korisnika osiguranja, trećih oštećenih lica i drugih poverilaca Društva. Funkcija Društva za internu kontrolu i upravljanje rizikom operativno vodi i ažurira bazu podataka o rizicima, priprema izveštaje i sprovodi komunikaciju i informisanje o riziku, dok se ocena rizika i definisanje mera (internih kontrola, ali i drugih mera) za njihovo ublažavanje definišu na nivou Izvršnog odbora Društva. Ovo rešenje je primereno organizacionoj strukturi Društva i malom broju nivoa odlučivanja. U tom smislu, poslovne politike i procedure se donose od strane Izvršnog odbora koji ima krajnju odgovornost za efikasnost njihove primene.

Identifikaciju najznačajnijih rizika kojima je izloženo u svom poslovanju Društvo vrši u skladu sa Pravilnikom Društva o osnovama sistema internih kontrola i upravljanju rizicima i Procedurama Društva za upravljanje rizikom, kojima se rizici definišu, identifikuju, procenjuju u pogledu uticaja i verovatnoće nastanka i pronalaze adekvatni načini upravljanja. Kao rezultat sagledavanja i izvršene procene, sačinjava se registar rizika pod čijim se uticajem odvija poslovanje i koji značajno mogu uticati na ostvarenje strateških ciljeva, ciljeva osiguranja, operativnih, finansijskih, izveštajnih, IT i ciljeva uskladenosti i zakonitog poslovanja Društva:

- Rizik osiguranja (neadekvatno određena premija osiguranja, neadekvatno procenjen preuzeti rizik, neadekvatno određeni samopridržaj i, naročito, neusklađene i neprilagođene tarifne politike u vezi sa disperzijom rizika)
- Operativni rizik (neadekvatna organizacija poslovanja, neadekvatnosti, neefikasnosti i nepouzdanosti informacionog sistema)
- Pravni rizik
- Reputacioni rizik
- Tržišni rizik (rizik promene vrednosti finansijskih instrumenata na tržištu, promene cena nepokretnosti, promene cena HOV, promene deviznih kurseva, promene kamatnih stopa)
- Kreditni rizik
- Rizik likvidnosti
- Rizik ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama
- Rizik deponovanja i ulaganja sredstava

Nivo prihvatljivosti pojedinačnih i ukupnog rizika definisan je kao strateški element, dok je planovima i ciljevima Društva opredeljen odgovarajući „apetit“ za preuzimanje rizika, koji je uskladen sa prihvatljivošću rizika. Strategijom za upravljanje rizikom definisani su odgovarajući postupci kojima se rizik prepoznaje, ocenjuje, komunicira i nadzire, odnosno postupci kojima se ključni rizici kontrolišu kako bi se blagovremeno sagledali i ublažili novi ili postojeći rizici i kako bi bili održavani na prihvatljivom nivou. Procena jednog ili ukupnog rizika koji prelazi granicu prihvatljivosti zahteva adekvatni odgovor na rizik, pre svega kroz uspostavljanje uspostavljanje i primenu mera koje treba da umanje procenjenju izloženost riziku.

Društvo na redovnoj osnovi razmatra i identifikuje događaje koji potencijalno utiču na uspešno postizanje postavljenih ciljeva i na koje se odgovara primenom uspostavljenih kontrola, kako bi prihvatljivi nivo rizika ostao na unapred definisanom nivou prihvatljivosti.

O procesu upravljanja rizikom i funkcionisanju sistema interne kontrole, Izvršni odbor podnosi redovne kvartalne izveštaje i godišnji izveštaj koji je deo Godišnjeg izveštaja o poslovanju.

Upravljanje rizicima osiguranja

Rizici osiguranja u portfelju Društva po osnovu kojih može biti izloženo riziku odnose se na sve vrste osiguranja u kojima Društvo posluje, i to: osiguranja lica od nezgode, robe u prevozu, imovine od požara, ostala imovinska osiguranja, osiguranja motornih vozila - kasko, osiguranja od odgovornosti i osiguranja ostalih finansijskih gubitaka.

Glavne komponente rizika osiguranja su:

- rizik neadekvatno određene premije,
- rizik neadekvatnih rezervisanja (posebno za štete) i
- koncentracija rizika osiguranja.

Rizik nedovoljnosti premije se ogleda u riziku da će troškovi i štete koje nastanu biti veći od primljenih premija. Uzrok ovome može biti neadekvatno određena premija ili neadekvatno procenjen rizik (koji se prima u osiguranje). U cilju identifikovanja i smanjenja štetnih posledica pomenutih rizika Društvo analizira svoje poslovanje po vrstama osiguranja, kontinuirano prati ostvarene i pravi projekcije očekivanih rezultata, vrši proveru adekvatnosti premija. Sprovode se obuke zaposlenih u cilju ispravne primene propisanih tarifa. Informatičkim podešavanjima obezbeđuje se efikasni pristup i primena, odnosno kontrola primene odgovarajućih internih akata i njihovo ažuriranje. U cilju uspostavljanja adekvatne kontrole izloženosti rizicima, Društvo reosigurava deo rizika koji opredeljuje u skladu sa tabelom iznosa maksimalnog samoprdržaja iz važeće Odluke o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samoprdržaja i ukupnom iznosu samoprdržaja. Društvo ima zaključen ugovor o kvotnom, ekcedentnom reosiguranju sa akcionarskim društvom za reosiguranje "Wiener Re" a.d., kao i o reosiguranju viška šteta od katastrofalnih rizika sa Evropa Re, kvotno reosiguranje od prirodnih katastrofalnih rizika sa Evropa Re, kao i ugovore o fakultativnom osiguranju sa „Dunav Re“ a.d. za pojedinačne rizike primljene u osiguranje, a koji su iznad maksimalnog samoprdržaja Društva.

Rizik neadekvatnih rezervisanja predstavlja rizik da tehničke rezerve neće biti dovoljne za pokrivanje budućih obaveza. Društvo sprovodi analizu dovoljnosti rezervisanja za štete koje su nastale, prijavijene a nerešene na kraju prethodnog perioda, poredeći ih sa iznosima kojima su te štete tokom tekućeg perioda rešene.

Upravljanje rizicima investiranja

Sektor za finansije i računovodstvo operativno sprovodi politiku investiranja koju je definisao Izvršni odbor Društva. Glavni cilj politike investiranja jeste da se dostigne planirani rezultat investiranja uz istovremeno održavanje uravnoteženog profila rizik-prinos, uzimajući u obzir ograničenja uslovljena prihvatljivošću rizika. Rizici koji su predmet analize i ključni rizici u poslovanju Društva su devizni rizik, kreditni rizik, tržišni rizik, kamatni rizik, usaglašenost aktive i pasive i pokazatelji profitabilnosti. Izvršni odbor Društva na dnevnoj osnovi (ili drugom dinamikom koja je primerena prirodi rizika investicionog portfelja) prati najvažnije pokazatelje i to: likvidnost, premijski prihod, isplatu i rezervisanja za štete, merodavnu premiju, troškove sprovođenja osiguranja, dospelala potraživanja i dr. kao i eksterne pokazatelje, a sve u cilju blagovremenog

sagledavanja rizika i preduzimanja mera za njihovo ublažavanje i/ili sprečavanje nastanka štetnih događaja čije bi posledice bile neprihvatljive za Društvo.

Upravljanje finansijskim rizikom

Društvo je u svom poslovanju izloženo sledećim finansijskim rizicima:

- tržišnim rizicima
- riziku likvidnosti
- riziku ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama
- kreditnom riziku

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- Devizni rizik
- Rizik promene kamatnih stopa
- Cenovni rizik, odnosno rizik promene vrednosti finansijskin instrumenata na tržištu

Devizni rizik

Valutni (devizni) rizik predstavlja vid tržišnog rizika, a odnosi se na promene deviznih kurseva. Društvo je izloženo deviznom riziku kroz ulaganja i transakcije u stranoj valuti. Promene u kursu strane valute utiču na visinu pozitivnih i negativnih kursnih razlika u bilansu uspeha. Društvo je izloženo riziku promene deviznih kurseva kako kroz investicione aktivnosti, tako i kroz premijski prihod, obračun tehničkih rezervi (kroz rezervisane štete) i likvidirane štete, shodno zaključenim ugovorima o osiguranju sa valutnom klauzulom ili u evrima. Otvorena neto devizna pozicija predstavlja razliku između aktive i pasive u valutama.

Društvo upravlja deviznim rizikom tako što nastoji da valutno ujednači obaveze sa imovinom, dok razliku do pune vrednosti imovine plasira aktivu sa deviznim predznakom. Sledeća tabela pokazuje odnos pozicija devizne aktive i pasive na dan 31.12.2015. godine.

u 000 dinara

POZICIJA	EUR	Valutna klauzula u EUR	USD	Ukupno u valuti	RSD	UKUPNO
Potraživanja	1.103	22.450	1.329	24.882	8.342	33.224
Finansijski plasmani	564.403	-	104.276	668.679	-	668.679
Gotovina i got. ekvivalenti	62.928	-	8.792	71.720	40.671	112.391
Invest. nekretnine	-	260.041	-	260.041	-	260.041
PP na teret sao/reo	-	-	-	-	8.120	8.120
Rez. štete na teret sao/reo	304	-	-	304	-	304
Ostala aktiva	3.723	-	2.477	6.200	6.333	12.533
UKUPNO AKTIVA	632.461	282.491	116.874	1.031.826	63.466	1.095.292
Dugoročna rezervisanja	-	-	-	-	14.375	14.375
Prenosne premije	-	-	-	-	126.164	126.164
Rezervisane štete			-		106.691	106.691
Druge tehničke rezerve					3.807	3.807
Kratkoročne obaveze	6.728	5.744	-	12.472	9.335	21.807
Kapital	-	389.204	-	389.204	431.977	821.181
Ostala pasiva	-		-		1.267	1.267

POZICIJA	EUR	Valutna klauzula u EUR	USD	Ukupno u valuti	RSD	UKUPNO
UKUPNO PASIVA	6.728	394.948	-	401.676	693.616	1.095.292
<i>Neto devizna pozicija na dan 31.12.2015.</i>	625.733	-112.457	116.874	630.150	-630.150	0

Kamatni rizik

Društvo nastoji da uskladi buduće prilive od imovine sa obavezama iz osiguranja. Društvo je izloženo kamatnom riziku kroz promene kamatnih stopa kod finansijskih plasmana. Međutim, ovaj rizik je ublažen i sveden na minimalni obzirom da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izveštavanja imaju fiksne kamatne stope. Tabela u nastavku prikazuje finansijsku imovinu koja je po proceni rukovodstva izložena riziku promene kamatnih stopa na dan 31.12.2015. godine. Obaveze Društva nisu izložene kamatnom riziku, obzirom da su u celosti nekamatonosne. Aktiva na pozicijama navedenim u tabeli niže može biti izložena riziku promena kamatnih stopa u budućem periodu po isteku ugovora o deponovanju po fiksnim poznatim kamatnim stopama. Obzirom na strukturu obaveza Društva koje nisu kamatonosne, Društvo u celini nije izloženo riziku neusklađenosti imovine i obaveza koji bi mogao nastati usled promene kamatnih stopa.

POZICIJA	Do 1 mesec	1-3 meseca	Od 3 ms do 1 god	Nekamatonosno	UKUPNO
Potraživanja	-	-	-	33.224	33.224
Kratkoročni depoziti kod banaka	104.276	-	230.644	-	334.920
Gotovina i got. ekvivalenti	112.391	-	-	-	112.391
UKUPNO AKTIVA	216.667	-	230.644	33.224	480.535

Dugoročna rezervisanja	-	-	-	14.375	14.375
Rezervisane štete	-	-	-	106.691	106.691
Kratkoročne obaveze	-	-	-	21.807	21.807
UKUPNO PASIVA	-	-	-	142.873	142.873

<i>Neto kamatonosna neusklađenost na 31.12.2015.</i>	216.667	-	230.644	-109.649	337.662
--	---------	---	---------	----------	---------

Cenovni rizik

Društvo je izloženo cenovnom riziku kod:

- **Hartija od vrednosti koje se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha**, a u slučaju iznenadnih potreba Društva za dodatnom likvidnošću, odnosno u slučaju njihovog otuđenja - prodaje. Do sada Društvo nije imalo takvih potreba u cilju obezbeđenja likvidnosti koje bi zahtevale prodaju bilo kog dela ovih hartija

od vrednosti. Dužničke HOV izdate od strane Republike Srbije koje se vode po fer vrednosti i njihove promene evidentiraju kroz bilans uspeha čine 30,35% ukupne aktive Društva, za koje nema ograničenja kada je u pitanju plasiranje tehničkih rezervi. Struktura HOV prikazana je u tabeli u Napomeni broj 27.

- **Investicionih nekretnina** u slučaju iznenadnih potreba Društva za dodatnom likvidnošću, odnosno u slučaju njihovog otuđenja - prodaje. Ovaj rizik ublažen je strukturom investicionih nekretnina, odnosno činjenicom da je Društvo plasiralo u više odvojenih jedinica različitih površina i vrednosti i na različitim visoko vrednovanim lokacijama u Beogradu, tako da u slučaju hitne potrebe za održanjem likvidnosti i izmirenjem iskrslih većih obaveza, može bez većih gubitaka nastalih po osnovu cenovnog rizika prodati svaku od nekretnina pojedinačno prema tim potrebama. Ovaj rizik je ublažen i opredeljenjem Društva da se procena vrednosti vrši jednom godišnje, od strane ovlašćenog stručnog lica, upravo da bi cenovni rizik bio što manji a procena tržišne vrednosti investicionih nekretnina na poslednji dan poslovne godine što realnija. Struktura investicionih nekretnina pojedinačno po površinama, lokacijama i vrednostima prikazana je u tabeli u Napomeni broj 23.

Ukupna navedena aktiva koja je pod cenovnim rizikom na dan 31.12.2015. prikazana je u sledećoj tabeli:

POZICIJA AKTIVE	Vrednost u 000 dinara na dan 31.12.2015.
Dužničke HOV koje se iskazuju po fer vrednosti u BU	332.400
Vlasničke HOV	1.359
Investicione nekretnine	260.041
UKUPNO AKTIVA pod cenovnim rizikom	593.800

Obračunata premija osiguranja i premija koja se po istim rizicima prenosi u saosiguranje / reosiguranje nije pod cenovnim rizikom tom prilikom, budući da kod prijema rizika u saosiguranje / reosiguranje društva za osiguranje / reosiguranje primaju ove rizike prihvatajući i tarifu / cenu po kojoj je društvo primilo konkretni rizik u osiguranje, kao i dinamiku plaćanja premije.

Kreditni Rizik

Kreditni rizik se definiše kao rizik da će jedna strana u finansijskom instrumentu neispunjenjem svoje obaveze prouzrokovati gubitak druge strane.

Kreditnom riziku izložena je sledeća aktiva Društva:

- potraživanja po osnovu premije
- plasmani bankama
- hartije od vrednosti

Odgovornost za upravljanje kreditnim rizikom koji je prisutan u potraživanjima po osnovu premije pripada prodaji. Situacija na tržištu nalaže potrebu zaključivanja ugovora o osiguranju sa opcijom plaćanja na više rata što zahteva pojačano arigažovanje resursa na praćenju i naplati potraživanja. Kontrole naplate potraživanja uspostavljene kroz

odgovarajuću proceduru treba da obezbede odgovarajuće upravljanje ovim rizikom koje neće dovesti do neprihvatljive izloženosti Društva.

Politika ulaganja u hartije od vrednosti je konzervativna i najveći deo ulaganja se odnosi na ulaganja u devizne obveznice Republike Srbije iza kojih stoji poreska snaga države, koje imaju najviši rejting i koje se smatraju smatraju obveznicama bez kreditnog rizika. Ova vrsta ulaganja je atraktivna i zbog poreskih olakšica definisanih Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Ukupna izloženost kreditnom riziku prema Republici Srbi na dan 31.12.2015. iznosi din. 332.400 hiljada.

Upravljanje kreditnim rizikom plasmana u bankama nalazi se u odgovornosti Sektora za finansije i računovodstvo i Izvršnog odbora Društva. Politika plasiranja sredstava Društva kod domaćih banaka bazira se na prethodnoj analizi finansijskih pokazatelja poslovanja banaka, praćenju usvojene politike investiranja i odgovarajuće diversifikacije rizika.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku	U 000 RSD
Dužničke HOV	332.400
Vlasničke HOV	1.359
Kratkoročni depoziti kod banaka	334.920
UKUPNO AKTIVA pod kreditnim rizikom	668.679

Izloženost kreditnom riziku po osnovu potraživanja	U 000 RSD Bruto vrednost	U 000 RSD ispravka vredn.	U 000 RSD Neto iznos
Nedospelo	26.431	0	26.431
Dospelo	21.397	14.604	6.793
UKUPNO	47.828	14.604	33.224

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti proističe iz mogućnosti da će se u budućem poslovanju pojaviti nedostatak sredstava za nesmetani nastavak poslovanja, pre svega izmirenja dospelih obaveza iz osiguranja. Novčani deficit može nastati kao posledica različitih uzroka: kašnjenja naplate potraživanja od kupaca, povećanje operativnih troškova, kratkog ugovorenog perioda plaćanja obaveza u odnosu na ugovoreni period naplate potraživanja, neadekvatne ročnosti izvora finansiranja investiranja u odnosu na obrtanje fiksne imovine i slično.

Rizik likvidnosti uključuje i rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prikladnim rokovima i kamatama i rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj ceni i u prikladnom vremenskom okviru.

Društvo ima portfelj likvidne imovine, kao deo svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti, kako bi osiguralo kontinuitet poslovanja i obezbedilo njegovu uskladenost. Upravljanje likvidnošću podrazumeva poštovanje principa sigurnosti, kao i posebno uvažavanje nestalnosti i promenljivosti prinosa u slučajevima gde su likvidna sredstva izložena riziku ulaganja.

Pokazatelji likvidnosti obračunati su na bazi stanja sledećih pozicija za 2015. godinu :

NAZIV	IZNOSI u 000 dinara
Gotovinska sredstva i gotovinski ekvivalenti	112.391
Obrtna sredstva	829.440
Obrtna sredstva bez zaliha	829.368
Kratkoročne obaveze	21.807

1) Likvidnost prvog stepena:

Gotovinska sredstva i gotov. ekvivalenti / kratkoročne obaveze = $112.391/21.807 = 515,39\%$

Pokrivenost kratkoročnih obaveza gotovinskim sredstvima i gotovinskim ekvivalentima je 515,39%

2) Likvidnost drugog stepena:

Obrtna imovina bez zaliha / kratkoročne obaveze = $829.368/21.807 = 3.803,22\%$

Pokrivenost kratkoročnih obaveza obrtnim sredstvima bez zaliha je 3.803,22%.

3) Likvidnost trećeg stepena:

Obrtna imovina / kratkoročne obaveze = $829.440/21.807 = 3.803,55\%$.

Pokrivenost kratkoročnih obaveza obrtnim sredstvima je 3.803,55%.

U 2015. godini Društvo je imalo na raspolaganju dovoljno likvidnih sredstava za izvršavanje svojih obaveza i nije bilo u blokadi.

Uskladjenost imovine i obaveza

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom na način da se stara o kvalitetu, diversifikaciji uparivanju imovne i obaveza, o likvidnosti i povratu na investiciju. Cilj ulaganja je da se optimizira prihod od ulaganja kao i da se osigura da se imovinom i obavezama upravlja na bazi kontrole gotovinskih tokova i ročnosti. Investicionom politikom rukovodstvo je utvrdilo smernice za proces investiranja, obezbeđujući njegovu uskladjenost i efikasnost.

9. BILANS USPEHA

Napomena br. 1

9.1. PRIHODI OD PREMIJA OSIGURANJA I SAOSIGURANJA (AOP 1002)

Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja su iskazani u visini od 114.252 hilj.dinara, i utvrđeni su kao obračunata premija osiguranja i saosiguranja umanjena za premiju prenetu u saosiguranje i reosiguranje i umanjena za iznos promene (povećanje) stanja prenosne premije na kraju 2015.god. u odnosu na 2014. godinu, kako je i prikazano u narednoj tabeli:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.	31.12.2014.
1.	Obračunata prem.osig.i saosiguranja	169.994	160.110
2.	Premija prenetu u saosiguranje	3.952	5.354
3.	Premija prenetu u reosiguranje	51.384	20.436

4.	Povećanje prenosnih premija	406	23.287
5.	Smanjenje prenosnih premija	0	0
	PRIHODI: (1-2-3-4+5)	114.252	111.033

Društvo je u toku 2015. godine fakturiralo premije u ukupnom iznosu od 169.994 hilj.dinara, a po osnovu sledećih vrsta osiguranja:

Red. broj	Šifra vrste osiguranja	Obračunata premija po vrstama osiguranja	Iznos u 000 din. na dan 31.12.15.g.	Iznos u 000 din. na dan 31.12.14.g.
1.	01	Osiguranje od posledica nezgode	7.321	4.769
2.	03	Osiguranje-kasko	14.411	14.428
3.	07	Osiguranje robe u prevozu	2.749	9.194
4.	08	Osiguranja imovine od požara i drugih opasnosti	4.432	3.247
5.	09	Ostala osiguranja imovine	53.298	66.994
6.	13	Osiguranje od opšte odgovornosti	58.947	60.840
7.	16	Osiguranje od finans.gubitaka	28.836	638
U K U P N O:			169.994	160.110

Iako je obračunata premija u 2015.godini za 6,17% veća od iste u prethodnom periodu, struktura primljenih rizika i period trajanja osiguranja, uticali su da prihod od premije bude 2,9% veći od istog ostvarenog u prethodnom periodu, a stanje prenosne premije na dan 31.12.2015., utvrđeno saglasno Pravilniku o formiranju rezervi za prenosne premije, smanjeno za 0,32%, odnosno za din. 406 hiljada. Takođe, shodno strukturi rizika primljenih u osiguranje, rashodi premije saosiguranja/reosiguranja su 114,56% veći od istih ostvarenih u prethodnom periodu, odnosno iznose din. 55.336 hiljada.

Napomena br. 2

9.2. OSTALI POSLOVNI PRIHODI (AOP 1015)

Red.broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Ostali poslovni prihodi	30	45
	U k u p n o	30	45

Napomena br. 3

9.3. RASHODI ZA DUGOROČNA REZERVISANJA (AOP 1017)

Rashodi za dugoročna rezervisanja iznose 12.325 hilj.dinara i ostvareni su u strukturi kako je navedeno u tabeli:

Red.broj	O P I S	Iznos u 000 din. Na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Rezervisanja za izravnjanje rizika	12.255	493
3.	Doprinos za preventivu	70	51
	U k u p n o	12.325	544

Najznačajniji iznos rashoda za dugoročna rezervisanja ostvaren u 2015. odnosi se na rezervisanja za izravnjanje rizika koja su u 2015.godini povećana za 11.762 hilj.dinara i iznose 12.255 hilj.dinara. Poslovna politika Društva koja se odnosi na obrazovanje rezervi za izravnjanje rizika promenjena je radi uskladjivanja sa Zakonom. Društvo se, a posebno uzimajući u obzir veličinu portfelja i njegovu specifičnost, opredelilo da za sve

vrste osiguranja kojima se bavi obrazuje rezerve za izravnjanje rizika, sa namerom da time ublažava rizike koji se često mogu javiti kao posledica nedovoljnog izravnjanja. Primenjujući novi metod za utvrđivanje ovih rezervi na kraju 2015. godine, Društvo je evidentiralo rashode kako je navedeno.

Napomena br. 4

9.4. RASHODI NAKNADA ŠTETA I UGOVORENIH IZNOSA (AOP 1026)

Iskazani iznos ovih rashoda od 25.515 hilj.dinara predstavlja zbir ukupnih likvidiranih šteta i troškova rešavanja šteta umanjeno za prihode po osnovu učešća saosiguravača i reosiguravača u naknadi šteta, kako je prikazano u sledećoj tabeli:

Red. broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Likvidirane štete sopstv.portfelja	10.823	75.677
2.	Likvidirane štete-udeli u štetama saosiguranja	18.824	5.475
2.	Troškovi procene i likv.šteta	6.108	768
3.	Prih.od učešća saos u nakn.šteta	-1.017	-154
4.	Prih.od učešća roes.u nakn.šteta	-9.223	-70.441
	Rashodi nakn.šteta i ugov.iznosa	25.515	11.325

Troškovi naknada šteta su za 225% bili iznad istih troškova ostvarenih u prethodnom periodu. Deo ovog iznosa vezan je za rešavanje šteta iz prethodnog perioda, a deo za štete koje su bile prijavljene i rešene u izveštajnom periodu. Značajni rast šteta evidentiran je na svim vrstama osiguranja osim kod osiguranja od požara i osiguranja robe u transportu. Takodje, troškovi izvidjaja, procene, rešavanja i isplate šteta značajno su povećani u odnosu na prethodne periode, u skladu sa povećanim resursima Društva angažovanim na značajno povećani ukupni broj obradivanih šteta.

Napomena br. 5

9.5. REZERVISANE ŠTETE – PROMENE (AOP 1035,1034)

Red. broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezervis.štete – povećanjeAOP 1038	50.027	30.272
2.	Rezervis.štete – smanjenje AOP 1039	59.535	678
	Promena na rezervisanim štetama sopstvenog portfelja	-9.508	29.594
3.	Rez.štete na teret reosig. -povećanjeAOP 1040	124	0
4.	Rez.štete na teret reosig.-smanjenje AOP 1041	1.167	1.341
	Svega AOP 1034 – povećanje rez.šteta		28.253
	Svega AOP 1035 – smanjenje rez.šteta	10.551	

U posmatranom periodu ostvareno je smanjenje rezervisanih šteta u samopriodržaju i po tom osnovu evidentiran neto-prihod u ovom izveštajnom periodu, a kao rezultat:

- povećanja ažurnosti u rešavanju šteta tokom perioda (smanjenje rezervisanih na teret rešenih šteta)
- porasta ukupnog iznosa kao i broja prijavljenih šteta (povećanje rezervisanja)
- niskog učešća reosiguravača u rezervisanim štetama obzirom da je najveći broj rezervisanih šteta nastao u samopridržaju Društva (nije uticalo na smanjenje rezervisanja)

-smanjenja rezervisanja po osnovu procene obaveza Društva na dan 31.12.2015. uključivanjem svih dostupnih podataka o rezervisanim štetama
 -smanjenja iznosa IBNR šteta obračunatih primenom Pravilnika
 - utvrđenog koeficijenta troškova izvidjaja, procene, likvidacije i isplate naknada šteta i ugovorenih iznosa za 2015., koji je, po vrstama osiguranja, značajno uticao i na visinu ukupnih rezervisanih šteta.

Napomena br. 6

9.6. PRIHODI PO OSNOVU REGRESA I PRODAJE OSIGURANIH OŠTEĆENIH STVARI (AOP 1044)

Prihodi po osnovu regresa iznose 803 hilj.dinara.

Red.br oj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prihodi po osnovu regresa	803	
	U k u p n o	803	0

Društvo je u izveštajnom periodu zabeležilo prihod po osnovu regresa, a po naplaćenom regresnom potraživanju od štetnika odgovornog za štete koje su nastale 2013. godine u pomorskom transportu robe osiguranika Energo Nigeria, a koje su likvidirane tokom 2014. godine. Kako su pomenute štete likvidirane uz učešće reosiguravača od 92,57%, Društvo je od ukupno naplaćenog regresa u iznosu od 10.813 hilj.dinara, a nakon izmirivanja troškova za ostvarenje regresa, 92,57% regresa prenelo reosiguravaču (Dunav Re a.d.), dok je na bazi sopstvenog učešća u štetama evidentiralo 803 hilj.dinara po osnovu naplaćenog regresa.

Za iznos naplaćenog regresa u visini od din. 803 hiljade, a prilikom obračuna rezervisanja za štete, umanjen je iznos rešenih šteta i kao takav je korišćen za izračunavanje IBNR, saglasno odredbi u čalnu 19. Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervisanih šteta.

Napomena br. 7

9.7. OSTALE TEHNIČKE REZERVE – PROMENE (AOP 1045 i 1046)

Povećanje tehničkih rezervi na AOP 1045 u 2015. godini rezultat je rezervisanja za neistekle rizike i za storno premije, a koja su izvršena po prvi put za 2015. (u prethodnom periodu ih nije bilo) u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za neistekle rizika i Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za bonuse i popuste, pa su i stanja na ovim pozicijama u bilansu stanja jednaka rashodima evidentiranim u ovom prvom periodu primene.

Ostale tehničke rezerve	u 000 dinara	
	2015.	2014.
Rezervisanje za neistekle rizike	26	-
Rezervisanje za storno premije	3.781	-
Smanjenje rezervisanja za izravanje rizika	-	-2.534
Stanje (31. decembra)	3.807	-2.534

Napomena br. 8.**9.8. PRIHODI OD INVESTIRANJA SREDSTAVA OSIGURANJA (AOP 1051)**

Red. broj	O P I S	u 000 dinara	
		2015.	2014.
1.	Prihodi od zakupnina investicionih nekretnina	6.227	6.856
2.	Prihodi od usklađivanja vrednosti invest.nekretnina	-	-
3.	Prihodi od kamata	15.897	16.516
4.	Prih.od usklađ.vred.fin.srdst.koja se iskaz.po fer vredn.BU (obveznice RS)	11.989	6.471
5.	Pozitivne kursne razlike ukupno:	22.389	44.999
	-Po osnovu deviznih depozita	16.698	36.711
	-Po osnovu devizne gotovine	5.691	8.288
	U k u p n o (1+2+3+4+5)	56.552	74.842

Prihodi od zakupnina investicionih nekretnina, iako ostvareni na bazi istog portfelja i izdavanja u zakup istih nekretnina, niži su u odnosu na iste ostvarene u prethodnom periodu, što je posledica smanjenja cene zakupa jedne nekretnine, koje je Društvo odobrilo tokom izveštajnog perioda u cilju zadržavanja zakupca. Najznačajnije prihode od investiranja Društvo je ostvarilo od kursnih razlika i kamate na bazi finansijskih deviznih plasmana kod domaćih poslovnih banaka (veza Napomena br. 27). Ostvareni prihodi po ovom osnovu iznose samo 75% istih ostvarenih u prethodnoj godini i rezultat su smanjenja prinosa u skladu sa kretanjem na tržištu, i to:

- činjenice da su ukupna sredstva kratkoročno deponovana kod domaćih banaka sva devizna
- minimalnog rasta kursa Eur i USD u odnosu na 31.12.2014.,
- značajnog pada kamatnih stopa koje su ugovarane sa domaćim bankama za izveštajni period, kao i
- smanjenja ukupnog iznosa deviznih depozita u odnosu na stanje 31.12.2015. i ulaganja ovih sredstava u kuponske obveznice RS.

Kao kriterijum za deponovanje sredstava, Društvo je, pored visine kamatne stope, dosledno uvažilo i kriterijum disperzije rizika depozitara. Zbog porasta deviznog kursa, Društvo je u izveštajnom periodu zabeležilo pozitivne kursne razlike po osnovu kratkoročnih deviznih plasmana. Prihodi od obveznica RS su ostvareni primenom deviznog kursa, a kod procene obveznica stare devizne štednje na osnovu njihove berzanske vrednosti na dan poslednjeg trgovanja u 2015. godini po serijama.

Napomena br. 9.**9.9. RASHODI PO OSNOVU INVESTIRANJA SREDSTAVA OSIGURANJA (AOP 1062)**

Rashodi po osnovu investiranja sredstava osiguranja od 29.501 hilj. dinara sastoje se od rashoda po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina, rashoda po osnovu usklađivanja HOV i negativnih kursnih razlika po osnovu depozita i preračuna gotovine.

Red. broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g
1.	Rash. po osnovu obezvređenja inves.nekretnina	14.314	1.098
2.	Gubici pri prodaji opreme	-	148
3.	Rashodi po osn.usklađ.vred.fin.sredst. koja se iskazuju kroz bilans uspeha	5.319	4.481

4.	Negativne kursne razlike	9.868	2.758
	-po osnovu deviznih depozita	5.631	-
	-po osnovu devizne gotovine	4.237	2.758
	U k u p n o	29.501	8.485

Na osnovu procene vrednosti investicionih nekretnina koja je izvršena na dan 31.12.2015. godine od strane ovlašćenog procenitelja i u skladu sa zahtevom odgovarajućeg MRS, Društvo je evidentiralo rashode od usklađivanja vrednosti investicionih nekretnina kako je u tabeli navedeno.

Kao rashod po osnovu usklađivanja vrednosti finansijskih sredstava (koja se iskazuju kroz bilans uspeha) Društvo je evidentiralo razliku kod pojedinih serija deviznih kuponskih obveznica RS izmedju nabavne cene i procenjene vrednosti na dan 31.12.2015..

Napomena br. 10

9.10. TROŠKOVI PRIBAVE (AOP 1074)

Troškovi pribave u ovom obračunskom periodu iznose 26.177 hilj.din. U okviru ovih troškova iskazane su obračunate provizije posrednika i zastupnika po osnovu naplate premije osiguranja po poslovima osiguranja zaključenim preko posrednika i/ili zastupnika, kao i ostali troškovi pribave evidentirani u skladu sa čl. 54 i 55 Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.

Red. broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Provizije posrednika/zastupnika u osiguranju	17.640	10.315
2.	Ostali troškovi pribave	8.537	9.084
	-reklame i propagande	255	403
	- reprezentacije	831	835
	- deo bruto zarada (30%kto550)	7.451	7.846
	Troškovi pribave (1+ 2)	26.177	19.399

Napomena br. 11

9.11. TROŠKOVI UPRAVE (AOP 1079)

Ukupne troškove uprave koji na dan 31.12.2015.g. iznose 39.796 hilj.dinara čine sledeći troškovi:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Amortizacija	587	608
2.	Troškovi materijala, energije, usluga (540,541,5420,54234i 5424)	4.796	3.800
3.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi(deo 55)	23.025	24.906
	- zarada rukovodstva EP Garant	13.649	15.742
	- naknada članovima Nadzornog odbora	2.396	2.362
4.	Ostali troškovi uprave: prem.osig.,porezi,pl.promet,neproizv.usl.,članar.ko morama i udruž.i ost.nem.trošk.(545,546.547,(548-5484) i 549)	11.292	12.990
5.	Troškovi rezerv. naknada i druge beneficije zaposleniima	96	10
	U K U P N O:	39.796	42.314

Evidentiranje troškova uprave izvršeno je u skladu sa čl. 54 i 55 Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.

Napomena br. 12

9.12. OSTALI TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (AOP 1084)

Ostali troškovi sprovođenja osiguranja iznose 2.484 hilj.dinara.

Red.br oj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Deo bruto zarada (10%kto550)j	2.484	2.615
	U k u p n o	2.484	2.615

Ostali troškovi sprovođenja osiguranja evidentirani su u skladu sa čl. 54 i 55 Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva

Napomena br. 13

9.13. PROVIZIJA OD REOSIGURANJA I RETROCESIJA (AOP 1085)

Iznos od 12.878 hilj.din. je prihod od provizija po osnovu premija prenetih u reosiguranje, koji se u bilansnoj šemi (bilans uspeha) prikazuje u odeljku poslovni rashodi, umanjujući njihov ukupni iznos.

Red. broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prihod od provizije - ukupno	12.878	5.594

Evidentirani prihod po ovom osnovu u skladu je sa obimom i vrstom rizika prenetih u saosiguranje i reosiguranje, odnosno sa visinom prenete premije i odobrenim troškovima u korist Društva, a na teret saosiguravača i reosiguravača. Zbog značajno većeg obima prenetih rizika i premije, iznos prihoda ostvarenih po ovom osnovu značajno je veći u odnosu na prethodni period.

Napomena br. 14

9.14. FINANSIJSKI PRIHODI OSIM FINANSIJSKIH PRIHODA PO OSNOVU INVESTICIONE AKTIVNOSTI (AOP 1088)

Finansijski prihodi u iznosu od 3.592 hilj.dinara sastoje se od:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Pozitiv.kurs.razlike po osnovu potraživanja	312	822
2.	Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	3.273	5.093
3.	Prihodi od kamata po osnovu potraživanja	7	27
	U K U P N O:	3.592	5.942

Kako su smanjena potraživanja tokom izveštajnog perioda, a i usled promenjene strukture i smanjenja potraživanja sa valutnom klauzulom, evidentirani prihod je manji u odnosu na isti ostvareni u prethodnom periodu.

Napomena br. 15

9.15. FINANSIJSKI RASHODI OSIM FINANSIJSKIH RASHODA PO OSNOVU INVESTICIONE AKTIVNOSTI (AOP 1089)

Finansijski rashodi u iznosu od 1.727 hilj. dinara sastoje se od negativnih kursnih razlika kako je dato u narednoj tabeli:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Negativne kursne razlike po osnovu potraživanja	143	333
3.	Negativne kursne razlike- ostalo	28	319
4.	Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	1.556	232
	U K U P N O:	1.727	884

Napomena br. 16

9.16. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI POTRAŽIVANJA I DRUGE IMOVINE KOJA SLUŽI ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI (AOP 1090)

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prihodi od uskladjivanja potraživanja	19.537	-
	U K U P N O:	19.537	0

Ispravka vrednosti potraživanja na dan 31.12.2015., izvršena je u skladu sa MRS 39 i Procedurom za procenu bilansnih pozicija aktive. Društvo je 31.12.2015. god. evidentiralo prihod po osnovu usklađivanja vrednosti potraživanja u iznosu od 19.537 hilj.dinara. Ispravka vrednosti potraživanja na dan 31.12.2015.godine iznosi 14.604 hilj.dinara, a na dan 31.12.2014.god. stanje ispravke potraživanja iznosilo je 34.141 hilj.dinara, te je smanjenje u iznosu od 19.537 hilj. dinara evidentirano na prihodima po osnovu usklađivanja vrednosti potraživanja. (Veza: Napomena br.26).

Napomena br. 17

9.17. RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA POTRAŽIVANJA I DRUGE IMOVINE KOJA SLUŽI ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI (AOP 1091)

U 2015.godini Društvo nije zabeležilo rashode po osnovu obezvređenja potraživanja i druge imovine koja služi za obavljanje delatnosti dok su isti zabeleženi u prethodnoj godini u iznosu od 879 hilj.dinara.

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Obezvređenja potraživanja	-	879
	U K U P N O:	-	879

Napomena br. 18

9.18. OSTALI PRIHODI (AOP 1092)

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Ostali prihodi- naknada za korišć.služb. vozila i dr.	118	118
	U K U P N O:	118	118

Napomena br. 19

9.19. OSTALI RASHODI (AOP 1093)

Društvo nije evidentiralo ostale rashode u izveštajnom periodu, dok ih je u prethodnoj godini evidentiralo u iznosu od 100 hilj. dinara.

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Ostali rashodi-donacija medicinskoj organizaciji	-	100
	U K U P N O:	-	100

Napomena br. 20.

9.20. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA (AOP 1097)

Ova pozicija u iznosu od 355 hiljada dinara, rezultat je razlike izmedju rashoda i prihoda evidentiranih tokom izveštajnog perioda po sledećim osnovama:

- Na računu 592, Društvo je kao grešku iz prethodnog perioda evidentiralo rashod u iznosu od 370 hiljada dinara po osnovu raskida ugovora o osiguranju koji su zaključeni u prethodnim periodima (storno premije), a raskinuti u izveštajnom periodu u skladu sa Uslovima za osiguranje.
- Na računu 692, Društvo je kao grešku iz ranijih godina evidentiralo prihod u iznosu od 15 hiljada dinara, po osnovu raskida ugovora o osiguranju koji su zaključeni u prethodnim periodima, a raskinuti u izveštajnom periodu, a u skladu sa Uslovima za osiguranje, na ime povraćaja prethodno obračunate i posredniku u osiguranju isplaćene provizije, za čiji povraćaj je raskidom ugovora o osiguranju zadužen.

Napomena br. 21

9.21. ZARADA PO AKCIJI (AOP 1110)

Društvo je u 2015. godini ostvarilo zaradu po akciji u iznosu od 412,64 dinara (64.891.080,27:157.257). Broj redovnih akcija na početku i na kraju obračunskog perioda je nepromenjen i iznosi 157.257 komada.

Zarada po akciji

<i>Pokazatelj</i>	<i>2015.</i>	<i>2014.</i>
Neto dobitak (gubitak) u 000 dinarima	64.891	72.827
Prosečan broj akcija tokom godine	157.257	157.257
Zarada po akciji u dinarima	413	463

9.22. POSLOVANJE PO VRSTAMA OSIGURANJA

Najvažnije pozicije bilansa uspeha po vrstama osiguranja ostvarene u periodu 01.01.-31.12.2015.							
Pozicija bilansa uspeha	UKUPNO	Nezgodna	Motorna vozila	Transport	Imovinska osiguranja	Odgovornost	Finangubici
		01	03	07	08, 09	13	16
Poslovni (funkcionalni) prihodi	114.282	5.299	8.407	1.585	33.934	64.427	630
Poslovni (funkcionalni) rashodi	30.293	6.159	3.372	2.261	24.052	-5.987	436
Prihodi od investiranja sredstava osiguranja	56.552	2.619	4.100	790	16.406	32.326	311
Rashodi po osnovu investiranja sredstava osiguranja	29.501	1.366	2.139	413	8.558	16.863	162
Troškovi sprovođenja osiguranja	55.579	2.149	4.154	712	13.103	35.215	246
Fin.prihodi osim fin.prihoda po osnovu invest.aktivn.	3.592	166	261	50	1.042	2.054	19
Fin.rashodi osim fin.prihoda po osnovu invest.aktivn.	1.727	80	125	24	502	987	9
Prihodi od uslađ.vredn.potaž.i dr.imovine koja služi za obavlj.delatn.	19.537	905	1.416	273	5.667	11.168	108
Ostali prihodi	118	5	8	2	34	68	1
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	355	17	25	5	103	203	2
Dobitak pre oporezivanja	76.626	-777	4.377	-715	10.765	62.762	214
Porez na dobitak	11.828		662		1.630	9.503	33
Dobitak po osnovu kreiranja odlož.por.sredst.i smanjenja odl.por.obaveza	93		5		13	75	
Neto dobitak	64.891	-777	3.720	-715	9.148	53.334	181

10. BILANS STANJA

Napomena br. 22

10.1. SOFTVER I OSTALA PRAVA (AOP 0005)

Iskazani iznos nematerijalnih ulaganja od 559 hilj.dinara se sastoji od sledećih stavki:

Red broj	O P I S	Stanje 31.12.2014.g.	Promet u toku godine		Stanje 31.12.2015.g.
			Duguje	Potražuje	
1.	Ostala nem.ulaganja	95	505	41	559
	U K U P N O:	95	505	41	559

Tokom 2015.godine Društvo je kupilo kodove za softversku aplikaciju (premijsko i finansijsko) u iznosu od 505 hilj.dinara i po odluci Komisije stavilo ga u upotrebu.

Napomena br. 23

10.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (AOP 0007)

Iskazani iznos od 264.057 hilj.dinara se sastoji od sledećeg:

Red broj	O P I S	Stanje 31.12.2014.g.	Promet u toku godine		Stanje 31.12.2015.g.
			Duguje	Potražuje	
1.	Postrojenja i oprema	8.423	757	1.209	7.971
	Ispravka vrednosti opreme	4.471	1.209	693	3.955
	Sad.vred. postrojenja i opreme	3.952	1.966	1.902	4.016

Na povećanje ove pozicije tokom 2015. godine uticala je nabavka računara i računarske opreme iznosu od 318 hilj. dinara, kao i kancelarijskog nameštaja u iznosu od 439 hilj. dinara, koji su po odgovarajućoj odluci Komisije za osnovna sredstva stavljeni u upotrebu. U skladu sa odgovarajućim računovodstvenim politikama izvršeno je umanjeње vrednosti ovih sredstava za 2015. godinu.

10.2.1. Investicione nekretnine

Red broj	Investicione nekretnine	Stanje 31.12.2015.g.	Promet u toku godine		Stanje 31.12.2015.g.
			Duguje	Potražuje	
1.	Poslovni prostor 484,71 m ²	86.186	-703	0	85.483
2.	Poslovni prostor 88,34 m ²	18.165	-437	0	17.728
3.	Poslovni prostor 53,75 m ²	10.142	-9	0	10.133
4.	Poslovni prostor 54,89 m ²	10.357	-9	0	10.348
5.	Poslovni prostor 1236 m ²	149.505	-13.156	0	136.349
	UKUPNO	274.355	-14.314	0	260.041

Tokom izveštajnog perioda nije bilo promene u portfelju investicionih nekretnina u odnosu na prethodni period. Procena vrednosti investicionih nekretnina Društva na datum bilansa izvršena je od strane ovlašćenog nezavisnog procenitelja, koji je imao zadatak da u procenu uključi sve relevantne raspoložive parametre: postojeće uslove rentiranja, procenu tržišnih uslova i procenu stope kapitalizacije korišćenjem uporednih tržišnih podataka, tamo gde je to moguće, kako bi ova značajna pozicija aktive bila što realnije procenjena. Izveštaj o proceni je usvojen od strane nadležnog organa Društva i

sprovedeno je odgovarajuće evidentiranje u knjigama Društva - u skladu sa MRS 40 Društvo je efekte ove procene prikazalo direktno u rashodima perioda, na računu 581, u iznosu od 14.314 hiljada dinara (veza: Napomena br. 9).

Napomena br. 24

10.3. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA (AOP 0022)

Red broj	Odložena poreska sredstva i obaveze	Stanje	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
2.	Odložena poreska sredstva	1.236	1.143
3.	Odložene poreske obaveze	0	-
	U K P N O	1.236	1.143

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, a razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Shodno aktuelnom Zakonu o porezu na dobit, uvažavajući i pretpostavku o neograničenom trajanju društva, po pravilu, priznaju se odložena poreska sredstva po osnovu odbitnih privremenih razlika.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odloženi poreski prihod perioda u iznosu od din.93 hiljade je priznat u korist rezultata Društva u 2015.godini, a u skladu sa povećanjem stanja odloženih poreskih sredstava.

Napomena br. 25

10.4. ZALIHE (AOP 0024)

Pozicija zaliha u iznosu din.72 hiljade odnosi se na obrasce stroge evidencije – štampane polise u iznosu od 9 hilj.dinara i date avanse u iznosu od 63 hilj.dinara. Društvo vodi materijalnu evidenciju nepopunjenih štampanih obrazaca polisa osiguranja.

Napomena br. 26

10.5. POTRAŽIVANJA (AOP 0027 i 0032)

Pozicija potraživanja koja na dan 31.12.2015.g. iznosi 33.224 hiljada dinara, odnosi se na sledeće osnove:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Potraživanje za premije od kupaca u zemlji	27.152	56.354
1.1.	Potraživanje za premije od povezanih lica	13.090	29.121

	- Energoprojekt Niskogradnja	9.717	14.726
	- Energoprojekt Visokogradnja	3.242	4.519
	- Energoprojekt Hidroinženjering	113	0
	- Energoprojekt Oprema	0	9.857
	- Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura	0	0
	-Energoprojekt Holding	18	19
1.2.	Ostala pravna lica	14.062	27.233
2.	Ispravka potraž. za premije od kup.u zemlji	-12.910	-32.040
3.	Potraživanje za premije od kupaca iz inost.	4.126	2.384
4.	Ispravka potraž. za premije od kup.iz inostr.	-1.694	-1.763
5.	Potraž.po osnovu učešća reos.u naknadi štete	358	0
6.	Ispravka potraživanja po osnovu učeš.u nakn.šteta	0	0
7.	Potraživanje za premije saosiguranja	12.178	13.595
8.	Ispravka potraživanja za premije saosiguranja	0	-320
9.	Potraživanje za proviziju po osnovu zastup. u osig.	0	0
10.	Potraživanja po osnovu provizije iz poslova reosig.i saos.	3.670	1.542
11.	Ispravka potr.po osn.prov.reo i saos.	0	-16
12.	Potraživanja po osnovu zakupnina	243	
13.	Ostala potraživanja	101	236
14.	Ispravka ostalih potraživanja	0	-2
15.	Potraživ.za više plać.nakn.za nadzor nad osig.	0	0
16.	Potraživanja za više uplaćen porez na dobit	0	2.624
	UKUPNO (1-2+3-4+5-6+7-8+9-10+11-12+13-14+15+16)	33.224	42.594

Ispravka potraživanja na dan 31.12.2015. g. izvršena je primenom Procedura za procenu bilansnih pozicija aktive,a u skladu s MRS 39.

Napomena br. 27

10.6. FINANSIJSKI PLASMANI (AOP 0033)

Finansijski plasmani u iznosu od 668.679 hilj.din. sastoje se iz sledećeg:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Depoziti kod banaka	334.920	421.645
2.	Fin.sredstva koja se iskaz.po fer vred.kroz bilans uspeha	333.759	184.095
	UKUPNO	668.679	605.740

10.6.1. Depoziti kod banaka

Depoziti kod banaka odnose se na deponovana devizna sredstva kod domaćih poslovnih banaka sa kojima je Društvo zaključilo ugovore o deponvanju. Sredstva u EUR i USD su deponovana na period od 12 meseci uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 1,5% do 2,53 % na godišnjem nivou (u zavisnosti od banke i perioda oročavanja). Svi depoziti dospevaju tokom 2016. godine, a na dan 31.12.2015. njihova vrednost je preračunata primenom srednjeg kursa za odgovarajuću valutu na taj dan:

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Pro credit banka -EUR	31.623	0
2.	UniCredit Banka -USD	104.276	79.765
3.	UniCredit Banka -EUR		0
4.	Komercijalna banka -EUR	-	148.779
5.	Findomestic banka -EUR	199.021	193.101
	UKUPNO	334.920	421.645

10.6.2. Finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

U sledećoj tabeli data je struktura plasmana na dan 31.12.2015.

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		Količina kom.	31.12.2015.g.
1.	Akcije RSBGBEE39087	45	1.359
2.	Republika Srbija RSMFRSD 70279 (2016)	100.000	12.113
3.	Državne obveznice RS RSMFRSD 87489 (2017)	398	49.838
4.	Državne obveznice RS RSMFRSD 45081 (2017)	800	90.248
5.	Državne obveznice RS RSMFRSD 11174 (2020)	1.018	127.605
6.	Državne obveznice RS RSMFRSD 23568 (2018)	445	52.596
	UKUPNO		333.759

Na računu 236, Društvo je iskazalo finansijska sredstva, tj. hartije od vrednosti (akcije i obveznice), koje su namenjene za trgovanje. Uskladjivanje vrednosti finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha vrši se: za devizne kuponske obveznice na osnovu podataka sa sekundarnog tržišta za ova sredstva i primenom deviznog kursa, dok se procena obveznica stare devizne štednje vrši na osnovu njihove berzanske vrednosti na dan poslednjeg trgovanja u 2015. godini po serijama i primenom deviznog kursa na datum obračuna. Navedena sredstva služe za pokriće dela tehničke rezerve, a u skladu sa odlukom Narodne banke Srbije o ograničenjima pojedinih oblika deponovanja i ulaganja tehničke rezerve, kao i za pokriće garantne rezerve.

Napomena br. 28

10.7. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA (AOP 0044)

Iznos od 112.391 hiljada dinara se odnosi delom na sredstva na deviznim računima kod poslovnih banaka (din. 69.896 hiljade), a delom (din. 40.671 hiljada) na dinarskim računima i (din.1.824 hiljade) na računu novčanih sredstava čije je korišćenje ograničeno. Za držanje „a vista“ sredstava na deviznom računu (gotovinski ekvivalent) Društvo ima ugovoreni prinos u visini od 1,5% uz obavezu održavanja ugovorenog prosečnog stanja ovih sredstava.

Red broj	O P I S	Iznos 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Sredstva na tek. računima-RSD-sve banke	40.671	35.113
2.	Euro banka EFG -EUR	0	0
3.	UniCredit banka-EUR	0	0

3.	UniCredit banka- USD	85	2.010
4.	Findomestic banka - EUR	57.974	67.531
5.	Raiffeisen banka - EUR	3.105	3.912
6.	Raiffeisen banka - USD	8.707	9.469
7.	Piraeus banka - EUR	0	0
8.	Banca Intesa- EUR	25	
9.	Komercijalna banka-rač.249	1.824	
	UKUPNO	112.391	118.035

Svi ekvivalenti gotovine (sredstva na tekućim deviznim računima) evidentirani su po srednjem kursu za EUR odnosno USD na dan 31.12.2015.g.

Napomena br.29

10.8. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (AOP 0048)

Iznos od 6.650 hilj.din. na ovoj poziciji se sastoji u najvećem obimu od ugovorenih i obračunatih kamata na oročena sredstva kod domaćih banaka, a koja pripada izveštajnom periodu, dok je rok dospeća u 2016.g. Takođe na ovoj poziciji su evidentirane i unapred plaćene pretplate za stručnu literaturu i plaćene neistekle premije osiguranja imovine Društva.

Red.broj	O P I S	Iznos u 000 2015.din	Iznos u 000 2014.din
1.	Unapred obračunata ugovorena kamata	6.200	9.171
2.	Po osnovu plaćene premije za neistekla osiguranja imovine, auto-odgovornosti i kasko osiguranja)	262	247
3.	Pretplata za stručnu literaturu za 2016.	188	169
	U K U P N O:	6.650	9.587

Napomena br. 30

10.9. PRENOSNA PREMIJA SAOSIGURANJA I REOSIGURANJA KOJA PADA NA TERET SAOSIGURAVAČA I REOSIGURAVAČA (AOP 0050)

Red broj	O P I S	Iznos 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prenosna premija na teret saosiguravača	3.354	2.960
2.	Prenosna premija na teret reosiguravača	4.766	5.031
	U k u p n o	8.120	7.991

Obračun prenosne premije na teret saosiguravača/reosiguravača izvršen je po vrstama osiguranja, i u okviru njih po pojedinačnim prenetim rizicima, a u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za prenosne premije primenom „pro rata“ metoda na iznos premije prenete u saosiguranje i reosiguranje saglasno zaključenim ugovorima. U visini iznosa evidentiranih na ovoj poziciji bilansa stanja plasiran je deo tehničkih rezervi Društva u iznosu od 3,24% ukupnih tehničkih rezervi na dan 31.12.2015. Navedena stanja su usaglašena sa saosiguravačima/reosiguravačima kao njihova obaveza.

Napomena br. 31

10.10.REZERVISANE ŠTETE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA KOJE PADAJU NA TERET SAOSIGURAVAČA I REOSIGURAVAČA (AOP 0051)

Red broj	O P I S	Iznos 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezervisana štete na teret saosiguravača	0	1.119
2.	Rezervisane štete na teret reosiguravača	304	396
	U k u p n o	304	1.515

Rezervisanje je izvršeno na osnovu prijavljenih a do 31.12.2015. nerešenih šteta nastalih na rizicima koji su bili saosigurani/reosigurani. U skladu sa ugovorima po kojima su ovi rizici plasirani u saosiguranje/reosiguranje, izvršeno je rezervisanje udela saosiguravača/reosiguravača i o tome su saosiguravačima/reosiguravačima dostavljeni borderoi šteta na koje su oni blagovremeno dali saglasnost i na odgovarajući način evidentirali svoju obavezu iz poslovanja. U visini navedenog iznosa salda na dan 31.12.2015. plasiran je deo tehničke rezerve od 0,1%.

10.11. PROMENE NA KAPITALU

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizaci-one rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Gubitak do visine kapitala	Otkupljene sopstvene akcije	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2014. godine	699.793	94					105.624			805.511
Korekcija neraspoređene dobiti										
Korigovano početno stanje	699.793	94					105.624			805.511
Povećanje osnovnog kapitala										
Promene u fer vrednosti HoV raspolozivih za prodaju										
Neto dobitak tekućeg perioda							64.891			64.891
Raspodela dobiti - dividenda							49.221			49.221
Prodaja / (sticanje) sopstvenih akcija										
Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobit za 20... godinu										
Stanje 31.12.2015. godine	699.793	94	-	-	-	-	121.294	-	-	821.181

Napomena br. 32

10.12. OSNOVNI I OSTALI KAPITAL (AOP 0402)

Osnovni kapital Društva iznosi 699.887 hiljada dinara od čega akcijski kapital iznosi 699.793 hiljade dinara, a ostali kapital iznosi 94 hiljade dinara.

Red broj	O P I S	Iznos akc.kapitala na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Energoprojekt Holding a.d.	650.390	650.390
2.	Jubmes banka a.d. Beograd	49.199	49.199
3.	Evropa osiguranje u stečaju	196	196
4.	NMS Investment Support d.o.o.	4	4
5..	Nedeljković Igor	4	4
	U K U P N O:	699.793	699.793

U izveštajnom periodu nije bilo promena na akcijskom kapitalu.

Društvo ima 157.257 ukupno emitovanih običnih (redovnih) akcija čija je nominalna vrednost po jedinici 4.450 dinara, što čini ukupan akcijski kapital od 699.793 hiljada dinara.

Napomena br. 33

10.13. NERASPOREĐENA DOBIT (AOP 0414)

Stanje ukupne neraspoređene dobiti na dan 31.12.2015. iznosi 121.294 hilj.dinara i sastoji se od neraspoređene dobiti ranijih godina u iznosu od 56.403 hilj.din. i dobiti tekuće godine evidentirane u iznosu od 64.891 hilj.dinara

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Neraspoređena dobit tekuće godine	64.891	72.827
2.	Neraspoređena dobit ranijih godina	56.403	32.797
	U k u p n o	121.294	105.624

Stanje i promena stanja **neraspoređenog dobitka** je prikazana u narednoj tabeli:

Stanje i promena stanja neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	2015.	2014.
Stanje na dan 01.01.tekuće godine	105.624	79.847
Korekcija neraspoređene dobiti-povećanje	-	127
Raspodela dobitka (dividende)	49.221	47.177
Raspodela dobitka (povećanje nominalne vrednosti po akciji)	0	0
Dobit tekuće godine	64.891	72.827
Stanje na dan 31. decembra	121.294	105.624

Odlukom Skupštine akcionara od 28.04.2015. godine iz dobiti za 2014. godinu isplaćena je dividenda akcionarima u iznosu od din. 49.221 hiljada, odnosno 313,00 dinara po akciji).

Napomena br. 34

10.14. DUGOROČNA REZERVISANJA (AOP 0423)

Ukupan iznos dugoročnih rezervisanja na dan 31.12.2015.g. je din. 14.375 hiljade i sastoji se od rezerve za izravnavanje rizika u iznosu din. 13.985 hiljada, obračunatim u skladu sa propisanim podzakonskim i internim aktom Društva na dan 31.12.2015., i rezervisanja za otpremnine zaposlenima pri odlaska u penziju, a obračunatim u skladu sa MRS 19, koje na kraju 2015. godine iznose din. 390 hiljada.

Red broj	O P I S	Iznos u 000 din. na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezerve za izravnanje rizika	13.985	1.730
2.	Rezervisanje za otpremnine	390	294
	U k u p n o	14.375	2.024

Rezervisanja za izravnanje rizika na dan 31.12.2015. godine povećana su za din. 12.255 hiljada u odnosu na 31.12.2014.godine, a u skladu sa obračunom stanja istih na dan 31.12.2015. izvršenih primenom odredaba Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za izravnanje rizika veza:Napomena br.3.)

Rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospеле otpremnine prilikom odlaska u penziju) obračunato je u skladu sa zahtevima MRS 19, primenom aktuarskog obračuna. Tokom izveštajnog perioda evidentirano je povećanje iznosa rezerveisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnine za din. 96 hiljada u odnosu na istu stavku bilansa stanja na dan 31.12.2014. godine, a shodno odredbama aktuelnog kolektivnog ugovora donetog krajem obračunskog perioda: otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Napomena br. 35

10.15. KRATKOROČNE OBAVEZE (AOP 0435)

Ukupan iznos kratkoročnih obaveza na dan 31.12.2015. je 21.807 hiljada dinara i odnosi se na obaveze po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja, obaveza prema dobavljačima, zarada za decembar 2015., poreza i drugih obaveza, kako je dato u tabeli koja sledi:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Obaveza prema članovima Nadzornog odbora	121	123
2.	Primljeni avansi, depoziti i kaucije	263	535
3.	Obaveze za procenitelje-doktore, aktura i dr.	108	194
4.	Obaveza prema dobavljačima	864	1.086
4.1.	Povezana pravna lica	645	667
	- Energoprojekt Holding	636	652
	- Energoprojekt Entel	6	6

	- Energoprojekt Energodata	3	2
	-Energoprojekt Visokogradnja	0	7
4.2.	Ostala pravna lica	219	419
5.	Ostale obaveze	0	0
6.	Obaveze za PDV	216	293
7.	Obaveza za porez na premije neživotnih osiguranja	486	822
8.	Obaveza za porez na dobit	2.087	0
9.	Obaveze prema zaposlenima	73	64
10.	Ostale obaveze za poreze i doprinose	186	233
11.	Obaveze za zarade	2.901	2.384
12.	Obaveze za provizije posrednika i zastupnika	193	56
12	Obaveze za premije saosiguranja	1.795	294
13.	Obaveze za premije reosiguranja	12.472	6.145
14.	Obaveze za dividende	2	1
14.	Obaveze za članarine komorama	4	4
15.	Obaveze za naknade NBS-nadzor nad osiguranjem	36	139
	U K U P N O:	21.807	12.373

Napomena br. 36

10.16. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (AOP 0444)

Pasivna vremenska razgraničenja iznose din. 127.431 hiljada i sastoje se od:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Prenosne premije osiguranja	113.600	109.656
2.	Prenosne premije saosiguranja	12.564	16.102
3.	Druga pasivna razgraničenja	1.267	899
	- unapred obračunati troškovi revizije	681	581
	- fond za preventivu	129	130
	-ostala PVR (unapred obrač.trošk.procene i obaveze za primljene a nefakturisane usluge dobavljača)	457	188
	U K U P N O:	127.431	126.657

Prenosne premije su obračunate u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za prenosne premije. Stanje prenosnih premija u odnosu na 2014. godinu uvećano je ukupno za din. 406 hiljada, i iznosi din. 126.164 hiljada i rezultat je strukture rizika i perioda trajanja osiguranja za rizike primljene u osiguranje tokom izveštajnog i sve druge neistekle rizike primljene u osiguranje tokom prethodnih perioda a koji su ostali u osiguravajućem pokriću i nakon datuma bilansa (veza:Napomena br.1.)

Pasivna razgraničenja pod rednim brojem 3. čine obaveze društva prema revizoru u skladu sa Ugovorom o obavljanju revizije finansijskih izveštaja Društva za 2015., obaveze po osnovu Fonda preventive, obaveze za procenu nekretnina na dan 31.12.2015. u skladu sa Ugovorom o pružanju usluge procene nekretnina i obaveze prema drugim dobavljačima za pružene a nefakturisane usluge.

Napomena br. 37**10.17. REZERVISANE ŠTETE (AOP 0453)**

Ukupne rezervisane štete nastale prijavljene a do kraja izveštajnog perioda nerešene, kao i IBNR štete, računate sa troškovima rešavanja šteta, iznose din. 106.691 hiljada, a po strukturi rezervacija je izvršena kako sledi:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezervisane nastale,prijavljene,a nerešene štete	92.322	69.723
2.	Rezervisane nastale,neprijavljene štete	14.245	48.732
3.	Reezervisane nastale iz primljenog u saosiguranje	124	
	U K U P N O:	106.691	118.455

Stanje rezervisanih šteta (procena za nastale prijavljene do kraja perioda nerešene i nastale neprijavljene štete) na dan 31.12.2015. rezultat je procena izvršenih u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervisanih šteta. Smanjenje stanja ukupne rezervacije za RBNS i IBNR štete rezultat je činjenica iz poslovanja nevedenih u Napomeni 5., gde je takodje i navedena visina i ocenjen uticaj primene iznosa naplaćenog regresnog potraživanja na visinu rešenih šteta koja je korišćena u obračunu rezervisanih IBNR šteta.

Napomena br. 38**10.18. DRUGE TEHNIČKE REZERVE OSIGURANJA (AOP 0457)**

Ovu poziciju čine:

- rezerve za neistekle rizike u iznosu od din. 26 hiljada kao i
- rezervisanja za storno premija u iznosu od din. 3.781 hiljada, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Red broj	O P I S	Iznos na dan	
		31.12.2015.g.	31.12.2014.g.
1.	Rezervisanja za neistekle rizike	26	-
2.	Rezervisanja za storno premije	3.781	-
	U K U P N O:	3.807	-

Rezervisanja navedenih iznosa tehničkih rezervi izvršena su u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za neistekle rizike i Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi. Kako u prethodnom periodu nije bilo rezervisanja po navedenim osnovama, navedeni iznos je u celosti evidentiran i kao rashod perioda – veza Napomena 7.

11. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo **usaglašavanje potraživanja** sa domaćim i inostranim kupcima sa stanjem na dan 31.12.2015. godine.

Od ukupno 98 *domaća kupca kojima su poslati izvodi otvorenih stavki* na dan 31.12.2015. godine, u iznosu od 43.702 hilj. dinara, usaglašeno je 40.541 hilj.dinara, dok za iznos od 3.161 hilj. dinara kupci nisu odgovorili na uredno poslate izvode. Od ukupno iskazanog iznosa din. 43.702 hiljada do datuma odobravanja finansijskog izveštaja u 2016. godini naplaćeno je 2.720 hiljada dinara. U narednoj tabeli prikazani su iznosi potraživanja od kupaca koji nisu odgovorili na poslate Izvode otvorenih stavki.

<i>Kupci koji nisu odgovorili na poslate izvode otvorenih stavki</i>	<i>u 000 dinara</i>
<i>Domaći Kupci</i>	
Tehnomering montaža d.o.o.	13
Esco Energy comp.doo	27
Svetionik doo	9
Palež promet	8
Igraonica Čarolija	30
Kodar inženjering	74
Gem security	81
Vesna Stanković	14
TMM-Condo mont	4
Atlas Security	57
Olivera Jovanović steč.upravnik	7
Vladimir Zlokolica-Vision	101
Neimar V ad	83
CEP doo	105
Alfa i omega Kraljevo	23
SYF Services	667
WMG Advisory	8
Srđan Tomić KEEL	106
Parexel International	381
Vino Župa ad Aleksandrovac	156
ML System doo	78
Novelić doo	63
Markom Project	222
KWIL Partner	60
HTW Group	38
Bojan Ristić	11
Biljana Đekić	10
Bekament doo	16
Amade doo	19
Absolute Audit	18
R & M Antikorozijska	14
Studio struktura	204
Novaston doo	122
Hidrokop	14
Folić architects doo	185
Energo consulting	20
TIM sistem plus	6
Polar klima	98
Agencija Popov	9
UKUPNO	3.161

Sve obaveze Društva dospele na dan 31.12.2015. izmirene su do tog dana, a za obaveze nedospele na dan 31.12.2015. izvršeno je usaglašavanje sa dobavljačima, a izmirene su tokom 2016. godine do datuma odobravanja finansijskog izveštaja.

12. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Društvo nema hipoteke upisane na teret i u korist društva.

13. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta poveznih društava, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi:		
1.Energoprojekt Holding	2.239	2.260
2.Energoprojekt Niskogradnja	31.025	25.305
3.Energoprojekt Visokogradnja	7.579	10.834
4.Energoprojekt Oprema	19.768	8.224
5.Energoprojekt Energodata	185	196
6.Energoprojekt Hidroinženjering	1.083	982
7.Energoprojekt Entel	302	293
8.Energoprojekt Industrija	819	152
9.Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura	427	168
10. Energo Nigeria	807	7.314
11. Energo Ghana	127	-
Svega	64.361	55.728
Rashodi:		
1.Energoprojekt Holding	8.774	7.619
2.Energoprojekt Niskogradnja	356	392
3.Energoprojekt Visokogradnja	507	19
4.Energoprojekt Oprema	552	8.640
5.Energoprojekt Energodata	826	397
6.Energoprojekt Entel	74	73
7. Energo projekt Industrija	6	-
8. Energo Nigeria	1.425	-
Svega	12.520	17.140
UKUPNO	76.881	72.868

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2015	2014
Potraživanja:		
1.Energoprojekt Holding	18	19
2.Energoprojekt Niskogradnja	9.717	14.726
3.Energoprojekt Visokogradnja	3.242	4.519
4.Energoprojekt Oprema	-	9.857
5. Energoprojekt Hidroinženjering	113	-
Svega	13.090	29.121
Obaveze:		
1.Energoprojekt Holding	636	652
2.Energoprojekt Visokogradnja	-	7
3.Energoprojekt Energodata	2	2
4.Energoprojekt Entel	6	6
Svega	644	667
UKUPNO	13.734	29.788

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču isključivo iz transakcija prodaje osiguranja - po osnovu premije, čiji su ugovoreni rokovi plaćanja i periodi dospeća različiti u zavisnosti od strukture osiguranih rizika i ugovorenih perioda trajanja osiguranja, ali uvek u skladu sa dosledno primenjenim Uslovima osiguranja i Tarifom za osiguranje.

Osnov za obaveze prema povezanim pravnim licima je: zakup poslovnog prostora, odnosno obaveza za zakupninu (koja se plaća mesečno, nakon isteka tog meseca); obaveze za usluge shodno Ugovoru o pružanju usluga sa EP Holdingom (koje se obračunavaju i plaćaju na mesečnom nivou, po isteku meseca u kome je pružena usluga); obaveze za grafičke usluge i obaveze za evidenciju o dolascima i odlascima zaposlenih.

14. SUDSKI SPOROVI

Društvo je tužilac u dva spora za naknadu štete, i to: protiv Republičkog Zavoda za zdravstveno osiguranje i JKP Beogradski vodovod i kanalizacija.

Iako je u sporu sa Republičkim Zavodom kao naručiocem u postupku javne nabavke u pitanju značajni iznos naknade definisan kao tužbeni zahtev, Društvo procenjuje da neće biti bitnih efekata iz razloga što je Društvo samo deo grupe ponudjača, sa manjim učešćem, pa bi i u slučaju povoljnog ishoda spora, efekti za Društvo bili vrlo mali, posebno što bi iz ovoga trebalo prethodno izmiriti troškove spora koji se vode od 2011. godine.

U sporu sa JKP Beogradski vodovod i kanalizacija Društvo vodi spor za regresiranje štete koju je rešilo i isplatilo 2012. godine, a za koju je odgovoran tuženi. Veštačenje po ovom sporu je završeno, čeka se prvostepena sudska odluka i procenjuje da postoji jasan osnov za presudu u korist Društva.

Društvo ima jedan spor iz oblasti radnog odnosa u kome je tužena strana. Advokat i stručna služba Društva ocenjuju tužbu kao neosnovanu.

Društvo ima jedan spor kao tuženi za naknadu štete koju potražuje fizičko lice, učesnik u studiji kliničkog ispitivanja lekova. Kao osnov za naknadu štete, profesionalna greška lekara treba da prethodno bude dokazana u sudskom postupku. Šteta je rezervisana sa iznosom din. 30.406 hiljada, shodno zahtevu oštećenika. Stručna služba smatra da je iznos zahteva visok, ali u očekivanju detaljnijih informacija nakon veštačenja o uticaju kliničkog ispitivanja sredstva na zdravlje oštećenika, a u nedostatku drugih kriterijuma za rezervisanje, Društvo se opredelilo da rezerviše iznos u punoj visini zahteva, dok će u međuvremenu, u skladu sa drugim relevantnim informacijama u vezi sa ovim slučajem, a do likvidacije štete, preispitivati i ažurirati visinu rezervisanja. Društvo očekuje da prvostepena presuda bude donata tokom 2016. godine.

15. EKSTERNA KONTROLA

Tokom 2015. godine nije bilo eksternih kontrola.

16. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon datuma bilnsa stanja, nije bilo događaja koji bi mogli uticati na ekonomske odluke koje korisnici donose na osnovu finansijskih izveštaja Društva.

U Beogradu, 29.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

Mirjana Bogičević, generalni direktor

Energoprojekt Garant a.d.o.

Izveštaj o poslovanju za 2015. godinu

Beograd, 29.02.2016.

S A D R Ž A J

1) OCENA USLOVA POSLOVANJA U IZVEŠTAJNOM PERIODU

- a) Tržište osiguranja u Srbiji i opšti pokazatelji obavljanja delatnosti
- b) Ocena uslova poslovanja i njihovih efekata na rezultat poslovanja Društva u 2015.

2) OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU I STANJE TOKOM IZVEŠTAJNOG PERIODA

- a) Pravni osnov, organizacija i vrsta poslova
- b) Akcije Društva na tržištu kapitala
- c) Vlasnička struktura
- d) Upravljačka struktura

3) SPROVODJENJE POSLOVNE POLITIKE

- a) Vrste osiguranja u kojima Društvo posluje
- b) Tržište i kanali prodaje
- c) Samopridržaj, procena MMŠ i politika saosiguranja i reosiguranja
- d) Uslovi za osiguranje i tarifa premije
- e) Deponovanje i ulaganje tehničke rezerve, garantne rezerve i ostalih sredstava osiguranja
- f) Evidentiranje, rezervisanje, rešavanje i isplata šteta

4) OCENA OSTVARENIH PARAMETARA POSLOVANJA U 2015.

- a) Struktura portfelja, obračunata premija po vrstama osiguranja i kanalima prodaje
- b) Prihodi, rashodi i dobit
- c) Rešavanje i rashodi šteta
- d) Merodavni tehnički rezultat i rezerva za izravnane rizika
- e) Tehnička rezerva – utvrđivanje visine i ulaganje
- f) Likvidnost, solventnost i kapitalna adekvatnost
- g) Naplata potraživanja, procena vrednosti i stanje potraživanja na kraju 2015.
- h) Poslovanje sa povezanim pravnim licima
- i) Organizaciona struktura i zaposlenost
- j) Zarade i stimulatívno nagrađivanje
- k) Zaštita životne sredine i društveno odgovorno poslovanje
- l) Ocena funkcionisanja sistema interne kontrole i procesa upravljanja rizikom
- m) Primena Kodeksa korporativnog upravljanja

5) DOGADJAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

6) ZAKLJUČNA OCENA POSLOVANJA U 2014. I NAJZNAČAJNIJI POKAZATELJI

7) PLANIRANI RAZVOJ I PRIORITETNI ZADACI ZA NAREDNI PERIOD

- a) Pribava osiguranja i rast obračunate premije
- b) Aktivnosti za uspešno okončanje postupka uskladjivanja poslovanja sa Zakonom o osiguranju

1. OCENA USLOVA POSLOVANJA U IZVEŠTAJNOM PERIODU

1a) Tržište osiguranja u Srbiji i opšti pokazatelji obavljanja delatnosti

Sektor osiguranja Srbije čini 24 društava za osiguranje. Poslovima osiguranja bavi se 20 društva, a poslovima reosiguranja četiri. Isključivo životnim osiguranjem se bavi pet društava, isključivo neživotnim osiguranjem devet, dok se i životnim i neživotnim osiguranjem bavi šest društava. Posmatrano prema vlasničkoj strukturi kapitala, 18 društava je u većinskom stranom vlasništvu, dok je istovremeno šest društva u većinskom vlasništvu domaćih akcionara. Kada je reč o koncentraciji tržišta (po kriterijumu obračunate premije), evidentiraju se tri grupe društava za osiguranje: prvu čine dva društva sa po više od 15% ukupne premije, drugu čini sedam društava sa učešćem od ispod 15% svako, dok treću grupu čini 11 društava od kojih svako ostvaruje manje od 3% tržišnog učešća.

Ukupna bilansna suma društava za osiguranje na kraju III tromesečja 2015. iznosi 181,8 mlrd dinara tj. povećana je za 9,7% u odnosu na isti period 2014. Bilansna suma Društva na kraju III kvartala 2015. činila je 0,60% ukupne bilansne sume tržišta osiguranja. Bilansna suma Društva na kraju 2015. iznosi 1,095 mlrd dinara, tj. povećana je za 2,82% u odnosu na kraj 2014. godine.

Ukupna premija obračunata na domaćem tržištu osiguranja na kraju III kvartala 2015. (životna i neživotna osiguranja) iznosila je 60.621 mlrd. dinara, dok je ukupna premija neživotnih osiguranja ostvarena u visini od din. 47.609 mlrd. Učešće Društva u ukupnoj premiji iznosi 0,22%, u premiji neživotnog osiguranja iznosi 0,28%, dok u ukupnoj premiji obračunatoj u vrstama u kojima Društvo posluje iznosi 0,60%. Prema podacima koje je za tržište osiguranja za III kvartal 2015. objavila Narodna banka Srbije, rast tržišta neživotnog osiguranja u Srbiji, meren rastom premije neživotnog osiguranja u odnosu na III kv. 2014. iznosi 17,1% i zasnovan je pretežno na ostvarenom porastu premije osiguranja autoodgovornosti od 38,3%, rastu osiguranja od nezgode od 2,8%, dok se istovremeno po prvi put od 2009. godine evidentira rast premije auto-kaska od 2,5%.

U strukturi aktive društava za osiguranje, na kraju III kvartala 2015. najznačajniji deo se odnosi na obrtnu imovinu, koja počev od 2014. beleži značajni rast učešća i najveći nominalni rast. U strukturi pasive najznačajnije učešće ima tehnička rezerva sa 71,8%, a u strukturi tehničke rezerve najveći udeo ima matematička rezerva životnih osiguranja sa 35,5% (stopa rasta od 18,9%). Takođe, rezerve za prenosne premije beleže nominalni rast od 15,1%, dok u ukupnoj tehničkoj rezervi na dan 30.09.2015. učestvuju sa 17,1%.

Margina solventnosti na kraju III kv. 2015. iznosila je din. 17,3 mlrd., a garantna rezerva din. 31,5 mlrd. Na nivou svih društava koja se bave (pretežno) neživotnim osiguranjem odnos garantne rezerve i margine solventnosti iznosio je 181,2%. Kod Društva ovaj pokazatelj na kraju istog perioda iznosio je 129,86% kada se margina uzme po Zakonu (din. 544.312 hiljada), dok je izračunata margina po metodu premije (kao veća u odnosu na izračunatu marginu po metodu šteta) iznosila din. 26.232 hiljade.

Struktura ključnih pozicija aktive i pasive na nivou celog tržišta i isti pokazatelji ostvareni u Društvu za 30.09.2015. prikazana je u sledećoj tabeli, s tim što su za Društvo dati i podaci za 31.12.2015.:

Struktura aktive %	Tržište % 30092015	Društvo % 30092015	Društvo % 31122015
Stalna imovina ukupno	46,40	26,96	24,27
- dugoročni plasmani	35,00	-	-
- nekretnine	11,80	25,34	24,11
Obrtna imovina ukupno	53,60	73,04	75,73
- kratkoročni plasmani	31,30	56,61	61,05
- gotovina	4,40	11,36	10,26
- potraživanja za premiju	10,10	4,90	3,02
Struktura pasive %	Tržište %	Društvo %	Društvo %
- tehničke rezerve	71,80	24,04	22,88
- kapital i ostale rezerve	28,20	72,06	74,97

1b) Ocena uslova poslovanja i njihovih efekata na rezultat poslovanja Društva u 2015.

Plan poslovanja za 2015. realizovan je u uslovima usporenog privrednog rasta i okolnostima koje su se kao posledica manifestovale na domaćem tržištu osiguranja:

- otežana pribava osiguranja, pri čemu je za poslovanje Društva od posebnog značaja bio obim poslova osiguranja objekata u izgradnji i montaži i osiguranje od odgovornosti – poslovi osiguranja koji imaju

pretežno učešće u ukupnom portfelju Društva i na čijem ugovaranju se zasnivao i poslovni plan za 2015;

- zaoštavanje konkurencije, uglavnom snižavanjem premije kao cene osiguranja. Realnost u kojoj se premija kao cena za isti obim pokriva drastično razlikuje na istom tržištu, privremeno je instrument konkurentnosti za društva koja nalaze načina da je smanje, ali na dugi rok i bez značajnijeg širenja portfelja, to može naneti štetu delatnosti umanjenoj osnovice za isplatu budućih šteta. Odobravanje komercijalnih popusta, bonusa i visoke preventive su bili rastući zahtevi tržišta osiguranja, mogućnosti koje su društva tokom izveštajnog perioda, u meri koja je bila moguća na bazi ostvarenih rezultata poslovanja, koristila u svrhu povećanja sopstvenog tržišnog učešća.

Paralelno sa tendencijom snižavanja premije kao posledice smanjenog obima ponude poslova osiguranja, evidentiran je trend zahteva za povećanjem učešća posredničke provizije u obračunatoj premiji. Rast tržišta osiguranja nije bio dovoljan da bi se povećanjem obuhvata nadoknadili efekti sve nepovoljnije visine i strukture obračunate premije. Obzirom da nema sopstvenu mrežu za pribavu i da je veoma upućeno na saradnju sa posrednicima/zastupnicima u osiguranju, uočena pojava i njeno kretanje u budućem periodu predstavljaju faktor rizika koji sa posebnom pažnjom mora biti razmotren, a odgovarajuće odluke donete kako bi posledice bile ublažene.

Porast fronting poslova kojima se, uz minimalnu simbolično zadržanu premiju/proviziju, u master polisu i program za osiguranje globalnog klijenta uključuje osiguravajuće pokriće za lokalni povezani entitet – potencijalnog klijenta - posebno je nepovoljna pojava, koju Društvo evidentira kroz povratne informacije o datim neprihvaćenim ponudama za osiguranje ili o izgubljenim klijentima iz prethodnih perioda.

Kada je reč o konkurentnosti na tržištu osiguranja, konstatujemo da se i tokom ovog izveštajnog perioda u konkurenciji za dobijanje nekih poslova osiguranja vlasnička povezanost društava za osiguranje i društava za reosiguranje pokazala kao velika, za Društvo ponekad nedostižna komparativna prednost društava za osiguranje koja imaju „svoja“ reosiguranja.

Tokom izveštajnog perioda evidentiran je standardni broj zahteva klijenata za raskidom ugovora o osiguranju u toku trajanja osiguranja, uz obrazloženje da nije bilo predmeta osiguranja ili da, usled pada poslovnih aktivnosti, nema više potrebe za osiguranjem, posebno u osiguranju od odgovornosti. Najčešće je reč o osiguranju i polisama koje su klijentu bile neophodne za učešće na tenderu ili za obavljanje drugih profesionalnih usluga za naručioce u okviru projekata koji se potom ne realizuju ili se realizuju u znatno manjem kapacitetu i/ili skraćenom periodu.

Rastuća nelikvidnost na tržištu koja se već u prethodnim periodima odrazila i na osiguranje, a u okolnostima usporenog privrednog rasta i bez novih klijenata sa značajnim poslovnim aktivnostima kao osnovom zahteva za novim poslovima osiguranja, uticala je na otežanu naplatu potraživanja tokom izveštajnog perioda. Ambivalentna situacija u kojoj svako društvo za osiguranje mora da nadje načina, na kraju i sudskim putem, da naplati dospela potraživanja, a da pri tom i dalje nudi osiguranje istim klijentima (jer drugih na tržištu i nema) bilo je realnost izveštajnog perioda na koju se nije moglo odgovarati jedinstvenim univerzalnim pristupom, već rešenjima koja su morala uvažiti što više faktora iz poslovanja konkretnog klijenta. Društva za osiguranje koja su imala adekvatnu visinu i strukturu imovine i kapacitet za pokrivanje rashoda loših potraživanja, to su u određenim slučajevima mogla koristiti kao komparativnu prednost u pribavi poslova i privlačenju klijenata. Društva koja su evidentirala velike probleme sa naplatom ugrožavajući sopstvenu imovinu i kapacitete, morala su da vode restriktivnije politike u odnosu na klijente koji imaju problem nelikvidnosti, što je moglo rezultirati osipanjem poslova i klijenata po tom osnovu.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU I STANJE TOKOM IZVEŠTAJNOG PERIODA

2a) Pravni osnov, organizacija i vrsta poslova

Društvo je osnovano 25.02.1992. godine kao Deoničko društvo za osiguranje i reosiguranje „Garant“. Početkom 1994. godine preduzeća iz sistema Energoprojekt su otkupila 75% akcija od osnivača, Jubmes banke. Pod nazivom „Energoprojekt Garant“ Akcionarsko društvo za osiguranje, odnosno skraćenim nazivom „Garant“ a.d.o., Društvo posluje od 2005. godine, kada je kod Agencije za privredne registre – Registar privrednih subjekata, registrovana promena poslovnog imena.

Osnovna delatnost Društva je obavljanje svih vrsta neživotnog osiguranja kao i poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja. Rešenjem Narodne banke Srbije G.br.11716 od 30.12.2009. godine, Društvo ima dozvolu za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja, kao i za obavljanje poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja. Delatnost (osiguranje) je osnov za svrstavanje Društva u velika pravna lica.

Poslovanje Društva odvija se isključivo u njegovom sedištu, bez organizovanih i registrovanih ogranaka i prodajne mreže, a što je u skladu sa strategijom koja je bila u primeni tokom izveštajnog perioda.

2b) Akcije Društva na tržištu kapitala

Trgovanje akcijama izdavaoca Energoprojekt Garant a.d.o. organizovano je na segmentu tržišta – MTP Belex počev od 03.09.2012. godine, rešenjem Beogradske Berze od 21.08.2012. godine, do kada je trgovanje akcijama bilo organizovano na Open Market segmentu.

2c) Vlasnička struktura

Ukupni broj akcija koje je Društvo emitovao (sve su obične, na ime i sa pravom glasa – svaka akcija jedan glas, ISIN: RSENGRE89752, CFI ESVUFR) i čiji je broj tokom izveštajnog perioda bio i ostao nepromenjen iznosi 157.257 komada. Većinski vlasnik sa 92,94% učešća, odnosno 146.155 akcija je Energoprojekt Holding a.d. Beograd. Sledeći po učešću u kapitalu je Jubmes banka a.d. sa 7,03% učešća, odnosno 11.056 akcija. Još dva pravna i jedno fizičko lice na dan 31.12.2013. poseduju ukupno 0,03% učešća, odnosno 46 akcija Društva.

Društvo tokom izveštajnog perioda, kao ni u toku prethodnih perioda, nije vršilo otkup sopstvenih akcija, niti drži iste po osnovu otkupa istih u bilo kom prethodnom periodu.

2d) Upravljačka struktura

U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, u organizaciji organa upravljanja u Društvu primenjen je dvodomni sistem, tako da Društvo ima sledeće organe upravljanja: Nadzorni odbor, Komisiju za reviziju (kao obaveznu komisiju Nadzornog odbora javnog akcionarskog društva predviđenu Zakonom) i Izvršni odbor sa Generalnim direktorom. Članovi Nadzornog i Izvršnog odbora registrovani su u Agenciji za privredne registre, a na njihov izbor i članstvo u navedenim organima prethodno je pribavljena saglasnost Narodne Banke Srbije.

3. SPROVODJENJE POSLOVNE POLITIKE

3a) Vrste osiguranja u kojima Društvo posluje

Društvo je tokom izveštajnog perioda poslovalo u sedam vrsta neživotnog osiguranja:

- osiguranje lica od posledica nezgode
- osiguranje vozila - kasko
- osiguranje robe u domaćem i međunarodnom prevozu
- osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti
- ostala osiguranja imovine
- osiguranje od opšte odgovornosti i
- osiguranje finansijskih gubitaka.

3b) Tržište i kanali prodaje

Društvo posluje isključivo iz svog sedišta, odnosno sa jedne lokacije i bez sopstvene prodajne mreže. Ovakav koncept i organizacija Društva opredeljeni su strategijom koja je tokom izveštajnog perioda bila u primeni. Navedeni koncept i organizacija poslovanja opredelili su portfelj i, još više, način pribave osiguranja kroz saradnju sa posrednicima/zastupnicima u osiguranju. Struktura i organizacija Društva i njegova tehnička i kadrovska opremljenost bili su osnov za izvršenje planiranog nivoa pribave, uz planiranu efikasnost i ciljanu profitabilnost Društva za izveštajni period. U 2015. godini Društvo je ostvarilo 52,11% prodaje direktno i 5,85% kroz saosiguranje i prijem rizika od drugih društava za osiguranje (što zajedno iznosi din. 98.513 hiljada), dok je 42,05% (din. 71.480 hiljada) bruto premije obračunato kroz saradnju sa posrednicima/zastupnicima u osiguranju. Premija osiguranja obračunata tokom izveštajnog perioda kroz poslove osiguranja zaključene sa ugovaračima iz sistema Energoprojekt iznosi din. 41.610 hiljada, što čini 24,48% bruto obračunate premije, doprinoseći u istoj meri ostvarenom tržišnom učešću Društva. Učešće premije ugovorene sa istim ugovaračem u samopridržaju je znatno manje, budući da je reč o velikim osiguranim sumama po kojima je premija najvećim delom prenetu u reosiguranje/saosiguranje.

Poslujući tokom izveštajnog perioda pod napred opisanim uslovima poslovanja na domaćem tržištu osiguranja i ostvarujući svoj poslovni plan, Društvo je na kraju III kvartala 2015. godine (poslednji datum za koji su objavljeni podaci) evidentiralo tržišno učešće od 0,60% u vrstama neživotnog osiguranja u kojima posluje, tačnije za one tarifne grupe ovih vrsta osiguranja u kojima posluje. Pri tome, značajnije

tržišna učešća Društva ostvarena su u sledećim vrstama osiguranja (navode se samo one u kojima je Društvo imalo značajnije tržišno učešće):

Vrsta osiguranja	% tržišnog učešća društva u ukupnoj obračunatoj premiji na vrsti osiguranja
Osiguranje motornih vozila kasko	0,18
Osiguranje finansijskih gubitaka	4,80
Ostala osiguranja imovine	0,58
Osiguranje od opšte odgovornosti	3,25

Tokom izveštajnog perioda Društvo nije odobravalo bonuse i komercijalne popuste i nije koristilo ovu mogućnost poslovne politike u cilju povećanja tržišnog učešća. Stagnacija obima poslova na tržištu osiguranja, posebno dobrovoljnih neživotnih osiguranja (koja čine glavni deo portfelja društva), uticalo je na zaoštavanje konkurentskih aktivnosti i načina delovanja na tržištu prilikom prodaje. Tokom izveštajnog perioda Društvo je evidentiralo značajnu izloženost usled pada premije kao cene osiguranja. Prema informacijama koje su bile dostupne sa tržišta, premije po kojima su zaključeni poslovi osiguranja za koje je Društvo konkurisalo sa svojom ponudom, bile su niže od onih po kojima je Društvo nudilo traženo osiguravajuće pokriće. Kada je reč o rizicima čiji su limiti bili iznad samopridržaja i koje je trebalo plasirati u reosiguranje kao fakultativ, dodatni ograničavajući faktor konkurentnosti Društva bila je potreba za većim oprezom, posebno u smislu adekvatne visine i dovoljnosti premije. Obračunata premija i struktura portfelja ostvarena u 2015. godini predstavlja maksimum efikasnosti koji je Društvo moglo da ostvari primenom Zakona i internih akata, pri navedenim poslovnim izazovima sa tržišta.

3c) Samopridržaj, procena MMŠ i politika saosiguranja i reosiguranja

Tokom izveštajnog perioda u primeni je bila Odluka o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja doneta 29.11.2013. godine kojom je utvrđen maksimalni iznos samopridržaja po vrstama, odnosno tarifnim grupama u kojima Društvo posluje, a kao rezultat potreba poslovanja, ocene kapaciteta društva da u narednom periodu apsorbuje rizike i planiranog obima ugovaranja za taj period po vrstama/tarifama osiguranja. Tokom izveštajnog perioda nije bilo izmena ovog poslovnog akta.

Politika saosiguranja i reosiguranja i po tom osnovu upravljanje ključnim rizikom poslovanja Društva nije se menjala tokom izveštajnog perioda u odnosu na opredeljenu politiku i interna akta na bazi kojih je i donet plan: pregled rizika i procene maksimalno moguće štete vršene su od strane stručne komisije Društva u svakom slučaju kada je suma osiguranja bila iznad maksimalnog iznosa samopridržaja Društva. Bez prethodne ocene MMŠ i u skladu sa tim obezbeđenog plasmata viška rizika / štete, Društvo nije primalo u osiguranje rizike iznad svog samopridržaja. Tokom izveštajnog perioda Društvo je sve rizike iznad svog samopridržaja plasiralo – delom u saosiguranje kod domaćih osiguravača, a delom u reosiguranje kod domaćih reosiguravača. Izuzetno, a u skladu sa Zakonom, samo su CAT rizici plasirani ino-reosiguravaču direktno.

Sprovođeci striktno politiku saosiguranja / reosiguranja i pridržavajući se maksimalnih iznosa samopridržaja, Društvo je u izveštajnom periodu evidentiralo rashode po osnovu premije saosiguranja / reosiguranja u iznosu od preko 32% ukupne obračunate premije odn. ostvarilo koeficijent saosiguranja / reosiguranja od skoro 68%. Navedeni pokazatelji su značajno veći od istih ostvarenih u nizu prethodnih perioda (za 2013. rashod premije saosiguranja/reosiguranja iznosio je 11% ukupne obračunate premije, dok je za 2014. realizovan sa 16%). Faktori koji su uticali na porast rashoda po osnovu premije saosiguranja/reosiguranja su: početak primene novih proizvoda osiguranja sa značajnim učešćem katastrofalnih rizika, iskustva u vezi sa porastom rizika, naročito katastrofalnih koji su se desili tokom prethodnog perioda i opredeljenje Društva da sprovedjenjem oprezne politike saosiguranja/reosiguranja spreči značajnije gubitke i obezbedi stabilnost poslovanja. Zbog činjenice da tokom izveštajnog perioda nije bilo evidentiranih visokih šteta, pa ni šteta na saosiguranim/reosiguranim rizicima, a pri relativno visokom učešću premije saosiguranja/reosiguranja u ukupno obračunatoj premiji, kombinovani racio na bazi ukupne premije odražava bolji rezultat nego što je rezultat sa efektima saosiguranja/reosiguranja. Ostvareni rezultat je adekvatan pokazatelj oprezne politike saosiguranja/reosiguranja koju je Društvo sprovedilo tokom izveštajnog perioda, potvrda balansiranog uvažavanja svih ključnih aspekata u ostvarivanju ciljeva Društva, kao i dosledna primena iznosa maksimalnog samopridržaja.

3d) Uslovi za osiguranje i tarifa premije

Tokom 2015. godine poslovanje Društva je prošireno donošenjem Posebnih uslova za osiguranje gubitka prinosa useva na bazi indeksa na nivou opštine koji su doneti u saradnji i uz podršku švajcarskog društva za reosiguranje Europa Re. Proizvod definisan navedenim uslovima jedinstvena je

ponuda na tržištu i kao takva izazvala je odgovarajuću pažnju stručne javnosti, učestvujući sa 16% u ukupnom portfelju Društva za izveštajni period.

3e) Deponovanje i ulaganje tehničke rezerve, garantne rezerve i ostalih sredstava osiguranja

Društvo je na kraju izveštajnog perioda tehničku rezervu i strukturu imovine u koje je tehnička rezerva plasirana utvrdilo na način i u iznosima predviđenim doslednom primenom Zakona, internih akata i pravila struke, uključujući i dovoljnost rezervisanja za štete. Tehnička rezerva je plasirana u propisane, primereno likvidne i adekvatno procenjene oblike bilansne aktive, bez izuzetka. Zahtevi za ograničenjem maksimalnih iznosa ukupnog deponovanja kao i pojedinačnog deponovanja u određene oblike bilansne aktive u potpunosti su poštovani. Sva bilansna aktiva je na kraju izveštajnog perioda procenjena u skladu sa važećim aktima poslovne politike. Sve komponente tehničke rezerve Društva takodje su procenjene/izračunate u skladu sa Zakonom. Utvrđena visina garantne rezerve i njeno deponovanje u odgovarajuće oblike bilansne aktive takodje je tokom i na kraju izveštajnog perioda bilo u skladu sa Zakonom i internim aktom Društva. Društvo je tokom izveštajnog perioda upravljalo rizikom deponovanja i ulaganja tehničke i garantne rezerve kroz balansirano plasiranje u one oblike aktive koje je ocenilo primereno likvidnim i dovoljno kvalitetnim i za koje je ocenilo da ima mogućnosti da ih na delotvorni način kontroliše.

3f) Evidentiranje, rezervisanje, rešavanje i isplata šteta

Ažurnost i prosečan broj dana rešavanja šteta

Tokom izveštajnog perioda društvo je rešilo i isplatilo 73 štete u ukupnom iznosu din. 29.646 hiljada odnosno din. 19.407 hiljada u samoprizržaju. Tokom izveštajnog perioda Društvo je ostvarilo ažurnost u rešavanju šteta od 85,05%, dok ukupni prosečni broj dana za rešavanja šteta od kompletiranja dokumentacije do isplate iznosi 0,37 dana. Za ocenu ažurnosti neophodno je imati u vidu strukturu portfelja i činjenicu da najveći deo portfelja čine upravo osiguranja od odgovornosti, te da je najveći broj i iznos šteta obradivanih tokom izveštajnog perioda i šteta evidentiranih u popisu nastalih a do kraja izveštajnog perioda nerešenih šteta iz osnova odgovornosti. Činjenica da ove štete ni do kraja izveštajnog perioda nisu rešene, nije rezultat neažurnosti Društva u rešavanju istih, već je rezultat uobičajenog načina rešavanja šteta iz osiguranja od odgovornosti gde likvidaciji i isplati ovih šteta prethodi utvrđivanje postojanja osnova za naknadu, zbog čega društvo čeka ishod sudskih sporova koje osiguranici vode sa trećim licima (potencijalnim korisnicima osiguranja). U cilju ostvarivanja boljeg uvida u ove sporove, davanja doprinosa njihovom rešavanju, boljeg sagledavanja budućih sopstvenih obaveza i procene rezervisanja po istim, Društvo kao "umešač" prati sudske sporove i ažurira informacije koje ima o važećoj sudskoj praksi iz oblasti koje su predmet spora. Na kraju izveštajnog perioda Društvo ima i jednu štetu u sporu, tj. gde je direktno tuženo za naknadu. Prvostepena odluka u ovom sudskom sporu očekuje se tokom 2016. godine. I tokom izveštajnog perioda Društvo je u procesu rešavanja šteta poštovalo princip osiguranja da je ažurnost u rešavanju šteta, osim što je zakonski zahtev, takodje i najbolja reklama i osnov za dobru reputaciju. Za rešavanje kompleksnih i/ili većih šteta, opredeljenje Društva je ostalo da angažuje eksperte iz odgovarajućih oblasti, čime se podiže kvalitet likvidacije šteta i obezbeđuje zakonitost i pravičnost u ovom ključnom poslovnom procesu. Takodje, ovakvo rešenje za tehničko-kadrovske potrebe funkcije rešavanja šteta doprinosi efikasnosti poslovanja Društva, dok poslovna saradnja sa renomiranim i iskusnim specijalistima štiti reputaciju Društva.

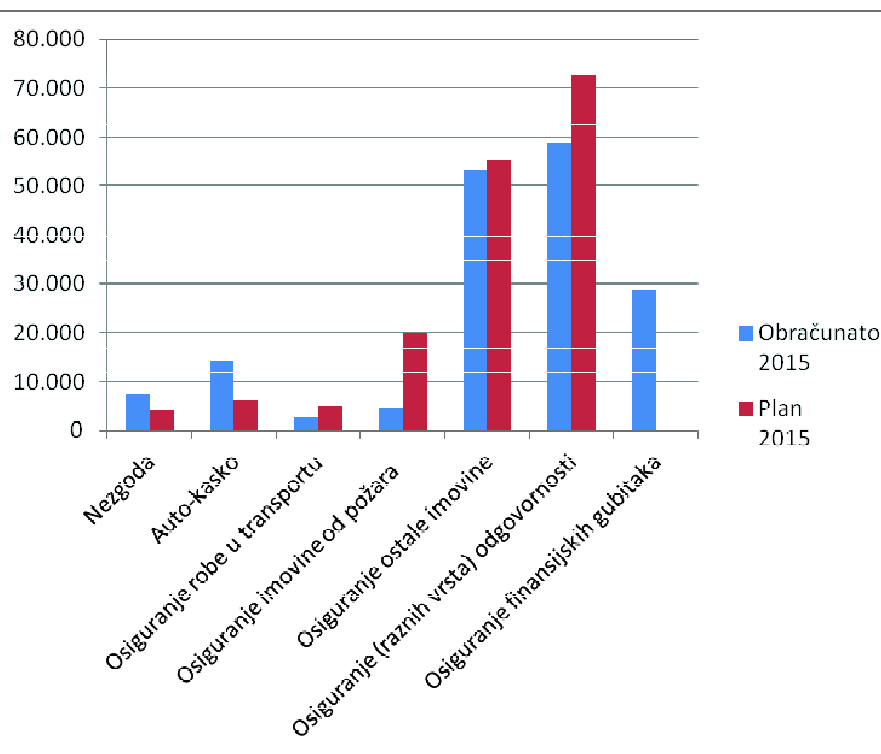
Rezervisanja za štete

U postupku procene rezervisanja nastalih, prijavljenih a do kraja izveštajnog perioda nelikvidiranih šteta, Društvo se pridržava principa opreznosti i dovoljnosti, na kraju svakog perioda ponovo razmatra i procenjuje adekvatnost rezervisanja uključivanjem svih novih dostupnih podataka relevantnih za utvrđivanje visine rezervacije dok prethodno rezervisane iznose umanjuje oprezno i isključivo na osnovu detaljnog sagledavanja novih relevantnih informacija i okolnosti u vezi sa konkretnom štetom. Popis stanja nastalih prijavljenih a na poslednji dan izveštajnog perioda nerešenih šteta urađen je uz uvažavanje svih raspoloživih podataka o štetama koji su mogli biti pribavljeni do okončanja popisa, a u cilju što realnijeg rezervisanja i obezbeđenja dovoljnosti. Kada je u pitanju ocena dovoljnosti, iznosi kojima su tokom 2015. godine rešene štete iz rezervacije sa kraja prethodne godine pružaju uveravanje u realnost i dovoljnost rezervisanja. Rezervisanja za nastale neprijavljene (IBNR) štete izvršena su u skladu sa Zakonom i opredeljenom metodologijom za obračun ovog rezervisanja.

4. OCENA OSTVARENIH PARAMETARA POSLOVANJA U 2015.

4a) Struktura portfelja, obračunata premija po vrstama osiguranja i kanalima prodaje

Sledeći grafikon prikazuje uporedo premiju po vrstama osiguranja - obračunatu u 2015. godini u odnosu na iznose planirane za 2015.:

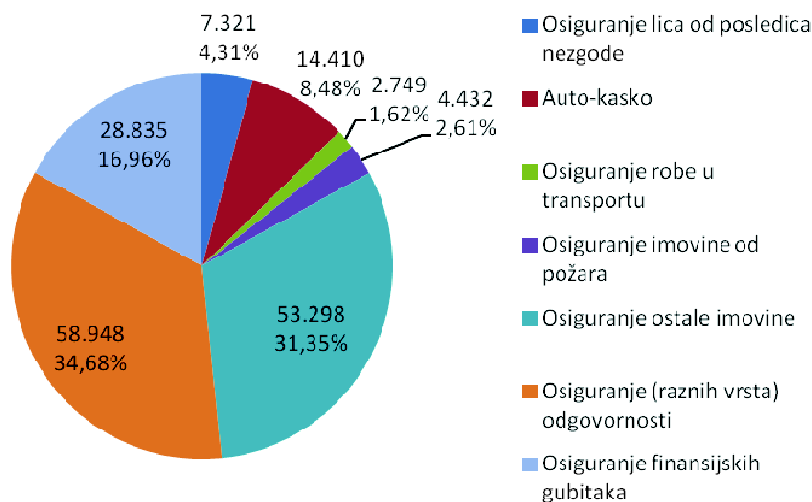
Društvo je tokom izveštajnog perioda poslovalo istim vrstama osiguranja kao i u dužem nizu prethodnih perioda. Ukupno obračunata premija iznosi 169.994 hiljada dinara, čime je plan obračunate premije ostvaren sa 104,31%. Analiza strukture po vrstama ukazuje na odstupanja u pojedinačnim vrstama, a koja su rezultat dešavanja na tržištu i aktivnosti konkurencije tokom izveštajnog perioda, posebno kada su osiguranja odgovornosti u pitanju. Iako je samo po sebi ovo odstupanje nepovoljno za Društvo, rast po drugim vrstama i promena strukture na način da portfelj osiguranja od odgovornosti iznosi 38% ukupnog portfelja ukazuje na bolju disperziju, kao i na rast drugih osiguranja u ukupnoj strukturi portfelja, pa time i na manju ukupnu izloženost Društva. Plan osiguranja imovine od požara značajno je bilo bazirano na osiguranju od CAT rizika, pa Društvo u narednom planira da fokusira više resursa na ovaj portfelj i prilagodi ponudu tržištu čije se navike teško i sporo menjaju.

U strukturi obračunate premije po tarifnim grupama na vrsti 13 nastavilo se smanjenje premije obračunate po osnovu osiguranja od odgovornosti za posledice kliničkih ispitivanja lekova, a koje je godinama činilo najveći deo, nekada i do 75% ukupnog portfelja Društva. Prema saznanjima Društva i uvidu u podatke koje objavljuje Agencija za lekove i medicinska sredstva, broj ovih ispitivanja koja se obavljaju u Srbiji se smanjuju. Još značajnije je da se mnoga osiguranja realizuju u okviru globalnog programa za osiguranje farmaceutskih kompanija, odnosno frontiranjem master polisa. Najzad, osiguranja se mogu ugovoriti i u inostranstvu uz uslov da se ugovori primena lokalnog zakonodavstva, što je sve uticalo da se učešće ovih osiguranja u portfelju Društva značajno smanji.

Obračunata premija na vrsti 13 je ostavljena na nižem nivou i u odnosu na prethodnu godinu kao i u odnosu na plan, što je posledica smanjenja osiguranja kliničkih ispitivanja lekova, ali i snažnih kampanja koje su tokom izveštajnog perioda vodjene od strane više društava za osiguranje upravo na prodaji osiguranja od odgovornosti. Na kraju izveštajnog perioda, sa 58.948 hiljada dinara obračunate premije (58.586 hiljada dinara u samoprizržaju), iznos premije osiguranja obračunat na osiguranjima od opšte odgovornosti je za 3,1% niži nego u 2014. godini, dok je u odnosu na plan premije za 2015. niži 18%. Istovremeno, povećanje premije obračunate na vrstama 16 i 03 doprinelo je ostvarivanju i prebačaju plana obračunate premije za 2015.

Struktura obračunate premije ostvarene po vrstama osiguranja u 2015. prikazana je na sledećem grafikonu - u apsolutnim iznosima (u 000 din.) i u relativnom učešću u ukupnom portfelju:

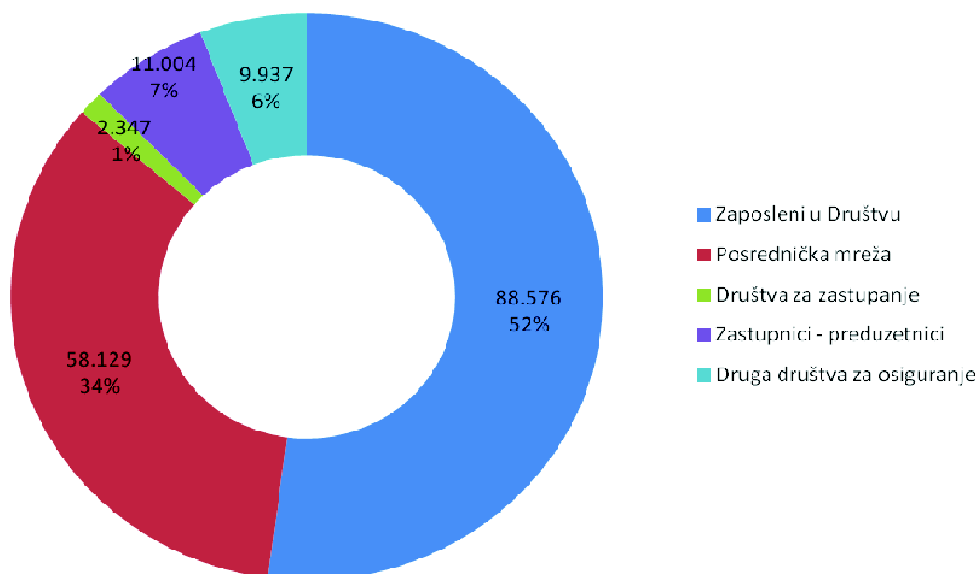
Struktura obračunate premije 2015. po vrstama osiguranja

Kada je reč o kanalima prodaje, izveštajni period se odlikuje izuzetno visokim učešćem direktne prodaje osiguranja koja, sa preko 52% ukupnog portfelja, značajnije odstupa u odnosu na učešće direktne prodaje koje je u dužem nizu prethodnih perioda izuzetno prelazilo 40%. Ovo značajno učešće povezano je sa izvesnim promenama u strukturi samog portfelja i sa značajnim učešćem osiguranja finansijskih gubitaka (prinosu useva) usled katastrofalnih rizika – dela portfelja koji je pribavljen direktno u postupcima javne nabavke usluga osiguranja.

Osim navedenog odstupanja, ostvarena struktura prodaje po kanalima u potpunosti odgovara strukturi ostvarenoj i u dužem nizu prethodnih perioda, tako što se Društvo u prodaji osiguranja značajno oslanja na saradnju i korišćenje posredničko-zastupničke mreže posebno u dve ključne vrste – ostala osiguranja imovine (09) i osiguranje od opšte odgovornosti (13). Opremljeni koncept poslovanja bez sopstvene prodajne mreže značajno upućuje na korišćenje posredničko-zastupničke mreže, što, uz moguće nepovoljne uticaje koje Društvo razmatra u procesu upravljanja rizikom, ima veoma pozitivan uticaj na obezbeđenje ukupne efikasnosti poslovanja:

Obračunata premija 2015. po kanalima prodaje u 000 din.

Prihod od premije – merodavni 01.01.-31.12.2015. u 000 din.

Vrsta osiguranja	Ukupno obračunat o 2015	Prenosna 31.12.15.	Prenosna 31.12.14.	Prihod od Premije bruto	Rashod premije sao/reo	Prihod od premije neto
	1	2	3	4	5	6
Osiguranje lica od posledica nezgode	7.321	275	491	7.537	2.239	5.298
Auto-kasko	14.411	8.255	8.876	15.032	6.626	8.406
Osiguranje robe u transportu	2.749	68	25	2.706	1.122	1.584
Osiguranje imovine od požara	4.432	2.534	2.594	4.492	1.897	2.595
Osiguranje ostale imovine	53.298	35.122	35.661	53.837	22.509	31.328
Osiguranje odgovornosti	58.947	71.701	77.527	64.773	362	64.411
Osiguranje finansijskih gubitaka	28.836	8.209	584	21.211	20.581	630
Svega obračunata premija	169.994	126.164	125.758	169.588	55.336	114.252

4b) Prihodi, rashodi i dobit

Ostvareni u periodu 01.01.2015.-31.12.2015.

u 000 din.

Pozicija bilansa uspeha	Ostvareno	Plan	% (2/3)
1	2	3	4
Funkcionalni (poslovni) prihodi	114.282	131.118	87,16
Funkcionalni (poslovni) rashodi	30.293	7.749	399,06
Poslovna dobit - bruto	83.989	123.369	68,08
Prihodi od investiranja	56.552	27.429	206,18
Rashodi od investiranja	29.501	-	-
Neto dobitak/gubitak od investiranja	27.051	27.429	98,623
Troškovi sprovođenja osiguranja	55.579	74.784	74,32
Neto poslovni rezultat (poslovni dobitak)	55.461	76.014	72,96
Neto finansijski dobitak	1.865	-	-
Neto dobitak po osnovu uskladjivanja potraživanja	19.537	-	-
Neto dobitak od ostalih prihoda/rashoda	118	-	-
Neto gubitak od ispravki grešaka iz preth. perioda	355	2.214	16,03
Dobitak pre oporezivanja	76.626	73.800	103,83

Funkcionalni prihodi

Iako je Društvo ostvarilo povećanje obračunate premije u odnosu na prethodnu godinu, kao i u odnosu na plan za izveštajni period, prihodi od premije, kao osnovni funkcionalni prihod, niži su od planiranog iznosa. Na to je uticala struktura portfelja i visoki rizici za koje je značajni deo obračunate premije, po osnovu plasiranja viškova rizika u saosiguranje / reosiguranje, prenet u saosiguranje / reosiguranje, čime je premija saosiguranja / reosiguranja u ukupnom iznosu od din. 55.336 hiljada direktno uticala na umanjenje funkcionalnih prihoda (od premije). Pri tome je stanje prenosne premije neznatno promenjeno i nije uticalo na visinu prihoda od premije, a činjenica da nije bilo smanjenja prenosne premije, ukazuje da je Društvo održalo portfelj. Ukupna premija obračunata u 2015. iznosi din. 169.994 hiljade. Tokom izveštajnog perioda u saosiguranje su primljeni rizici od drugih društava za osiguranje - obračunata premija saosiguranja iznosi 9.936 hiljada dinara, što predstavlja preko 5,84% ukupnog portfelja. Društvo tradicionalno u svom poslovanju insistira na ovom vidu saradnje sa drugim društvima, posebno sa onima kojima u saosiguranje prenosi viškove rizika sopstvenog portfelja. Prijemom rizika iz portfelja drugih društava obezbeđuje se bolja disperzija portfelja i izravnjanje, kao i bolji pristup i uvid u informacije sa tržišta kroz razmenu istih sa drugim društvima.

Funkcionalni rashodi

Na visinu ove pozicije uticao je ukupni iznos šteta sa troškovima, rešenih i isplaćenih tokom perioda. Ukupni iznos rešenih šteta u 2015. bio je značajno veći u odnosu na prethodne godine, a u najvećem delu su se ostvarile na rizicima koji su bili u samopridržaju, pa su štete u punom iznosu uticale na visinu rashoda, pa samim tim nije bilo značajnih prihoda po osnovu učešća saosiguravača / reosiguravača u naknadama šteta. Društvo je evidentiralo učešće saosiguravača / reosiguravača u naknadi šteta u iznosu od ukupno din. 10.240 hiljada dinara, kao i din. 304 hiljade u rezervisanim štetama na kraju izveštajnog perioda. Činjenica da Društvo nije imalo velikih šteta po rizicima prenetim u saosiguranje / reosiguranje, te da su štete uglavnom bile u samopridržaju, uslovalo je slab efekat saosiguranja / reosiguranja kada je u pitanju učešće u štetama. Istovremeno, troškovi rešavanja šteta su višestruko povećani zbog promene načina evidentiranja troškova rešavanja šteta i zakonskog zahteva da ovi troškovi realnije odražavaju obim angažovanih resursa Društva, i to za svaku vrstu osiguranja. Ovako višestruko povećani troškovi rešavanja šteta, primenjeni na povećani iznos, kako likvidiranih, tako i rezervisanih šteta, značajno je opredelio visinu rashoda šteta.

Uz napred navedeno, promena regulative u smislu uvođenja novih kategorija tehničkih rezervi, odnosno promena metodologije njihovog obračuna, a koje su po prvi put primenjene prilikom utvrđivanja stanja tehničkih rezervi za 31.12.2015., uticala je na značajno povećanje pojedinih kategorija tehničke rezerve u odnosu na prethodni period (rezerve za izravnjanje rizika), kao i na visinu funkcionalnih rashoda evidentiranih po tom osnovu. Ukupni rashodi evidentirani 31.12.2015. po osnovu povećanja rezervi za izravnjanje rizika i formiranja rezervi za storno premije i za neistekle rizike iznosi din. 16.062 hiljade.

Ostvareni rezultat ocenjujemo uspešnim mereno:

- visinom obračunate premije tokom izveštajnog perioda
- visinom prenosne premije na kraju perioda
- smanjenjem iznosa rezervisanih šteta na kraju perioda
- racionom šteta (14,15%)
- racionom troškova (32,77%)
- kombinovanim racionom (46,92% na nivou ukupnog portfelja) koji ukazuje na izrazito visoku profitabilnost za delatnost osiguranja
- pozitivnim rezultatom poslovanja ostvarenim u svim vrstama osiguranja kojima se Društvo bavi, izuzev na vrsti 01, i to u minimalnom iznosu (109%) koji je Društvo prihvatilo kao rizik, obzirom na mali portfelj i obzirom da je ova vrsta osiguranja strateški definisana kao komplementarna u portfelju
- boljom disperzijom rizika po vrstama osiguranja, odnosno značajnom preraspodelom portfelja u korist učešća vrste 16, čime se smanjuje koncentracija po pojedinoj vrsti i velika zavisnost Društva od promena eksternih faktora rizika na toj vrsti.

Neto dobitak od investiranja

Neto dobitak od investiranja (tehničke i garantne rezerve i ostalih sredstava osiguranja) iznosi din. 27.051 hiljada, što je u odnosu na prethodni period pad od 59,23%, a rezultat je pada visine kamata na tržištu, manjih prihoda ostvarenih po osnovu kursnih razlika primenjenih na procenu devizne imovine (devizne obveznice RS, devizni kratkoročni depoziti i devizna gotovina), kao i evidentiranih rashoda po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina shodno izvršenoj proceni na datum bilansa. Prosečni prinos od investiranja tehničke i garantne rezerve iznosi 2,66% što je u skladu sa strukturom plasmana, primenjenim principom sigurnosti i disperzije plasmana, kao i sa pokazateljima sa tržišta (kamatne stope na HOV i kratkoročne depozite kod domaćih poslovnih banaka, devizni kurs, cene zakupa nekretnina i cene nekretnina na tržištu) ocenjujemo kao adekvatni rezultat dosledne primene politika Društva vezanih za investiranje. Ostvareni efekti deponovanja tehničke i garantne rezerve na kraju izveštajnog perioda predstavljaju najbolji balans potrebe obezbedjenja profitabilnosti i disperzije ulaganja, uz imperativ zaštite interesa korisnika osiguranja.

Troškovi sprovođenja osiguranja

Kada je reč o ostvarenim troškovima sprovođenja osiguranja, evidentira se povećanje bruto iznosa ovih troškova, u skladu sa kompleksnijim aktivnostima Društva tokom izveštajnog perioda (uvodjenje novih proizvoda i angažovanje odgovarajućih dodatnih resursa sa tim u vezi: marketing, IT, edukacija zaposlenih i zastupničke mreže, angažovanje novih zaposlenih). Shodno značajnom rastu broja cesija, visokog procenta rizika koji je prenošen u reosiguranje i učinjenom rashodu premije po tom osnovu, ostvareni prihod provizije od reosiguranja uticao je da neto TSO budu značajno niži, kako u tekućem periodu, tako i u odnosu na prethodni period (5% u odnosu na 2014.).

Neto efekat finansijskih prihoda i rashoda je pozitivan, rezultat je ugovorenih primena deviznog kursa, odnosno valutne klauzule kao zaštite potraživanja, i iznosi din. 1.865 hiljada.

Tokom izveštajnog perioda izmenjena je regulativa koja je u prethodnom desetogodišnjem periodu bila u primeni definišući metodologiju procene vrednosti potraživanja. Izmenom regulative, odnosno ukidanjem dosadašnjih propisa, društva za osiguranje su kod procene vrednosti potraživanja upućena u celosti na primenu profesionalne regulative (MRS), što je rezultiralo značajnim povećanjem prihoda po osnovu procene vrednosti potraživanja. Prihod Društva evidentiran po ovom osnovu na dan 31.12.2015. iznosi din. 19.537 hiljada.

Neto gubitak, iskazan kao efekat ispravke grešaka iz ranijeg perioda, odnosi se u najvećem delu na rashode evidentirane po osnovu raskida ili skraćenja perioda trajanja osiguranja po ugovorima zaključenim u prethodnim periodima (storno premije) i iznosi din. 355 hiljada.

4c) Rešavanje i rashodi šteta

Tokom izveštajnog perioda društvo je obradilo 107 šteta, od čega 21 iz rezervacije sa kraja prethodnog i 86 prijavljenih tokom izveštajnog perioda. U istom periodu Društvo je odbilo 18 šteta, dok je sa iznosom likvidiralo 73 štete po vrstama osiguranja i u iznosima kako sledi:

Štete obradivane u periodu 01.01.-31.12.2015. u 000 din.

Štete - Vrsta osiguranja	Rezervisa ne štete 31.12.14	Prijavljene štete u 2015	Odbijene štete	Rešene štete	Broj šteta u rezervaciji 31.12.15.	Ukupni rezervisani iznos šteta sa IBNR i TRŠ
	1	2	3	5	6	7
Osiguranje lica od posledica nezgode	4	53	13	43	1	1.736
Auto-kasko	0	13	0	13	0	219
Osiguranje robe u transportu	5	1	3	2	1	22.732
Osiguranje imovine od požara	0	1	0	1	0	35
Osiguranje ostale imovine	3	7	1	5	4	25.621
Osiguranje odgovornosti	9	11	1	9	10	56.348
Svega	21	86	18	73	16	106.691

Rešene štete – ukupne i u samoprdržaju u periodu 01.01.-31.12.2015. u 000 din.

Štete - Vrsta osiguranja	Rešene i isplaćene	Iznos ukupno	Učešće Sao/Reo	U Samoprdr žaju	Rezervis Prijavljene Bez TRŠ	Učešće sao/reo	Rezervis Samoprdr Bez TRŠ
	1	2	3	4	5	6	7
Osiguranje lica od posledica nezgode	43	4.272	0	4.272	24	0	24
Auto-kasko	13	1.824	0	1.824	0	0	0
Osiguranje robe u transportu	2	1.774	333	1.441	17.302	0	17.302
Osiguranje imovine od požara	1	296	66	230	0	0	0
Osiguranje ostale imovine	5	20.124	9.840	10.284	17.771	304	17.467
Osiguranje odgovornosti	9	1.356	0	1.356	42.695	0	42.695
Svega	73	29.646	10.239	19.407	77.792	304	77.488

Činjenica da su štete tokom izveštajnog perioda uglavnom evidentirane na rizicima u samoprdržaju, kao i da, osim jedne, nije bilo većih šteta na rizicima plasiranim u saosiguranje/reosiguranje uticala je na efikasnost politike saosiguranja/reosiguranja. Istovremeno, izveštajni period, zbog početka primene novih proizvoda osiguranja, odlikuje se prenošenjem značajnih iznosa premije u saosiguranje/reosiguranje što je uticalo da ukupni ostvareni merodavni rezultat bude bolji nego rezultat sa efektima saosiguranja/reosiguranja.

Ukupne rezervisane štete sa troškovima rešavanja šteta na kraju 2015. iznose 106.691 hiljada dinara – od čega se na nastale, prijavljene a do kraja perioda nerešene štete odnosi din. 92.446 hiljada, dok se na IBNR štete odnosi din. 14.245 hiljada. Iznos rezervisanih, nastalih, prijavljenih a do kraja izveštajnog perioda nerešenih šteta, koje čine značajni deo tehničke rezerve, ocenjujemo dovoljnim, realnim i razumno opreznim. Kod izračunavanja IBNR Društvo se striktno pridržavalo propisanih metoda obračuna i obaveze rezervisanja najvećeg na taj način dobijenog iznosa.

Na kraju izveštajnog perioda Društvo nema likvidiranih a do kraja perioda neplaćenih šteta. Društvo nema rentnih šteta. Tokom izveštajnog perioda Društvo je uspelo da naplati jednu regresnu štetu. Iznos tokom izveštajnog perioda naplaćenog regresnog potraživanja (din. 803 hiljade), shodno metodu obračuna propisanom odgovarajućim aktom poslovne politike, korišćen je za umanjenje iznosa rešenih šteta, koji je primenjen u obračunu stanja nastalih neprijavljenih šteta na dan 31.12.2015.

4d) Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio

Ostvareno u 2015. – bez efekata saosiguranja i reosiguranja

Vrsta osiguranja	Merodavna premija	Merodavne štete	Racio šteta	Troškovi Sprovođenja osiguranja	Racio troškova	Kombinovani racio
01	7.537.017	6.098.890	0,8092	2.148.520	0,2851	1,0943
03	15.031.765	2.365.908	0,1574	4.154.232	0,2764	0,4338
07	2.705.940	1.946.661	0,7194	713.357	0,2636	0,9830
08	4.491.471	350.867	0,0781	1.650.625	0,3675	0,4456
09	53.837.683	28.250.990	0,5247	11.450.963	0,2127	0,7374
13	64.773.801	-15.022.013	-0,2319	35.214.919	0,5437	0,3117
16	21.210.335	0	0,0000	246.143	0,0116	0,0116
Ukupno	169.588.022	23.991.303	0,1415	55.578.759	0,3277	0,4692

Merodavna (bruto) premija ostvarena u izveštajnom periodu na nivou ukupnog portfelja, je povećana za iznos 32.766 hiljada dinara u odnosu na prethodni period, i to din. 10.335 hiljada po osnovu značajnog povećanja bruto merodavnog iznosa ostvarenog u osiguranju ostale imovine (skoro u celosti u osiguranju objekata u izgradnji), kao i u osiguranju finansijskih gubitaka prinosa useva na bazi indeksa opštine (20.572 hiljada dinara).

Ostvareno u 2015. - samoprdržaj

Vrsta osiguranja	Merodavna premija	Merodavne štete	Racio šteta	Troškovi sprovođenja osiguranja	Racio troškova	Kombinovani racio
01	5.297.813	6.098.888	1,1512	2.148.520	0,4055	1,5568
03	8.291.077	2.365.908	0,2854	4.154.232	0,5010	0,7864
07	1.598.810	3.007.615	1,8812	713.357	0,4462	2,3273
08	2.647.154	284.629	0,1075	1.650.625	0,6235	0,7311
09	30.534.146	18.228.018	0,5970	11.450.963	0,3750	0,9720
13	65.382.108	-15.022.011	-0,2298	35.214.919	0,5386	0,3088
16	629.923	0	0,0000	246.143	0,3908	0,3908
Ukupno	114.381.030	14.963.047	0,1308	55.578.759	0,4859	0,6167

Na nivou ukupnog portfelja, iskazano kroz kombinovani racio, kako bez efekata saosiguranja / reosiguranja (0,4692), tako i u samoprdržaju (0,6167), ocenjujemo da je Društvo ostvarilo dobar rezultat, pri čemu je bolji rezultat ostvaren bez efekata saosiguranja/reosiguranja. Ukupni racio šteta i racio šteta u samoprdržaju na nivou Društva su smanjeni u 2015. u odnosu na 2014. i ukazuju na veoma ekonomično poslovanje Društva. Viši iznosi svih racija sa efektima saosiguranja i reosiguranja u odnosu na ukupne bez navedenih efekata, su logični s obzirom da se merodavne štete i troškovi sprovođenja osiguranja poredi sa merodavnom premijom u samoprdržaju, koja je u 2015. za skoro 33% niža od ukupne merodavne premije (visoki koeficijent saosiguranja/reosiguranja), pri čemu su nastale štete uglavnom evidentirane u samoprdržaju Društva.

Loš kombinovani racio ostvaren je u vrsti 01 u iznosu 1,09 bez efekata reosiguranja i saosiguranja, odnosno 1,55 u samoprdržaju, što je rezultat ukupne veličine i strukture portfelja u ovom osiguranju koji se odnosi na kolektivno osiguranje od nezgode u građevinskoj delatnosti, s tim što su iznosi ostvareni u 2015. bolji u odnosu na 2014. godinu (1,17).

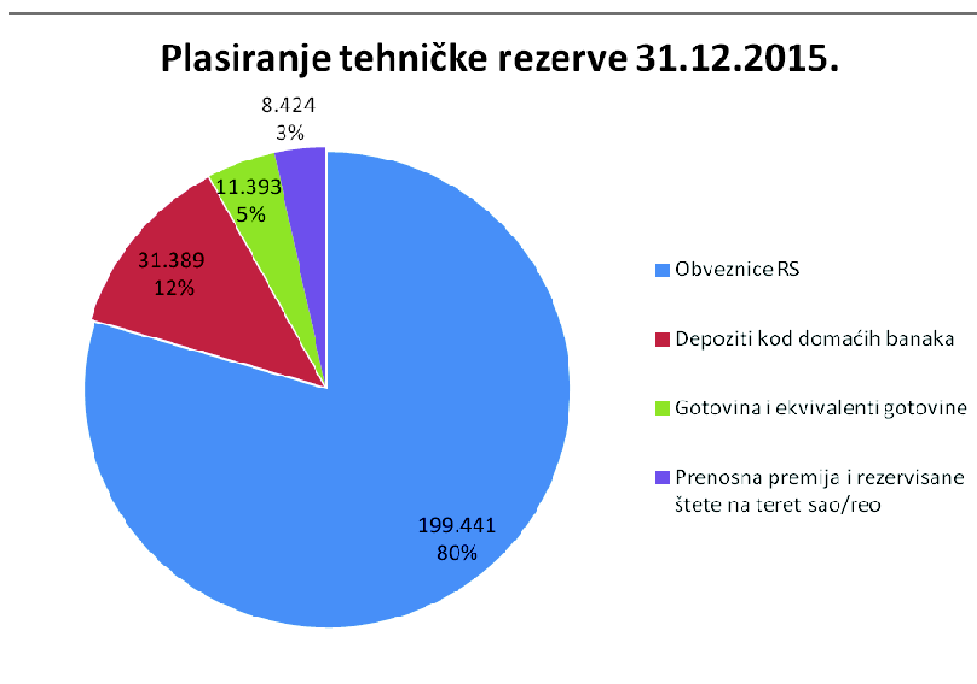
4e) Tehnička rezerva - adekvatnost formiranja i ulaganje

Stanje tehničke rezerve na dan 31.12.2015. (u 000 dinara) utvrđeno je doslednom primenom Zakona i odgovarajućih internih akata donetih u postupku uskladjivanja, i iznosi:

	Opis	Iznos u 000 dinara 2015	Iznos u 000 dinara 2014
1	2	3	4
1.	Prenosna premija	126.164	125.758
2.	Rezervisane štete - ukupne	106.691	118.455
3.	Rezerva za izravnjanje rizika	13.985	1.730
4.	Rezervisanje za neistekle rizike	26	-
5.	Rezervisanje za bonuse i popuste (storno premije)	3.781	-
	Svega tehnička rezerva 31.12.2015.	250.647	245.943

Pri gotovo istom nivou prenosne premije i padu rezervisanih šteta za 10% u odnosu na 2014., povećanje ukupnog stanja tehničke rezerve na kraju 2015. godine evidentirano je po osnovu obračuna rezervi za izravnjanje rizika. U skladu sa Zakonom, Društvo formira rezerve za izravnjanje rizika za svaku vrstu osiguranja kojom se bavi, sa ciljem da obezbedi odgovarajuće izravnjanje tokom vremena, ublaži moguća odstupanja rezultata nastala u jednom periodu, što u krajnjoj liniji doprinosi rastu verovatnoće stabilnosti i kontinuiteta poslovanja kao ključnom strateškom cilju Društva. Takođe, rezervisanje za storno premije, bazirano na primeni koeficijenta storna i istoriji podataka sa tim u vezi evidentiranim u poslovanju Društva u prethodne tri godine na ukupni iznos obračunate premije, doprinelo je povećanju tehničke rezerve i povećanju kapaciteta Društva da ublaži eventualna odstupanja u narednom poslovnom periodu i smanji neizvesnost ostvarivanja plana.

Plasiranje tehničke rezerve Društva na dan 31.12.2015. realizovano je u potpunosti u skladu sa Zakonom: u oblike bilansne aktive koji su odgovarajući po likvidnosti, ročnosti i kvalitetu, u skladu sa prirodom i namenom ove rezerve. Struktura plasiranja tehničke rezerve na kraju 2015. je predstavljena u sledećem grafikonu (u procentima i apsolutnim iznosima u 000 din.):

Na kraju 2015. godine 80% tehničke rezerve plasirano je u obveznice RS (stare devizne štednje i devizne kuponske). Njihova devizna priroda, očekivani prinos i mogućnost promptne utrživosti mogu se uspješno i bez značajnijeg odstupanja vrednosti povezati sa budućim obavezama Društva po osnovu tehničke rezerve i na taj način predstavljaju adekvatni instrument garancije buduće spremnosti Društva da odgovori svojim obavezama po osnovu tehničke rezerve. Takođe, 12% tehničke rezerve plasirano je u kratkoročne depozite kod domaćih poslovnih banaka, dok je 5% tehničke rezerve plasirano u gotovinu, uglavnom devizne a *vista* depozite kod domaćih banaka, što je takođe oblik aktive koji u svakom trenutku i u punom iznosu (posebno ukoliko je reč o rezervisanim štetama) omogućuje Društvu izmirenje obaveza po osnovu tehničke rezerve. Učešće saosiguravača/reosiguravača u rezervisanim štetama i po osnovu prenosne premije ukupno iznosi din. 8.424 hiljada, borderoima (rezervisanih šteta i prenosne premije) usaglašeno je sa partnerskim društvima za osiguranje/reosiguranje i čini 3% tehničke rezerve na dan 31.12.2015.

4f) Solventnost i kapitalna adekvatnost

Društvo je tokom izveštajnog perioda neprekidno obezbeđivalo visoku likvidnost, upravljalo balansiranim odnosom sredstava i obaveza po ročnosti, kao i njihovom utržiivošću i kvalitetom, primeravajući ih mogućim obavezama za naknadu šteta i drugim mogućim obavezama iz poslovanja. Odnos kratkoročnih sredstava prema kratkoročnim obavezama bio je konstantno visok i potpuno u skladu sa zahtevanom kontinuiranom sposobnošću Društva da odgovori svojim potencijalnim obavezama. Garantna rezerva Društva, utvrđena kao raspoloživa margina solventnosti na kraju 2015. godine iznosi din. 766.667 hiljada, dok garantni kapital (pre umanjenja zakonom definisanih nelikvidnih sredstava) iznosi din. 788.082 hiljade. Kako iznos propisan članom 27 Zakona (u skladu sa važećom dozvolom za rad Društva) iznosi din. 389.204 hiljade, razlika garantnog kapitala i iznosa propisanog članom 27 Zakona iznosi din. 398.878 hiljada, obezbeđujući adekvatnu raspoloživost i visoku verovatnoću ispunjenja plana, zaštite solventnosti i kontinuiteta poslovanja Društva. Ovo je detaljnije izloženo u Izveštaju o sopstvenoj oceni rizika i solventnosti koja je po prvi put izvršena sa stanjem na dan 31.12.2015.

4g) Naplata potraživanja, procena vrednosti i stanje potraživanja na kraju 2015.

Stanje ukupnih potraživanja na dan 31.12.2015. iznosi din. 47.828 hiljada dinara, od čega din. 26.431 hiljada nije dospelo. Od ukupne vrednosti potraživanja, potraživanje za premiju osiguranja i saosiguranja iznosi din. 43.456 hiljade dinara, od čega na dan 31.12.2015. nije dospelo din. 22.059 hiljada. U narednoj tabeli prikazana je struktura potraživanja u bruto iznosu kao i odgovarajućih ispravki po istim pozicijama koje su izvršene primenom profesionalne regulative (MRS) kao i sa njom u skladu predviđene procedure Društva:

<i>Potraživanja na dan 31.12.2015. u 000 dinara</i>	<i>Bruto</i>	<i>Ispravka</i>
Potraživanje za premije od kupaca u zemlji	27.152	12.910
Potraživanje za premije od povezanih lica	13.090	11.122
Ostala pravna lica u zemlji	14.062	1.788
Potraživanje za premije od kupaca iz inost.	4.126	1.694
Potraživanje za premije saosiguranja	12.178	0
Potraživanja po osnovu učešća REO u naknadi šteta	358	0
Potraživanja po osnovu provizije iz poslova reosig.i saos.	3.670	0
Ostala potraživanja	344	0
UKUPNO	47.828	14.604

Koeficijent naplate potraživanja premije iznosi 2,93 odn. prosečni broj dana vezivanja potraživanja iznosi 125, što ukazuje na brži obrt potraživanja u odnosu na isti pokazatelj u 2014. (koeficijent 2,53 i prosečan broj dana 142). Navedeni pokazatelji su rezultat pojačanih kontrola, pre svega strožijih kriterijuma selekcije ugovarača, kao i pojačanog angažovanja Društva na naplati potraživanja. Iako trenutno ocenjujemo da naplata potraživanja ne predstavlja povećani rizik (povećanih troškova i umanjenja ukupne efikasnosti i likvidnosti) u poslovanju Društva, praćenje raspoloživih informacija o klijentima u cilju što bolje procene njegovog finansijskog položaja i praćenja poslovnih aktivnosti klijenata, likvidnosti, boniteta i reputacije neophodna je aktivnost i osnov dobrog upravljanja ovim rizikom i ubuduće.

4h) Poslovanje sa povezanim pravnim licima

Kada je o prihodima Društva reč, ugovori o osiguranju bili su jedini osnov poslovanja Društva sa povezanim pravnim licima tokom izveštajnog perioda. Poslujući sa povezanim licima, preduzećima iz sistema Energoprojekt, Društvo je tokom 2015. godine ostvarilo 25% ukupne obračunate premije. Društvo posebnu pažnju posvećuje naplati od povezanih pravnih lica obzirom na učešće ove pozicije u vrednosti ukupnih potraživanja, posebno imajući u vidu ocenu adekvatnosti kapitala i regulativom predviđenu obavezu njegovog umanjenja za iznos ovih potraživanja. Obračun premije gde su ugovarači osiguranja povezana pravna lica vršen je u potpunosti po tržišnim uslovima, kako u primeni uslova i tarifa prilikom obračuna premije, tako i kod ugovaranja uslova i rokova plaćanja obračunate premije.

Kada je reč o rashodima Društva po osnovu usluga pribavljenih od povezanih lica, preduzeća iz grupe Energoprojekt, najveći deo rashoda se odnosi na zakup poslovnog prostora (zakupodavac: EP Holding a.d.) u kome Društvo posluje i na kome je registrovano njegovo sedište. Tokom 2015. godine evidentirano je din. 4.371 hiljada rashoda po ovom osnovu, dok je po osnovu pružanja drugih usluga (za koje se Društvo opredelilo da pribavlja kroz „outsourcing“ ili ima opravdani interes da njihovo obavljanje poveri EP Holdingu uz naknadu) tokom 2015. godine Društvo evidentiralo rashode u visini din. 1.811 hiljada.

4i) Organizaciona i kadrovska struktura i zaposlenost

Organizaciona struktura Društva i u izveštajnom periodu pokazala se kao primerena zahtevima poslovanja zadatim planom za 2015. godinu. Potreba za izuzetno efikasnom, umereno skupom a po kompleksnosti delatnosti odgovarajućom strukturom, nalaže da Društvo redovno razmatra i procenjuje rizike njene eventualne nefunkcionalnosti. Opredeljujući se za korišćenje usluga trećih lica za obavljanje poslova koji nisu direktni poslovi same struke osiguranja, Društvo je obezbedilo visoki nivo efikasnosti. Istovremeno, redovno su razmatrani i procenjivani kvalitet pribavljenih usluga i standardi rada spoljnih pružaoca usluga sa kojima Društvo ostvaruje saradnju, obzirom da isti vrše direktni uticaj na ukupni kvalitet poslovanja Društva, njegovu finansijsku uspešnost i reputaciju.

Ukupna zaposlenost u Društvu tokom izveštajnog perioda je bila zadovoljavajuća kao i ukupna efikasnost postignuta na toj osnovi. Ukupan broj zaposlenih bio je 10, dok je Društvo u isto vreme angažovalo veći broj spoljnih pružaoca usluga: advokata, IT specijalista, usluga održavanja, zaštite i bezbednosti na radu, obračuna plata, kao i usluga vezanih za poslove osiguranja (aktuarske usluge, usluge lekara – cenzora i specijalista - procenitelja za druge vrste šteta iz osiguranja).

Tokom izveštajnog perioda rukovodstvo Društva obezbedjivalo je radno okruženje, stimulatивно i produktivno, sigurnost i zdravlje na radu, odgovarajuću edukaciju i informisanost, zaštitu različitih garantovanih prava dok su zaposleni na željeni način obezbedjivali stručnost, posvećenost i vreme. Postignuti balans ova dva resursa je doprineo poslovnom rezultatu ostvarenom u izveštajnom periodu.

4j) Zarade i stimulatívno nagrađivanje

Zarade obračunate u izveštajnom periodu u okviru su planiranih iznosa realizovanih bez značajnijih odstupanja. Društvo uredno isplaćuje zarade, koje se, u skladu sa preporučenom dobrom praksom korporativnog upravljanja, sastoje od baznog dela i stimulatívno delu – nagrađivanja po osnovu ocene doprinosa svakog zaposlenog u periodu za koji se vrši obračun i isplata.

Angažovanje trećih lica i opredeljenje za korišćenje njihovih usluga umanjuje visinu pozicije zarada, ali istovremeno povećava druge troškove poslovanja. Korišćenjem usluga trećih lica Društvo obezbeđuje ukupnu veću efikasnost, pri čemu je opredeljenje za ovakva rešenja uvek podržano analizom ukupnih efekata i poredjenjem oba pristupa, ocenom uticaja na rizik, posebno u datim okolnostima primene opredeljene strategije Društva.

4k) Zaštita životne sredine i društveno odgovorno poslovanje

Aktivnosti na zaštiti životne sredine i primeni koncepta društveno odgovornog poslovanja Društvo sprovodi i samostalno i integrisano kroz aktivnosti sistema Energoprojekt - u skladu sa poslovnom filozofijom definisanom na nivou grupe Energoprojekt, a koju je Društvo prihvatilo kao logičan i efikasan način da sprovede svoje zakonske ili dobrom praksom korporativnog upravljanja preuzete obaveze. Na ovaj način realizovane su odgovarajuće akcije i tokom izveštajnog perioda.

Kao jedan od korisnika u Poslovnoj zgradi u kojoj ima sedište i istovremeno jedna od članica grupe Energoprojekt, Društvo mnoge aktivnosti sprovodi u koordinaciji sa ostalim korisnicima, dok učešće zaposlenih iz svakog društva u radnom timu za upravljanje (npr. otpadom) obezbeđuje da se navedene aktivnosti sprovede efikasnije doprinoseći ostvarivanju ukupne efikasnosti.

4l) Ocena funkcionisanja sistema interne kontrole i procesa upravljanja rizikom

Funkcionisanje sistema interne kontrole i upravljanje ključnim rizicima pod čijim uticajem se odvija poslovanje Društva, praćeno je i ocenjivano srazmerno kompleksnosti i zahtevima delatnosti, uz uvažavanje faktora kao što su veličina Društva, njegova organizaciona struktura, linije poslovanja, kao i uključivanjem i razmatranjem svih evidencija o incidentima i dostupnim informacijama o promenama faktora rizika tokom izveštajnog perioda. Kao najznačajnije promene faktora rizika u izveštajnom periodu evidentirani su: rizici zastoja samog tržišta osiguranja i u vezi sa tim rizik pada tržišnog učešća, rizik tržišnog pada premije kao cene osiguranja za isti rizik, rizici vezani za adekvatnost procene rizika prilikom prijema istih u osiguranje, posebno procene katastrofalnih rizika koji su tokom izveštajnog perioda ekstremno dobili na značaju, kao i svest o potrebi njihovog ozbiljnog ublažavanja.

Tokom izveštajnog perioda nastavljen je trend rasta faktora rizika naplate potraživanja, kao i rizika pada prinosa od investiranja sredstava rezervi Društva. Ocenjujemo da je Društvo blagovremeno i najčešće preventivno preduzimalo potrebne akcije odgovarajući na povećanje ovih rizika: uvođenjem dodatnih aktivnosti – kontrola, njihovom izmenom ili donošenjem odgovarajućih poslovnih odluka koje su imale za cilj ublažavanje prepoznatih rizika: odluka o deponovanju dela sredstava tehničke rezerve u državne kuponske obveznice, ugovaranje posebnog osiguranja od katastrofalnih rizika, uvođenje novih proizvoda u ponudu. Po pitanju uskladenosti sa pozitivnim propisima i aktima poslovne politike u poslovanju tokom izveštajnog perioda nisu evidentirana odstupanja i incidenti koji bi Društvo izložili povećanom riziku.

U cilju obezbeđivanja blagovremenih, tačnih i potpunih informacija za efikasno upravljanje i poslovno odlučivanje, kao i u cilju obezbeđenja uveravanja da će poslovni ciljevi i planovi, efikasnost i zakonitost poslovanja, bezbednost njegovih podataka i informaciono komunikacionog sistema, kao i kontinuitet poslovanja Društva i njegov brzi oporavak nakon incidenata ili mogućih katastrofalnih događaja biti obezbeđeni, umanjujući pri tom izloženost Društva brojnim rizicima, Društvo je tokom izveštajnog perioda vršilo odgovarajuća unapređenja internih kontrola na operativnom nivou, a takodje je obezbeđivalo odgovarajući nadzor nad funkcionisanjem sistema interne kontrole. Interni nadzor, u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima kojima je regulisan sistem upravljanja u društvima za osiguranje, Društvo je strukturiralo u tri linije, u skladu sa najboljom praksom.

Upravljanje finansijskim rizicima

Društvo se, poslujući tokom izveštajnog perioda, posebno bavilo i analiziralo izloženost:

- tržišnim rizicima (devizni rizik, rizik promene kamatnih stopa i cenovni rizik)
- kreditnom riziku (po osnovu potraživanja za premiju, plasmana kod banaka i HOV)

- riziku likvidnosti
- riziku ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama

Devizni rizik

Društvo je izloženo riziku promene deviznih kurseva kako kroz investicione aktivnosti, tako i kroz premijski prihod, obračun tehničkih rezervi (rezervisane štete) i likvidirane štete, shodno zaključenim ugovorima o osiguranju sa valutnom klauzulom ili u evrima, kao i po osnovu obaveza za premiju po ugovorima o reosiguranju i saosiguranju. Otvorena neto devizna pozicija predstavlja razliku između aktive i pasive u valutama. Društvo upravlja deviznim rizikom nastojeći da valutno ujednači obaveze sa imovinom, što je tokom izveštajnog perioda uspevalo i na osnovu čega se može dobiti uveravanje da je Društvo adekvatno upravljalo deviznim rizikom.

Kamatni rizik

Ovaj rizik je ublažen i sveden na minimalni, odnosno prihvatljivi obzirom da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izveštavanja imaju fiksne kamatne stope, dok obaveze Društva nisu izložene kamatnom riziku, obzirom da su u celosti nekamatonosne. Obzirom na strukturu obaveza Društva koje nisu kamatonosne, Društvo u celini nije izloženo riziku neusklađenosti imovine i obaveza koji bi mogao nastati usled promene kamatnih stopa.

Cenovni rizik

Društvo je izloženo cenovnom riziku kod:

- Plasiranja u dužničke HOV Republike Srbije koje Društvo vodi po fer vrednosti kroz bilans uspeha, a u slučaju iznenadnih potreba Društva za dodatnom likvidnošću, odnosno u slučaju njihovog otuđenja - prodaje. Do sada Društvo nije imalo takvih potreba u cilju obezbeđenja likvidnosti koje bi zahtevale prodaju bilo kog dela ovih hartija od vrednosti. Dužničke HOV izdate od strane Republike Srbije koje se vode po fer vrednosti čine 30,35% ukupne aktive Društva na dan 31.12.2015.
- Plasiranja u investicione nekretnine u slučaju iznenadnih potreba Društva za dodatnom likvidnošću, odnosno u slučaju njihovog otuđenja - prodaje. Ovaj rizik ublažen je strukturom investicionih nekretnina, odnosno činjenicom da je Društvo plasiralo u više odvojenih jedinica različitih površina i vrednosti i na različitim visoko vrednovanim lokacijama u Beogradu, tako da u slučaju hitne potrebe za održanjem likvidnosti i izmirenjem većih obaveza, može bez većih gubitaka nastalih po osnovu cenovnog rizika prodati svaku od nekretnina pojedinačno prema tim potrebama. Ovaj rizik je ublažen i opredeljenjem Društva da se, bez obzira što to nije izričiti zahtev standarda finansijskog izveštavanja koji se primenjuje na procenu investicionih nekretnina, procena vrednosti investicionih nekretnina na datum obračuna vrši od strane ovlašćenog stručnog lica na datum obračuna svake poslovne godine bez izuzetka, upravo da bi procena tržišne vrednosti što realnija, cenovni rizik u slučaju prodaje što manji.
- Obračunata premija osiguranja i premija koja se po istim rizicima prenosi u saosiguranje / reosiguranje nije pod cenovnim rizikom tom prilikom, budući da kod prijema rizika u saosiguranje / reosiguranje društva za osiguranje / reosiguranje primaju ove rizike prihvatajući i tarifu / cenu po kojoj je Društvo primilo konkretni rizik u osiguranje.

Kreditni Rizik

- Odgovornost za upravljanje kreditnim rizikom, kome je Društvo izloženo pre svega kroz potraživanja za premiju osiguranja, pripada prodaji. Situacija na tržištu implicira rastuću potrebu zaključivanja ugovora o osiguranju sa opcijom plaćanja na više rata što zahteva pojačano arigažovanje resursa (rast troškova sprovođenja osiguranja) na praćenju i naplati potraživanja.
- Politika ulaganja u hartije od vrednosti je konzervativna i najveći deo ulaganja se odnosi na ulaganja u obveznice iza kojih stoji poreska snaga države, koje imaju najviši rejting i koje se smatraju obveznicama bez kreditnog rizika. Ova vrsta ulaganja je atraktivna i zbog poreskih olakšica definisanih Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Ukupna izloženost kreditnom riziku prema Republici Srbi na dan 31.12.2015. iznosi din. 332.400 hiljada.
- Upravljanje kreditnim rizikom kratkoročnih plasmana u bankama nalazi se u odgovornosti Sektora za finansije i računovodstvo i Izvršnog odbora Društva. Politika investiranja nalaže prethodne analize i kontinuirano praćenje promena faktora rizika po pojedinačnim bankama (analiza finansijskih i drugih dostupnih pokazatelja poslovanja banaka), kao i striktno pridržavanje investicione politike, posebno diversifikacije rizika. Takođe, Društvo, u skladu sa Zakonom i internom investicionom politikom, odn. procedurom za njenu primenu, prilikom plasiranja sredstava pribavlja odgovarajuću izjavu banke – depozitara da na teret deponovanih sredstva neće vršiti bilo kakve kompenzacije, niti će ista zadržavati po bilo kom drugom osnovu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti proističe iz mogućnosti da će se u budućem poslovanju pojaviti nedostatak sredstava za nesmetano obavljanje poslovnog procesa. Novčani deficit može nastati kao posledica različitih uzroka: kašnjenja naplate potraživanja od kupaca, povećanje operativnih troškova, kratkog razdoblja plaćanja

obaveza prema dobavljačima u odnosu na razdoblje naplate potraživanja, neadekvatne ročnosti izvora finansiranja investicije u odnosu na obrtanje fiksne imovine i slično. Rizik likvidnosti pojavjuje se u finansiranju aktivnosti Društva i u upravljanju pozicijama. Uključuje i rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prikladnim rokovima, kao i rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj ceni i u prikladnom vremenskom okviru.

Kao deo svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti, Društvo je uspostavilo portfelj veoma likvidne imovine, kako bi osiguralo kontinuitet poslovanja, zaštitilo interese osiguranika i svih trećih lica koja imaju interes u poslovanju Društva i osiguralo zakonitost poslovanja. Upravljanje likvidnošću podrazumeva poštovanje principa sigurnosti, kao i uvažavanje nestalnosti i promenljivosti prinosa u slučajevima gde su likvidna sredstva izložena riziku ulaganja. Uvažavajući sve prethodno navedene principe, Društvo je tokom obračunskog perioda obezbeđivalo neprekidno visoku likvidnost, plasirajući tehničke i garantnu rezervu, kao i druga sredstva u likvidne, utržive i sigurne oblike bilansne aktive. Likvidnost prvog stepena na dan 31.12.2015., odnosno pokrivenost kratkoročnih obaveza Društva gotovinskim sredstvima i gotovinskim ekvivalentima iznosi 515,39%. Ocenjujemo da je Društvo tokom izveštajnog perioda kontinuirano obezbeđivalo dovoljno sredstava za izvršavanje svojih obaveza. Sredstva su po strukturi i ročnosti bila primerena mogućim potrebama Društva, a pri tome su donosila umereni prinos, u skladu sa konzervativnim prihvatanjem rizika investiranja. Ocenjujemo da je Društvo adekvatno upravljalo rizicima likvidnosti.

Uskladenost imovine i obaveza

Društvo aktivno i pažljivo upravlja svojom imovinom na način da se stara o kvalitetu, diversifikaciji i uparivanju imovne i obaveza, o likvidnosti, sigurnosti i obezbeđenju odgovarajućeg prinosa od investiranja. U procesu investiranja, ključni ciljevi su sigurnost i optimizacija prihoda od ulaganja uz kontrolu upravljanja gotovinskim tokovima i ročnošću. Rukovodstvo obezbeđuje uskladenost imovine i obaveza u svemu u skladu sa zakonskim propisima, internim aktima i potrebama poslovanja Društva.

5. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon datuma bilansa stanja, u poslovanju Društva nisu evidentirani događaji koji bi bili od značaja i mogli uticati na drugačije ekonomske odluke u odnosu na one koje korisnici donose na osnovu finansijskih izveštaja Društva i ovog izveštaja o poslovanju.

6. ZAKLJUČNA OCENA POSLOVANJA U 2015. I NAJZNAČAJNIJI POKAZATELJI

Poslovanjem u 2015., Društvo je uspešno završilo još jednu poslovnu godinu u dugom neprekidnom nizu perioda sa uspešnim rezultatima. Ocenjujemo da je poslovanje Društva tokom izveštajnog perioda bilo uspešno, kao rezultat adekvatnosti i dosledne primene opredeljene poslovne politike vezane kako za samu struku osiguranja, tako i za investiranje sredstava osiguranja, ali i kao rezultat efikasnosti sprovođenja svih poslovnih procesa, odnosno ekonomičnosti kada je u pitanju visina troškova sprovođenja osiguranja u odnosu na ostvareni obim poslovanja, posebno kada se ima u vidu činjenica da najveći deo u strukturi ovih troškova čine fiksni troškovi.

Ostvarena je planirana profitabilnost, produktivnost, ekonomičnost, likvidnost, ažurnost u rešavanju šteta, dovoljnost rezervisanja, kao i stabilnost poslovanja i kapacitet da i u budućem periodu nesmetano nastavi poslovanje i odgovori ključnim preuzetim obavezama iz delatnosti. Društvo je obezbeđivalo neprekidnu kapitalnu adekvatnost kao i adekvatnost plasiranja tehničke i garantne rezerve u odgovarajuće oblike aktive.

Rezultati poslovanja ostvareni su doslednom primenom Zakona i internih akata. Sprovođenjem odgovarajuće politike saosiguranja/reosiguranja i primenom zaključenih ugovora o saosiguranju i reosiguranju obezbeđena je kvalitetna zaštita kako samog Društva, tako i osiguranika. Opredeljenjem za saradnju sa četiri reosiguravača po različitim vrstama osiguranja, tipovima ugovora o reosiguranju i prirodni samih rizika, Društvo je efektivno ublažavalo rizik (inače visoke) zavisnosti od jednog reosiguravača i obezbeđivalo bolju disperziju. Društvo je uspešno upravljalo imovinom i investicionim aktivnostima. Takođe, u okolnostima povećane nelikvidnosti na tržištu, ocenjujemo da je Društvo dobro upravljalo potraživanjima i našlo balans između željenog nivoa prodaje i tržišnog učešća sa jedne i kontrole naplate i potraživanja sa druge strane.

Značajniji pokazatelji poslovanja Društva za 2015. godinu prikazani su u narednoj tabeli:

	2015.	2014.
Pokazatelji adekvatnosti kapitala		
Ukupni kapital : ukupna imovina	74,97	75,63
Tehničke rezerve : ukupni kapital	30,52	30,53
Garantna rezerva: tehnička rezerva	305,87	284,54

Nekretnine,postrojenja,oprema : ukupna imovina	24,10	26,13
Osnovni kapital : ukupna imovina	63,90	65,72
Pokazatelji produktivnosti		
Obračunata premija u 000 dinara : broj zaposlenih	16.999	16.011
Ukupna imovina u 000 dinara : broj zaposlenih	109.500	106.502
Likvidnost		
Gotovina : ukupne kratkoročne obaveze	5,15	63,48
Pokazatelji profitabilnosti		
Racio šteta (ukupni i u samoprdržaju)	0,1415 ; 0,1308	0,3236 ; 0,3423
Kombinovani racio (ukupni i u samoprdržaju)	0,4692 ; 0,6167	0,7528 ; 0,8503
Ekonomičnost		
Ukupni rashodi : ukupni prihodi	60,33	56,46
Poslovni rashodi : poslovni prihodi	67,53	56,37
Struktura prihoda i rashoda		
Poslovni prihodi : ukupni prihod	88,02	96,46
Merodavna premija : ukupni prihod	87,38	71,27
Poslovni rashodi : ukupni rashodi	98,52	96,32
Indikatori bruto finansijskog rezultata		
Dobitak pre oporezivanja : ukupni prihodi	39,48	43,15
Dobitak pre oporezivanja : ukupna angažovana sredstva	6,99	7,81

7. PLANIRANI RAZVOJ I PRIORITETNI ZADACI ZA NAREDNI PERIOD

7a) Pribava osiguranja i rast obračunate premije

U 2016. godini u primeni će biti poslovna strategija doneta za period 2016.-2018. U odnosu na izveštajni period nema promene strateškog pristupa u smislu organizacije i strukture poslova osiguranja, planom je predviđen postepeni razvoj kao i u dužem nizu prethodnih perioda, i u tom smislu Društvo ima adekvatnu osnovu i okvir za realizaciju operativnog plana za 2016. godinu.

Povećanje obima ugovorenih poslova i obračunate premije, uz adekvatnu procenu rizika, striktno pridržavanje visine maksimalnog samoprdržaja i odgovarajuću politiku saosiguranja / reosiguranja je ključni poslovni cilj Društva i u narednom periodu. U cilju balansiranja portfelja i veće izvesnosti pribave, Društvo će se u narednom periodu posebno angažovati na ugovaranju obnovljivih osiguranja. Saradnja sa posrednicima u osiguranju ostaje i dalje glavni kanal pribave. Povećanjem broja ugovora o osiguranju, odnosno pribavom novih poslova, posebno u osiguranju od odgovornosti koja čini jednu od dve ključne vrste osiguranja u portfelju Društva, neophodno je nadoknaditi pad ukupne obračunate premije kao posledice izuzetno jake, ponekad i nelojalne, konkurencije i neprekidne kampanje snižavanja premije kao cene za osiguranje od rizika različitih vrsta odgovornosti. Društvo će nastaviti i proširiti saradnju sa Europe Re na osiguranju od katastrofalnih rizika - kako primenom do sada donetih uslova osiguranja, tako i uvođenjem novih programa koji su bazirani na osiguranju rizika zemljotresa i poplave koji će se komplementarno nuditi uz osiguranje drugih rizika kao što su požar i neke druge opasnosti sa dopunskim rizicima, provalne krađe, loma stakla, odgovornosti i dr. Društvo ima plan da uvede internet prodaju ovih proizvoda, i da na taj način otvori još jedan kanal prodaje.

7b) Uskladjivanje poslovanja Društva sa Zakonom o osiguranju

Krajem izveštajnog perioda Društvo je izradilo predloge svih akata potrebnih za obezbedjenje uskladjivosti sa Zakonom, a postupak donošenja predloženih akata je u toku i nastaviće se do dobijanja konačne potvrde o usaglašenosti. Društvo je iskoristilo postupak uskladjivanja da razmotri adekvatnost i mogućnosti unapredjenja internih procedura, postupaka i aktivnosti, sa krajnjim ciljem da obezbedi veću ukupnu efikasnost u narednom periodu. U narednom periodu Društvo će se fokusirati i na sprovođenje principa i unapredjenje korporativnog upravljanja, upravljanja rizikom i sistema interne kontrole. Posebno, Društvo će se posvetiti unapređenju metodologije ocene rizika, tehnika vrednovanja ulaganja, jačanju transparentnosti, jačanju dobre poslovne prakse i fer odnosa sa klijentima, pravovremenoj isplati šteta, obezbedjenju i unapredjenju kvaliteta poslovanja.

Energoprojekt Garant a.d.o.

Mirjana Bogičević, generalni direktor

Energoprojekt Garant a.d.o.

IZVEŠTAJ

O REZULTATIMA SOPSTVENE PROCENE RIZIKA I SOLVENTNOSTI DRUŠTVA
IZVRŠENE NA DAN 31.12.2015.

Beograd, 15.03.2015.

U skladu sa tačkom 16. Odluke o sistemu upravljanja u društvu za osiguranje/reosiguranje, Društvo je izvršilo prvu sopstvenu procenu rizika i solventnosti za datum 31.12.2015., ovaj proces dokumentovalo i o tome sačinilo Izveštaj.

Aktivnostima sprovedenim u postupku sopstvene procene rizika i solventnosti Društvo je :

- Procenilo ukupnu solventnost potrebnu za realizaciju donete poslovne strategije Društva i njome uspostavljenog rizičnog profila Društva
- Procenilo kontinuiranu ispunjenost uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala i tehničke rezerve u skladu sa propisima
- Razmotrilo postojanje odstupanja rizičnog profila Društva od uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala, a koji su utvrđeni propisima

1. Osnov za procenu ukupne solventnosti obezbedjen je rezultatima prethodno izvršene procene sopstvenog rizičnog profila uspostavljenog strateškim planom Društva, procene adekvatnosti kapitala potrebnog za njegovo ostvarenje, kao i procene adekvatnosti i efikasnosti relevantnih mera primenjenih u procesu upravljanja rizikom, i to:

1.1. u procesu upravljanja rizikom Društvo je sagledalo ključne rizike kojima su izložene specifične pozicije aktive i pasive (stanja sredstava i stanja obaveza i rezervi) – detaljan opis komponenti upravljanja rizikom koje se odnose na identifikaciju i sistematizaciju rizika data je u metodologiji za proces upravljanja rizikom, dok su ocene ukupnog i rezidualnog iznosa za svaki prepoznati rizik kojima su izložene pozicije aktive i pasive date obzirom na opredeljenu prihvatljivost svakog od ovih rizika, kao i u odnosu na ocenu adekvatnosti i efikasnosti kontrola uspostavljenih za ublažavanje prepoznatih (bruto) rizika. U proces upravljanja rizikom uključuju se svi značajni rizici, oni kojima je Društvo trenutno izloženo, kao i oni kojima bi moglo biti izloženo.

1.2. Društvo je uspostavilo i adekvatno definisalo nadležnosti i odgovornost nadzornih funkcija: upravljanje rizikom i internu kontrolu kao funkcije druge linije menadžment nadzora, internu reviziju kao stručnu, nezavisnu funkciju treće linije nadzora i aktuatsku funkciju; Sistem upravljanja je primeren prirodi, obimu i složenosti poslovanja, vrstama poslova kojima se Društvo bavi, kao i njegovoj veličini i organizacionoj strukturi; Koncept internog nadzora realizovan u tri linije, odgovarajuća razdvojenost operativnih procesa od nadzornih, organizaciono nezavisni položaj interne revizije i uspostavljanje aktuarske funkcije obezbedjuje osnov za efikasni nadzor nad procesom upravljanja rizikom i sistemom interne kontrole, odnosno obezbeduju uveravanje u adekvatnost i efikasnost mera za ublažavanje i svodjenje rizika na prihvatljivi nivo;

1.3. Društvo je uspostavilo sistem interne kontrole primeren svojoj veličini, organizaciji i složenosti poslovanja - procedure, aktivnosti i postupke kojima se u operativnom poslovanju nadzire način obavljanja svih ključnih poslova i sprečava prekomerna izloženost Društva rizicima, nezaklonitosti i nepravilnosti u njegovom poslovanju; u skladu sa rezultatima i ocenama rizika primenom *prihvatljivosti rizika* kao ključnog kriterijuma, osmišljene su i primenjene odgovarajuće interne kontrole, u cilju ublažavanja ukupnog rizika i svodjenja preostalog rizika na prihvatljivi nivo; Adekvatnost i efikasnost sistema interne kontrole i odgovarajuće ublažavanje rizika na taj način uticao je na nivo potrebnog kapitala; Sprovedeni nadzor nad funkcionisanjem sistema interne kontrole obezbedio je tokom izveštajnog perioda uveravanje u njegovu adekvatnost i efikasnost;

1.4. donošenjem Strateškog plana Društva koji je počev od 2016. u primeni, definisan je rizični profil Društva – specifična kombinacija i ukupni nivo ključnih rizika kojima je Društvo izloženo ili može biti izloženo dok ostvaruje ciljeve uspostavljene poslovnim planom - i prepoznat obim ukupnog kapitala, kao i obim i struktura raspoloživih sredstava potrebnih za izvršenje ovog plana tokom planskog perioda; pri tom, Strateškim planom uspostavljen je kriterijum *prihvatljivosti rizika* kao mera

spremnosti Društva da podnese cenu ostvarivanja poslovnog plana; *prihvatljivost rizika* uspostavljena na strateškom nivou transferisana je i kao kriterijum konzistentno primenjavana u oceni i upravljanju rizikom na operativnom nivou, kao i za uspostavljanje odgovora na rizike operativnog nivoa; kao deo poslovne strategije, Nadzorni odbor Društva doneo je Strategiju upravljanja rizikom, uspostavljajući njome politike za upravljanje rizikom i deklarirajući "apetit za rizik" kao generalnu meru sklonosti Društva ka riziku dok ostvaruje plan; Strategija za upravljanje rizikom omogućila je da se njome uspostavljeni rizični profil Društva kvantifikuje (dodljivanjem novčanog iznosa svakoj klasi prepoznatih rizika) i poveže sa procenom potrebne solventnosti, što je Društvo realizovalo u sistematično i dokumentovano sprovedenom postupku;

1.5. sprovođenjem procesa upravljanja rizikom, svi najznačajniji rizici kojima je Društvo izloženo su prepoznati, ocenjeni, kontrole za njihovo ublažavanje uspostavljene, rizici su na odgovarajući način komunicirani u odgovarajućoj dinamici, formatima i po linijama komunikacije, a takodje je uspostavljen odgovarajući nadzor nad ključnim rizicima koji obezbeđuje uveravanje u efikasnost sprovođenja procesa upravljanja rizikom i u obezbeđenje kapaciteta Društva za identifikovanje potencijalnih budućih događaja i negativnih spoljnih okolnosti kroz promene uspostavljenih faktora rizika (rano upozorenje), blagovremeno osmišljavanje i preduzimanje mera za sprečavanje i/ili ublažavanje rizika; faktori rizika koji mogu ukazivati na promene značajnih rizika definisani su i uspostavljeni za svaki ključni rizik, kao i odgovarajući monitoring (uspostavljen kao komponenta procesa upravljanja rizikom).

2. *U prvom ORSA postupku Društvo je izvršilo procenu obezbeđenja kontinuirane ispunjenosti uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala i tehničke rezerve u skladu sa propisima, i to :*

2.1. Sprovođenjem ORSA postupka, a u vezi sa potrebom kontinuiranog ispunjavanja uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala i tehničke rezerve, razmotreni su ne samo evidentirani, ostvareni rizici, već i scenaria iznenadnog ostvarenja nekih visokih rizika za koje je inače prepoznato da se retko dešavaju, ali čije bi ostvarenje moglo imati izuzetno negativne posledice po stabilnost i kontinuitet poslovanja, pa je moguće posledice takvih rizika i mogući uticaj na kapital Društvo ocenilo na osnovu analiza tri scenaria formulisana po prvi put za ovu priliku i na osnovu rezultata stress testova primenjenih na ključne pozicije aktive i pasive Društva. Analizirana su scenaria za ostvarenje: rizika osiguranja, kreditnog rizika druge strane (reosiguravača/saosiguravača) da izmire svoje obaveze iz ugovora i rizika gubitka kod prodaje investiranjih sredstava odnosno nemogućnosti prodaje imovine po knjigovodstvenoj vrednosti. Njizad, Društvo je izvelo ocenu potrebnog kapitala, iskazano u novčanim iznosima, kao cena kojom bi se zamišljena situacija mogla da prevaziđe, a Društvo neometano nastavi da ispunjava svoje obaveze iz osiguranja. Zbog složenosti postupka i primene metodologije koja je tek na početku, nisu uzeti efekti medjuzavisnosti kod realizacije dva ili sva tri rizika. Testiranje je izvedeno i ocene date u dokumentovanom postupku, a dobijeni rezultati uvaćeni uključivanjem u ocenu visine potrebnog kapitala; Društvo je tokom izveštajnog perioda neprekidno ispunjavalo zakonske zahteve vezane za adekvatnost kapitala, kao i adekvatnost tehničkih rezervi uključujući primenu propisane i opredeljene metodologije i tačnost obraćuna; Korišćenim pretpostavkama i definisanjem metodologije za obraćun tehničke rezerve uvaćene su sve prepoznate specifičnosti portfelja Društva, a u cilju obezbeđenja dovoljnosti i ublažavanja rizika neizvesnosti kod obraćuna tehničkih rezervi. Nivo tehničkih rezervi na kraju 2015. godine ocenjen je kao adekvatan i dovoljan za izvršenje obaveza Društva po ugovorima o osiguranju.

2.2. Sprovođenjem ORSA postupka, a u vezi sa potrebom kontinuiranog ispunjavanja uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala i tehničke rezerve, Društvo je razmotrilo i ocenilo adekvatnost uspostavljenih procedura za praćenje obraćuna tehničkih rezervi i uskladenost tog obraćuna sa propisima i ocenilo rizik u vezi sa neizvesnošću pri obraćunu tehničkih rezervi; Inicijalno, Društvo je ovo razmotrilo prilikom donošenja predloga internih akata kojima se formiraju različiti oblici tehničke

rezerve, kada je predvidelo sve raspoložive oblike rezervisanja u cilju ublažavanja rizika nedovoljnosti i neizvesnosti pri obračunu rezervisanja za buduće obaveze; Ocene dobijene u ORSA postupku su dokumentovane i potvrđuju ublažavanje rizika i povećanje izvesnosti za ublažavanje potencijalnih budućih događaja i adekvatnosti kada je u pitanju tehnička rezerva.

3. U ORSA postupku Društvo je razmotrilo i ocenilo odstupanja rizičnog profila Društva od uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala a utvrđeni su propisima

Cilj postupka sopstvene procene rizika i solventnosti na dan 31.12.2015. koju je Društvo sprovelo uzimajući u obzir sve značajne specifičnosti sopstvenog rizičnog profila i uključujući ostvarene rizike i rezultate, bila je ocena adekvatnosti nivoa kapitala stvarno potrebnog za izvršenje plana poslovanja, kao i ocena raspoloživosti kapitala u tu svrhu. U ovom postupku korišćen je strategijom opredeljeni nivo prihvatljivosti rizika za ključne rizike, kao kriterijum i mera koliko je cenu Društvo spremno da (kapitalom) plati da bi ostvarilo zadate poslovne ciljeve.

3.1. Zakonom zahtevana adekvatnost

U narednoj tabeli prikazane su visine zahtevane margine solventnosti Društva izračunate po metodama premija i šteta, shodno ostvarenim rezultatima Društva. Pri izračunavanju zahtevane margine solventnosti Društvo je koristilo podatke iz svojih poslovnih knjiga. U tabeli je dat i iznos minimalnog osnovnog kapitala na dan 31.12.2015. propisanog članom 27 Zakona, shodno poslovima osiguranja kojima se Društvo bavi.

1	Zahtevana margina solventnosti na osnovu premija – član 126. stav 2. Zakona	20.080.990
2	Zahtevana margina solventnosti na osnovu šteta – član 126. stav 3. Zakona	8.680.380
3	Zahtevana margina solventnosti (na dan 31.12.2014.)	24.800.000
4	Zahtevana margina solventnosti iz člana 126. stav 8. Zakona	22.562.153
5	Zahtevana margina solventnosti (31.12.2015.)	22.562.153
6	Osnovni kapital propisan članom 27 Zakona (na dan 31.12.2015.)	389.203.520

3.2. Potrebni kapital definisan rizičnim profilom Društva, rizici i potrebni kapital ocenjeni uz primenu strategijom definisanog kriterijuma *prihvatljivosti rizika*

Zakonom o osiguranju definisani nivo osnovnog kapitala kojim svako društvo za osiguranje, u skladu sa opredeljenim poslovima neživotnog osiguranja, minimalno i u svakom trenutku treba da raspolaže, kao i zahtevane margine solventnosti izračunate na datum obračuna primenom Zakonom propisanih metoda, retko mogu biti ekvivalent za ekonomsku meru i cenu realizacije planiranih poslova i njima definisanog rizičnog profila tog društva u bilo kom periodu. Razliku između ovih kategorija (zahtevane margine solventnosti i stvarno potrebnog kapitala) čine specifičnosti poslovnih planova i ciljeva svakog pojedinačnog društva za osiguranje i druge relevantne okolnosti koje definišu njegov rizični profil, odnosno nivo kapitala koji je zaista potreban za ostvarenje ciljeva i planova društva.

Društvo je prepoznalo i ocenilo ključne rizike koji su profilisani njegovom poslovnom strategijom i potrebni kapital sa tim u skladu. Prepoznavanjem, ocenom i upravljanjem rizicima kojima je neprekidno izloženo dok ostvaruje poslovni plan, Društvo prepoznaje visinu kapitala koji je potreban (kao cena) da bi se rizici držali na strateški opredeljenom nivou prihvatljivosti. U rizičnom profilu

Društva nije bilo odstupanja koja bi se materijalnim efektima odrazila na visinu potrebnog kapitala. Takodje, shodno izloženom u tački 2.1. Društvo je prepoznalo i na odgovarajući način ocenilo kapitalne potrebe po osnovu iznenadnog nastanka i ostvarenja mogućih visokih rizika koje je potrebno (dodatnim angažovanjem kapitala) neutralisati i nastaviti poslovanje. Najzad, za potrebe sigurnosti poslovanja Društvo je u postupku sopstvene procene rizika i solventnosti procenilo potrebu uspostavljanja sigurnosne rezerve za ublažavanje posledica mogućih promena rizika koje nisu mogle biti uključene, neadekvatnih pretpostavki i greški u procenama od 20%. Kapital procenjen uvažavanjem svih navedenih elemenata potreban za ostvarenje strateškog plana Društva, pri strateški opredeljenom nivou prihvatljivosti rizika iskazanom za sve ključne prepoznate rizike, utvrđen je kao:

1	Osnovni kapital propisan članom 27 Zakona (na dan 31.12.2015.)	389.203.520
2	Zahtevana margina solventnosti (31.12.2015.)	22.562.153
3	Ocena potrebnog kapitala izvršena u postupku sopstvene procene rizika i solventnosti, na bazi ocene rizičnog profila Društva, kao i potencijalne promene rizika i uticaja na potrebni kapital u narednom periodu u slučaju ostvarenja izuzetno velikih rizika	580.000.000
4	Dodatni sigurnosni deo kapitala za ublažavanje mogućih udara, promena i grešaka u procenama	116.000.000
5	Kapital potreban za izvršenje strateškog plana 2016-2018. utvrđen u postupku sopstvene procene rizika i solventnosti Društva za 31.12.2015.	696.000.000

3.3. *Raspoloživi kapital*

Na bazi ocena kapitala potrebnog za izvršenje poslovnog plana, ocene adekvatnosti i efikasnosti sistema interne kontrole i procesa upravljanja rizikom u Društvu, data je ocena raspoloživosti, odnosno solventnosti Društva ostvarena za 2015.:

PRIMARNI KAPITAL	788.641
Uplaćeni osnovni kapital po osnovu običnih akcija	699.793
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	56.403
Neraspoređeni dobitak tekuće godine, do 50%	32.445
ODBITNE STAVKE - Nematerijalna ulaganja	559
GARANTNI KAPITAL	788.082
ODBITNE STAVKE - Nelikvidna sredstva	21.415
GARANTNA REZERVA, RASPOLOŽIVA MARGINA SOLVENTNOSTI	766.667
ZAHTEVANA MARGINA SOLVENTNOSTI ZA NEŽIVOTNA OSIGURANJA (član 126. Zakona)	22.562
RAZLIKA RASPOLOŽIVE I ZAHTEVANE MARGINE SOLVENTNOSTI ZA NEŽIVOTNA OSIGURANJA/REOSIGURANJE (član 126. stav 9. i član 127. stav 2. Zakona)	744.105
ODNOS ZAHTEVANE MARGINE SOLVENTNOSTI I GARANTNOG KAPITALA (član 128. stav 1. Zakona)	2,8629
IZNOS PROPISAN ČLANOM 27. ZAKONA (u skladu sa važećom dozvolom za rad)	389.204
RAZLIKA GARANTNOG KAPITALA I IZNOSA PROPISANOG ČLANOM 27. ZAKONA (član 128. stav 2. Zakona)	398.878

Konačna ocena

U postupku prve izvršene sopstvene procene rizika i solventnosti Društvo je utvrdilo visinu kapitala potrebnu za izvršenje poslovnog plana u skladu sa planom definisanim rizičnim profilom Društva i uvažavajući strategijom definisanu "prihvatljivost rizika".

U tom postupku pribavljeno je uveravanje u adekvatnost i efikasnost uspostavljenog sistema interne kontrole koji prepoznate rizike ublažava i drži na nivou koji je Strategijom uspostavljen kao prihvatljiv. U ORSA postupku definisane su i po prvi put izvršene odgovarajuće analize scenarija u slučaju ostvarenja velikih ključnih rizika, i na bazi stress tesova izvršena ocena potrebnog kapitala koji bi Društvu omogućio neometani nastavak poslovanja. U ovom postupku ocenjen je i u visinu potrebnog kapitala uključen i dodatni sigurnosni deo koji treba služiti za uveravanje da će mogući poremećaji, iznenadni i neočekivani rizici i druge promene ili greške u procenama i pretpostavkama, biti ublažene, a rizik zadržan na opredeljenom nivou prihvatljivosti.

Društvo u izveštajnom periodu nije evidentiralo incidentne situacije koje bi imale materijalni uticaj na visinu potrebnog kapitala. Kapital definisan poslovnim planom Društva bio je dovoljan za izvršenje poslovnog plana, a u rizičnom profilu Društva tokom 2015. nije bilo značajnih odstupanja.

Društvo je ostvarilo adekvatnost kapitala u odnosu na realizovani poslovni plan i strategijom definisani profil rizika. Takođe, Društvo je obezbedilo adekvatnu raspoloživost kapitala, koja pruža uveravanje u kontinuitet poslovanja, neometano izmirivanje budućih obaveza iz osiguranja i finansijsku stabilnost u periodu realizacije strateškog plana.

Ovaj izveštaj se dostavlja članovima uprave i, Shodno tački 22 stav 3 Odluke o sistemu upravljanja u društvu za osiguranje/reosiguranje, predstavlja sastavni deo Godišnjeg izveštaja o poslovanju Društva.

Mirjana Bogičević, direktor

„ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

**“ ENERGOPROJEKT GARANT ”ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

SADRŽAJ:

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	1
1.1.	Delatnost i organizacija	1
1.2.	Osnov za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja	5
1.3.	Obim izvršenih provera	6
1.4.	Uporedni podaci	6
2.	ANALIZA SISTEMA INTERNE KONTROLE	7
2.1.	Akta kojima je uspostavljeno i regulisano funkcionisanje sistema internih kontrola :	7
2.2.	Procedure	7
2.3.	Uputstva	8
2.4.	Zaključak o prikladnosti procedura i uputstava	9
2.5.	Usvojena akta Društva u izveštajnom periodu	9
3.	ANALIZA VOĐENJA POSLOVNIH KNJIGA	11
3.1.	Vođenje poslovnih knjiga	11
3.2.	Popisna lista obrazaca stroge evidencije na dan 31. decembra 2015. godine:	11
4.	ANALIZA BILANSA STANJA	13
4.1.	Struktura bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine	13
4.2.	Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	14
4.3.	Odložena poreska sredstva	15
4.4.	Potraživanja po osnovu premije, kupci i ostala potraživanja	15
4.5.	Finansijski plasmani	18
4.6.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20
4.7.	Aktivna vremenska razgraničenja	20
4.8.	Tehničke rezerve koje padaju na teret saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara	21
4.9.	Kapital	21
4.9.1.	Pregled vlasničke strukture Društva	22
4.9.2.	Margina solventnosti, garantna rezerva i Adekvatnost kapitala	22
4.9.3.	Deponovanje i ulaganje garantne rezerve	23
4.10.	Tehničke rezerve	23
4.11.	Dugoročna rezervisanja	24
4.12.	Obaveze po osnovu šteta	25
4.13.	Kratkoročne obaveze	25
4.14.	Pasivna vremenska razgraničenja	26
4.14.1.	Prenosna premija	26
4.14.2.	Druga pasivna vremenska razgraničenja	27
4.15.	Rezervisane štete (sa troškovima)	27
5.	ANALIZA BILANS USPEHA	28
5.1.	Struktura prihoda i rashoda u Bilansu uspeha	28
5.2.	Poslovni prihodi	29
5.3.	Poslovni rashodi	29
5.3.1.	Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	30
5.3.2.	Rashodi naknada šteta i ugovorenih iznosa	30
5.3.3.	Rezervisane štete	30
5.4.	Prihodi po osnovu investicione aktivnosti	31
5.5.	Rashodi po osnovu investicione aktivnosti	31

**“ ENERGOPROJEKT GARANT ”ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

5.6.	Troškovi sprovođenja osiguranja.....	31
5.6.1.	Struktura rashoda sprovođenja osiguranja i reosiguranja:	32
5.7.	Finansijski prihodi osim finansijskih prihoda po osnovu investicione aktivnosti.....	32
5.8.	Finansijski rashodi.....	33
5.9.	Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine i ostali prihodi.....	33
5.10.	Rashodi po osnovu obezvređenja imovine i ostali rashodi.....	33
5.11.	Porez iz dobiti.....	33
5.12.	Neto dobitak.....	33
5.13.	Poslovanje po segmentima.....	34
6.	ANALIZA IZVEŠTAJA O TOKOVIMA GOTOVINE.....	35
6.1.	Izveštaj o tokovima gotovine.....	35
7.	ANALIZA IZVEŠTAJA O PROMENAMA NA KAPITALU	35
7.1.	Izveštaj o promenama na kapitalu	35
8.	ANALIZA NAPOMENA UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE.....	35
9.	POKAZATELJI POSLOVANJA.....	36
9.1.	Poslovni plan i ostvarenje plana u 2015. godini.....	36
9.2.	Likvidnost.....	36
9.3.	CARMEL ratio analiza Društva.....	36
10.	KADROVSKA, TEHNIČKA I ORGANIZACIONA OSPOSOBLJENOST I ORGANI UPRAVLJANJA	39
10.1.	Kadrovska osposobljenost	39
10.2.	Organizaciona osposobljenost	39
10.3.	Tehnička osposobljenost.....	40
11.	ANALIZA FUNKIONISANJA INTERNE REVIZIJE	41
11.1.	Funkcionisanje interne revizije.....	41
12.	ODŠTETNI ZAHTEVI.....	42
13.	KANALI PRODAJE.....	44
14.	KRITERIJUMI ZA RAZVRSTAVANJE INDIREKTNIH TROŠKOVA I PRIHODA PO VRSTAMA OSIGURANJA	44
15.	ZAKLJUČNO MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA NA GODIŠNJI RAČUN I GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	45
16.	ANALIZA NALAZA EKSTERNE KONTROLE.....	45

**“ ENERGOPROJEKT GARANT ”ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

1.1. Delatnost i organizacija

Akcionarsko društvo za osiguranje „Energoprojekt Garant“, Beograd (dalje u tekstu Društvo) osnovano je Odlukom o osnivanju 25. februara 1992. godine, od strane Jubmes banke d.d. Beograd, kao Deoničko društvo za osiguranje i reosiguranje „Garant“. Društvo je dobilo od Saveznog ministarstva za finansije dozvolu za rad pod brojem: 2/2-02-005/92-001 iste godine, i upisano je u sudski registar rešenjem Privrednog suda u Beogradu, br. Fi 3858/02, dana 13. marta 1992. godine.

Rešenjem Saveznog ministarstva za finansije br. 4/3-02-0019/02, od 18. novembra 2002. godine promenjena je dozvola za rad Društva sa ostalih poslova reosiguranja na poslove ostalih imovinskih osiguranja i nezgode. Promena delatnosti Društva upisana je u sudski registar Trgovinskog suda u Beogradu, pod brojem XI Fi 15866/02, dana 20. januara 2003. godine.

Delatnost Društva je 6512 Ostalo osiguranje (ova delatnost obuhvata sve vrste neživotnog osiguranja), a to su: osiguranje lica od posledica nezgode, osiguranje vozila – kasko, osiguranje robe u domaćem i međunarodnom prevozu, osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti, ostala osiguranja imovine i osiguranje od opšte odgovornosti.

Pod nazivom „Energoprojekt Garant“ Akcionarsko društvo za osiguranje, odnosno skraćenim nazivom „Garant“ a.d.o., Društvo posluje od 2005. g., kada je kod Agencija za privredne registre – Registar privrednih subjekata, registrovana promena poslovnog imena, Registar privrednih društava broj BD-2455/2005 od 12.05.2005.

Rešenjem Narodne banke Srbije G.br.11716 od 30.12.2009.g., Društvo je izdata dozvola za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja, kao i obavljanje poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja, što je upisano u Registar privrednih subjekata Rešenjem Agencije za privredne registre BD 201409/2009 od 05.01.2010. godine.

Saglasno kriterijumima iz Zakona o računovodstvu, čl. 6. Društvo je razvrstano u veliko pravno lice.

Društvo je u junu 2012. godine izvršilo usklađivanje sa novim Zakonom o privrednim društvima („Sl. glasnik RS“ broj 36/2011 i 99/2011), tako što su, na sednici Skupštine akcionara društva koja je održana 27.06.2012. godine, doneti izmenjeni Osnivački akt i Statut društva gde su usvojene sve promene tražene u novom Zakonu. Društvo je dana 28.06.2012. godine podnelo registracionu prijavu za promenu podataka Agenciji za privredne registre, koja je o registraciji promena izdala Rešenje broj БД 88092/2012 dana 03.07.2012. godine.

Takođe, U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima i Zakona o osiguranju, u organizaciji organa upravljanja u Društvo prihvaćen je dvodomni sistem, tako da Društvo ima sledeće organe upravljanja: Nadzorni odbor (sa Komisijom za reviziju, kao Zakonom predviđenim telom uspostavljenim za njegovo efikasnije funkcionisanje) i Izvršni odbor koga čine tri izvršna direktora. Članovi Nadzornog i Izvršnog odbora registrovani su u Agenciji za privredne registre Rešenjem broj БД 88092/2012 od dana 03.07.2012. godine, nakon prethodno pribavljene saglasnosti Narodne Banke Srbije na predlog izbora članova navedenih organa.

**“ ENERGOPROJEKT GARANT ”ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

U izveštajnom periodu, sastav Nadzornog odbora činili su sledeći članovi, izabrani na mandatni period od 4 godine, odnosno do 2016. godine:

- Jovan Nikčević, predsednik (predstavnik Energoprojekt Holding a.d.),
- Dimitraki Zipovski, član (predstavnik Energoprojekt Holding a.d., Dr ekonomskih nauka),
- Zoran Jovanović, član (predstavnik Energoprojekt Holding a.d., Mr pravnih nauka),
- Mirjana Grbović, (nezavisni član (Mr aktuarstva),
- Gordana Klanšček, član

U izveštajnom periodu sastav Komisije za reviziju činili su sledeći članovi, izabrani na mandatni period od 4 godine, do 2016. godine:

- Mirjana Grbović, predsednik;
- Dimitraki Zipovski, član;
- Zoran Jovanović, član.

Izvršni odbor čine sledeći članovi:

- Mirjana Bogičević, Generalni direktor,
- Jelica Mandić, Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan, član i
- Lidija Vasić, Izvršni direktor za osiguranje, član.

Gospođa Mirjana Bogičević je imenovana za generalnog direktora društva 28.06.2012. godine na mandatni period od 4 godine.

Sedište Društva je u Beogradu, Bulevar Mihaila Pupina 12.

Poreski identifikacioni broj Društva je 100001468.

Matični broj Društva je 07812728.

Prosečan broj zaposlenih u 2015. godini je 9 radnika (u 2014. godini je 10).

Društvo svoje račune vodi kod sledećih banaka:

Credit Agricole banka Srbija A.D. Novi Sad	Dinarski račun	330-4001804-76
Unicredit Bank Srbija A.D. Beograd	Dinarski račun	170-30003143000-40
JUBMES banka A.D. Beograd	Dinarski račun	190-2480-16
Banca Intesa A.D. Beograd	Dinarski račun	160-369476-67
Findomestic banka A.D. Beograd	Dinarski račun	240-426712501500-82
Piraeus Bank A.D. Beograd	Dinarski račun	125-273-56
Raiffeisen banka A.D. Beograd	Dinarski račun	265-1040310001257-70
ProCredit Bank A.D. Beograd	Dinarski račun	220-50208-12
Komercijalna banka A.D. Beogrda	Dinarski račun	205-205878-53
Findomestic banka A.D. Beograd	Devizni račun	RS35 240-71600000025-20
Unicredit Bank Srbija A.D. Beograd	Devizni račun	RS35 170-30003143020-77
Unicredit Bank Srbija A.D. Beograd	Devizni račun	RS35 170-30003143026-59
Unicredit Bank Srbija A.D. Beograd	Devizni račun	RS35 170-30003143320-50
Unicredit Bank Srbija A.D. Beograd	Devizni račun	RS35 170-30003143326-32
Banca Intesa A.D. Beograd	Devizni račun	RS35 160-51600001950-79
Credit Agricole banka Srbija A.D. Novi Sad	Devizni račun	RS35 330-71600000092-37
Komercijalna banka A.D. Beograd	Devizni račun	RS35 205-71600001900-44
Komercijalna banka A.D. Beograd	Devizni račun	RS35 205-71600001919-84
Komercijalna banka A.D. Beograd	Devizni račun	RS35 205-71600001927-60

**“ ENERGOPROJEKT GARANT ”ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

Podaci o zaključenim ugovorima o posredovanju u osiguranju:

<u>Naziv</u>	<u>Adresa</u>	<u>Matični broj</u>	<u>PIB</u>	<u>Broj rešenja NBS</u>
AGD D.O.O.	Narodne omladine 12 23000 Zrenjanin	8812969	103356979	G.br. 7649 od 28.10.2005.
MARSH D.O.O.	Bul.Mihaila Pupina 10z 11070Novi Beograd	17491156	102994595	G.br. 5977 od 16.09.2005.g.
GRECO INTERNATIONAL D.O.O.	Bledska br. 3 / Sterijina br.15 11000 Beograd	20106310	104162721	G.br. 8496 od 15.11.2005.g.
ACB D.O.O.	Bul.Mihaila Pupina 10z/543 11070 Novi Beograd	20108479	104169820	G.br. 4732 od 04.06.2008.g.
ASPEN D.O.O.	Braće Jerković 132 11000 Beograd	20082313	104056541	G.br. 6087 od 20.09.2005.g.
3D MEDIATOR	Preradovićeva 9b 11000Beograd	20295791	105021079	G.br.6299 od 04.05.2007.g.
DISTRIRISK D.O.O.	Narodnih Heroja 29 Novi Beograd	20359099	105330253	G.br. 1801 od 22.03.2012.g.
MENADŽER TIM D.O.O.	Maršala Birjuzova 3/VII 11000BEOGRAD	20343087	105215977	G.br. 11231 od 04.10.2007.g.
EUROSOLUTIONS D.O.O.	Ustanička 189/II lok. 7a 11000 Beograd	20569620	106280667	G.br. 8780 od 27.08.2009.g.
STEVANOVIĆ D.O.O.	Toše Jovanovića 16/7 11000 Beograd	17178296	101032630	G.br. 7754 od 01.11.2005.g.
INTERISK D.O.O.	Bul.Mihaila Pupina 10z/p.p., 11070 Novi Beograd	20281073	104963931	G.br.10160 od 01.06.2010.g.
AUCTOR SOLLERS D.O.O.	Bulevar Mihaila Pupina 115v, 11000 Beograd	20138564	104276844	G. br.2012
ASIGEST	Klare Cetkin 14/24 11070 Novi Beograd	20307773	105084218	G.br.2628 od 09.05.2011.g.
INTERA D.O.O.	Majke Jevrosime 37 11000 Beograd	20197323	104595709	G. br.7964
PREMIJA PLUS D.O.O.	Kralja Petra 32 11000 Beograd	20492767	105924725	G.br.9332 od 31.12.2008.g.
NB INVEST D.O.O.	Vranjska br.18/1 11000Beograd	20924667	108059578	G.br.2306 od 19.04.2013.g.
ERGO NOVA d.o.o. Društvo za posredovanje u osiguranju	Cara Lazara 3 11000 Beograd	20758244	107222222	G.br. 7519 od 22.7.2011
SECURITAS OMNIS d.o.o.	Kursulina 47/II/6 32300 Gornji Milanovac	20807865	107463881	G.br. 11483 od 10.10.2011
GRAS SAVOYE d.o.o.	Tabanovačka 27, 11000 Beograd	20751223	107182303	G br.7371 od 12.07.2011
GSI MASTER d.o.o.	Cvijičeva 63/stan 4 11 000 Beograd	20652985	106652565	G.br.8927 od 29.04.2010
RR DIV d.o.o.	Karadordeva 10, Obrenovac	20481242	105915208	G.br.7918 od 03.11.2008

**“ ENERGOPROJEKT GARANT ”ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

LIDER PNM	Beogradska 8,11 000 Beograd	20566973	106268130	G.br.8529 od 20.08.2009
Fortis Partner d.o.o. Beograd	Bulevar Mihaila Pupina 10 d , 11070 Novi Beograd	20980834	108347282	IO NBS br. 69 od 17.12.2013.
GOLE d.o.o.	Bul.Arsenija Čarnojevića 185/12 11070 Beograd	7534434	100393123	G.br. 7050 od 06.10.2005.god
"AKORD PLUS" d.o.o.	Futoški put 40/B 21000 Novi Sad	20091061	104098676	G.br. 7115 od 11.10.2015. god
"Legra" d.o.o.	Zmaj Jovina 25/7 11000 Beograd	20091681	104288741	G.br. 7180 od 31.10.2005.g.
BMS	11000 Beograd, Kneza Milosa 82	20289929	104995570	G br. 6459 od 8.5.2007
"APO PLUS" d.o.o.	Bul.Mihaila Pupina 6 11070 Novi Beograd	20231041	104749077	G.br. 10768 od 07.12.2006.g.
"Nordal Div" d.o.o.	Batajnički drum 1/I 11080 Zemun	21154148	109279009	G.br.8036 od 28.10.2015.
"AGKOR" d.o.o.	Đorđa Stanojevića 35 11000 Beograd	21098302	108946287	G.br.1936 od 30.03.2015.
"Respect IBS" d.o.o.	Kralja Petra Prvog 12	21094439	108923570	G.br.1101 od 23.02.2015.
"EL COM" d.o.o.	Augusta Cesarca 18, 21000 Novi Sad	08425396	101649304	G.br.6765 od 30.09.2005.

Podaci o zaključenim ugovorima o zastupanju u osiguranju:

<u>Ime</u>	<u>Adresa</u>	<u>Matični broj</u>	<u>PIB</u>	<u>Broj rešenja NBS</u>
Branko Tomić, preduzetnik agenc.za zast.u osiguranju BRANA	Gundulićev Venac 55/1, 11000 Beograd	61425306	106403052	G.br. 8273 od 08.04.2010.
ADS agencija za zastupanje u osiguranju	Nade Naumović 44a, 11000 Beograd	61638580	106102950	G.br. 4536 od 05.05.2009.
PRORISK d.o.o.	Bul.Mihaila Pupina 10z/III 11070Novi Beograd	61425306	106403052	G.br. 2708 od 21.03.2011.
H&C INSO d.o.o.	Kralja Petra 12, Bačka Palanka	20694874	106862941	G.br. 14250 od 18.11.2010.
TODOROVIC INS, Agencija za zastupanje u osiguranju, Vladislav Todorovic, pr.	Šibenička br.4/3 11000 Beograd	61946683	105831899	G.br. 7580 od 13.10.2008.
MINI, IVO MIKELIC	Bulevar Kneza Aleksandra Karadorđevića 84 11 000 Beograd	60179743	104432239	G br. 3706 os 17.05.2006.
Agencija za zastupanje "Proaktiv "	Cara Dušana 45 d Kraljevo	62706236	107382489	G.br. 12410 od 25.11.2011.g.

**“ ENERGOPROJEKT GARANT ”ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

Sigurna polisa

Dr. Ivana Ribara 81, 11070
Novi Beograd

63139815

107996746

G.br. 1657 od 22.03.2013.

1.2. Osnov za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Društvo je u toku 2015. godine u svom poslovanju, vođenju poslovnih knjiga i sastavljanju finansijskih izveštaja primenjivalo:

- Zakon o osiguranju (Sl.gl. RS 55 /04, 70/04, 61/05, 85/05, 101/07, 63/09, 107/09, 99/11, 119/12, 116/13 i 139/2014)
- Zakon o računovodstvu (Sl.gl. RS broj 62/13),
- Zakon o reviziji (Sl.gl. RS broj 62/13)
- Zakon o privrednim društvima (Sl.gl. RS broj 36/11, 99/11, 83/14 - dr. zakon i 5/2015)
- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (Sl.gl. RS broj 25/01, 80/02, 43/03, 84/04,18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje i 112/2015),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (Sl.gl. RS broj 84/2004, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/2013, 68/14 - dr. zakon, 142/14, 83/15),
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja društava za osiguranje;
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru društava za osiguranje;
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (Sl.gl. RS br 20/14),
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (Sl.gl. RS broj 30/15),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (Sl.gl. RS broj 116/04 i 99/10),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014); i drugi.
- MRS/MSFI.

Pored navedene zakonske i profesionalne regulative Društvo za osiguranje je bilo dužno da prilikom vođenja svojih poslovnih knjiga, sastavljanja, prezentacije, dostavljanja i obelodanjivanja finansijskih izveštaja primenjuje i internu regulativu, odnosno interni opšti akt o računovodstvenim politikama koji, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, sadrži posebna načela, uputstva i smernice za vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje, prezentaciju, usvajanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja.

U cilju prezentacije finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI Društvo je uradilo najbolje procene i razumne pretpostavke koje utiču na prezentovane iznose sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, kao i ukupnih prihoda i rashoda za poslovnu godinu.

Ove pretpostavke i procene zasnivaju se na informacijama raspoloživim na dan bilansa.

Finansijski izveštaji na dan 31.12.2015. godine, koji su predmet ovog Izveštaja, su prikazani u hiljadama dinara. RSD je zvanična izveštajna valuta.

**“ ENERGOPROJEKT GARANT ”ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

1.3. Obim izvršenih provera

Ovo ispitivanje je izvedeno u skladu sa opšteprihvaćenim standardima revizije i obuhvatilo je sledeće procedure:

a) Usaglašavanjem na dan 31.12.2015. godine potvrđeno je 75,53% stanja potraživanja za premiju osiguranja, 100% transakcionih računa kod banaka i kratkoročno oročenih sredstava, a revizorskim postupcima ispitivanja potvrđeno je stanje preko 85,00% aktive;

b) Usaglašavanjem nezavisnim konfirmacijama potvrđeno je 77% kratkoročnih obaveza, a izvršeno je ispitivanje preko 80,00% od vrednosti stanja pasive.

Mišljenje ovlašćenog aktuara na finansijske izveštaje Društva za 2015. godinu je POZITIVNO (Prilog 1).

Ovlašćeni aktuar je Snežana Momirov.

1.4. Uporedni podaci

Izveštaji o kojima je izraženo Mišljenje ovlašćenog revizora odobreni su od strane Nadzornog odbora Društva na 42. sednici održanoj dana 28.03.2015. godine.

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

2. ANALIZA SISTEMA INTERNE KONTROLE

2.1. Akta kojima je uspostavljeno i regulisano funkcionisanje sistema internih kontrola :

Opšta akta Društva i Akta poslovne politike:

Statut je najznačajniji akt Društva.

Pravilnici:

- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama;
- Pravilnik o osnovama sistema internih kontrola i upravljanju rizicima;
- Opšti i posebni uslovi osiguranja i tarife premija sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava Društva sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- Pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervisanih šteta sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- Pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za izravnaje rizika sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- Pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja regresa sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- Pravilnik o postupanju sa obrascima evidencije o polisama;
- Pravilnik o načinu procenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija Društva;
- Pravilnik o radu interne revizije;
- Pravilnik o evidenciji, rešavanju i isplati odštetnih zahteva osiguranika;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji;
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja regresa (evidentiranje, predaja predmeta štete na regresni postupak u knjizi šteta, sadržina dokumentacije za sprovođenje regresnog zahteva);
- Pravilnik o nabavkama;
- Pravilnik o bezbednosti i zdravlju na radu.

Kodeksi:

- Kodeks ponašanja uprave (Nadzornog odbora i direktora) Društva;
- Kodeks poslovne etike zaposlenih u Društvu;
- Etički Kodeks Interne revizije Društva;
- Kodeks korporativnog upravljanja Društva;

Odluke

- Odluka o tehničkim osnovama osiguranja sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;
- Odluka o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja;
- Odluka o visini izdvajanja režijskog dodatka iz bruto premije osiguranja;

2.2. Procedure

Društvo je uspostavilo odgovarajuće procedure za obavljanje poslovnih aktivnosti na način koji odgovara vrsti, složenosti i rizičnosti poslova i aktivnosti Društva:

- Procedure za identifikaciju, merenje i kontrolu rizika osiguranja,
- Procedure za identifikaciju, merenje i kontrolu operativnog rizika,
- Procedure za identifikaciju, merenje i kontrolu rizika deponovanja i ulaganja sredstava Društva;

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

- Procedure za identifikaciju, merenje i kontrolu rizika ročne i strukturne usklađenosti imovine sa obavezama;
- Procedure za identifikaciju, merenje i kontrolu tržišnog rizika;
- Procedure za identifikaciju, merenje i kontrolu pravnog rizik;
- Procedure za identifikaciju, merenje i kontrolu reputacionog rizika;

2.3. Uputstva

Uputstva koja su bila u primeni tokom 2015. godine:

- Uputstvo o načinu i postupku računovodstvenog evidentiranja svih poslovnih promena na nivou Društva;
- Uputstvo za rad popisne komisije i vršenje godišnjeg popisa;
- Uputstvo o načinu evidentiranja troškova po mestima troškova;
- Uputstvo u vezi sa načinom vođenja evidencije o potraživanjima i dužnicima i obavezom Društva da u skladu sa Pravilnikom o načinu procenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija Društva izvrši procenu potraživanja;
- Uputstvo u vezi sa načinom i postupkom vođenja evidencije o dužnicima Društva prema kojima zbir potraživanja iznosi više od 1% garantne rezerve Društva;
- Uputstvo za sprovođenje postupaka u Društvu za slučaj nemogućnosti naplate ugovorenih i očekivanih prinosa na ulaganja;
- Uputstvo za sprovođenje postupaka u Društvu za slučaj nemogućnosti izmirenja dospelih i budućih obaveza;
- Uputstvo za sprovođenje postupaka kao dela procesa rada u poslovanju sa posrednicima u osiguranju;
- Uputstvo za sprovođenje postupaka kao dela procesa rada u postupanju sa obrascima stroge evidencije;
- Uputstvo za jedinstvenu primenu korišćenje i evidentiranje obrazaca stroge evidencije;
- Uputstvo za sprovođenje postupaka kao dela procesa rada u obuhvatu osiguranja (prodaji);
- Uputstvo za sprovođenje postupaka kao dela procesa rada u sektoru za finansije i računovodstvo;
- Uputstvo za sprovođenje postupaka kao dela procesa rada u sektoru likvidacije šteta;
- Uputstvo za knjiženje svih poslovnih promena na nivou Društva;
- Uputstvo o načinu obračunavanja poreza na premije neživotnih osiguranja i o sadržini i načinu vođenja evidencije o obračunu i plaćanju poreza na premije;
- Uputstvo o postupku zaključivanja polisa osiguranja, prijavi štete i postupku za likvidaciju štete;
- Uputstvo o postupku zaključivanja polise osiguranja kredita, instrumentima obezbeđenja vraćanja kredita i pravima i obavezama osiguravača i osiguranika;
- Postupci za ponovno uspostavljanje funkcionalnosti informacionog sistema;
- Postupak za sprovođenje zaštite od lošeg software-a i drugih ugrožavanja bezbednosti sistema;
- Postupak za sprovođenje zahteva za izmene i dogradnju software-a i prijave uočenih grešaka, zastoja u radu i zahteva za obukom zaposlenih, kao i za redovno izveštavanje o funkcionisanju IS;

Uprava vrši redovno tromesečno izveštavanje o funkcionisanju sistema internih kontrola, a ocenu adekvatnosti internih kontrola daje interna revizija u svakom pojedinačnom pregledu.

U postupku revizije sva navedena akta služila su za dokumentovanje i procenu Sistema, kao kriterijum odnosno standard za kasnije poređenje nađenog stanja sa ovim standardom.

Društvo je u skladu sa Zakonom o osiguranju i odlukama Narodne banke Srbije sve pravilnike i Odluke dostavilo Narodnoj banci Srbije kao i izmene i dopune akata koje je u međuvremenu donosilo.

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

2.4. Zaključak o prikladnosti procedura i uputstava

Društvo je uspostavilo odgovarajuće procedure za obavljanje poslovnih aktivnosti na način koji odgovara vrsti, složenosti i rizičnosti poslova koje obavlja.

2.5. Usvojena akta Društva u izveštajnom periodu

Tokom 2015. godine donešena su nova akta među kojima su najvažnija:

	<u>Naziv dokumenta</u>	<u>Datum usvajanja</u>	<u>Organ</u>
1	Posebni uslovi za osiguranje potraživanja za slučaj insolventnosti organizatora putovanja	26.01.2015.	Nadzorni odbor
2	Posebni uslovi za osiguranje od odgovornosti organizatora putovanja prema putniku	26.01.2015.	Nadzorni odbor
3	Tarifa premije za osiguranje organizatora putovanja	26.01.2015.	Nadzorni odbor
4	Izmene i dopune posebnih uslova za osiguranje poslovnih objekata od zemljotresa	09.03.2015.	Nadzorni odbor
5	Izmene i dopune posebnih uslova za osiguranje poslovnih objekata od zemljotresa i poplave	09.03.2015.	Nadzorni odbor
6	Posebni uslovi za osiguranje gubitka prinosa useva na bazi indeksa na nivou opštine i tehničke osnove osiguranja	09.03.2015.	Nadzorni odbor
7	Izmene posebnih uslova za osiguranje stambenih i poslovnih objekata od zemljotresa i zemljotresa i poplave	04.08.2015.	Nadzorni odbor
8	Posebni uslovi za osiguranje, tehničke osnove i tarife premije za osiguranje stambenih objekata od zemljotresa na sumu osiguranja	30.10.2015.	Nadzorni odbor
9	Izmene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova	02.09.2015.	Izvršni odbor
10	Procedura o postupku rešavanja prigovora	02.09.2015.	Izvršni odbor
11	Pravilnik o dnevnicama za službena putovanja	21.10.2015.	Izvršni odbor
12	Pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja	24.11.2015.	Izvršni odbor
13	Procedura za obuku zaposlenih u oblasti korišćenja, upravljanja i sigurnosti informacionog sistema	14.12.2015.	Izvršni odbor
14	Procedura za korišćenje interneta i službene elektronske pošte od strane zaposlenih	14.12.2015.	Izvršni odbor
15	Procedura za upravljanje hardverskim i softverskim komponentama	14.12.2015.	Izvršni odbor

Društvo je imalo obavezu da svoje poslovanje, imovinu, kapital, obaveze, organe, organizaciju i akte uskladi sa odredbama novog Zakona o osiguranju („Službeni glasnik RS“, br. 139/2014) do 26. decembra 2015. godine i Narodnoj banci Srbije dostavi dokaze o usklađivanju u roku od 15 dana od dana njihovog usvajanja.

Krajem izveštajnog perioda Društvo je izradilo predloge svih akata potrebnih za obezbeđenje usklađenosti sa Zakonom, a postupak donošenja predloženih akata je u toku i nastaviće se do dobijanja konačne potvrde o usaglašenosti.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

Sledeća predložena akta čekaju potvrdu o saglasnosti NBS:

- Predlog statuta sa Odlukom Nadzornog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog poslovnog plana za period 2016.-2018. godine, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i Odlukom Nadzornog odbora o utvrđivanju Predloga Predlog poslovnog plana za period 2016.-2018. godine, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i Odlukom Nadzornog odbora o utvrđivanju;
- Predloga Predlog tehničkih osnova osiguranja, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog odluke o kriterijumima za utvrđivanje, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samoprizržaja i ukupnom iznosu samoprizržaja, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za prenosne premije sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za neistekle rizike, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za bonuse i popuste, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o načinu utvrđivanja rezervisanih šteta, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za izravnanje rizika, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog investicione politike sa Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka sa Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja regresa sa Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o postupanju sa obrascima evidencije o polisama sa Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o poveravanju poslova trećim licima sa Odlukom Izvršnog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa Odlukom Nadzornog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Izjava zakonskog zastupnika društva o aktima društva koji su prestali da važe u postupku usklađivanja;
- Predlog strategije upravljanja rizicima sa Odlukom Nadzornog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog osnova sistema internih kontrola sa Odlukom Nadzornog odbora o utvrđivanju Predloga;
- Predlog pravilnika o radu interne revizije i Predlog godišnjeg plana rada interne revizije za 2016. godinu, sa Odlukama Nadzornog odbora o utvrđivanju i razmatranju Predloga, lični podaci o licu koje će obavljati poslove internog revizora i ugovor o radu zaključen sa internim revizorom;
- Predlog načina uspostavljanja aktuarske funkcije sa Odlukom Nadzornog odbora o utvrđivanju Predloga, lični podaci o licu koje će obavljati poslove ovlašćenog aktuara;
- Obaveštenje o uspostavljanju efikasnog sistema upravljanja i usklađivanju ugovora o poveravanju poslova trećim licima.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

3. ANALIZA VOĐENJA POSLOVNIH KNJIGA

3.1. Vođenje poslovnih knjiga

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva predviđena je organizacija i način rada računovodstva. Društvo definiše računovodstvo i računovodstvene politike u skladu s navedenim Pravilnikom koji predlaže Izvršni odbor, a usvaja Nadzorni odbor Društva. U skladu sa unutrašnjom organizacijom Društva, poslovne knjige se vode i organizuju u celini na jednom mestu (nema poslovnih jedinica sa statusom pravnog lica). Knjiženja se vrše po načelima urednosti i ažurnosti. Pod ažurnim vođenjem poslovnih knjiga podrazumeva se da se u dnevniku i glavnoj knjizi, kao i u odgovarajućim analitikama, odnosno pomoćnim knjigama, sprovode knjiženja nastalih poslovnih promena najdocije sutradan od dana nastanka promena, odnosno sastavljanja knjigovodstvene isprave. Knjiženja se obavljaju na osnovu verodostojne i uredne dokumentacije, dok se nalozi za knjiženje ispostavljaju u trenutku nastanka poslovne promene.

Verodostojnom knjigovodstvenom ispravom smatra se i isprava dobijena telekomunikacionim putem, uključujući i elektronsku razmenu podataka između računara u skladu sa odgovarajućim JUS-UN/EDIFACT standardima.

Poslovne knjige se vode primenom automatske obrade podataka tako da omogućavaju kontrolu ispravnosti knjiženja, čuvanja i korišćenja podataka, kao i uvid u hronologiju izvršenih knjiženja.

Služba za ekonomsko računovodstvene i finansijske poslove primenjuje Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za društva za osiguranje koji je propisao guverner Narodne banke Srbije.

Priznavanje i vrednovanje sredstava, izvora sredstava, prihoda i rashoda i rezultata vrši se u skladu sa Pravilnikom o načinu procenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje i na osnovu Računovodstvenih politika Društva.

3.2. Popisna lista obrazaca stroge evidencije na dan 31. decembra 2015. godine:

Društvo izdaje polise iz informacionog sistema, sa obezbeđenom kontrolom neprekidnog niza po rastućem rednom broju, po vrstama osiguranja i sa oznakom tarife uz redni broj polise izdate na toj tarifi. Ovo se ne odnosi samo na polise za osiguranje robe u transportu, koje se štampaju u blokovima, numerišu u serijama, za koje se vodi evidencija na način predviđen Pravilnikom o postupanju sa obrascima stroge evidencije, uključujući magacinsko evidentiranje istih. Stanje ovih obrazaca tokom 2015. bilo je sledeće:

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

	Neurošene polise 01.01.2015.	Zadužene polise	Izdate polise	Stornirane polise	Razdužene polise	Neurošene polise 31.12.2015.
Osiguranje lica od posledica Nesrećnog slučaja-nezgode:			25			
Osiguranje motornih vozila-auto- kasko			79			
Osiguranje robe u prevozu	356	8	108			256
Osiguranje od požara			110			
Ostalo osiguranje odgovornosti			149			
Ostalo osiguranje imovine			421			
Osiguranje finansijskih gubitaka vozara			3			-
Ukupno	356		895			248

Napomena:

Blanko obrasce stroge evidencije sa oznakama serije i broja polise Društvo štampa i izdaje samo na vrsti osiguranja robe u transportu, i to:

- za osiguranje robe u pomorskom prevozu
- za osiguranje robe u kopnenom prevozu i
- za osiguranje robe u avuo-prevozu.

Polise po svim drugim vrstama osiguranja, odn. tarifnim grupama štampaju se iz informacionog sistema, nakon „unošenja“ podataka Ugovora o osiguranju, pri čemu se automatski svakoj polisi dodeljuje odgovarajući broj i oznaka, po redu koji se formira u po rastućem neprekidnom redosledu.

U tom smislu, za vrstu 07 dajemo podatke tražene po kolonama, dok na drugim vrstama navodimo samo broj izdatih polisa po vrstama.

Revizor nije prisustvovao popisu obrazaca stode evidencije na dan 31.12.2015.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

4. ANALIZA BILANSA STANJA

4.1. Struktura bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine

	31.12.2015.		31.12.2014.	
	RSD 000	%	RSD 000	%
A K T I V A				
STALNA IMOVINA - ULAGANJA				
Nematerijalna ulaganja	559	0,05	95	0,01
Nekretnine, postrojenja i oprema za obavljanje delatnosti	4.016	0,37	3.952	0,37
Investicione nekretnine	260.041	23,74	274.355	25,76
NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	264.616	24,16	278.402	26,14
Dugoročni finansijski plasmani	0	0,00	0	0,00
Odložena poreska sredstva	1.236	0,11	1.143	0,11
Ukupna stalna imovina i ulaganja	265.852	24,27	279.545	26,25
OBRтна IMOVINA - POTRAŽIVANJA				
Zalihe	72	0,01	13	0,00
Potraživanja	33.224	3,03	39.970	3,75
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0	0,00	2.624	0,25
Finansijski plasmani	668.679	61,05	605.740	56,88
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	112.391	10,26	118.035	11,08
Aktivna vremenska razgraničenja	6.650	0,61	9.587	0,90
Rezerve za prenosne premije koja padaju na teret saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara	8.120	0,74	7.991	0,75
Rezervisane štete koje padaju na teret saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara	304	0,03	1.515	0,14
Ukupno kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	829.440	75,73	758.475	73,75
UKUPNA AKTIVA	1.095.292	100,00	1.065.020	100,00
PASIVA				
KAPITAL I REZERVE				
Akcijski kapital	699.793	63,89	699.793	65,71
Udeli i ostali kapital	94	0,01	94	0,01
Rezerve	0	0,00	0	0,00
Revalorizacione rezerve		0,00	0	0,00
Neraspoređena dobit	121.294	11,07	105.624	9,92
Ukupno kapital i rezerve	821.181	74,98	805.511	75,63
REZERVISANJA I OBAVEZE				
Rezervisanja za izravnjanje rizika	13.985	1,28	1.730	0,16
Rezerve za bonuse i popuste	3.781	0,35	-	0,00
Druga dugoročna rezervisanja	390	0,04	294	0,03
Obaveze za premiju, zarade i druge obaveze	19.720	1,80	12.373	1,16
Obaveze za porez iz rezultata	2.087	0,19	0	0,00
Pasivna vremenska razgraničenja	127.431	11,63	126.657	11,89
Rezervisane štete	106.691	9,74	118.455	11,12
Druge tehničke rezerve osiguranja - do godinu dana	26	0,00	0	0,00
Ukupno rezervisanja i obaveze	274.111	25,03	259.509	24,37
UKUPNA PASIVA	1.095.292	100,00	1.065.020	100,00

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

4.2. Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine

Promene u toku godine:

	Oprema	Investicione nekretnine	Ukupno I	Softver i ostala prava	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno II	Ukupno (I+II)
	RSD 000	RSD 000	RSD 000	RSD 000	RSD 000	RSD 000	RSD 000
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje 01.01.2015.	8.423	274.355	282.778	3.661	9.272	12.933	295.711
Nove nabavke	756		756	505		505	1.261
Ostala pov/smanj	(1.208)	(14.314)	(15.522)		(9.272)	(9.272)	(24.794)
Stanje 31.12.2015.	7.971	260.041	268.012	4.166	0	4.166	272.178
<u>Ispravka vrednosti</u>							
Stanje 01.01.2015.	4.471	-	4.471	3.566	9.272	12.838	17.309
Amortizacija	692		692	41		41	733
Ostala pov/smanj	(1.208)	-	(1.208)		(9.272)	(9.272)	(10.480)
Stanje 31.12.2015.	3.955	0	3.955	3.607	0	3.607	7.562
Sadašnja vrednost 31.12.2015.	4.016	260.041	264.057	559	0	559	264.616
Sadašnja vrednost 31.12.2014.	3.952	274.355	278.307	95	0	95	278.402

Obračunata amortizacija iznosi RSD 733 hiljade (2014. godine RSD 608 hiljada). Povećanje u visini amortizacije odnosi se na istek veka korišćenja pojedinih osnovnih sredstava. Amortizacija se obračunava na osnovu korisnog veka trajanja sredstva pri čemu za osnovu služi nabavna vrednost ili cena koštanja po odbitku preostale vrednosti sredstava.

Stope amortizacije koje su primenjene u 2015. godini su:

Osnovna sredstva	%
Nematerijalna ulaganja – ostala	20,00 – 33,00
Kancelarijska oprema (telefoni, telefaksi, klime)	10,00 – 19,45
Kancelarijska oprema (stolice, stolovi, ormari)	10,00 – 20,00
Putnički automobili	10,00%
Računarska oprema	18,35 – 28,89

Sadašnja vrednost investicionih nekretnina čini 98,27% (2014. – 98,55%) sadašnje vrednosti ukupnih osnovnih sredstava.

Portfelj investicionih nekretnina Društva na datum bilansa sastoji se od pet građevinskih objekata, posebnih celina različitih površina i strukture (od lokala od cca. 50 m² do poslovnog objekta od 1.236 m²) na različitim lokacijama u poslovnom centru Novog Beograda. Sve nekretnine su uknjižene. Društvo za navedene građevinske objekte plaća porez na imovinu. Svi objekti su osigurani. Četiri nekretnine su bile izdate tokom cele 2015. godine.

Na dan 31.12.2015. godine Društvo je izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina angažujući nezavisnog ovlašćenog procenitelja, i sprovelo je knjizenje u skladu sa MRS 40 kojim su efekti ove procene direktno prikazani u rashodima perioda na računu 581 u iznosu od RSD 14.314 hiljada.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

Društvo nema terete na nepokretnostima (hipoteke, pravo zaloge i sl.).

4.3. Odložena poreska sredstva

	2015	2014
	RSD 000	RSD 000
Odložena poreska sredstva	1.236	1.143
Ukupno	1.236	1.143

Odložena poreska sredstva u iznosu RSD 1.236 hiljada (2013. RSD 1.143 hiljada) nastala su kao posledica privremene razlike koja postoji između knjigovodstvene vrednosti sredstava i njihove poreske osnovice, nakon obračuna računovodstvene i poreske amortizacije. Odložena poreska sredstva su evidentirana u korist neto dobiti u skladu sa MRS 12.

4.4. Potraživanja po osnovu premije, kupci i ostala potraživanja

	2015	2014
	RSD 000	RSD 000
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	27.152	56.354
Potraživanja po osnovu premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija iz inostranstva	4.126	2.384
Potraživanja po osnovu premije saosiguranja u zemlji	12.178	13.595
Potraživanja za proviziju po osnovu posredovanja i zastupanja u osiguranju		-
Potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u zemlji (saosiguranja, reosiguranja i retrocesija)	358	-
Potraživanja za provizije iz poslova saosiguranja i reosiguranja	3.670	1.542
Druga potraživanja	344	235
Ukupno	47.828	74.110
Ispravka vrednosti potraživanja za premije od kupaca u zemlji	(12.910)	(32.226)
Ispravka vrednosti potraživanja za premije od kupaca iz inostranstva	(1.694)	(1.763)
Ispravka vrednosti potraživanja za premije saosiguranja		(134)
Ispravka potr.iz specifičnih poslova		(15)
Ispravka vrednosti drugih potraživanja		(2)
Ukupno	(14.604)	(34.140)
Stanje 31.decembra	33.224	39.970

Struktura potraživanja za premije neživotnih osiguranja od kupaca u zemlji na dan 31. decembra 2015. godine se odnosi na potraživanja Društva od povezanih pravnih lica iz sistema Energoprojekt-a u iznosu RSD 13.090 hiljada (ili 48,21% od ukupnih potraživanja) i potraživanja od ostalih kupaca RSD 14.062 hiljade.

Procena stepena naplativosti potraživanja, metode i kriterijumi koji se tom prilikom primenjuju, rokovi, način vođenja evidencije o dužnicima i sadržina podataka o dužnicima definisani su **Procedurom za procenjivanje bilansnih pozicija aktive**.

Metodologija se zasniva na zahtevima definisanim Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje.

Društvo je vršilo procenu vrednosti na nivou ukupnih dospelih potraživanja od jednog poslovnog partnera

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

(u daljem tekstu: dužnika) prema sledećim kriterijumima:

- Istorijske saradnje sa dužnikom,
- Docnje u izmirivanju obaveza,
- Finansijske sposobnosti dužnika,
- Značaja saradnje sa dužnikom za buduće poslovanje Društva

Za sva potraživanja koja nisu naplaćena u periodu od godinu dana, Društvo smatra da je došlo da realnog obezvređenja vrednosti i da je izvesnost naplate potraživanja neizvesna, te formira ispravku vrednosti u iznosu 100% potraživanja.

Potraživanja od povezanih lica (grupa Energoprojekt) Društvo tretira kao potraživanja od istog dužnika. Za ostala potraživanja, iznos umanjenja vrednosti Društvo odmerava kao razliku između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih po trenutnoj tržišnoj stopi prinosa. Za tržišnu stopu prinosa Društvo primenjuje referentnu kamatnu stopu Narodne banke Srbije važeću na dan vršenja procene potraživanja.

Prilikom razvrstavanja u grupe („bucket“) kada se očekuje naplata iz redovnih tokova gotovine, kao osnovni kriterijum se uzima docnja u izmirivanju obaveza dužnika.

Ispravka vrednosti potraživanja na dan 31.12.2015. godine izvršena je primenom gore navedene Metodologije.

Ispravka vrednosti potraživanja utvđena je u ukupnom iznosu RSD 14.604 hiljade (2014. godine opšta ispravka vrednosti je RSD 34.140 hiljada).

Pregled ispravke vrednosti – ispravka vrednosti u skladu sa MRS 39

Kategorije rizika	Iznos potraživanja RSD 000	Dani docnje	Ispravka vrednosti RSD 000	Stopa otpisa za grupu %	Sadašnja vrednost RSD 000
Nedospela	26.431		0	0,00%	26.431
I grupa	349	0-30	2	0,57%	347
II grupa	1.738	31-90	19	1,09%	1.719
III grupa	2.336	91-180	50	2,14%	2.286
IV grupa	1.803	181-365	76	4,22%	1.727
V grupa	15.171	Preko 365	14.457	95,29%	714
Ukupno	47.828		14.604		33.224

Zaključene polise osiguranja

Struktura potraživanja za obračunate premije po vrstama osiguranja u sopstvenom portfelju daje se u sledećem pregledu:

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

Red br	Vrsta osiguranja	Premija osiguranja	Premija osiguranja	Indeks
		RSD 000	RSD 000	%
		2015	2014	2015/2014
1	Osiguranje od posledica nezgode	6.942	4.532	153,18%
2	Osiguranje-kasko	14.411	14.428	99,88%
3	Osiguranje robe u prevozu	2.749	9.194	29,90%
4	Osiguranja imovine od požara i dr. opasnosti	1.644	1.196	137,46%
5	Ostala osiguranja imovine	48.359	50.625	95,52%
6	Osiguranje od opšte odgovornosti	57.659	60.146	95,87%
7	Osiguranje od finansijskih gubitaka	28.294	-	100,00%
	Ukupno	160.058	140.121	114,23%

Naplata fakturisane bruto premije

O p i s		2015. Premija osiguranja	2014. Premija osiguranja
1	Ukupno fakturisana premija	169.993	160.110
2	Potraživanje za premije na dan.01.01.	42.904	54.281
3	Potraživanja za premije na dan 31.12.	43.456	72.333
4	Naplaćena premija	206.021	151.506
5	Koeficijent naplate	96,77%	70,67%

Koeficijent naplate premije u 2015. godini, posmatran kroz procenat naplate ukupne premije osiguranja je 96,77% (2014. godine 70,67%).

Potraživanja po osnovu premija osiguranja na dan 31.decembra 2015. godine (bruto izloženosti):

Najveći dužnici:

		2015			2014
		RSD 000			RSD 000
1	EP Niskogradnja	9.717	1	EP Niskogradnja a.d.	14.726
2	Wiener Stadtische Osig.	6.142	2	DDOR Novi Sad	10.794
3	DDOR Novi Sad	6.037	3	EP Oprema	9.857
4	EP Visokogradnja a.d.	3.242	4	Energomontaža	6.586
5	Europa Reinsurance Facility ltd	2.234	5	DA-Dizajn i Arhit. Doo	5.497
6	BDO Društvo za rev.	1.572	6	EP Visokogradnja a.d.	4.519
7	Wiener RE	1.547	7	Wiener Stadtische Osig.	2.615
8	Pfizer Inc	1.359	8	Milšped doo	3.904
9	Alma Quatro doo	1.070	9	BDO d.o.o., Beograd	1.560
10	PRO-TECH Team doo	1.013	10	Alma Quatro doo	1.330
	Ukupno	33.933		Ukupno	61.388
	Ostali	13.896		Ostali	12.722
	Ukupno	47.828		Ukupno	74.110

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

Revizor je usaglasio konfirmacijama bruto iznos potraživanja u iznosu od RSD 31.357 hiljada ili 75% salda ukupnih potraživanja.

Potraživanja za više plaćen porez na dobitak

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0	2.624
Ukupno	0	2.624

4.5. Finansijski plasmani

	2015	2014
	RSD 000	RSD 000
Kratkoročni depoziti kod banaka	334.920	421.645
Finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	333.759	184.095
Ostali kratkoročni fin.plasmani		0
Ukupno	668.679	605.740

kratkoročni depoziti kod banaka

Oročeni depoziti kod banaka na dan 31.12.2015. godine u iznosu od RSD 334.920 hiljada (2014. godine RSD 421.645 hiljada) predstavljaju kratkoročno oročena dinarska i devizna sredstva sa rokom dospeća do 12 meseci.

Valutna struktura deponovanja:

	2015	2014
	RSD 000	RSD 000
Procredit bank (EUR)	31.623	-
UniCredit Banka (EUR)		-
Unicredit bank (USD)	104.276	79.765
Piraeus banka-RSD		-
Komercijalna banka (EUR)		148.779
Findomestic banka (EUR)	199.021	193.101
Ukupno	334.920	421.645

Po osnovu plasiranih sredstava u depozit kod banaka u toku 2015. godine Društvo je ostvarilo prihode od kamata u iznosu od RSD 8.934 hiljade (2014. godine RSD 13.869 hiljada).

finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	2015	2014
	RSD 000	RSD 000
a) Akcije Beogradske Berze	1.359	1.359
Akcije Beogradske Berze-dopuna do fer vrednosti	-	-
b) Obveznice 2015.god.-nab.vrednost	-	16.394
Obveznice 2015.god.-dopuna do fer vrednosti	-	11.393
Obveznice 2016.god.-nab.vrednost	7.213	7.173

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

		2015	2014
		RSD 000	RSD 000
	Obveznice 2016.god.-dopuna do fer vrednosti	4.900	4.444
c)	Državne obveznice RS-2017.god.(nominalna vrednost)	48.407	48.141
	Državne obveznice RS (dopuna do fer vrednosti)	1.430	(330)
	Državne obveznice RS-2017(nom.vrednost)	97.301	96.767
	Državne obveznice RS 2017 (dopuna do fer vred.)	(7.053)	(1.246)
	Državne obveznice RS-2018 (nominalna vrednost)	54.124	
	Državne obveznice RS-2018 (dopuna do fer vrednosti)	(1.527)	
	Državne obveznice RS-2020 (nominalna vrednost)	123.815	
	Državne obveznice RS-2020 (dopuna do fer vredn.)	3.790	
Ukupno		333.759	184.095

Na dan 31. decembra 2015. godine, finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha odnose se na:

- a) Učešća u kapitalu Beogradske berze a.d, Beograd u iznosu od RSD 1.359 hiljada (2014. RSD 1.359 hiljada). Društvo ima 45 akcija Beogradske berze. Pošto se ovim akcijama više ne trguje svođenje ovih akcija izvršeno je po nominalnoj vrednosti jedne akcije, tj.po ceni od 30.200,00 dinara.
- b) Plasmani u obveznice stare devizne štednje čiji je emitent Republika Srbija iznose RSD 12.113 hiljada (2014. RSD 39.404 hiljade). Politika procenjivanja dugoročnih HOV je data u Napomenama Društva 7.12. Iskazani iznos obveznica stare devizne štednje je potvrđen izvodom Centralnog registra.

Struktura obveznica stare devizne štednje:

Red.br.	O P I S	2015	2014
		RSD	RSD
2	Obveznice serije A 2015	0	27.787
3	Obveznice serije A 2016	12.113	11.617
Ukupno		12.113	39.404

Na kraju 2015. godine Društvo je obveznice serije A 2016 iskazalo na računu 236 – Finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha u iznosu od RSD 12.113 hiljada.

Društvo je po osnovu svođenja obveznica stare devizne štednje na fer vrednost ostvarilo ukupan prihod od usklađivanja u iznosu RSD 496 hiljada (2014. godine RSD 3.616 hiljada).

- c) Plasmane u državne obveznice ISIN broj RSMFRSD87489 (398 komada), ISIN broj RSMFRSD45081 (800 komada), ISIN broj RSMFRSD11174 (1.018 komada) i RSMFRSD23658 (445 komada). Politika procenjivanja dugoročnih HOV je data u Napomenama Društva 7.12. Iskazani iznos državnih obveznica je potvrđen izvodom Centralnog registra.

Društvo je po osnovu svođenja državnih obveznica na fer vrednost ostvarilo ukupan prihod od usklađivanja u iznosu RSD 11.251 hiljada, kao i rashod od RSD 5.319 hiljade.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

4.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	2015	2014
	RSD 000	RSD 000
Dinarska novčana sredstva	40.671	35.113
- tekući računi	40.671	35.113
Devizna novčana sredstva	69.896	82.922
- devizni računi	69.896	82.922
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno	1.824	82.922
- devizni račun	1.824	82.922
Ukupno	112.391	118.035

Struktura sredstava na računima kod banaka prikazana je u sledećoj tabeli:

Banka	Vrsta	EUR	USD	RSD 000
Sredstva na tek. Rač.-RSD-sve banke	Dinarska sredstva			40.671
UniCredit banka-EUR	Devizna sredstva			
UniCredit banka-USD	Devizna sredstva		767,56	
Findomestic banka-EUR	Devizna sredstva	476.659,96		
Raiffeisen banka-EUR	Devizna sredstva	25.527,71		
Raiffeisen banka-USD	Devizna sredstva		78.265,03	
Banca Intesa-EUR	Devizna sredstva	200,00		
Ukupno		502.387,62	79.032,62	40.671

Sredstva na računima kod domaćih banaka dinarski tekući računi i sredstva na deviznim tekućim računima (evidentirani su po srednjem deviznom kursu na dan 31.12.2015. godine) i 100% su potvrđeni izvodima banaka.

Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno u iznosu od EUR 15.000 se odnosi na na depozit koji služi kao sredstvo obezbeđenja činidbene garancije za dobro izvršenje posla, zaključen sa Komercijalnom bankom a.d. Beograd – rok dospeća 16.01.2016. godine. Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno su potvrđena IOS-om banke.

4.7. Aktivna vremenska razgraničenja

	2014	2013
	RSD 000	RSD 000
Unapred obračunate ugovorena kamata	6.200	9.171
Po osnovu plaćene premije za neistekla osiguranja imovine, auto-odgovornosti i kasko osiguranja)	262	247
Pretplata za stručnu literaturu za 2016.	188	169
Ukupno	6.650	9.587

Iznos od RSD 6.650 hiljada na ovoj poziciji se sastoji u najvećem obimu od ugovorenih i obračunatih kamata na oročena sredstva kod domaćih banaka, a koja pripada izveštajnom periodu, dok je rok dospeća u 2016. godini.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

4.8. Tehničke rezerve koje padaju na teret saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara

	2015	2014
Rezerve za prenosne premije koje padaju na teret saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara	8.120	7.991
Rezervisane štete koje padaju na teret saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara	304	1.515
Ukupno	8.424	9.506

Rezerve za prenosnu premiju i rezervisane štete koje padaju na teret saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara čine iznosi koji se obračunavaju kao što je navedeno u tačkama 10.9. i 10.10. Napomena.

4.9. Kapital

Struktura kapitala Društva :

	2015	2014
	RSD 000	RSD 000
Osnovni kapital-akcijski kapital	699.793	699.793
Ostali kapital	94	94
Neraspoređena dobit		
- iz tekuće godine	64.891	72.827
- iz prethodnih godina	105.624	79.974
Raspodela dividende	49.221	47.177
Ukupno	821.181	805.511

U skladu sa Odlukom Skupštine od 28.04.2015.godine iz ostvarene neto dobiti (nakon oporezivanja) po godišnjem finansijskom računu za 2014. godinu, raspodeljena je dividenda u iznosu od RSD 49.221 hiljada i isplaćena akcionarima (RSD 313 po akciji).

Pregled isplate dividende dat je u pregledu:

Akcionari	Broj akcija (kom)	Ukupna dividenda	% učešća
EP Holding	146.155	45.747	92,94%
Jubmes banka ad	11.056	3.461	7,03%
Evropa osiguranje u stečaju	44	14	0,03%
Nedeljković Igor	1	0	0,00%
Stanić Zoran	1	0	0,00%
UKUPNO (RSD)	157.257	49.221	100,00%

Stanje osnovnog kapitala na dan 31.12.2015. godine iznosi RSD 699.793 hiljade odnosno EUR 5.754.415,59 (2014. godine EUR 5.785.412,41). Srednji kurs eura na dan 31.12.2015. godine je 121,6261 (2014. godine je 120,9583) čime je Društvo ispunilo uslov iz člana 27. Zakona o osiguranju (cezus iznosi 3.200.000 EUR).

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

4.9.1. Pregled vlasničke strukture Društva

	31.12.2015. godine			31.12.2014. godine		
	Broj akcija	Osnovni kapital	Učešća u kapitalu	Broj akcija	Osnovni kapital	Učešća u kapitalu
Naziv akcionara	kom.	RSD 000	%	kom.	RSD 000	%
1. EP Holding	146.155	650.390	92,94%	146.155	650.390	92,94%
2. Jubmes banka ad	11.056	49.199	7,03%	11.056	49.199	7,03%
3. Evropa osiguranje u stečaju	44	196	0,03%	44	196	0,03%
4. Nedeljković Igor	1	4	0,00%	1	4	0,00%
5. Stanić Zoran	1	4	0,00%	1	4	0,00%
Ukupno	157.257	699.793	100,00%	157.257	699.793	100,00%

Tokom 2015. godine nisu se javile promene u u strukturi vlasništva nad Društvom.

Zarada po akciji iznosi 413,00 dinara (2014. godine 463,00 dinara).

4.9.2. Margina solventnosti, garantna rezerva i Adekvatnost kapitala

U kontekstu utvrđivanja kapitalne adekvatnosti, Društvo izračunava zahtevanu marginu solventnosti po metodologiji predviđenoj za neživotna osiguranja, primenjujući viši od dva tako izračunata iznosa (između izračunatih po metodu premije i po metodu šteta), i poredeći tako dobijeni iznos sa Zakonom zahtevanom marginom solventnosti.

Garantna rezerva Društva utvrđuje se umanjnjem primarnog i dopunskog kapitala za iznose koji su Zakonom predviđeni i na osnovu kojih se utvrđuje garantna rezerva Društva. Na kraju 2015. godine, obzirom na višegodišnji trend niskih iznosa izračunate margine koji je nastavljen i u izveštajnom periodu, razlika između raspoložive i zahtevane margine solventnosti, kao i zahtevane margine i garantnog kapitala je značajna u korist raspoložive margine, odnosno dovoljnosti garantnog kapitala ostvarenog na kraju 2015. godine.

Garantna rezerva Društva, utvrđena kao raspoloživa margina solventnosti na kraju 2015. godine iznosi RSD 766.667 hiljada, dok garantni kapital (pre umanjnja zakonom definisanih nelikvidnih sredstava) iznosi RSD 788.082 hiljade. Kako iznos propisan članom 27. Zakona (u skladu sa važećom dozvolom za rad Društva) iznosi RSD 389.204 hiljade, razlika garantnog kapitala i i iznosa propisanog članom 27. Zakona iznosi RSD 398.878 hiljada, obezbeđujući adekvatnu raspoloživost i visoku verovatnoću ispunjenja plana, zaštite solventnosti i kontinuiteta poslovanja Društva.

Izračunata zahtevana margina solventnosti za neživotna osiguranja iznosi RSD 22.562 hiljada.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

4.9.3. Deponovanje i ulaganje garantne rezerve

	2015	Učešće u	2014	Učešće u
	RSD 000	%	RSD 000	%
Akcije kojima se ne trguje	1.359	0,18%	1.359	0,19%
Deponovanje kod banaka u zemlji	303.531	39,59%	421.645	60,25%
Investicione nekretnine	260.041	33,92%	212.456	30,36%
Gotovina	79.819	10,41%	0	0,00%
HOV	121.917	15,90%	64.334	9,19%
Ukupno	766.667	100,00%	699.794	100,00%

Društvo je deponovanje i ulaganje garantnih rezervi izvršilo u skladu sa članom 135. Zakona o osiguranju i Odlukom o investiranju sredstava osiguranja.

4.10. Tehničke rezerve

	2015	2014
	RSD 000	RSD 000
Prenosna premija	126.164	125.758
Rezervisane štete (tačka 505)	106.691	118.455
Rezerve za bonuse i popuste	3.781	
Rezerve za neistekle rizike	26	
Rezerve za izravnjanje rizika	13.985	1.730
Ukupno	250.647	245.943

Društvo raspolaže odgovarajućim podacima za obračun tehničkih rezervi na nivou portfelja, kao i po vrstama osiguranja koji obezbeđuju uveravanje u konzistentnost internih i eksternih podataka. Podaci korišćeni u obračunu su primereni, kompletni i tačni.

Tehničke rezerve su obračunate u skladu sa aktuarskom strukom i propisima, a njihova visina ocenjena je kao dovoljna za trajno ispunjenje svih obaveza Društva iz ugovora o osiguranju. Ovlašćeni aktuar je dao pozitivno mišljenje o sredstvima tehničkih rezervi koje su oformljene u skladu sa Zakonom i aktima poslovne politike Društva kao i na rizičnost i strukturu ulaganja sredstava tehničke rezerve.

Na kraju 2015. godine 80% tehničke rezerve plasirano je u obveznice RS (stare devizne štednje i devizne kuponske). Njihova devizna priroda, očekivani prinos i mogućnost promptne utrživosti mogu se uspešno i bez značajnijeg odstupanja vrednosti povezati sa budućim obavezama Društva po osnovu tehničke rezerve i na taj način predstavljaju adekvatni instrument garancije buduće spremnosti Društva da odgovori svojim obavezama po osnovu tehničke rezerve. Takođe, 12% tehničke rezerve plasirano je u kratkoročne depozite kod domaćih poslovnih banaka, dok je 5% tehničke rezerve plasirano u gotovinu, uglavnom devizne *a vista* depozite kod domaćih banaka, što je takođe oblik aktive koji u svakom trenutku i u punom iznosu (posebno ukoliko je reč o rezervisanim štetama) omogućuje Društvu izmirenje obaveza po osnovu tehničke rezerve. Učešće saosiguravača/reosiguravača u rezervisanim štetama i po osnovu prenosne premije ukupno iznosi RSD 8.424 hiljada, borderoima (rezervisanih šteta i prenosne premije) usaglašeno je sa partnerskim društvima za osiguranje/reosiguranje i čini 3% tehničke rezerve na dan 31.12.2015. godine.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

Deponovanje i ulaganje tehničkih rezervi:

Red. broj	Oblici deponovanja i ulaganja	Iznos sredstava	Procentualno učešće u tehničkim rezervama
		RSD 000	(%)
1	Gotovina	11.393	4,55%
2	Depoziti kod banaka koji imaju sedište u RS	31.389	12,52%
3	HOV	199.441	79,57%
4	Prenosna premija vodećeg saosiguravača na teret ostalih saosiguravača, reosiguravača	8.424	3,36%
	Ukupno:	250.647	100%

Tehničke rezerve Društvo deponuje i ulaže u oblike predviđene Pravilnikom Društva što je usklađeno sa vrstom poslova koje obavlja, kao i uz ročnu usklađenost deponovanih i uloženi sredstava sa obavezama Društva za koje se formiraju tehničke rezerve. Društvo je vodilo računa o disperziji sredstava i pri tom uvažavalo imperativ isplativosti svakog plasmana, ali i njegove sigurnosti u skladu sa pravilima upravljanja rizikom.

4.11. Dugoročna rezervisanja

	2015. RSD 000	2014. RSD 000
Rezerve za izravnjanje rizika	13.985	1.730
Rezerve za bonuse i popuste	3.781	-
Rezervisanje za otpremnine	390	294
Ukupno	18.156	2.024

Rezerve za izravnjanje rizika obrazuju se na teret rashoda Društva za osiguranje, posebno za svaku vrstu neživotnih osiguranja i koriste se za vremensko izravnjanje toka šteta u pojedinim vrstama osiguranja.

Rezervisanja za izravnjanje rizika su obračunata prema Odluci o tehničkim rezervama. Po obračunu na dan 31.12.2015. godine knjiženo je dodatno povećanje u iznosu od RSD 12.255 hiljada na teret rashoda.

Obračun rezervisanja za bonuse i popuste na dan 31.12.2015.godine u iznosu od 3.781 hiljada dinara, izvršen je skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervi za bonuse i popuste.

Rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju) obračunata su u skladu sa zahtevima MRS 19, primenom aktuarskog obračuna. Tokom izveštajnog perioda evidentirano je povećanje iznosa rezevisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnine za RSD 96 hiljada u odnosu na istu stavku bilansa stanja na dan 31.12.2014. godine, a shodno odredbama aktuelnog kolektivnog ugovora donetog krajem obračunskog perioda.

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

4.12. Obaveze po osnovu šteta

Na dan 31. decembra 2015. i 2014. godine Društvo nije imalo obaveze po osnovu neizmirenih šteta.

Pregled obrađivanih šteta u izveštajnom periodu daje se u sledećoj tabeli:

	2015.	2014.
1. Broj prijavljenih šteta	86	56
2. Prenete štete iz prethodne godine	21	26
3. Odbijene štete	18	8
4. Likvidirane štete	73	61
5. Broj isplaćenih šteta	73	53
6. Broj rezervisanih šteta	16	21
7. Iznos isplaćenih šteta u RSD 000	29.646	81.151
Prosečna vredn. po jednoj likvidiranoj		
8. šteti u RSD 000	406	1.531
9. Iznos rezervisanih šteta u RSD 000	106.691	118.454

U toku 2015. godine Društvo je imalo prosečnu ažurnost u rešavanju šteta od 85,05% (2014. godine 74,39%).

Prosečni vremenski rok rešavanja i isplate šteta od dana prijave do dana isplate, u obračunskom periodu, odnosno u 2015. godini je sledeći:

Osiguranje nezgoda 15,98 dana, Osiguranje motornih vozila 28,00 dana, Osiguranje robe u prevozu 26,50 dana, Osiguranje imovine 17,00 dana, Osiguranja imovine ostalo 37,00 dana i Osiguranje od opšte odgovornosti 132,11 dana.

4.13. Kratkoročne obaveze

Obaveze za premiju, zarade i druge obaveze	2015	2014
	<u>RSD 000</u>	<u>RSD 000</u>
Obaveza prema članovima organa upravljanja i nadzora	121	123
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	263	535
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	108	194
Obaveza prema dobavljačima	864	1.086
Obaveze za naknade NBS	36	139
Ostale obaveze	0	178
Obaveze za porez na dodatu vrednost	216	293
Obaveza za porez na premije neživotnih osiguranja	486	822
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	2.901	2.384
Obaveze za provizije posrednika i zastupnika	193	56
Ostale obaveze za poreze i doprinose	186	233
Obaveze za premije saosiguranja	1.795	294
Obaveze za premije reosiguranja	12.472	5.968
Obaveza prema zaposlenima	73	64
Obaveze za dividende	2	1
Obaveze za članarine komorama	4	3
Ukupno	19.720	12.373
Obaveze za porez iz rezultata	2.087	0
Ukupno	21.807	12.373

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa. Prilikom početnog priznavanja Društvo meri finansijsku obavezu po njenoj stvarnoj vrednosti.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

Društvo redovno isplaćuje provizije svojim posrednicima i zastupnicima po prijemu fakture sa obračunom nakon realizovane polise osiguranja. Obaveze prema dobavljačima se sastoje iz obaveza prema dobavljačima iz sistema Energoprojekt-a u iznosu od RSD 645 hiljada, a odnose se na Energoprojekt holding RSD 636 hiljada, Energoprojekt Entel RSD 6 hiljada, Energoprojekt Energodata RSD 3 hiljada, i obaveze prema ostalim dobavljačima u iznosu od RSD 219 hiljada.

4.14. Pasivna vremenska razgraničenja

	2015.	2014.
	<u>RSD 000</u>	<u>RSD 000</u>
Rezerve za prenosne premije neživotnih osiguranja	113.600	109.656
Rezerve za prenosne premije saosiguranja i reosiguranja	12.564	16.102
Druga pasivna vremenska razgraničenja	1.267	899
Ukupno	127.431	126.657

4.14.1. Prenosna premija

Prenosna premija je deo premije osiguranja koja u zavisnosti od vremena trajanja osiguranja predstavlja prihod budućeg obračunskog perioda. Utvrđuje se na osnovu Pravilnika o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosne premije.

Obračun prenosne premije vrši se metodom *pro-rata temporis*, odnosno prema vremenu trajanja osiguranja.

Za iznos povećanja prenosne premije osiguranja na dan obračuna, u odnosu na prethodni obračunski period, smanjuje se obračunata premija osiguranja u obračunskom periodu za koji se utvrđuje finansijski rezultat, a za smanjenje prenosne premije na dan sa kojim se utvrđuje finansijski rezultat u odnosu na prethodni obračunski period, povećava se obračunata premija osiguranja u obračunskom periodu za koji se utvrđuje finansijski rezultat.

Obračunata prenosna premija na dan 31. decembra tekuće godine knjiži se kao korekcija prihoda. Prenosna premija se utvrđuje po vrstama i poslovima osiguranja kojima se Društvo bavi.

Učešće prenosne premije u bruto premiji po svim vrstama osiguranja iznosi 74,22% (2014. godine 78,55%).

Društvo primenjuje Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija. Obračun je potvrđen od strane ovlašćenog aktuara.

Pregled učešća prenosne premije u bruto premiji po vrstama osiguranja:

Vrsta osiguranja	Bruto premija	Prenosna premija	%
Osiguranje od posledice nezgode	7.321	275	3,75%
Osiguranje motornih vozila	14.411	8.255	57,28%
Osiguranje robe u prevozu	2.749	68	2,47%
Osiguranje imovine od požara i dr.opasnosti	4.432	2.534	57,18%
Ostala osiguranja imovine	53.298	35.122	65,90%
Osiguranje finansijskog gubitka	58.947	71.701	121,64%
Osiguranje od opšte odgovornosti	28.836	8.209	28,47%
Ukupno	169.994	126.164	74,22%

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

4.14.2. Druga pasivna vremenska razgraničenja

Ostala pasivna vremenska razgraničenja u visini od RSD 1.267 hiljada. Najvećim delom se odnose na ukalkulisane obaveze prema revizoru i nefakturisane provizije posrednika.

4.15. Rezervisane štete (sa troškovima)

Vrsta osiguranja	Rezervisane štete 2015.			Rezervisane štete 2014.	
	Nastale prijavljene	Nastale neprijavljene	Rezervisane nastale iz primljenog saosiguranja	Nastale prijavljene	Nastale neprijavljene
1 Osiguranje od posledica nezgoda	32	1.704	-	260	1.105
3 Auto kasko	-	219	-	0	45
7 Roba u transportu	20.561	2.171	-	20.318	2.424
8 Požarna osiguranja	-	35	-	0	36
9 Ostala osiguranja imovine	21.117	4.503	-	19.315	1.970
13 Opšta odgovornost	50.612	5.613	124	29.830	43.150
Ukupno	92.322	14.245	124	69.723	48.731

Stanje rezervisanih šteta (procena za nastale prijavljene do kraja perioda nerešene i nastale neprijavljene štete) na dan 31.12.2015. rezultat je procena izvršenih u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu utvrđivanja rezervisanih šteta. Smanjenje stanja ukupne rezervacije za RBNS i IBNR štete rezultat je činjenica iz poslovanja Društva nevedenih u Napomenama tačka 9.5., gde je takođe i navedena visina i ocenjen uticaj primene iznosa naplaćenog regresnog potraživanja na visinu rešenih šteta koja je korišćena u obračunu rezervisanih IBNR šteta.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

5. ANALIZA BILANS USPEHA

5.1. Struktura prihoda i rashoda u Bilansu uspeha

	2015		2014	
	RSD 000	%	RSD 000	%
I PRIHODI				
Poslovni prihodi	114.282	58,88%	111.078	57,86%
Prihodi po osnovu investicione aktivnosti	56.552	29,14%	74.842	38,98%
Finansijski prihodi	3.592	1,85%	5.942	3,10%
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine i ostali prihodi	19.655	10,13%	118	0,06%
UKUPNO PRIHODI	194.081	100,00%	191.980	100,00%
II RASHODI				
Poslovni rashodi	(30.293)	-15,61%	(37.588)	-19,58%
Rashodi po osnovu investicione aktivnosti	(29.501)	-15,20%	(8.485)	-4,42%
Troškovi sprovođenja osiguranja	(55.579)	-28,64%	(58.734)	-30,59%
Finansijski rashodi	(1.727)	-0,89%	(884)	-0,46%
Rashodi po osnovu obezvređenja imovine i ostali rashodi		0,00%	(979)	-0,51%
UKUPNI RASHODI	(117.100)	-60,34%	(106.670)	-55,56%
DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA	76.981	39,66%	85.310	44,44%
Neto dobitak/(gubitak) poslovanja koje se obustavlja, ispravke grešaka iz ranijih perioda	(355)	-0,18%	(2.145)	-1,12%
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	76.626	39,48%	83.165	43,32%
Porez na dobit	(11.828)	-6,09%	(10.627)	-5,54%
(Gubitak)/Dobitak po osn. kreir. odl. por.sr.i smanjenje odl.por.obav.	93	0,05%	289	0,15%
NETO DOBIT	64.891	33,44%	72.827	37,93%

RACIO ŠTETA, RACIO TROŠKOVA I KOMBINOVANI RACIO

Vrsta osiguranja	Merodavna premija	Merodavne štete	Racio šteta	Troškovi Sprovođenja osiguranja	Racio troškova	Kombinovani racio
01	7.537.017	6.098.890	0,8092	2.148.520	0,2851	1,0943
03	15.031.765	2.365.908	0,1574	4.154.232	0,2764	0,4338
07	2.705.940	1.946.661	0,7194	713.357	0,2636	0,9830
08	4.491.471	350.867	0,0781	1.650.625	0,3675	0,4456
09	53.837.683	28.250.990	0,5247	11.450.963	0,2127	0,7374
13	64.773.801	-15.022.013	-0,2319	35.214.919	0,5437	0,3117
16	21.210.335	0	0,0000	246.143	0,0116	0,0116
Ukupno	169.588.022	23.991.303	0,1415	55.578.759	0,3277	0,4692

Merodavna (bruto) premija ostvarena u izveštajnom periodu na nivou ukupnog portfelja, je povećana za iznos RSD 32.766 hiljada u odnosu na prethodni period, i to RSD 10.335 hiljada po osnovu značajnog povećanja bruto merodavnog iznosa ostvarenog u osiguranju ostale imovine (skoro u celosti u osiguranju objekata u izgradnji), kao i u osiguranju finansijskih gubitaka prinosa useva na bazi indeksa opštine (20.572 hiljada dinara).

Vrsta	Merodavna	Merodavne	Racio	Troškovi	Racio	Kombinovani
-------	-----------	-----------	-------	----------	-------	-------------

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

osiguranja	premija	štete	šteta	spvođenja osiguranja	troškova	racio
01	5.297.813	6.098.888	1,1512	2.148.520	0,4055	1,5568
03	8.291.077	2.365.908	0,2854	4.154.232	0,5010	0,7864
07	1.598.810	3.007.615	1,8812	713.357	0,4462	2,3273
08	2.647.154	284.629	0,1075	1.650.625	0,6235	0,7311
09	30.534.146	18.228.018	0,5970	11.450.963	0,3750	0,9720
13	65.382.108	-15.022.011	-0,2298	35.214.919	0,5386	0,3088
16	629.923	0	0,0000	246.143	0,3908	0,3908
Ukupno	114.381.030	14.963.047	0,1308	55.578.759	0,4859	0,6167

Na nivou ukupnog portfelja, iskazano kroz kombinovani recio, kako bez efekata saosiguranja / reosiguranja (0,4692), tako i u samoprdržaju (0,6167), ocenjujemo da je Društvo ostvarilo dobar rezultat, pri čemu je bolji rezultat ostvaren bez efekata saosiguranja/reosiguranja. Ukupni racio šteta i racio šteta u samoprdržaju na nivou Društva su smanjeni u 2015. u odnosu na 2014. i ukazuju na ekonomično poslovanje Društva. Viši iznosi svih racija sa efektima saosiguranja i reosiguranja u odnosu na ukupne bez navedenih efekata, su logični s obzirom da se merodavne štete i troškovi sprovođenja osiguranja poredi sa merodavnom premijom u samoprdržaju, koja je u 2015. za skoro 33% niža od ukupne merodavne premije (visoki koeficijent saosiguranja/reosiguranja), pri čemu su nastale štete uglavnom evidentirane u samoprdržaju Društva.

POSLOVNI PRIHODI

5.2. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi sastoje se od:

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Prihodi od premija osiguranja i saosiguranja	114.252	111.033
Prihodi od poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja	-	-
Ostali poslovni prihodi	30	45
UKUPNO	114.282	111.078

Prihodi od premija osiguranja i saosiguranja knjiženi su na osnovu ugovorenih premija osiguranja u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika na dan godišnjeg računa i korigovani su za prenosnu premiju.

Obim i struktura portfelja osiguranja na bazi fakturisane bruto premije dati su u tački 4.4. ovog Izveštaja. Naplata po fakturisanj bruto premiji data takode u tački 4.4. ovog izveštaja.

5.3. Poslovni rashodi

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	16.106	544
Rashodi naknada šteta i ugovorenih iznosa	25.515	11.325
Rezervisane štete povećanja/(smanjenja)	(10.551)	28.253
Prihodi po osnovu regresa i prodaje ostalih osiguranih stvari	(803)	
Povećanja/(Smanjenja) ostalih tehničkih rezervi	26	(2.534)
Ukupno	30.293	37.588

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

5.3.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashodi za dugoročna rezervisanja formirani su za

	2015.	2014.
	RSD.000	RSD.000
Rezerve za izravnanje rizika (povećanje)	12.255	493
Rezervisanja za osiguranja kod kojih su osiguranici prihvatili da učestvuju i investicionom riziku, rezervisanja za bonuse i popuste i povećanja drugih tehničkih rezervi	3.781	
Doprinos za preventivu	70	51
Ukupno	16.106	544

Rezerve za izravnanje rizika po godišnjem računu za 2015. godinu objašnjene u tački 4.11. ovog Izveštaja. Društvo je formiralo rezervu za izravnanje rizika prema pozitivnim propisima po vrstama osiguranja.

5.3.2. Rashodi naknada šteta i ugovorenih iznosa

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Likvidirane štete neživotnih osiguranja-sopstvenog portfelja	10.823	75.677
Likvidirane štete- udeli u štetama saosiguranja	18.824	5.475
Rashodi izviđaja, procene, likvidacije i isplate naknada šteta i ugovorenih iznosa	6.108	768
Prihodi od učešća saosiguranja u naknadi šteta	(1.017)	(154)
Prihodi od učešća reosiguranja u naknadi šteta	(9.223)	(70.441)
Ukupno	25.515	11.325

Naknade šteta i ugovorenih iznosa iz premije osiguranja predstavljaju iznose obračunatih, odnosno likvidiranih šteta po poslovima ostalih osiguranja imovine, ostalih osiguranja od odgovornosti i drugih vrsta neživotnih osiguranja, kao i rashodi u vezi sa utvrđivanjem i procenom šteta. Umanjeni su za iznos učešća saosiguravača u naknadi šteta iz portfelja Društva.

5.3.3. Rezervisane štete

	2015.	2014.
	RSD.000	RSD.000
Rezervisane štete neživotnih osiguranja (povećanje)	50.027	30.272
Rezervisane štete neživotnih osiguranja (smanjenje)	(59.535)	(678)
Rezervisane štete na teret saosiguravača povećanje/(smanjenje)	(1.043)	(1.341)
Ukupno	(10.551)	28.253

Društvo je izvršilo obračun i rezervisanje šteta poštujući odredbe Zakona o osiguranju i odredbe propisane od Narodne banke Srbije.

Na teret prihoda je knjiženo neto RSD 10.551 hiljadu (2014. godine na teret rashoda RSD 28.253 hiljade). Struktura rasporeda rezervisanja za štete je data u tački 4.15.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

Prilikom sprovođenja rezervacija polazi se od principa da rezervisan iznos bude dovoljan za izmirenje obaveza po odštetnom zahtevu, u vreme kada se očekuje likvidacija i isplata šteta.

Obračun rezervacija štete izvršen je u skladu sa Opštim aktima i principima aktuarske matematike i potvrđen od strane ovlašćenog aktuara.

5.4. Prihodi po osnovu investicione aktivnosti

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Prihodi od zakupnina invest.nekretnina	6.277	6.856
Prihodi od usklađivanja vrednosti investicionih nekretnina	-	-
Prihodi od kamata	15.897	16.516
Prihodi od usklađ.vred. finans.plasmana	11.989	6.471
Pozitivne kursne razlike	22.389	44.999
Ukupno	56.552	74.842

Prihodi od zakupnina investicionih nekretnina, iako ostvareni na bazi istog portfelja i izdavanja u zakup istih nekretnina, niži su u odnosu na iste ostvarene u prethodnom periodu, što je posledica smanjenja cene zakupa jedne nekretnine, koje je Društvo odobrilo tokom izveštajnog perioda u cilju zadržavanja zakupca. Najznačajnije prihode od investiranja Društvo je ostvarilo od kursnih razlika i kamate na bazi finansijskih deviznih plasmana kod domaćih poslovnih banaka. Ostvareni prihodi po ovom osnovu iznose 75,56% istih ostvarenih u prethodnoj godini i rezultat su smanjenja prinosa u skladu sa kretanjem na tržištu.

5.5. Rashodi po osnovu investicione aktivnosti

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Rashodi po osnovu ulaganja u nekretnine	14.314	1.246
Rashodi od usklađivanja vred. finans.plasmana	5.319	4.481
Negativne kursne razlike	9.868	2.758
Ukupno	29.501	8.485

Na dan 31.12.2015. godine Društvo je izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina, i utvrdilo da je njihova fer vrednost RSD 260.041 hiljada (2014. godine RSD 274.355 hiljada). Na osnovu izvršene procene izvršeno je obezvređenje vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od RSD 14.314 hiljada (RSD 1.246 hiljada).

Kao rashod po osnovu usklađivanja vrednosti finansijskih sredstava (koja se iskazuju kroz bilans uspeha) Društvo je evidentiralo razliku kod pojedinih serija deviznih kuponskih obveznica RS između nabavne cene i procenjene vrednosti na dan 31.12.2015. godine.

5.6. Troškovi sprovođenja osiguranja

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Troškovi pribave	26.177	19.399
Troškovi uprave	39.796	42.314
Ostali troškovi sprovođenja osiguranja	2.484	2.615
	68.457	64.328
Provizija od reosiguranja i retrocesija	(12.878)	(5.594)
Ukupno	55.579	58.734

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

Strukturu raspodele rashoda sprovođenja osiguranja na troškove pribave, troškove uprave i ostale troškove Društvo je detaljno prikazalo u Napomenama uz finansijske izveštaje br. 9.10, 9.11, 9.12 i 9.13.

Društvo vodi evidenciju o raspodeli opštih troškova po mestima troškova predviđenim članovima 54 i 55. Pravilnika o računovodstvu.

Opšti rashodi dodeljuju se mestima troškova (pribava, uprava, izviđaj, procena, likvidacija, isplata šteta i investiranje) u skladu sa odabranim novim ključevima za raspodelu.

Društvo je priznalo troškove pribave u celosti, bez korišćenja zakonski predviđene mogućnosti za njihovo razgraničenje.

5.6.1. Struktura rashoda sprovođenja osiguranja i reosiguranja:

	2015.	2014.
	RSD.000	RSD.000
Troškovi pribave		
Provizije	17.640	10.315
Ostali troškovi pribave	8.537	9.084
Ukupno	26.177	19.399

Troškovi pribave predstavljaju obračunate troškove provizije posrednicima i zastupnicima za izvršenu uslugu prodaje polisa osiguranja po osnovu ugovornog odnosa. Ostali troškovi pribave su: troškovi reklame i propagande RSD 255 hiljada, troškovi reprezentacije RSD 831 hiljada i deo bruto zarada (30% konta 550) u iznosu RSD 7.451 hiljada.

	2015.	2014.
	RSD.000	RSD.000
Troškovi uprave		
Amortizacija	587	608
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	4.796	3.800
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (deo 550)	23.025	24.906
Ostali troškovi uprave: prem.osig.porezi, pl.promet, neproizv.usl.član.kom. i udruženjima i ostali nemater.troškovi	11.292	12.990
Troškovi rezervisanja naknada i dr beneficije zaposlenih MRS 19	96	10
Ukupno	39.796	42.314

Evidentiranje troškova uprave izvršeno je u skladu sa čl. 54. i 55. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva.

Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja manji su od obračunatog režijskog dodatka prema internim aktima i zahtevima struke za RSD 3.233 hiljade.

5.7. Finansijski prihodi osim finansijskih prihoda po osnovu investicione aktivnosti

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Pozitiv.kurs.razlike po osnovu potraživanja	312	822
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	3.273	5.093
Prihodi od kamata po osnovu potraživanja	7	27
Ukupno	3.592	5.942

Kako su smanjena potraživanja tokom izveštajnog perioda, a i usled promenjene strukture i smanjenja potraživanja sa valutnom klauzulom, evidentirani prihod je manji u odnosu na isti ostvareni u prethodnom periodu.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

5.8. Finansijski rashodi

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Negativne kursne razlike po osnovu potraživanja	143	333
Negativne kursne razlike- ostalo	28	319
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	1.556	232
Ukupno	1.727	884

5.9. Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine i ostali prihodi

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	19.537	-
Ostali nepomenuti prihodi	118	118
Ukupno	19.655	118

Procena stepena naplativosti potraživanja, metode i kriterijumi koji se tom prilikom primenjuju, rokovi, način vođenja evidencije o dužnicima i sadržina podataka o dužnicima definisani su **Procedurom za procenjivanje bilansnih pozicija aktive**. Utvrđena razlika iznosa po obračunu i iznosa iskazanog u prethodnom kvartalu se knjiži kao prihod ili rashod od usklađivanja vrednosti. Ispravka vrednosti potraživanja na dan 31.12.2015. godine detaljnije je opisana u tački 4.4.

5.10. Rashodi po osnovu obezvređenja imovine i ostali rashodi

	2015.	2014.
	RSD 000	RSD 000
Obezvređenje potraživanja i i druge imovine	-	879
Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Ostali nepomenuti rashodi	-	100
Ukupno	-	979

5.11. Porez iz dobiti

Obaveza za porez iz rezultata po poreskom bilansu iznosi RSD 11.828 hiljada (2014. godine RSD 10.627 hiljada).

5.12. Neto dobitak

U periodu 01.01. do 31.12.2015. godine Društvo je ostvarilo neto dobitak u iznosu od RSD 64.891 hiljadu (2014. godine RSD 72.827 hiljada).

Društvo je u 2015. godini ostvarilo zaradu po akciji u iznosu od RSD 413 (2014. godine RSD 463).

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

5.13. Poslovanje po segmentima

Najvažnije pozicije bilansa uspeha po segmentima poslovanja ostvarene u periodu 01.01.-31.12.2015.

Najvažnije pozicije bilansa uspeha po vrstama osiguranja ostvarene u periodu 01.01.-31.12.2015							
Pozicija bilansa uspeha	UKUPNO	Nezgoda	Motorna vozila	Transport	Imovinska osiguranja	Odgovornost	Finansijski gubici
		01	03	07	08, 09	13	16
Poslovni (funkcionalni) prihodi	114.282	5.299	8.407	1.585	33.934	64.427	630
Poslovni (funkcionalni) rashodi	30.293	6.159	3.372	2.261	24.052	-5.987	436
Prihodi od investiranja sredstava osiguranja	56.552	2.619	4.100	790	16.406	32.326	311
Rashodi po osnovu investiranja sredstava osiguranja	29.501	1.366	2.139	413	8.558	16.863	162
Troškovi sprovođenja osiguranja	55.579	2.149	4.154	712	13.103	35.215	246
Fin.prihodi osim fin.prihoda po osnovu invest.aktivn.	3.592	166	261	50	1.042	2.054	19
Fin.rashodi osim fin.prihoda po osnovu invest.aktivn.	1.727	80	125	24	502	987	9
Prihodi od uslađ.vredn.potaž.i dr.imovine koja služi za obavlj.delatn.	19.537	905	1.416	273	5.667	11.168	108
Ostali prihodi	118	5	8	2	34	68	1
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	355	17	25	5	103	203	2
Dobitak pre oporezivanja	76.626	(777)	4.377	(715)	10.765	62.762	214
Porez na dobitak	11.828		662		1.630	9.503	33
Dobitak po osnovu kreiranja odlož.por.sredst.i smanjenja odl.por.obaveza	93		5		13	75	
Neto dobitak	64.891	(777)	3.720	(715)	9.148	53.334	181

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

6. ANALIZA IZVEŠTAJA O TOKOVIMA GOTOVINE

6.1. Izveštaj o tokovima gotovine

Bilans tokova gotovine prikazan u ovom Izveštaju tačno je prikazan od strane Društva.

Iz Izveštaja o tokovima gotovine vidi se da je Društvo ostvarilo neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti, dakle iz poslova osiguranja u iznosu od RSD 69.212 hiljada (2014. godine RSD 48.980 hiljada), neto odliv gotovine po osnovu aktivnosti investiranja u iznosu od RSD 27.089 hiljade (2014. godine neto odliv gotovine u iznosu RSD 40.028 hiljada). U 2015. godini Društvo je ostvarilo ukupan neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu RSD 49.221 hiljadu (2014. godine neto odliv gotovine u iznosu RSD 47.177 hiljada).

U 2015. godini Društvo je ostvarilo ukupan neto odliv gotovine u iznosu od RSD 7.098 hiljada (u 2014. godini Društvo je ostvarilo ukupan neto odliv gotovine u iznosu od RSD 38.225 hiljada).

Društvo u 2015. godini nije imalo problema sa likvidnošću i bilo je ažurno u isplati šteta osiguranicima odnosno u izmirivanju svojih obaveza.

7. ANALIZA IZVEŠTAJA O PROMENAMA NA KAPITALU

7.1. Izveštaj o promenama na kapitalu

Promene na kapitalu date su u delu finansijski izveštaji, a opisane u tački 408 ovog Izveštaja.

U skladu sa Odlukom Skupštine od 28.4.2015. godine iz ostvarene neto dobiti (nakon oporezivanja) po godišnjem finansijskom računu za 2014. godinu raspodeljena je dividenda u iznosu od RSD 49.221 hiljadu kroz isplatu akcionarima (RSD 313,00 po akciji).

U izveštajnom periodu nije bilo promena na akcijskom kapitalu.

Društvo ima 157.257 ukupno emitovanih običnih (redovnih) akcija čija je nominalna vrednost po jedinici 4.450 dinara, što čini ukupan akcijski kapital od 699.793 hiljada dinara.

8. ANALIZA NAPOMENA UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Društvo je u skladu sa Odlukom o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izveštaja za društva za osiguranje („Sl.Glasnik RS“BR.135/14,141/2014 i 102/15) sačinilo Napomene uz finansijske izveštaje u delu opštih informacija, kao i dodatna prikazivanja i obelodanjivanja.

Pojedinačne napomene Društva su sastavni deo finansijskih izveštaja i predstavljaju deo Računovodstvenih politika i procena Društva, koje su primenjivane u sastavljanju finansijskih izveštaja za 2015. godinu.

U Izveštaju o poslovanju Društvo je prikazalo značajnije kategorije finansijskih izveštaja, uslove poslovanja, poslovne politike, pokazatelje poslovanja karakteristične za delatnost osiguranja, planove i ostvarenje plana kao i buduće prioritete u poslovanju, u skladu sa članom 4. Pravilnika o sadržini i načinu izveštavanja javnih društava i obaveštavanju o posedovanju akcija sa pravom glasa.

Analize revizora date su u posebnom poglavlju od tačke 1.1. do 5.13. i odnose se na analizu pozicija bilansa stanja i analizu pozicija bilansa uspeha Društva.

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

9. POKAZATELJI POSLOVANJA

9.1. Poslovni plan i ostvarenje plana u 2015. godini

	Ostvareno 2015.	Plan 2015.	%
	RSD 000	RSD 000	
Funkcionalni (poslovni) prihodi	114.282	131.118	87,16
Funkcionalni (poslovni) rashodi	30.293	7.749	399,06
Poslovna dobit - bruto	83.989	123.369	68,08
Prihodi od investiranja	56.552	27.429	206,18
Rashodi od investiranja	29.501	-	-
Neto dobitak/gubitak od investiranja	27.051	27.429	98,623
Troškovi sprovođenja osiguranja	55.579	74.784	74,32
Neto poslovni rezultat (poslovni dobitak)	55.461	76.014	72,96
Neto finansijski dobitak	1.865	-	-
Neto dobitak po osnovu usklađivanja potraživanja	19.537	-	-
Neto dobitak od ostalih prihoda/rashoda	118	-	-
Neto gubitak od ispravki grešaka iz preth. perioda	355	2.214	16,03
Dobitak pre oporezivanja	76.626	73.800	103,83

Ostavreni rezultat poslovanja je sa minimalnim odstupanjem u odnosu na planirani.

Društvo ocenjuje ostvareni rezultat poslovanja uspešnim.

9.2. Likvidnost

		2015	2014
R.br.	Pokazatelj L3		
1.	Likvidna aktiva/kratkoročne obaveze*	1,75	1,17

* U kratkoročnim obavezama su uključene i prenosne premije i rezervisane štete

Društvo je tokom izveštajnog perioda neprekidno obezbeđivalo dobru likvidnost, adekvatno upravljalo usklađenošću sredstava i obaveza po ročnosti i njihovom utrživošću.

9.3. CARMEL racio analiza Društva

A) pokazatelji adekvatnosti kapitala

		2015	2014
R.br.	Pokazatelj	%	%
1.	Premija u samopridržaju /Ukupan kapital	13,93	16,66
2.	Ukupni kapital/Ukupna aktiva	74,97	75,63
3.	Garantna rezerva/Margina solventnosti	196,98	128,56

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

Prvi pokazatelj održava sposobnost Društva osiguranja da apsorbuje neadekvatan cenovni nivo premija i eventualne nepredvidive štete pokrivenne osiguranjem, odnosno meri rizik osiguranja.

Veoma visoka vrednost ovog pokazatelja može ukazivati na neadekvatnost ukupnog kapitala u odnosu na preuzete rizike po ugovorima osiguranja (merene visinom premije) dok niska vrednost ovog pokazatelja može ukazivati na neiskorišćenost kapitalnih resursa ili na nemogućnost generisanja portfelja.

Društvo ostvaruje nisku vrednost pokazatelja.

Drugi pokazatelj meri izloženost tržišnom, investicionom i kreditnom riziku. Niska vrednost ovog pokazatelja može ukazivati na visoku izloženost tržišnom, investicionom i kreditnom riziku.

Društvo ostvaruje visoku vrednost pokazatelja.

Odredbama Zakona o osiguranju propisano je da garantna rezerva uvek mora biti veća od izračunate margine solventnosti.

B) Kvalitet imovine

R.br.	Pokazatelj	2015	2014	
1.	(Nemater.ulag.+Nekretnine postrojenja i oprema + Plasm. u nekotirane HOV + potraživanja) /Ukupna aktiva	27,32%	30,02%	
2.	Potraživanja za premiju/ukupno ugovorena premija	19,48%	24,82%	
3.	Učešća u kapitalu/Ukupna aktiva	-	-	
4.	Pokrivenost tehn.rez.propis.oblicima aktive	250.647	245.943	
		Gotovina	4,55%	47,99%
		Depoziti kod banaka u RS	12,52%	-
		HOV	79,57%	48,14%
		Pren.premija vodećeg saos.	3,36%	3,25%
	Rez.štete vodećeg saos.	-	0,62%	

Visok nivo prvog pokazatelja može ukazivati na probleme u izmirivanju obaveza DO. Društvo ostvaruje nisku vrednost pokazatelja.

Drugi pokazatelj meri stepen u kome DO kreditira zastupnike, osiguranike, posrednike i reosiguravače.

Visoka vrednost drugog pokazatelja može ukazivati na sklonost DO da po svaku cenu odobri odloženo plaćanje premije radi ostvarivanja kratkoročnih ciljeva: povećanje prodaje i profita. Takođe, njegova visoka vrednost može ukazivati na naduvavanje aktive i nepoštovanje pravila za procenu bilansnih pozicija. Društvo ostvaruje nisku vrednost navedenog pokazatelja.

C) Reosiguranje i aktuarske usluge

R.br.	Pokazatelj	2015	2014
1.	Merodavna prem.u samopr./ Merodavna ukupna premija	67,45	83,72

Prvi pokazatelj meri stepen u kom se preuzeti rizici po ugovorima prenose na reosiguravača. Niske vrednosti ovog pokazatelja ukazuju da se DO u značajnoj meri oslanja na reosiguravača. Sa druge strane, visoka vrednost ovog pokazatelja može ukazivati na veći rizik sprovođenja osiguranja. Vrednost pokazatelja je značajno smanjenja u odnosu na prethodnu godinu.

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

D) Kvalitet upravljačke strukture

R.br.	Pokazatelj	2015	2014
1.	Ukupna ugovorena premija/Broj zaposlenih	16.999	16.011
2.	Ukupna aktiva/Broj zaposlenih	109.529	106.502
3.	Troškovi zarada/Premija u samopridr.	25,12%	26,90%

Kvalitetan menadžment je od suštinske važnosti za stabilnost svakog DO. Sa druge strane, veoma je teško pretočiti efikasnost i kvalitet menadžmenta u niz pokazatelja ranog upozorenja.

E) Zarada i profitabilnost

R.br.	Pokazatelj	2015	2014
1.	Merodavne štete u samopridržaju/Merodavna premija u samopridržaju	13,08%	51,76%
2.	Troškovi sprovođenja osiguranja/Merodavna premija u samopridržaju	48,59%	79,31%
3.	Kombinovani (prvi + drugi)	61,67%	131%
4.	Troškovi izviđaja, procene i isplate šteta/Štete u samopridržaju	40,82%	1,65%
5.	Neto rezultat/Prosečan ukupan kapital	7,98%	9%
6.	Neto rezultat /Ukupna aktiva	5,92%	7%
7.	Neto rezultat /Ukupni prihodi	33,44%	38%

Prvi pokazatelj je važan indikator korektnosti politike cena i prenosa rizika u saosiguranje i reosiguranje i pokazuje u kojoj je meri DO u stanju da izmiruje štete u samopridržaju prihodima od premija u samopridržaju. Visoka vrednost ovog pokazatelja može ukazivati na nemogućnost DO da izmiruje obaveze po štetama. Društvo ostavljuje nisku vrednost ovog pokazatelja.

Drugi pokazatelj predstavlja meru efikasnosti poslovanja DO u vezi sa sprovođenjem osiguranja i troškovima vezanim za postupak sprovođenja osiguranja. Visoka vrednost ovog pokazatelja može ukazivati na prekomerna izdavanja za ove troškove kao i na nepostojanje kritične mase obima poslovanja koja je neophodna za smanjenje troškova poslovanja po jedinici ugovorene premije.

Kombinovani pokazatelj predstavlja zbir ova dva pokazatelja. Uobičajeno je da vrednost ovog pokazatelja bude ispod 100%. Vrednost ovog pokazatelja veća od 100% u okruženju koje se karakteriše niskim ili čak negativnim stopama prinosa može biti signal odliva kapitala i najava problema sa solventnošću.

U izveštajnom periodu Društvo je evidentiralo značajno povećanje troškova izviđaja, procene, likvidacije i isplate šteta, kao rezultat promene ključeva predviđenih za dodelu opštih troškova po mestima troškova (pribava, uprava, rešavanje šteta i investiranje sredstava) i zajedničkih troškova rešavanja šteta po vrstama osiguranja, shodno novom Predlogu Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Peti pokazatelj pokazuje koliko profita generiše društvo u odnosu na: novac koji su investirali vlasnici društva, rezerve, revalorizacione rezerve i neraspoređenu dobit.

Šesti pokazatelj pokazuje prirast ukupnih sredstava (aktive) DO po osnovu ostvarenog rezultata. Veća vrednost ovog pokazatelja ukazuje na efikasnije korišćenje ukupnih sredstava (aktive) u ostvarivanju neto rezultata, što predstavlja rezultat efikasnije upravljačke strukture.

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

Poslednji, sedmi pokazatelj je koristan za praćenje profitabilnosti DO iz godine u godinu. Povećanje vrednosti ovog pokazatelja iz godine u godinu ukazuje na smanjenje rashoda i povećanje neto rezultata, odn.brži porast neto rezultata od porasta prihoda.

10. KADROVSKA, TEHNIČKA I ORGANIZACIONA OSPOSOBLJENOST I ORGANI UPRAVLJANJA

10.1. Kadrovska osposobljenost

Stručne poslove Društva obavljaju stručni radnici EP Garant a.d.o., Beograd, a samo po potrebi se angažuju spoljni saradnici (procena štete, izrada elaborata, lekar censor itd.). Poslove marketinga, razvoja, informacionih sistema i pravne poslove, obavljaju stručne službe Energoprojekt Holding a.d., a prema ugovoru o uslugama.

Kvalifikaciona struktura stalno zaposlenih radnika:

	2015.	2014.
VSS	8	7
SSS	2	3
Ukupno	10	10

Struktura i broj zaposlenih u Društvu izraz je opredeljenja za efikasnu organizaciju, adekvatnu sistematizaciju, visoku produktivnost, zapošljavanje kvalitetnih specijalista i realizaciju pribave preko posrednika. U izveštaju direktora stoji da je Društvo razgraničilo nespojive dužnosti u skladu sa najboljim pravilima za uspostavljanje dobrog kontrolnog okruženja.

10.2. Organizaciona osposobljenost

Organi upravljanja u Društvu su nakon 28.06.2012. godine, odnosno posle usklađivanja sa novim Zakonom o privrednim društvima: Skupština, Nadzorni odbor i Izvršni odbor društva.

Skupštinu Društva čine akcionari odnosno predstavnici akcionara.

U 2015. godini održana je jedna redovna **XLVIII** sednica Skupštine akcionara od 28.4.2015. godine. Predsedavajući sednice Skupštine akcionara bio je Momčilo Jevtić, dipl. pravnik, predstavnik (po punomoćju) većinskog akcionara „Energoprojekt Holding“ a.d.

Nadzorni odbor “Energoprojekt Garant” a.d.o., čine :

Ime i prezime	Obrazovanje	JMBG	Adresa stanovanja	Funkcija	Zaposlen u organizaciji
Jovan Nikčević	VSS-prav. struke	1510983914731	Beograd, Zvezdara Matičanska 10	Član NO	EP Holding
dr Dimitraki Zipovski	VSS-ekon. struke	1210970710335	Beograd, Zvezdara Triše Kaclerovića 14	Član NO	EP Holding
mr Zoran Jovanović	VSS-prav. struke	2806950710537	Beograd,N.Beograd Jurija Gagarina 95	Član NO	EP Holding
mr Gordana Klanšček	VSS-ekon. struke	0706974715295	Beograd, Zemun, Prvomajska 6	Član NO	Nezavisni član
mr Mirjana Grbović	VSS-ekon. struke	1607951715250	Beograd,N.Beograd Dr Ivana Ribara 170	Član NO	Nezavisni član

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

Naknade članovima Nadzornog odbora za 2015. godinu:

	Godišnja bruto naknada	Godišnja neto zarada
Jovan Nikčević - Predsednik	798.774,00	505.368
mr Gordana Klanšček – Član	798.774,00	505.368
mr Mirjana Grbović - Član	798.774,00	505.368
Ukupno:	2.396.322,00	1.516.104,00

Naknade članovima Nadzornog odbora su redovne i fiksne. Kao što je u tabeli prikazano za dva člana Nadzornog odbora koji su iz redova EP Holding nisu utvrđene naknade.

Članovi Izvršnog odbora su:

Ime i prezime	Obrazovanje	JMBG	Adresa stanovanja	Funkcija	Zaposlen u organizaciji
Mirjana Bogičević	VSS-ekon. struke	2704956719016	Beograd, Vračar Kičevska 15	Generalni direktor	EP Garant osiguranje
Lidija Vasić	VSS-ekon. struke	0805957715131	Beograd Bul.desp.Stefana 71	Član IO	EP Garant osiguranje
Jelica Mandić	VSS-ekon. struke	0610966185859	Beograd, Kaluđerica Bul.Revolucije 39a	Član IO	EP Garant osiguranje

Zarade članova Izvršnog odbora za 2015. godinu:

	Godišnja bruto zarada	Godišnja neto zarada
Mirjana Bogičević - Predsednik	5.564.888,00	3.854.884
Ostali članovi IO - zbirno	8.084.024,00	4.968.589
Ukupno:	13.648.912,00	8.823.473,00

Naknade članovima Izvršnog odbora su redovne i fiksne. Zarade za Lidiju Vasić i Jelicu Mandić (ostale članove IO) su prikazane zbirno.

Društvo nema drugih organizacionih delova preko kojih je obavljalo poslove u 2015. godini

Društvo je organizovano u 4 sektora i to:

- za osiguranje;
- za administrativne poslove;
- za finansije, računovodstvo i plan;
- za usklađenost poslovanja, interne kontrole i korporativno upravljanje.

10.3. Tehnička osposobljenost

Informacioni sistem Društva funkcioniše preko lokalne mreže (LAN) konfigurisane po principu klijent-server, sa domen kontrolerom i jednim SQL serverom. Baza je jedinstvena, relaciona, tehnološki savremena sa mogućnostima i kapacitetom na kome Društvo može da planira strateški razvoj u skladu sa strategijom razvoja Društva. Ovakva arhitektura je adekvatna strukturi Društva, kompleksnosti poslovanja i „cost-effective“, obzirom na aktuelne, ali i buduće potrebe u vezi sa IS.

Svi korisnici informacionog sistema Društva su centralizovano registrovani i njima se upravlja iz aktivnog direktorijuma. Osnovni profili korisnika definišu njihove privilegije na pojedinim delovima sistema, koje se realizuju kroz personalne naloge korisnika grupisane u odgovarajuće bezbednosne grupe aktivnog direktorijuma.

Prava pristupa datotekama i direktorijumima su: čitanje, pisanje, brisanje i izvršavanje. Ova prava su usmerena na svaki sistem i aplikaciju u informacionom sistemu. Prava pristupa se sprovode primenom konzistentnih pravila autentifikacije i autorizacije na sistemima kao i primenom grupnih politika na

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

aktivnom direktorijumu (Group Policy).

Upravljanje informacionim sistemom društva je zasnovano na opšte prihvaćenom konceptu upravljanju rizikom u oblasti informacionih tehnologija. Upravljanje rizikom u okviru informacionog sistema je usklađeno sa već uspostavljenim procesom upravljanja rizikom Društva.

Društvo koristi legalno pribavljeni software. Zaključenjem ugovora “Open Value Subscription” sa kompanijom Microsoft obezbeđeno je kontinuirano unapređenje softverskog paketa jer prilikom izlaska nove verzije softvera po uslovima u navedenom ugovoru automatski se ostvaruje pravo na prelazak na novu verziju softvera.

Potrebno je da društvo u narednom periodu posveti više pažnje reviziji korisničkih prava i uopšte IT reviziji i da intenzivira rad na pregledu, oceni i otklanjanju uočenih nepravilnosti, odnosno unapređenju procesa gde god oceni da ima mogućnosti i opravdanosti u smislu podizanja ukupne efikasnosti.

11. ANALIZA FUNKIONISANJA INTERNE REVIZIJE

11.1. Funkcionisanje interne revizije

Društvo je oformilo svoju internu reviziju u 2005. godini. Iste godine usvojen je Program rada interne revizije koji se svake godine usvaja od strane Nadzornog odbora kao i Pravilnik o radu interne revizije koji je donet od strane Nadzornog odbora.

Funkciju internog revizora do 22.01.2014. godine obavljala je Suzana Kreculj Čović, dipl.ing. angažovana na Ugovor o radu sa punim radnim vremenom.

Posle tog datuma funkcije internog revizora obavlja Aleksandar Jevtić, kao dopunsku delatnost sa nepunim radnim vremenom u trajanju od 2h i 40 min dnevno.

Od dana 01.10.2015. godine, Društvo je u stalni radni odnos zaposlila sertifikovanog internog revizora – Ružicu Vukosavljević.

U toku 2015. godine interna revizija je obavila 10 pregleda predviđenih godišnjim planom rada. Nije bilo vanrednih i neplaniranih pregleda.

Pored planiranih pregleda interna revizija je vršila kontrolu dokumentacije, postupaka i aktivnosti u cilju provere usklađenosti i zakonitosti kao i pouzdanost i ažurnost finansijskih i drugih informacija, u procesima koji su ocenjeni kao posebno značajni ili rizični, a u cilju pribavljanja blagovremenih informacija o mogućim nepravilnostima i eventualnog preporučivanja mera za smanjenje izloženosti rizicima.

Izveštaj o ispunjenju plana revizije za 2015. godinu

R.br.	Predmet revizije	Datum izveštaja	Izveštaj
1.	Ocena finansijskog izveštavanja	30.03.2015.	01/2015
2.	Deponovanje i ulaganje TR i GR	30.03.2015.	02/2015
3.	Procenjivanje bilansnih i vanbilansnih pozicija	29.06.2015.	03/2015
4.	Upravljanje rizikom likvidnosti	30.06.2015.	04/2015
5.	Poveravanje aktivnosti trećim licima	30.06.2015.	05/2015
6.	Obuhvat osiguranja	29.09.2015.	06/2015
7.	Rešenje, likvidacija i isplata šteta	30.09.2015.	07/2015
8.	Upravljanje Informacionim sistemom	Novembar 2015.	08/2015
9.	Procenjivanje bilansnih i vanbilansnih pozicija	Decembar 2015.	09/2015

**“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI**

10.	Ocena funkcionisanja SIK	Decembar 2015.	10/2015
-----	--------------------------	----------------	---------

Sve planirane revizije su ostvarene u planiranom obimu dovoljnom za ispunjenje planiranih ciljeva revizije. Svih 10 revizija bile su po tipu integralne, obuhvativši sve aspekte procesa poslovanja koji je bio predmet revizije.

Interna revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, Okvirima za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i smernicama IFAC – ovog Etičkog kodeksa za profesionalne računovođe i odredbama Pravilnika o radu interne revizije koji nalažu da se ona izvrši na način koji omogućava da se u razumnoj meri može oceniti da pravilnici i odluke Društva ne sadrže značajne greške i propuste na koje treba ukazati kako bi se blagovremeno uklonili.

Tokom revizije nisu uočene nezakonitosti ili druge nepravilnosti po članu 160. Zakona o osiguranju koje bi mogle ugroziti poslovanje Društva.

Društvo je postupilo po svim preporukama internog revizora, a Izveštaji revizora su usvojeni od strane Nadzornog odbora.

12. ODŠTETNI ZAHTEVI

Društvo je u obračunskom periodu obrađivalo 107 šteta, od čega 21 prenetih iz prethodnog perioda i 86 prijavljenih u tekućem obračunskom periodu. Od ukupnog broja obrađivanih šteta odbijeno je 18, dok je sa iznosom većim od nule likvidirano 73 štete po vrstama osiguranja u ukupnom iznosu od RSD 29.646 hiljada, što prosečno po jednoj šteti iznosi RSD 406 hiljada, računato bez odbijenih šteta:

Štete - Vrsta osiguranja	Rezervisane štete 31.12.14	Prijavljene štete u 2015	Odbijene štete	Rešene štete	Broj šteta u rezervaciji 31.12.15.	Procenjena ažurnost u rešavanju šteta
Osiguranje lica od posledica nezgode	4	53	13	43	1	98,25%
Auto-kasko	0	13	0	13	0	100,00%
Osiguranje robe u transportu	5	1	3	2	1	83,33%
Osiguranje imovine od požara	0	1	0	1	0	100,00%
Osiguranje ostale imovine	3	7	1	5	4	60,00%
Osiguranje odgovornosti	9	11	1	9	10	50,00%
Svega	21	86	18	73	16	85,05%

Društvo je ispoljilo ažurnost u rešavanju nastalih šteta.

U narednoj tabeli dali smo pregled rešenih šteta u toku u 2015. godine:

Šifra NBS	Broj i iznos rešenih šteta u obračunskom periodu, po godinama nastanka							
	2007		2014		2015		Ukupno	
	Broj	RSD	Broj	RSD	Broj	RSD	Broj	RSD 000
1	Nezgoda		13	1.168	30	3.104	43	4.272
3	Auto kasko		1	12	12	1.812	13	1.824
7	Transport		1	1.425	1	349	2	1.774
8	Imovina požar				1	296	1	296
9	Imovina ostalo				5	20.124	5	20.124
13	Opšta odgovornost	1	133		8	1.223	9	1.356

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

13. KANALI PRODAJE

Društvo posluje isključivo iz svog sedišta, odnosno sa jedne lokacije i bez sopstvene prodajne mreže. Ovakav koncept i organizacija Društva opredeljeni su strategijom koja je tokom izveštajnog perioda bila u primeni. Navedeni koncept i organizacija poslovanja opredelili su portfelj i način pribave osiguranja kroz saradnju sa posrednicima/zastupnicima u osiguranju. Struktura i organizacija Društva i njegova tehnička i kadrovska opremljenost bili su osnov za izvršenje planiranog nivoa pribave, uz planiranu efikasnost i ciljanu profitabilnost Društva za izveštajni period.

U 2015. godini Društvo je ostvarilo 52,11% prodaje direktno i 5,85% kroz saosiguranje i prijem rizika od drugih društava za osiguranje (što zajedno iznosi RSD 98.513 hiljada), dok je 42,05% (RSD 71.480 hiljada) bruto premije obračunato kroz saradnju sa posrednicima/zastupnicima u osiguranju.

Sruktura obračunate premije i plaćene provizije po kanalima prodaje:

	Bruto premija	%	Provizije	%
Zaposleni u Društvu	88.576	52,11%	0	0%
Posrednička mreža	58.129	34,19%	13.134	22,59%
Društva za zastupanje	2.347	1,38%	369	15,72%
Zastupnici - preduzetnici	11.004	6,47%	1.885	17,13%
Druga društva za osiguranje	9.937	5,85%	2.252	22,66%
	169.993	100,00%	17.640	10,38%

Ukupno obračunata provizija zastupnika iznosi RSD 17.640 hiljada i njeno učešće u ukupno obračunatoj premiji iznosi 10,38%.

Zastupnici/posrednici sa najvećim iznosima obračunate provizije, kao i učešće te provizije u ukupno obračunatoj premiji su:

1. ACB d.o.o. Društvo za posredovanje u osiguranju, obračunata provizija RSD 3.951 hiljada; učešće u ukupnoj premiji 2,32%,
2. Asigest d.o.o. - Društvo za posredovanje u osiguranju, obračunata provizija RSD 1.931 hiljada; učešće u ukupnoj premiji 1,14%,
3. Branko Tomić - preduzetnik agencija za zastupanje u osiguranju Brana, obračunata provizija RSD 871 hiljada; učešće u ukupnoj premiji 0,51%,
4. Eurosolutions d.o.o., obračunata provizija RSD 3.179 hiljada; učešće u ukupnoj premiji 1,87%,
5. H&C Inso d.o.o., obračunata provizija RSD 163 hiljada; učešće u ukupnoj premiji 0,1%,

Na osnovu prethodno navedenih podataka kanal prodaje koji je Društvo koristilo u izveštajnom periodu možemo oceniti kao efikasan.

14. KRITERIJUMI ZA RAZVRSTAVANJE INDIREKTNIH TROŠKOVA I PRIHODA PO VRSTAMA OSIGURANJA

Društvo vodi evidenciju o raspodeli opštih troškova i prihoda po mestima troškova shodno podzakonskim aktima kojima se uređuje kontni okvir i sadržina računa u kontnom okviru za društva za osiguranje. Opšti prihodi i rashodi dodeljuju se mestima troškova (uprava, pribava, rešavanje šteta i investiranja sredstava Društva) u skladu sa odabranim ključevima za raspodelu.

Društvo je tokom 2015. godine primenjevalo sledeće ključeve za raspodelu opštih troškova po mestima troškova:

- Pribava osiguranja - Na pribavi osiguranja, kao mestu troška, direktno se evidentiraju troškovi provizije posrednika i zastupnika, kao i svi troškovi reprezentacije i reklame i propagande. Ovom

“ ENERGOPROJEKT GARANT“ ADO, BEOGRAD
ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

mestu troška indirektno se dodeljuje 30% bruto plata zaposlenih koje su evidentirane za posmatrani period.

- Izvidaj, procena, likvidacija i isplata šteta - Osim direktnih troškova izvidaja, procene, likvidacije i isplate šteta, ovom mestu troška se dodeljuje 5% bruto plata zaposlenih koje su evidentirane za posmatrani period, 20% troškova grupe 53 (troškovi amortizacije i rezervisanja) i 20% troškova grupe 54 (troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi) izuzev troškova grupe 54 koji se direktno dodeljuju mestu troškova pribave kako je navedeno u tački 1. ovog člana.
- Investiranje sredstava osiguranja - Ovom mestu troška direktno se dodeljuju rashodi evidentirani iz odnosa sa matičnim i povezanim pravnim licima, rashodi po osnovu ulaganja u nepokretnosti (obezvređenje investicionih nekretnina i gubici pri prodaji nepokretnosti), rashodi po osnovu usklađivanja vrednosti finansijskih sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, gubici pri prodaji hartija od vrednosti, negativne kursne razlike kod preračuna gotovine i ostali rashodi po osnovu investicione aktivnosti. Osim direktnih troškova investiranja, ovom mestu troška se dodeljuje 10% bruto plata zaposlenih koje su evidentirane za posmatrani period.
- Uprava - Ovom mestu troška dodeljuje se 55% bruto plata evidentiranih za posmatrani period, kao i svi opšti rashodi koji nisu dodeljeni drugim mestima troškova.

Rukovodstvo Društva prati primenu ključeva, kao i efekte, kako bi blagovremeno izvršilo izmenu i prilagođavanje odabranih kriterijuma promenama u poslovanju, kao bi i dalje bili realni, logični i korisni u donošenju poslovnih i upravljačkih odluka.

15. ZAKLJUČNO MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA NA GODIŠNJI RAČUN I GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

Na osnovu podataka prikazanim u finansijskim i drugim izveštajima Društva, može se zaključiti da su podaci prikazani u godišnjem računu za 2015. godinu, a koji se odnose na: politiku sprovođenja reosiguranja i saosiguranja, premiju osiguranja, obračun prenosnih premija osiguranja, likvidiranih šteta, rezervaciju nastalih i prijavljenih a nelikvidiranih šteta, rezervisanja za nastale a neprijavljene štete, marginu solventnosti i za rezerve za izravnjanje rizika, utvrđeni na osnovu akata poslovne politike „ENERGOPROJEKT GARANT“ a.d.o. i načela aktuarstva, a u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Zbog svega gore navedenog daje se POZITIVNO mišljenje o poslovanju „ENERGOPROJEKT GARANT“ a.d.o. u 2015. godini.

16. ANALIZA NALAZA EKSTERNE KONTROLE

U toku 2015. godine nad Društvo nije vršena esterna kontrola od strane nadležnih državnih organa.

6. Potraživanja su prema našem mišljenju naplativa, a za sva potraživanja čija je naplata sumnjiva, sporna ili na drugi način neizvesna stvorili smo adekvatnu ispravku vrednosti.
7. Za sve druge poznate rizike kao i za druge slučajeve koji mogu u budućnosti rezultirati rashodima i odlivom sredstava Društva, izvršili smo adekvatno rezervisanje sredstava.
8. Imamo valjanu dokumentaciju o vlasništvu nad sredstvima kojima Društvo raspolaže i niko drugi nad njima nema zakonito pravo, niti ima njihovog terećenja po osnovu hipoteka, zaloga i sl.
9. Nemamo saznanja o bilo kakvom kršenju zakonskih propisa, uputstva nadležnih organa i institucija i opštih akata, koji mogu rezultirati plaćanjem značajnih kazni ili penala.
10. Nemamo saznanja u vezi kriminalne radnje ili mogućnosti postojanja iste, i nije nam poznato da je ijedan od naših rukovodioca ili zaposlenih, sa ovlašćenjem da kontroliše i odobrava poslovne promene, umešan u bilo kakve nezakonite ili neregularne aktivnosti koje bi mogle materijalno značajno uticati na istinitost finansijskih izveštaja.
11. Prema našem saznanju, protiv Društva se ne vodi bilo kakav sudski postupak, veštačenje, plenidba imovine, niti ima pregovora o zahtevima za naknadu štete koji po nas mogu rezultirati značajnim gubitkom. Smatramo da nemamo nikakvih ni stvarnih ni potencijalnih obaveza prema trećim licima zbog kojih mogu nastati neočekivani gubici.
12. Ne postoje namere rukovodstva, zakonska ograničenja ili druge objektivne okolnosti koje bi mogle dovesti do obustavljanja poslovanja Društva u doglednom vremenskom periodu.
13. Od datuma Bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. godine do datuma sastavljanja ovog pisma u vezi sa sadržajem finansijskih izveštaja za 2015. godinu, nisu se promenile okolnosti niti su nastali događaji koji bi zahtevali ispravke finansijskih izveštaja ili dodatna obelodanjivanja namenjena organima upravljanja ili drugim korisnicima.

Ovim potvrđujemo da su svi podaci i informacije sadržani u prezentiranim pregledima, prilogima i informacijama, kao i datim objašnjenjima u vezi sa određenim pitanjima za izradu Izveštaja revizije, kao i sve druge informacije, pažljivo pripremljene, da nisu dvosmislene, niti zbujujuće i da su razmotrene i usvojene od rukovodstva.

**Izvršni direktor za finansije,
računovodstvo i plan**

Generalni direktor

III GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

Energoprojekt Garant a.d.o.

Izveštaj o poslovanju za 2015. godinu

Beograd, 29.02.2016.

S A D R Ž A J

1) OCENA USLOVA POSLOVANJA U IZVEŠTAJNOM PERIODU

- a) Tržište osiguranja u Srbiji i opšti pokazatelji obavljanja delatnosti
- b) Ocena uslova poslovanja i njihovih efekata na rezultat poslovanja Društva u 2015.

2) OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU I STANJE TOKOM IZVEŠTAJNOG PERIODA

- a) Pravni osnov, organizacija i vrsta poslova
- b) Akcije Društva na tržištu kapitala
- c) Vlasnička struktura
- d) Upravljačka struktura

3) SPROVODJENJE POSLOVNE POLITIKE

- a) Vrste osiguranja u kojima Društvo posluje
- b) Tržište i kanali prodaje
- c) Samopridržaj, procena MMŠ i politika saosiguranja i reosiguranja
- d) Uslovi za osiguranje i tarifa premije
- e) Deponovanje i ulaganje tehničke rezerve, garantne rezerve i ostalih sredstava osiguranja
- f) Evidentiranje, rezervisanje, rešavanje i isplata šteta

4) OCENA OSTVARENIH PARAMETARA POSLOVANJA U 2015.

- a) Struktura portfelja, obračunata premija po vrstama osiguranja i kanalima prodaje
- b) Prihodi, rashodi i dobit
- c) Rešavanje i rashodi šteta
- d) Merodavni tehnički rezultat i rezerva za izravnjanje rizika
- e) Tehnička rezerva – utvrđivanje visine i ulaganje
- f) Likvidnost, solventnost i kapitalna adekvatnost
- g) Naplata potraživanja, procena vrednosti i stanje potraživanja na kraju 2015.
- h) Poslovanje sa povezanim pravnim licima
- i) Organizaciona struktura i zaposlenost
- j) Zarade i stimulatívno nagrađivanje
- k) Zaštita životne sredine i društveno odgovorno poslovanje
- l) Ocena funkcionisanja sistema interne kontrole i procesa upravljanja rizikom
- m) Primena Kodeksa korporativnog upravljanja

5) DOGADJAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

6) ZAKLJUČNA OCENA POSLOVANJA U 2014. I NAJZNAČAJNIJI POKAZATELJI

7) PLANIRANI RAZVOJ I PRIORITETNI ZADACI ZA NAREDNI PERIOD

- a) Pribava osiguranja i rast obračunate premije
- b) Aktivnosti za uspešno okončanje postupka uskladjivanja poslovanja sa Zakonom o osiguranju

Prilog: ORSA izveštaj za 2015.

1. OCENA USLOVA POSLOVANJA U IZVEŠTAJNOM PERIODU

1a) Tržište osiguranja u Srbiji i opšti pokazatelji obavljanja delatnosti

Sektor osiguranja Srbije čini 24 društava za osiguranje. Poslovima osiguranja bavi se 20 društva, a poslovima reosiguranja četiri. Isključivo životnim osiguranjem se bavi pet društava, isključivo neživotnim osiguranjem devet, dok se i životnim i neživotnim osiguranjem bavi šest društava. Posmatrano prema vlasničkoj strukturi kapitala, 18 društava je u većinskom stranom vlasništvu, dok je istovremeno šest društava u većinskom vlasništvu domaćih akcionara. Kada je reč o koncentraciji tržišta (po kriterijumu obračunate premije), evidentiraju se tri grupe društava za osiguranje: prvu čine dva društva sa po više od 15% ukupne premije, drugu čini sedam društava sa učešćem od ispod 15% svako, dok treću grupu čini 11 društava od kojih svako ostvaruje manje od 3% tržišnog učešća.

Ukupna bilansna suma društava za osiguranje na kraju III tromesečja 2015. iznosi 181,8 mlrd dinara tj. povećana je za 9,7% u odnosu na isti period 2014. Bilansna suma Društva na kraju III kvartala 2015. činila je 0,60% ukupne bilansne sume tržišta osiguranja. Bilansna suma Društva na kraju 2015. iznosi 1,095 mlrd dinara, tj. povećana je za 2,82% u odnosu na kraj 2014. godine.

Ukupna premija obračunata na domaćem tržištu osiguranja na kraju III kvartala 2015. (životna i neživotna osiguranja) iznosila je 60.621 mlrd. dinara, dok je ukupna premija neživotnih osiguranja ostvarena u visini od din. 47.609 mlrd. Učešće Društva u ukupnoj premiji iznosi 0,22%, u premiji neživotnog osiguranja iznosi 0,28%, dok u ukupnoj premiji obračunatoj u vrstama u kojima Društvo posluje iznosi 0,60%. Prema podacima koje je za tržište osiguranja za III kvartal 2015. objavila Narodna banka Srbije, rast tržišta neživotnog osiguranja u Srbiji, meren rastom premije neživotnog osiguranja u odnosu na III kv. 2014. iznosi 17,1% i zasnovan je pretežno na ostvarenom porastu premije osiguranja autoodgovornosti od 38,3%, rastu osiguranja od nezgode od 2,8%, dok se istovremeno po prvi put od 2009. godine evidentira rast premije auto-kaska od 2,5%.

U strukturi aktive društava za osiguranje, na kraju III kvartala 2015. najznačajniji deo se odnosi na obrtnu imovinu, koja počev od 2014. beleži značajni rast učešća i najveći nominalni rast. U strukturi pasive najznačajnije učešće ima tehnička rezerva sa 71,8%, a u strukturi tehničke rezerve najveći udeo ima matematička rezerva životnih osiguranja sa 35,5% (stopa rasta od 18,9%). Takođe, rezerve za prenosne premije beleže nominalni rast od 15,1%, dok u ukupnoj tehničkoj rezervi na dan 30.09.2015. učestvuju sa 17,1%.

Margina solventnosti na kraju III kv. 2015. iznosila je din. 17,3 mlrd., a garantna rezerva din. 31,5 mlrd. Na nivou svih društava koja se bave (pretežno) neživotnim osiguranjem odnos garantne rezerve i margine solventnosti iznosio je 181,2%. Kod Društva ovaj pokazatelj na kraju istog perioda iznosio je 129,86% kada se margina uzme po Zakonu (din. 544.312 hiljada), dok je izračunata margina po metodi premije (kao veća u odnosu na izračunatu marginu po metodi šteta) iznosila din. 26.232 hiljade.

Struktura ključnih pozicija aktive i pasive na nivou celog tržišta i isti pokazatelji ostvareni u Društvu za 30.09.2015. prikazana je u sledećoj tabeli, s tim što su za Društvo dati i podaci za 31.12.2015.:

Struktura aktive %	Tržište % 30092015	Društvo % 30092015	Društvo % 31122015
Stalna imovina ukupno	46,40	26,96	24,27
- dugoročni plasmani	35,00	-	-
- nekretnine	11,80	25,34	24,11
Obrtna imovina ukupno	53,60	73,04	75,73
- kratkoročni plasmani	31,30	56,61	61,05
- gotovina	4,40	11,36	10,26
- potraživanja za premiju	10,10	4,90	3,02
Struktura pasive %	Tržište %	Društvo %	Društvo %
- tehničke rezerve	71,80	24,04	22,88
- kapital i ostale rezerve	28,20	72,06	74,97

1b) Ocena uslova poslovanja i njihovih efekata na rezultat poslovanja Društva u 2015.

Plan poslovanja za 2015. realizovan je u uslovima usporenog privrednog rasta i okolnostima koje su se kao posledica manifestovale na domaćem tržištu osiguranja:

- otežana pribava osiguranja, pri čemu je za poslovanje Društva od posebnog značaja bio obim poslova osiguranja objekata u izgradnji i montaži i osiguranje od odgovornosti – poslovi osiguranja koji imaju

pretežno učešće u ukupnom portfelju Društva i na čijem ugovaranju se zasnivao i poslovni plan za 2015;

- zaoštavanje konkurencije, uglavnom snižavanjem premije kao cene osiguranja. Realnost u kojoj se premija kao cena za isti obim pokriva drastično razlikuje na istom tržištu, privremeno je instrument konkurentnosti za društva koja nalaze načina da je smanje, ali na dugi rok i bez značajnijeg širenja portfelja, to može naneti štetu delatnosti umanjenoj osnovice za isplatu budućih šteta. Odobravanje komercijalnih popusta, bonusa i visoke preventive su bili rastući zahtevi tržišta osiguranja, mogućnosti koje su društva tokom izveštajnog perioda, u meri koja je bila moguća na bazi ostvarenih rezultata poslovanja, koristila u svrhu povećanja sopstvenog tržišnog učešća.

Paralelno sa tendencijom snižavanja premije kao posledice smanjenog obima ponude poslova osiguranja, evidentiran je trend zahteva za povećanjem učešća posredničke provizije u obračunatoj premiji. Rast tržišta osiguranja nije bio dovoljan da bi se povećanjem obuhvata nadoknadili efekti sve nepovoljnije visine i strukture obračunate premije. Obzirom da nema sopstvenu mrežu za pribavu i da je veoma upućeno na saradnju sa posrednicima/zastupnicima u osiguranju, uočena pojava i njeno kretanje u budućem periodu predstavljaju faktor rizika koji sa posebnom pažnjom mora biti razmotren, a odgovarajuće odluke donete kako bi posledice bile ublažene.

Porast fronting poslova kojima se, uz minimalnu simbolično zadržanu premiju/proviziju, u master polisu i program za osiguranje globalnog klijenta uključuje osiguravajuće pokriće za lokalni povezani entitet – potencijalnog klijenta - posebno je nepovoljna pojava, koju Društvo evidentira kroz povratne informacije o datim neprihvaćenim ponudama za osiguranje ili o izgubljenim klijentima iz prethodnih perioda.

Kada je reč o konkurentnosti na tržištu osiguranja, konstatujemo da se i tokom ovog izveštajnog perioda u konkurenciji za dobijanje nekih poslova osiguranja vlasnička povezanost društava za osiguranje i društava za reosiguranje pokazala kao velika, za Društvo ponekad nedostižna komparativna prednost društava za osiguranje koja imaju „svoja“ reosiguranja.

Tokom izveštajnog perioda evidentiran je standardni broj zahteva klijenata za raskidom ugovora o osiguranju u toku trajanja osiguranja, uz obrazloženje da nije bilo predmeta osiguranja ili da, usled pada poslovnih aktivnosti, nema više potrebe za osiguranjem, posebno u osiguranju od odgovornosti. Najčešće je reč o osiguranju i polisama koje su klijentu bile neophodne za učešće na tenderu ili za obavljanje drugih profesionalnih usluga za naručioce u okviru projekata koji se potom ne realizuju ili se realizuju u znatno manjem kapacitetu i/ili skraćenom periodu.

Rastuća nelikvidnost na tržištu koja se već u prethodnim periodima odrazila i na osiguranje, a u okolnostima usporenog privrednog rasta i bez novih klijenata sa značajnim poslovnim aktivnostima kao osnovom zahteva za novim poslovima osiguranja, uticala je na otežanu naplatu potraživanja tokom izveštajnog perioda. Ambivalentna situacija u kojoj svako društvo za osiguranje mora da nadje načina, na kraju i sudskim putem, da naplati dospela potraživanja, a da pri tom i dalje nudi osiguranje istim klijentima (jer drugih na tržištu i nema) bilo je realnost izveštajnog perioda na koju se nije moglo odgovarati jedinstvenim univerzalnim pristupom, već rešenjima koja su morala uvažiti što više faktora iz poslovanja konkretnog klijenta. Društva za osiguranje koja su imala adekvatnu visinu i strukturu imovine i kapacitet za pokrivanje rashoda loših potraživanja, to su u određenim slučajevima mogla koristiti kao komparativnu prednost u pribavi poslova i privlačenju klijenata. Društva koja su evidentirala velike probleme sa naplatom ugrožavajući sopstvenu imovinu i kapacitete, morala su da vode restriktivnije politike u odnosu na klijente koji imaju problem nelikvidnosti, što je moglo rezultirati osipanjem poslova i klijenata po tom osnovu.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU I STANJE TOKOM IZVEŠTAJNOG PERIODA

2a) Pravni osnov, organizacija i vrsta poslova

Društvo je osnovano 25.02.1992. godine kao Deoničko društvo za osiguranje i reosiguranje „Garant“. Početkom 1994. godine preduzeća iz sistema Energoprojekt su otkupila 75% akcija od osnivača, Jubmes banke. Pod nazivom „Energoprojekt Garant“ Akcionarsko društvo za osiguranje, odnosno skraćenim nazivom „Garant“ a.d.o., Društvo posluje od 2005. godine, kada je kod Agencije za privredne registre – Registar privrednih subjekata, registrovana promena poslovnog imena.

Osnovna delatnost Društva je obavljanje svih vrsta neživotnog osiguranja kao i poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja. Rešenjem Narodne banke Srbije G.br.11716 od 30.12.2009. godine, Društvo ima dozvolu za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja, kao i za obavljanje poslova neposredno povezanih sa poslovima osiguranja. Delatnost (osiguranje) je osnov za svrstavanje Društva u velika pravna lica.

Poslovanje Društva odvija se isključivo u njegovom sedištu, bez organizovanih i registrovanih ogranaka i prodajne mreže, a što je u skladu sa strategijom koja je bila u primeni tokom izveštajnog perioda.

2b) Akcije Društva na tržištu kapitala

Trgovanje akcijama izdavaoca Energoprojekt Garant a.d.o. organizovano je na segmentu tržišta – MTP Belex počev od 03.09.2012. godine, rešenjem Beogradske Berze od 21.08.2012. godine, do kada je trgovanje akcijama bilo organizovano na Open Market segmentu.

2c) Vlasnička struktura

Ukupni broj akcija koje je Društvo emitovao (sve su obične, na ime i sa pravom glasa – svaka akcija jedan glas, ISIN: RSENGRE89752, CFI ESVUFR) i čiji je broj tokom izveštajnog perioda bio i ostao nepromenjen iznosi 157.257 komada. Većinski vlasnik sa 92,94% učešća, odnosno 146.155 akcija je Energoprojekt Holding a.d. Beograd. Sledeći po učešću u kapitalu je Jubmes banka a.d. sa 7,03% učešća, odnosno 11.056 akcija. Još dva pravna i jedno fizičko lice na dan 31.12.2013. poseduju ukupno 0,03% učešća, odnosno 46 akcija Društva.

Društvo tokom izveštajnog perioda, kao ni u toku prethodnih perioda, nije vršilo otkup sopstvenih akcija, niti drži iste po osnovu otkupa istih u bilo kom prethodnom periodu.

2d) Upravljačka struktura

U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, u organizaciji organa upravljanja u Društvo primenjen je dvodomni sistem, tako da Društvo ima sledeće organe upravljanja: Nadzorni odbor, Komisiju za reviziju (kao obaveznu komisiju Nadzornog odbora javnog akcionarskog društva predviđenu Zakonom) i Izvršni odbor sa Generalnim direktorom. Članovi Nadzornog i Izvršnog odbora registrovani su u Agenciji za privredne registre, a na njihov izbor i članstvo u navedenim organima prethodno je pribavljena saglasnost Narodne Banke Srbije.

3. SPROVODJENJE POSLOVNE POLITIKE

3a) Vrste osiguranja u kojima Društvo posluje

Društvo je tokom izveštajnog perioda poslovalo u sedam vrsta neživotnog osiguranja:

- osiguranje lica od posledica nezgode
- osiguranje vozila - kasko
- osiguranje robe u domaćem i međunarodnom prevozu
- osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti
- ostala osiguranja imovine
- osiguranje od opšte odgovornosti i
- osiguranje finansijskih gubitaka.

3b) Tržište i kanali prodaje

Društvo posluje isključivo iz svog sedišta, odnosno sa jedne lokacije i bez sopstvene prodajne mreže. Ovakav koncept i organizacija Društva opredeljeni su strategijom koja je tokom izveštajnog perioda bila u primeni. Navedeni koncept i organizacija poslovanja opredelili su portfelj i, još više, način pribave osiguranja kroz saradnju sa posrednicima/zastupnicima u osiguranju. Struktura i organizacija Društva i njegova tehnička i kadrovska opremljenost bili su osnov za izvršenje planiranog nivoa pribave, uz planiranu efikasnost i ciljanu profitabilnost Društva za izveštajni period. U 2015. godini Društvo je ostvarilo 52,11% prodaje direktno i 5,85% kroz saosiguranje i prijem rizika od drugih društava za osiguranje (što zajedno iznosi din. 98.513 hiljada), dok je 42,05% (din. 71.480 hiljada) bruto premije obračunato kroz saradnju sa posrednicima/zastupnicima u osiguranju. Premija osiguranja obračunata tokom izveštajnog perioda kroz poslove osiguranja zaključene sa ugovaračima iz sistema Energoprojekt iznosi din. 41.610 hiljada, što čini 24,48% bruto obračunate premije, doprinoseći u istoj meri ostvarenom tržišnom učešću Društva. Učešće premije ugovorene sa istim ugovaračem u samopridržaju je znatno manje, budući da je reč o velikim osiguranim sumama po kojima je premija najvećim delom prenetu u reosiguranje/saosiguranje.

Poslujući tokom izveštajnog perioda pod napred opisanim uslovima poslovanja na domaćem tržištu osiguranja i ostvarujući svoj poslovni plan, Društvo je na kraju III kvartala 2015. godine (poslednji datum za koji su objavljeni podaci) evidentiralo tržišno učešće od 0,60% u vrstama neživotnog osiguranja u kojima posluje, tačnije za one tarifne grupe ovih vrsta osiguranja u kojima posluje. Pri tome, značajnija

tržišna učešća Društva ostvarena su u sledećim vrstama osiguranja (navode se samo one u kojima je Društvo imalo značajnije tržišno učešće):

Vrsta osiguranja	% tržišnog učešća društva u ukupnoj obračunatoj premiji na vrsti osiguranja
Osiguranje motornih vozila kasko	0,18
Osiguranje finansijskih gubitaka	4,80
Ostala osiguranja imovine	0,58
Osiguranje od opšte odgovornosti	3,25

Tokom izveštajnog perioda Društvo nije odobravalo bonuse i komercijalne popuste i nije koristilo ovu mogućnost poslovne politike u cilju povećanja tržišnog učešća. Stagnacija obima poslova na tržištu osiguranja, posebno dobrovoljnih neživotnih osiguranja (koja čine glavni deo portfelja društva), uticalo je na zaoštavanje konkurentskih aktivnosti i načina delovanja na tržištu prilikom prodaje. Tokom izveštajnog perioda Društvo je evidentiralo značajnu izloženost usled pada premije kao cene osiguranja. Prema informacijama koje su bile dostupne sa tržišta, premije po kojima su zaključeni poslovi osiguranja za koje je Društvo konkurisalo sa svojom ponudom, bile su niže od onih po kojima je Društvo nudilo traženo osiguravajuće pokriće. Kada je reč o rizicima čiji su limiti bili iznad samopridržaja i koje je trebalo plasirati u reosiguranje kao fakultativ, dodatni ograničavajući faktor konkurentnosti Društva bila je potreba za većim oprezom, posebno u smislu adekvatne visine i dovoljnosti premije. Obračunata premija i struktura portfelja ostvarena u 2015. godini predstavlja maksimum efikasnosti koji je Društvo moglo da ostvari primenom Zakona i internih akata, pri navedenim poslovnim izazovima sa tržišta.

3c) Samopridržaj, procena MMŠ i politika saosiguranja i reosiguranja

Tokom izveštajnog perioda u primeni je bila Odluka o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja doneta 29.11.2013. godine kojom je utvrđen maksimalni iznos samopridržaja po vrstama, odnosno tarifnim grupama u kojima Društvo posluje, a kao rezultat potreba poslovanja, ocene kapaciteta društva da u narednom periodu apsorbuje rizike i planiranog obima ugovaranja za taj period po vrstama/tarifama osiguranja. Tokom izveštajnog perioda nije bilo izmena ovog poslovnog akta.

Politika saosiguranja i reosiguranja i po tom osnovu upravljanje ključnim rizikom poslovanja Društva nije se menjala tokom izveštajnog perioda u odnosu na opredeljenu politiku i interna akta na bazi kojih je i donet plan: pregled rizika i procene maksimalno moguće štete vršene su od strane stručne komisije Društva u svakom slučaju kada je suma osiguranja bila iznad maksimalnog iznosa samopridržaja Društva. Bez prethodne ocene MMŠ i u skladu sa tim obezbeđenog plasmana viška rizika / štete, Društvo nije primalo u osiguranje rizike iznad svog samopridržaja. Tokom izveštajnog perioda Društvo je sve rizike iznad svog samopridržaja plasiralo – delom u saosiguranje kod domaćih osiguravača, a delom u reosiguranje kod domaćih reosiguravača. Izuzetno, a u skladu sa Zakonom, samo su CAT rizici plasirani ino-reosiguravaču direktno.

Sprovodeći striktno politiku saosiguranja / reosiguranja i pridržavajući se maksimalnih iznosa samopridržaja, Društvo je u izveštajnom periodu evidentiralo rashode po osnovu premije saosiguranja / reosiguranja u iznosu od preko 32% ukupne obračunate premije odn. ostvarilo koeficijent saosiguranja / reosiguranja od skoro 68%. Navedeni pokazatelji su značajno veći od istih ostvarenih u nizu prethodnih perioda (za 2013. rashod premije saosiguranja/reosiguranja iznosio je 11% ukupne obračunate premije, dok je za 2014. realizovan sa 16%). Faktori koji su uticali na porast rashoda po osnovu premije saosiguranja/reosiguranja su: početak primene novih proizvoda osiguranja sa značajnim učešćem katastrofalnih rizika, iskustva u vezi sa porastom rizika, naročito katastrofalnih koji su se desili tokom prethodnog perioda i opredeljenje Društva da sprovođenjem oprezne politike saosiguranja/reosiguranja spreči značajnije gubitke i obezbedi stabilnost poslovanja. Zbog činjenice da tokom izveštajnog perioda nije bilo evidentiranih visokih šteta, pa ni šteta na saosiguranim/reosiguranim rizicima, a pri relativno visokom učešću premije saosiguranja/reosiguranja u ukupno obračunatoj premiji, kombinovani racio na bazi ukupne premije odražava bolji rezultat nego što je rezultat sa efektima saosiguranja/reosiguranja. Ostvareni rezultat je adekvatan pokazatelj oprezne politike saosiguranja/reosiguranja koju je Društvo sprovodilo tokom izveštajnog perioda, potvrda balansirano uvažavanja svih ključnih aspekata u ostvarivanju ciljeva Društva, kao i dosledna primena iznosa maksimalnog samopridržaja.

3d) Uslovi za osiguranje i tarifa premije

Tokom 2015. godine poslovanje Društva je prošireno donošenjem Posebnih uslova za osiguranje gubitka prinosa useva na bazi indeksa na nivou opštine koji su doneti u saradnji i uz podršku švajcarskog društva za reosiguranje Europa Re. Proizvod definisan navedenim uslovima jedinstvena je

ponuda na tržištu i kao takva izazvala je odgovarajuću pažnju stručne javnosti, učestvujući sa 16% u ukupnom portfelju Društva za izveštajni period.

3e) Deponovanje i ulaganje tehničke rezerve, garantne rezerve i ostalih sredstava osiguranja

Društvo je na kraju izveštajnog perioda tehničku rezervu i strukturu imovine u koje je tehnička rezerva plasirana utvrdilo na način i u iznosima predviđenim doslednom primenom Zakona, internih akata i pravila struke, uključujući i dovoljnost rezervisanja za štete. Tehnička rezerva je plasirana u propisane, primereno likvidne i adekvatno procenjene oblike bilansne aktive, bez izuzetka. Zahtevi za ograničenjem maksimalnih iznosa ukupnog deponovanja kao i pojedinačnog deponovanja u određene oblike bilansne aktive u potpunosti su poštovani. Sva bilansna aktiva je na kraju izveštajnog perioda procenjena u skladu sa važećim aktima poslovne politike. Sve komponente tehničke rezerve Društva takodje su procenjene/izračunate u skladu sa Zakonom. Utvrđena visina garantne rezerve i njeno deponovanje u odgovarajuće oblike bilansne aktive takodje je tokom i na kraju izveštajnog perioda bilo u skladu sa Zakonom i internim aktom Društva. Društvo je tokom izveštajnog perioda upravljalo rizikom deponovanja i ulaganja tehničke i garantne rezerve kroz balansirano plasiranje u one oblike aktive koje je ocenilo primereno likvidnim i dovoljno kvalitetnim i za koje je ocenilo da ima mogućnosti da ih na delotvorni način kontroliše.

3f) Evidentiranje, rezervisanje, rešavanje i isplata šteta

Ažurnost i prosečan broj dana rešavanja šteta

Tokom izveštajnog perioda društvo je rešilo i isplatilo 73 štete u ukupnom iznosu din. 29.646 hiljada odnosno din. 19.407 hiljada u samoprizržaju. Tokom izveštajnog perioda Društvo je ostvarilo ažurnost u rešavanju šteta od 85,05%, dok ukupni prosečni broj dana za rešavanja šteta od kompletiranja dokumentacije do isplate iznosi 0,37 dana. Za ocenu ažurnosti neophodno je imati u vidu strukturu portfelja i činjenicu da najveći deo portfelja čine upravo osiguranja od odgovornosti, te da je najveći broj i iznos šteta obradivanih tokom izveštajnog perioda i šteta evidentiranih u popisu nastalih a do kraja izveštajnog perioda nerešenih šteta iz osnova odgovornosti. Činjenica da ove štete ni do kraja izveštajnog perioda nisu rešene, nije rezultat neažurnosti Društva u rešavanju istih, već je rezultat uobičajenog načina rešavanja šteta iz osiguranja od odgovornosti gde likvidaciji i isplati ovih šteta prethodi utvrđivanje postojanja osnova za naknadu, zbog čega društvo čeka ishod sudskih sporova koje osiguranici vode sa trećim licima (potencijalnim korisnicima osiguranja). U cilju ostvarivanja boljeg uvida u ove sporove, davanja doprinosa njihovom rešavanju, boljeg sagledavanja budućih sopstvenih obaveza i procene rezervisanja po istim, Društvo kao "umešač" prati sudske sporove i ažurira informacije koje ima o važećoj sudskoj praksi iz oblasti koje su predmet spora. Na kraju izveštajnog perioda Društvo ima i jednu štetu u sporu, tj. gde je direktno tuženo za naknadu. Prvostepena odluka u ovom sudskom sporu očekuje se tokom 2016. godine. I tokom izveštajnog perioda Društvo je u procesu rešavanja šteta poštovalo princip osiguranja da je ažurnost u rešavanju šteta, osim što je zakonski zahtev, takodje i najbolja reklama i osnov za dobru reputaciju. Za rešavanje kompleksnih i/ili većih šteta, opredeljenje Društva je ostalo da angažuje eksperte iz odgovarajućih oblasti, čime se podiže kvalitet likvidacije šteta i obezbeđuje zakonitost i pravičnost u ovom ključnom poslovnom procesu. Takodje, ovakvo rešenje za tehničko-kadrovske potrebe funkcije rešavanja šteta doprinosi efikasnosti poslovanja Društva, dok poslovna saradnja sa renomiranim i iskusnim specijalistima štiti reputaciju Društva.

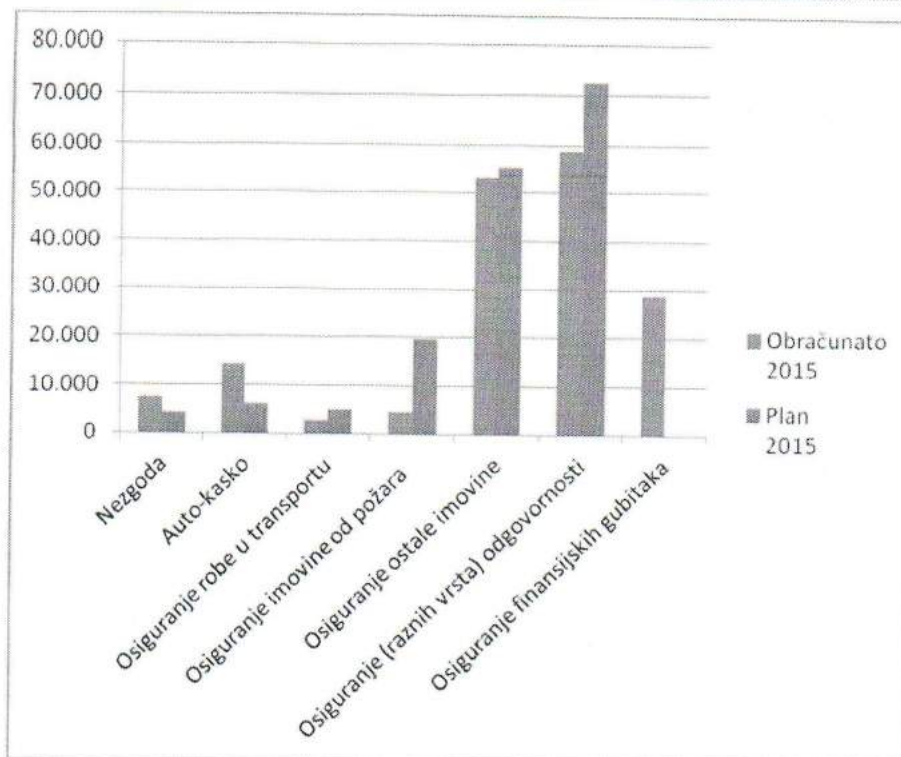
Rezervisanja za štete

U postupku procene rezervisanja nastalih, prijavljenih a do kraja izveštajnog perioda nelikvidiranih šteta, Društvo se pridržava principa opreznosti i dovoljnosti, na kraju svakog perioda ponovo razmatra i procenjuje adekvatnost rezervisanja uključivanjem svih novih dostupnih podataka relevantnih za utvrđivanje visine rezervacije dok prethodno rezervisane iznose umanjuje oprezno i isključivo na osnovu detaljnog sagledavanja novih relevantnih informacija i okolnosti u vezi sa konkretnom štetom. Popis stanja nastalih prijavljenih a na poslednji dan izveštajnog perioda nerešenih šteta uradjen je uz uvažavanje svih raspoloživih podataka o štetama koji su mogli biti pribavljeni do okončanja popisa, a u cilju što realnijeg rezervisanja i obezbeđenja dovoljnosti. Kada je u pitanju ocena dovoljnosti, iznosi kojima su tokom 2015. godine rešene štete iz rezervacije sa kraja prethodne godine pružaju uveravanje u realnost i dovoljnost rezervisanja. Rezervisanja za nastale neprijavljene (IBNR) štete izvršena su u skladu sa Zakonom i opredeljenom metodologijom za obračun ovog rezervisanja.

4. OCENA OSTVARENIH PARAMETARA POSLOVANJA U 2015.

4a) Struktura portfelja, obračunata premija po vrstama osiguranja i kanalima prodaje

Sledeći grafikon prikazuje uporedo premiju po vrstama osiguranja - obračunatu u 2015. godini u odnosu na iznose planirane za 2015.:

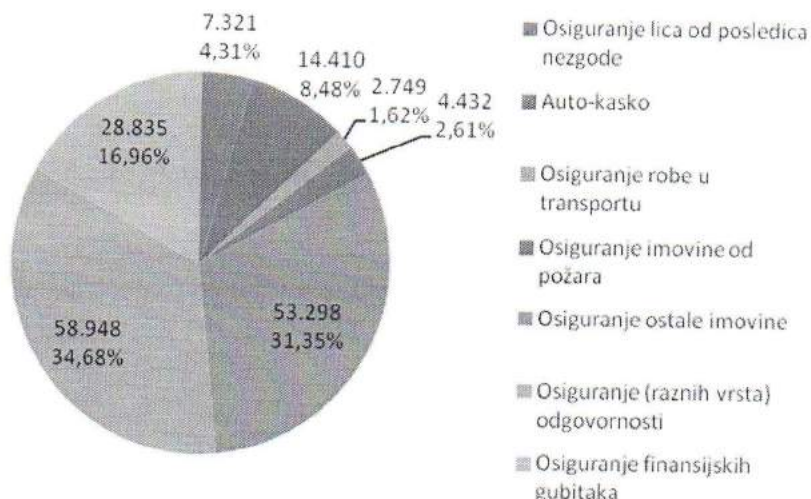
Društvo je tokom izveštajnog perioda poslovalo istim vrstama osiguranja kao i u dužem nizu prethodnih perioda. Ukupno obračunata premija iznosi 169.994 hiljada dinara, čime je plan obračunate premije ostvaren sa 104,31%. Analiza strukture po vrstama ukazuje na odstupanja u pojedinačnim vrstama, a koja su rezultat dešavanja na tržištu i aktivnosti konkurencije tokom izveštajnog perioda, posebno kada su osiguranja odgovornosti u pitanju. Iako je samo po sebi ovo odstupanje nepovoljno za Društvo, rast po drugim vrstama i promena strukture na način da portfelj osiguranja od odgovornosti iznosi 38% ukupnog portfelja ukazuje na bolju disperziju, kao i na rast drugih osiguranja u ukupnoj strukturi portfelja, pa time i na manju ukupnu izloženost Društva. Plan osiguranja imovine od požara značajno je bilo bazirano na osiguranju od CAT rizika, pa Društvo u narednom planira da fokusira više resursa na ovaj portfelj i prilagodi ponudu tržištu čije se navike teško i sporo menjaju.

U strukturi obračunate premije po tarifnim grupama na vrsti 13 nastavilo se smanjenje premije obračunate po osnovu osiguranja od odgovornosti za posledice kliničkih ispitivanja lekova, a koje je godinama činilo najveći deo, nekada i do 75% ukupnog portfelja Društva. Prema saznanjima Društva i uvidu u podatke koje objavljuje Agencija za lekove i medicinska sredstva, broj ovih ispitivanja koja se obavljaju u Srbiji se smanjuju. Još značajnije je da se mnoga osiguranja realizuju u okviru globalnog programa za osiguranje farmaceutskih kompanija, odnosno frontiranjem master polisa. Najzad, osiguranja se mogu ugovoriti i u inostranstvu uz uslov da se ugovori primena lokalnog zakonodavstva, što je sve uticalo da se učešće ovih osiguranja u portfelju Društva značajno smanji.

Obračunata premija na vrsti 13 je ostavrena na nižem nivou i u odnosu na prethodnu godinu kao i u odnosu na plan, što je posledica smanjenja osiguranja kliničkih ispitivanja lekova, ali i snažnih kampanja koje su tokom izveštajnog perioda vodjene od strane više društava za osiguranje upravo na prodaji osiguranja od odgovornosti. Na kraju izveštajnog perioda, sa 58.948 hiljada dinara obračunate premije (58.586 hiljada dinara u samoprizržaju), iznos premije osiguranja obračunat na osiguranjima od opšte odgovornosti je za 3,1% niži nego u 2014. godini, dok je u odnosu na plan premije za 2015. niži 18%. Istovremeno, povećanje premije obračunate na vrstama 16 i 03 doprinelo je ostvarivanju i prebačaju plana obračunate premije za 2015.

Struktura obračunate premije ostvarene po vrstama osiguranja u 2015. prikazana je na sledećem grafikonu - u apsolutnim iznosima (u 000 din.) i u relativnom učešću u ukupnom portfelju:

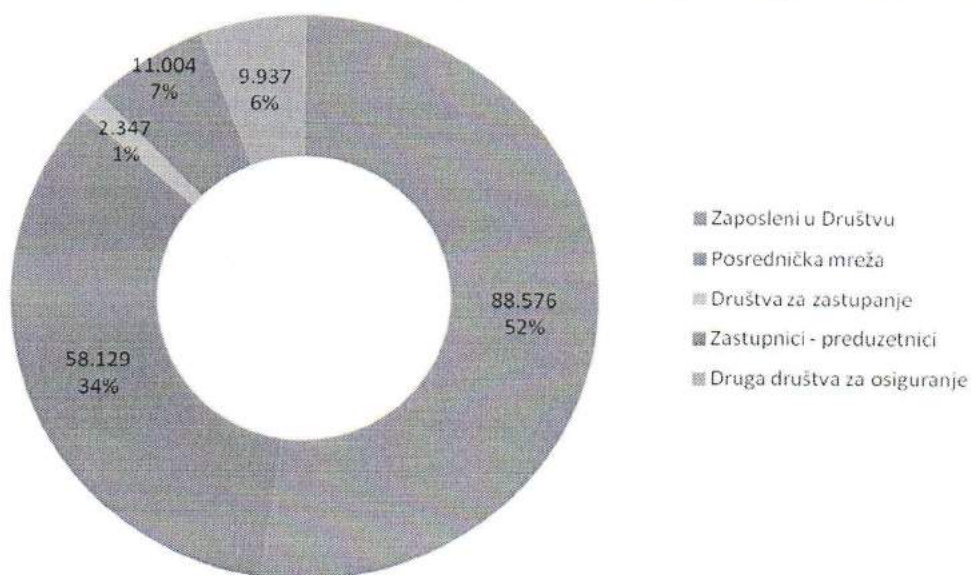
Struktura obračunate premije 2015. po vrstama osiguranja

Kada je reč o kanalima prodaje, izveštajni period se odlikuje izuzetno visokim učešćem direktne prodaje osiguranja koja, sa preko 52% ukupnog portfelja, značajnije odstupa u odnosu na učešće direktne prodaje koje je u dužem nizu prethodnih perioda izuzetno prelazilo 40%. Ovo značajno učešće povezano je sa izvesnim promenama u strukturi samog portfelja i sa značajnim učešćem osiguranja finansijskih gubitaka (prinosa useva) usled katastrofalnih rizika – dela portfelja koji je pribavljen direktno u postupcima javne nabavke usluga osiguranja.

Osim navedenog odstupanja, ostvarena struktura prodaje po kanalima u potpunosti odgovara strukturi ostvarenoj i u dužem nizu prethodnih perioda, tako što se Društvo u prodaji osiguranja značajno oslanja na saradnju i korišćenje posredničko-zastupničke mreže posebno u dve ključne vrste – ostala osiguranja imovine (09) i osiguranje od opšte odgovornosti (13). Opremljeni koncept poslovanja bez sopstvene prodajne mreže značajno upućuje na korišćenje posredničko-zastupničke mreže, što, uz moguće nepovoljne uticaje koje Društvo razmatra u procesu upravljanja rizikom, ima veoma pozitivan uticaj na obezbeđenje ukupne efikasnosti poslovanja:

Obračunata premija 2015. po kanalima prodaje u 000 din.

Prihod od premije – merodavni 01.01.-31.12.2015. u 000 din.

Vrsta osiguranja	Ukupno obračunat o 2015	Prenosna 31.12.15.	Prenosna 31.12.14.	Prihod od Premije bruto	Rashod premije sa/reo	Prihod od premije neto
	1	2	3	4	5	6
Osiguranje lica od posledica nezgode	7.321	275	491	7.537	2.239	5.298
Auto-kasko	14.411	8.255	8.876	15.032	6.626	8.406
Osiguranje robe u transportu	2.749	68	25	2.706	1.122	1.584
Osiguranje imovine od požara	4.432	2.534	2.594	4.492	1.897	2.595
Osiguranje ostale imovine	53.298	35.122	35.661	53.837	22.509	31.328
Osiguranje odgovornosti	58.947	71.701	77.527	64.773	362	64.411
Osiguranje finansijskih gubitaka	28.836	8.209	584	21.211	20.581	630
Svega obračunata premija	169.994	126.164	125.758	169.588	55.336	114.252

4b) Prihodi, rashodi i dobit

Ostvareni u periodu 01.01.2015.-31.12.2015.

u 000 din.

Pozicija bilansa uspeha	Ostvareno	Plan	% (2/3)
1	2	3	4
Funkcionalni (poslovni) prihodi	114.282	131.118	87,16
Funkcionalni (poslovni) rashodi	30.293	7.749	399,06
Poslovna dobit - bruto	83.989	123.369	68,08
Prihodi od investiranja	56.552	27.429	206,18
Rashodi od investiranja	29.501	-	-
Neto dobitak/gubitak od investiranja	27.051	27.429	98,623
Troškovi sprovođenja osiguranja	55.579	74.784	74,32
Neto poslovni rezultat (poslovni dobitak)	55.461	76.014	72,96
Neto finansijski dobitak	1.865	-	-
Neto dobitak po osnovu uskladjivanja potraživanja	19.537	-	-
Neto dobitak od ostalih prihoda/rashoda	118	-	-
Neto gubitak od ispravki grešaka iz preth. perioda	355	2.214	16,03
Dobitak pre oporezivanja	76.626	73.800	103,83

Funkcionalni prihodi

Iako je Društvo ostvarilo povećanje obračunate premije u odnosu na prethodnu godinu, kao i u odnosu na plan za izveštajni period, prihodi od premije, kao osnovni funkcionalni prihod, niži su od planiranog iznosa. Na to je uticala struktura portfelja i visoki rizici za koje je značajni deo obračunate premije, po osnovu plasiranja viškova rizika u saosiguranje / reosiguranje, prenet u saosiguranje / reosiguranje, čime je premija saosiguranja / reosiguranja u ukupnom iznosu od din. 55.336 hiljada direktno uticala na umanjenje funkcionalnih prihoda (od premije). Pri tome je stanje prenosne premije neznatno promenjeno i nije uticalo na visinu prihoda od premije, a činjenica da nije bilo smanjenja prenosne premije, ukazuje da je Društvo održalo portfelj. Ukupna premija obračunata u 2015. iznosi din. 169.994 hiljade. Tokom izveštajnog perioda u saosiguranje su primljeni rizici od drugih društava za osiguranje - obračunata premija saosiguranja iznosi 9.936 hiljada dinara, što predstavlja preko 5,84% ukupnog portfelja. Društvo tradicionalno u svom poslovanju insistira na ovom vidu saradnje sa drugim društvima, posebno sa onima kojima u saosiguranje prenosi viškove rizika sopstvenog portfelja. Prijemom rizika iz portfelja drugih društava obezbeđuje se bolja disperzija portfelja i izravnjanje, kao i bolji pristup i uvid u informacije sa tržišta kroz razmenu istih sa drugim društvima.

Funkcionalni rashodi

Na visinu ove pozicije uticao je ukupni iznos šteta sa troškovima, rešenih i isplaćenih tokom perioda. Ukupni iznos rešenih šteta u 2015. bio je značajno veći u odnosu na prethodne godine, a u najvećem delu su se ostvarile na rizicima koji su bili u samopridržaju, pa su štete u punom iznosu uticale na visinu rashoda, pa samim tim nije bilo značajnih prihoda po osnovu učešća saosiguravača / reosiguravača u naknadama šteta. Društvo je evidentiralo učešće saosiguravača / reosiguravača u naknadi šteta u iznosu od ukupno din. 10.240 hiljada dinara, kao i din. 304 hiljade u rezervisanim štetama na kraju izveštajnog perioda. Činjenica da Društvo nije imalo velikih šteta po rizicima prenetim u saosiguranje / reosiguranje, te da su štete uglavnom bile u samopridržaju, uslovlilo je slab efekat saosiguranja / reosiguranja kada je u pitanju učešće u štetama. Istovremeno, troškovi rešavanja šteta su višestruko povećani zbog promene načina evidentiranja troškova rešavanja šteta i zakonskog zahteva da ovi troškovi realnije odražavaju obim angažovanih resursa Društva, i to za svaku vrstu osiguranja. Ovako višestruko povećani troškovi rešavanja šteta, primenjeni na povećani iznos, kako likvidiranih, tako i rezervisanih šteta, značajno je opredelio visinu rashoda šteta.

Uz napred navedeno, promena regulative u smislu uvođenja novih kategorija tehničkih rezervi, odnosno promena metodologije njihovog obračuna, a koje su po prvi put primenjene prilikom utvrđivanja stanja tehničkih rezervi za 31.12.2015., uticala je na značajno povećanje pojedinih kategorija tehničke rezerve u odnosu na prethodni period (rezerve za izravnanje rizika), kao i na visinu funkcionalnih rashoda evidentiranih po tom osnovu. Ukupni rashodi evidentirani 31.12.2015. po osnovu povećanja rezervi za izravnanje rizika i formiranja rezervi za storno premije i za neistekle rizike iznosi din. 16.062 hiljade.

Ostvareni rezultat ocenjujemo uspešnim mereno:

- visinom obračunate premije tokom izveštajnog perioda
- visinom prenosne premije na kraju perioda
- smanjenjem iznosa rezervisanih šteta na kraju perioda
- racionom šteta (14,15%)
- racionom troškova (32,77%)
- kombinovanim racionom (46,92% na nivou ukupnog portfelja) koji ukazuje na izrazito visoku profitabilnost za delatnost osiguranja
- pozitivnim rezultatom poslovanja ostvarenim u svim vrstama osiguranja kojima se Društvo bavi, izuzev na vrsti 01, i to u minimalnom iznosu (109%) koji je Društvo prihvatilo kao rizik, obzirom na mali portfelj i obzirom da je ova vrsta osiguranja strateški definisana kao komplementarna u portfelju
- boljom disperzijom rizika po vrstama osiguranja, odnosno značajnom preraspodelom portfelja u korist učešća vrste 16, čime se smanjuje koncentracija po pojedinoj vrsti i velika zavisnost Društva od promena eksternih faktora rizika na toj vrsti.

Neto dobitak od investiranja

Neto dobitak od investiranja (tehničke i garantne rezerve i ostalih sredstava osiguranja) iznosi din. 27.051 hiljada, što je u odnosu na prethodni period pad od 59,23%, a rezultat je pada visine kamata na tržištu, manjih prihoda ostvarenih po osnovu kursnih razlika primenjenih na procenu devizne imovine (devizne obveznice RS, devizni kratkoročni depoziti i devizna gotovina), kao i evidentiranih rashoda po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina shodno izvršenoj proceni na datum bilansa. Prosečni prinos od investiranja tehničke i garantne rezerve iznosi 2,66% što je u skladu sa strukturom plasmana, primenjenim principom sigurnosti i disperzije plasmana, kao i sa pokazateljima sa tržišta (kamatne stope na HOV i kratkoročne depozite kod domaćih poslovnih banaka, devizni kurs, cene zakupa nekretnina i cene nekretnina na tržištu) ocenjujemo kao adekvatni rezultat dosledne primene politika Društva vezanih za investiranje. Ostvareni efekti deponovanja tehničke i garantne rezerve na kraju izveštajnog perioda predstavljaju najbolji balans potrebe obezbeđenja profitabilnosti i disperzije ulaganja, uz imperativ zaštite interesa korisnika osiguranja.

Troškovi sprovođenja osiguranja

Kada je reč o ostvarenim troškovima sprovođenja osiguranja, evidentira se povećanje bruto iznosa ovih troškova, u skladu sa kompleksnijim aktivnostima Društva tokom izveštajnog perioda (uvodjenje novih proizvoda i angažovanje odgovarajućih dodatnih resursa sa tim u vezi: marketing, IT, edukacija zaposlenih i zastupničke mreže, angažovanje novih zaposlenih). Shodno značajnom rastu broja cesija, visokog procenta rizika koji je prenošen u reosiguranje i učinjenom rashodu premije po tom osnovu, ostvareni prihod provizije od reosiguranja uticao je da neto TSO budu značajno niži, kako u tekućem periodu, tako i u odnosu na prethodni period (5% u odnosu na 2014.).

Neto efekat finansijskih prihoda i rashoda je pozitivan, rezultat je ugovorenih primena deviznog kursa, odnosno valutne klauzule kao zaštite potraživanja, i iznosi din. 1.865 hiljada.

Tokom izveštajnog perioda izmenjena je regulativa koja je u prethodnom desetogodišnjem periodu bila u primeni definišući metodologiju procene vrednosti potraživanja. Izmenom regulative, odnosno ukidanjem dosadašnjih propisa, društva za osiguranje su kod procene vrednosti potraživanja upućena u celosti na primenu profesionalne regulative (MRS), što je rezultiralo značajnim povećanjem prihoda po osnovu procene vrednosti potraživanja. Prihod Društva evidentiran po ovom osnovu na dan 31.12.2015. iznosi din. 19.537 hiljada.

Neto gubitak, iskazan kao efekat ispravke grešaka iz ranijeg perioda, odnosi se u najvećem delu na rashode evidentirane po osnovu raskida ili skraćenja perioda trajanja osiguranja po ugovorima zaključenim u prethodnim periodima (storno premije) i iznosi din. 355 hiljada.

4c) Rešavanje i rashodi šteta

Tokom izveštajnog perioda društvo je obradilo 107 šteta, od čega 21 iz rezervacije sa kraja prethodnog i 86 prijavljenih tokom izveštajnog perioda. U istom periodu Društvo je odbilo 18 šteta, dok je sa iznosom likvidiralo 73 štete po vrstama osiguranja i u iznosima kako sledi:

Štete obradivane u periodu 01.01.-31.12.2015. u 000 din.

Štete - Vrsta osiguranja	Rezervisa ne štete 31.12.14	Prijavljene štete u 2015	Odbijene štete	Rešene štete	Broj šteta u rezervaciji 31.12.15.	Ukupni rezervisani iznos šteta sa IBNR i TRŠ
	1	2	3	5	6	7
Osiguranje lica od posledica nezgode	4	53	13	43	1	1.736
Auto-kasko	0	13	0	13	0	219
Osiguranje robe u transportu	5	1	3	2	1	22.732
Osiguranje imovine od požara	0	1	0	1	0	35
Osiguranje ostale imovine	3	7	1	5	4	25.621
Osiguranje odgovornosti	9	11	1	9	10	56.348
Svega	21	86	18	73	16	106.691

Rešene štete – ukupne i u samoprdržaju u periodu 01.01.-31.12.2015. u 000 din.

Štete - Vrsta osiguranja	Rešene i isplaćene	Iznos ukupno	Učešće Sao/Reo	U Samoprdr žaju	Rezervis Prijavljene Bez TRŠ	Učešće sao/reo	Rezervis Samoprdr Bez TRŠ
	1	2	3	4	5	6	7
Osiguranje lica od posledica nezgode	43	4.272	0	4.272	24	0	24
Auto-kasko	13	1.824	0	1.824	0	0	0
Osiguranje robe u transportu	2	1.774	333	1.441	17.302	0	17.302
Osiguranje imovine od požara	1	296	66	230	0	0	0
Osiguranje ostale imovine	5	20.124	9.840	10.284	17.771	304	17.467
Osiguranje odgovornosti	9	1.356	0	1.356	42.695	0	42.695
Svega	73	29.646	10.239	19.407	77.792	304	77.488

Činjenica da su štete tokom izveštajnog perioda uglavnom evidentirane na rizicima u samoprdržaju, kao i da, osim jedne, nije bilo većih šteta na rizicima plasiranim u saosiguranje/reosiguranje uticala je na efikasnost politike saosiguranja/reosiguranja. Istovremeno, izveštajni period, zbog početka primene novih proizvoda osiguranja, odlikuje se prenošenjem značajnih iznosa premije u saosiguranje/reosiguranje što je uticalo da ukupni ostvareni merodavni rezultat bude bolji nego rezultat sa efektima saosiguranja/reosiguranja.

Ukupne rezervisane štete sa troškovima rešavanja šteta na kraju 2015. iznose 106.691 hiljada dinara – od čega se na nastale, prijavljene a do kraja perioda nerešene štete odnosi din. 92.446 hiljada, dok se na IBNR štete odnosi din. 14.245 hiljada. Iznos rezervisanih, nastalih, prijavljenih a do kraja izveštajnog perioda nerešenih šteta, koje čine značajni deo tehničke rezerve, ocenjujemo dovoljnim, realnim i razumno opreznim. Kod izračunavanja IBNR Društvo se striktno pridržavalo propisanih metoda obračuna i obaveze rezervisanja najvećeg na taj način dobijenog iznosa.

Na kraju izveštajnog perioda Društvo nema likvidiranih a do kraja perioda neplaćenih šteta. Društvo nema rentnih šteta. Tokom izveštajnog perioda Društvo je uspelo da naplati jednu regresnu štetu. Iznos tokom izveštajnog perioda naplaćenog regresnog potraživanja (din. 803 hiljade), shodno metodu obračuna propisanom odgovarajućim aktom poslovnice politike, korišćen je za umanjenje iznosa rešenih šteta, koji je primenjen u obračunu stanja nastalih neprijavljenih šteta na dan 31.12.2015.

4d) Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio

Ostvareno u 2015. – bez efekata saosiguranja i reosiguranja

Vrsta osiguranja	Merodavna premija	Merodavne štete	Racio šteta	Troškovi Sprovođenja osiguranja	Racio troškova	Kombinovani racio
01	7.537.017	6.098.890	0,8092	2.148.520	0,2851	1,0943
03	15.031.765	2.365.908	0,1574	4.154.232	0,2764	0,4338
07	2.705.940	1.946.661	0,7194	713.357	0,2636	0,9830
08	4.491.471	350.867	0,0781	1.650.625	0,3675	0,4456
09	53.837.683	28.250.990	0,5247	11.450.963	0,2127	0,7374
13	64.773.801	-15.022.013	-0,2319	35.214.919	0,5437	0,3117
16	21.210.335	0	0,0000	246.143	0,0116	0,0116
Ukupno	169.588.022	23.991.303	0,1415	55.578.759	0,3277	0,4692

Merodavna (bruto) premija ostvarena u izveštajnom periodu na nivou ukupnog portfelja, je povećana za iznos 32.766 hiljada dinara u odnosu na prethodni period, i to din. 10.335 hiljada po osnovu značajnog povećanja bruto merodavnog iznosa ostvarenog u osiguranju ostale imovine (skoro u celosti u osiguranju objekata u izgradnji), kao i u osiguranju finansijskih gubitaka prinosa useva na bazi indeksa opštine (20.572 hiljada dinara).

Ostvareno u 2015. - samoprizržaj

Vrsta osiguranja	Merodavna premija	Merodavne štete	Racio šteta	Troškovi sprovođenja osiguranja	Racio troškova	Kombinovani racio
01	5.297.813	6.098.888	1,1512	2.148.520	0,4055	1,5568
03	8.291.077	2.365.908	0,2854	4.154.232	0,5010	0,7864
07	1.598.810	3.007.615	1,8812	713.357	0,4462	2,3273
08	2.647.154	284.629	0,1075	1.650.625	0,6235	0,7311
09	30.534.146	18.228.018	0,5970	11.450.963	0,3750	0,9720
13	65.382.108	-15.022.011	-0,2298	35.214.919	0,5386	0,3088
16	629.923	0	0,0000	246.143	0,3908	0,3908
Ukupno	114.381.030	14.963.047	0,1308	55.578.759	0,4859	0,6167

Na nivou ukupnog portfelja, iskazano kroz kombinovani racio, kako bez efekata saosiguranja / reosiguranja (0,4692), tako i u samoprizržaju (0,6167), ocenjujemo da je Društvo ostvarilo dobar rezultat, pri čemu je bolji rezultat ostvaren bez efekata saosiguranja/reosiguranja. Ukupni racio šteta i racio šteta u samoprizržaju na nivou Društva su smanjeni u 2015. u odnosu na 2014. i ukazuju na veoma ekonomično poslovanje Društva. Viši iznosi svih racija sa efektima saosiguranja i reosiguranja u odnosu na ukupne bez navedenih efekata, su logični s obzirom da se merodavne štete i troškovi sprovođenja osiguranja poredi sa merodavnom premijom u samoprizržaju, koja je u 2015. za skoro 33% niža od ukupne merodavne premije (visoki koeficijent saosiguranja/reosiguranja), pri čemu su nastale štete uglavnom evidentirane u samoprizržaju Društva.

Loš kombinovani racio ostvaren je u vrsti 01 u iznosu 1,09 bez efekata reosiguranja i saosiguranja, odnosno 1,55 u samoprizržaju, što je rezultat ukupne veličine i strukture portfelja u ovom osiguranju koji se odnosi na kolektivno osiguranje od nezgode u građevinskoj delatnosti, s tim što su iznosi ostvareni u 2015. bolji u odnosu na 2014. godinu (1,17).

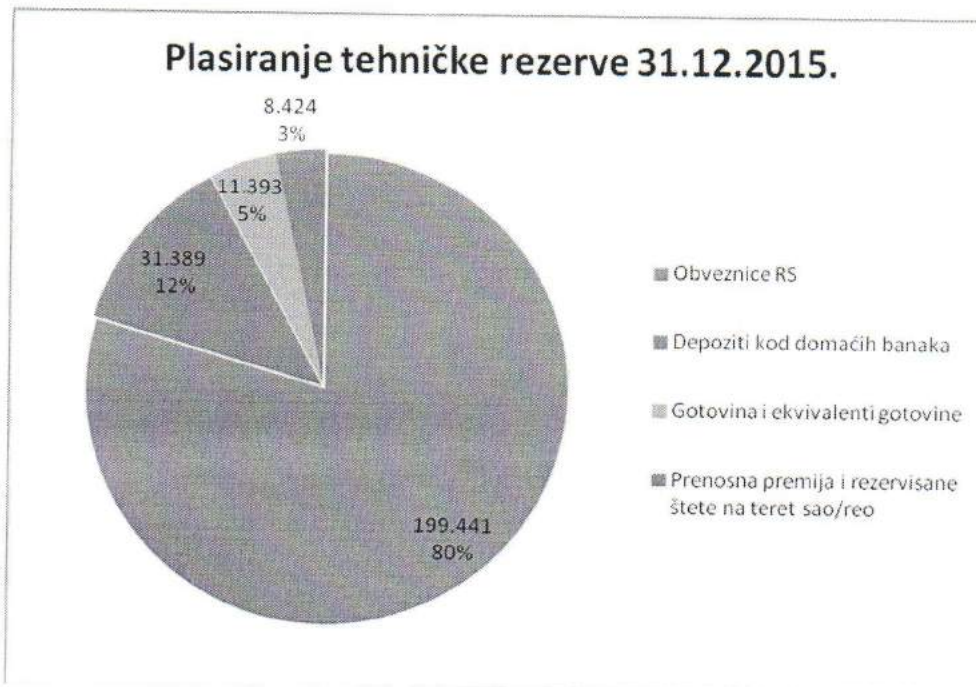
4e) Tehnička rezerva - adekvatnost formiranja i ulaganje

Stanje tehničke rezerve na dan 31.12.2015. (u 000 dinara) utvrđeno je doslednom primenom Zakona i odgovarajućih internih akata donetih u postupku uskladjivanja, i iznosi:

	Opis	Iznos u 000 dinara 2015	Iznos u 000 dinara 2014
1	2	3	4
1.	Prenosna premija	126.164	125.758
2.	Rezervisane štete - ukupne	106.691	118.455
3.	Rezerva za izravnjanje rizika	13.985	1.730
4.	Rezervisanje za neistekle rizike	26	-
5.	Rezervisanje za bonuse i popuste (storno premije)	3.781	-
	Svega tehnička rezerva 31.12.2015.	250.647	245.943

Pri gotovo istom nivou prenosne premije i padu rezervisanih šteta za 10% u odnosu na 2014., povećanje ukupnog stanja tehničke rezerve na kraju 2015. godine evidentirano je po osnovu obračuna rezervi za izravnjanje rizika. U skladu sa Zakonom, Društvo formira rezerve za izravnjanje rizika za svaku vrstu osiguranja kojom se bavi, sa ciljem da obezbedi odgovarajuće izravnjanje tokom vremena, ublaži moguća odstupanja rezultata nastala u jednom periodu, što u krajnjoj liniji doprinosi rastu verovatnoće stabilnosti i kontinuiteta poslovanja kao ključnom strateškom cilju Društva. Takodje, rezervisanje za storno premije, bazirano na primeni koeficijenta storna i istoriji podataka sa tim u vezi evidentiranim u poslovanju Društva u prethodne tri godine na ukupni iznos obračunate premije, doprinelo je povećanju tehničke rezerve i povećanju kapaciteta Društva da ublaži eventualna odstupanja u narednom poslovnom periodu i smanji neizvesnost ostvarivanja plana.

Plasiranje tehničke rezerve Društva na dan 31.12.2015. realizovano je u potpunosti u skladu sa Zakonom: u oblike bilansne aktive koji su odgovarajući po likvidnosti, ročnosti i kvalitetu, u skladu sa prirodom i namenom ove rezerve. Struktura plasiranja tehničke rezerve na kraju 2015. je predstavljena u sledećem grafikonu (u procentima i apsolutnim iznosima u 000 din.):

Na kraju 2015. godine 80% tehničke rezerve plasirano je u obveznice RS (stare devizne štednje i devizne kuponske). Njihova devizna priroda, očekivani prinos i mogućnost promptne utrživosti mogu se uspješno i bez značajnijeg odstupanja vrednosti povezati sa budućim obavezama Društva po osnovu tehničke rezerve i na taj način predstavljaju adekvatni instrument garancije buduće spremnosti Društva da odgovori svojim obavezama po osnovu tehničke rezerve. Takođe, 12% tehničke rezerve plasirano je u kratkoročne depozite kod domaćih poslovnih banaka, dok je 5% tehničke rezerve plasirano u gotovinu, uglavnom devizne a *vista* depozite kod domaćih banaka, što je takođe oblik aktive koji u svakom trenutku i u punom iznosu (posebno ukoliko je reč o rezervisanim štetama) omogućuje Društvu izmirenje obaveza po osnovu tehničke rezerve. Učešće saosiguravača/reosiguravača u rezervisanim štetama i po osnovu prenosne premije ukupno iznosi din. 8.424 hiljada, borderoima (rezervisanih šteta i prenosne premije) usaglašeno je sa partnerskim društvima za osiguranje/reosiguranje i čini 3% tehničke rezerve na dan 31.12.2015.

4f) Solventnost i kapitalna adekvatnost

Društvo je tokom izveštajnog perioda neprekidno obezbeđivalo visoku likvidnost, upravljalo balansiranim odnosom sredstava i obaveza po ročnosti, kao i njihovom utrživošću i kvalitetom, primeravajući ih mogućim obavezama za naknadu šteta i drugim mogućim obavezama iz poslovanja. Odnos kratkoročnih sredstava prema kratkoročnim obavezama bio je konstantno visok i potpuno u skladu sa zahtevanom kontinuiranom sposobnošću Društva da odgovori svojim potencijalnim obavezama. Garantna rezerva Društva, utvrđena kao raspoloživa margina solventnosti na kraju 2015. godine iznosi din. 766.667 hiljada, dok garantni kapital (pre umanjenja zakonom definisanih nelikvidnih sredstava) iznosi din. 788.082 hiljade. Kako iznos propisan članom 27 Zakona (u skladu sa važećom dozvolom za rad Društva) iznosi din. 389.204 hiljade, razlika garantnog kapitala i iznosa propisanog članom 27 Zakona iznosi din. 398.878 hiljada, obezbeđujući adekvatnu raspoloživost i visoku verovatnoću ispunjenja plana, zaštite solventnosti i kontinuiteta poslovanja Društva. Ovo je detaljnije izloženo u Izveštaju o sopstvenoj oceni rizika i solventnosti koja je po prvi put izvršena sa stanjem na dan 31.12.2015.

4g) Naplata potraživanja, procena vrednosti i stanje potraživanja na kraju 2015.

Stanje ukupnih potraživanja na dan 31.12.2015. iznosi din. 47.828 hiljada dinara, od čega din. 26.431 hiljada nije dospelo. Od ukupne vrednosti potraživanja, potraživanje za premiju osiguranja i saosiguranja iznosi din. 43.456 hiljade dinara, od čega na dan 31.12.2015. nije dospelo din. 22.059 hiljada. U narednoj tabeli prikazana je struktura potraživanja u bruto iznosu kao i odgovarajućih ispravki po istim pozicijama koje su izvršene primenom profesionalne regulative (MRS) kao i sa njom u skladu predviđene procedure Društva:

<i>Potraživanja na dan 31.12.2015. u 000 dinara</i>	<i>Bruto</i>	<i>Ispravka</i>
Potraživanje za premije od kupaca u zemlji	27.152	12.910
Potraživanje za premije od povezanih lica	13.090	11.122
Ostala pravna lica u zemlji	14.062	1.788
Potraživanje za premije od kupaca iz inost.	4.126	1.694
Potraživanje za premije saosiguranja	12.178	0
Potraživanja po osnovu učešća REO u naknadi šteta	358	0
Potraživanja po osnovu provizije iz poslova reosig.i saos.	3.670	0
Ostala potraživanja	344	0
UKUPNO	47.828	14.604

Koeficijent naplate potraživanja premije iznosi 2,93 odn. prosečni broj dana vezivanja potraživanja iznosi 125, što ukazuje na brži obrt potraživanja u odnosu na isti pokazatelj u 2014. (koeficijent 2,53 i prosečan broj dana 142). Navedeni pokazatelji su rezultat pojačanih kontrola, pre svega strožijih kriterijuma selekcije ugovarača, kao i pojačanog angažovanja Društva na naplati potraživanja. Iako trenutno ocenjujemo da naplata potraživanja ne predstavlja povećani rizik (povećanih troškova i umanjenja ukupne efikasnosti i likvidnosti) u poslovanju Društva, praćenje raspoloživih informacija o klijentima u cilju što bolje procene njegovog finansijskog položaja i praćenja poslovnih aktivnosti klijenata, likvidnosti, boniteta i reputacije neophodna je aktivnost i osnov dobrog upravljanja ovim rizikom i ubuduće.

4h) Poslovanje sa povezanim pravnim licima

Kada je o prihodima Društva reč, ugovori o osiguranju bili su jedini osnov poslovanja Društva sa povezanim pravnim licima tokom izveštajnog perioda. Poslujući sa povezanim licima, preduzećima iz sistema Energoprojekt, Društvo je tokom 2015. godine ostvarilo 25% ukupne obračunate premije. Društvo posebnu pažnju posvećuje naplati od povezanih pravnih lica obzirom na učešće ove pozicije u vrednosti ukupnih potraživanja, posebno imajući u vidu ocenu adekvatnosti kapitala i regulativom predviđenu obavezu njegovog umanjenja za iznos ovih potraživanja. Obračun premije gde su ugovarači osiguranja povezana pravna lica vršen je u potpunosti po tržišnim uslovima, kako u primeni uslova i tarifa prilikom obračuna premije, tako i kod ugovaranja uslova i rokova plaćanja obračunate premije.

Kada je reč o rashodima Društva po osnovu usluga pribavljenih od povezanih lica, preduzeća iz grupe Energoprojekt, najveći deo rashoda se odnosi na zakup poslovnog prostora (zakupodavac: EP Holding a.d.) u kome Društvo posluje i na kome je registrovano njegovo sedište. Tokom 2015. godine evidentirano je din. 4.371 hiljada rashoda po ovom osnovu, dok je po osnovu pružanja drugih usluga (za koje se Društvo opredelilo da pribavlja kroz „outsourcing“ ili ima opravdani interes da njihovo obavljanje poveri EP Holdingu uz naknadu) tokom 2015. godine Društvo evidentiralo rashode u visini din. 1.811 hiljada.

4i) Organizaciona i kadrovska struktura i zaposlenost

Organizaciona struktura Društva i u izveštajnom periodu pokazala se kao primerena zahtevima poslovanja zadatim planom za 2015. godinu. Potreba za izuzetno efikasnom, umereno skupom a po kompleksnosti delatnosti odgovarajućom strukturom, nalaže da Društvo redovno razmatra i procenjuje rizike njene eventualne nefunkcionalnosti. Opredeljujući se za korišćenje usluga trećih lica za obavljanje poslova koji nisu direktni poslovi same struke osiguranja, Društvo je obezbedilo visoki nivo efikasnosti. Istovremeno, redovno su razmatrani i procenjivani kvalitet pribavljenih usluga i standardi rada spoljnih pružaoca usluga sa kojima Društvo ostvaruje saradnju, obzirom da isti vrše direktni uticaj na ukupni kvalitet poslovanja Društva, njegovu finansijsku uspešnost i reputaciju.

Ukupna zaposlenost u Društvu tokom izveštajnog perioda je bila zadovoljavajuća kao i ukupna efikasnost postignuta na toj osnovi. Ukupan broj zaposlenih bio je 10, dok je Društvo u isto vreme angažovalo veći broj spoljnih pružaoca usluga: advokata, IT specijalista, usluga održavanja, zaštite i bezbednosti na radu, obračuna plata, kao i usluga vezanih za poslove osiguranja (aktuarske usluge, usluge lekara – cenzora i specijalista - procenitelja za druge vrste šteta iz osiguranja).

Tokom izveštajnog perioda rukovodstvo Društva obezbeđivalo je radno okruženje, stimulatивно i produktivno, sigurnost i zdravlje na radu, odgovarajuću edukaciju i informisanost, zaštitu različitih garantovanih prava dok su zaposleni na željeni način obezbeđivali stručnost, posvećenost i vreme. Postignuti balans ova dva resursa je doprineo poslovnom rezultatu ostvarenom u izveštajnom periodu.

4j) Zarade i stimulativno nagrađivanje

Zarade obračunate u izveštajnom periodu u okviru su planiranih iznosa realizovanih bez značajnijih odstupanja. Društvo uredno isplaćuje zarade, koje se, u skladu sa preporučenom dobrom praksom korporativnog upravljanja, sastoje od baznog dela i stimulativnog dela – nagrađivanja po osnovu ocene doprinosa svakog zaposlenog u periodu za koji se vrši obračun i isplata.

Angažovanje trećih lica i opredeljenje za korišćenje njihovih usluga umanjuje visinu pozicije zarada, ali istovremeno povećava druge troškove poslovanja. Korišćenjem usluga trećih lica Društvo obezbeđuje ukupnu veću efikasnost, pri čemu je opredeljenje za ovakva rešenja uvek podržano analizom ukupnih efekata i poredjenjem oba pristupa, ocenom uticaja na rizik, posebno u datim okolnostima primene opredeljene strategije Društva.

4k) Zaštita životne sredine i društveno odgovorno poslovanje

Aktivnosti na zaštiti životne sredine i primeni koncepta društveno odgovornog poslovanja Društvo sprovodi i samostalno i integrisano kroz aktivnosti sistema Energoprojekt - u skladu sa poslovnom filozofijom definisanom na nivou grupe Energoprojekt, a koju je Društvo prihvatilo kao logičan i efikasan način da sprovede svoje zakonske ili dobrom praksom korporativnog upravljanja preuzete obaveze. Na ovaj način realizovane su odgovarajuće akcije i tokom izveštajnog perioda.

Kao jedan od korisnika u Poslovnoj zgradi u kojoj ima sedište i istovremeno jedna od članica grupe Energoprojekt, Društvo mnoge aktivnosti sprovodi u koordinaciji sa ostalim korisnicima, dok učešće zaposlenih iz svakog društva u radnom timu za upravljanje (npr. otpadom) obezbeđuje da se navedene aktivnosti sprovede efikasnije doprinoseći ostvarivanju ukupne efikasnosti.

4l) Ocena funkcionisanja sistema interne kontrole i procesa upravljanja rizikom

Funkcionisanje sistema interne kontrole i upravljanje ključnim rizicima pod čijim uticajem se odvija poslovanje Društva, praćeno je i ocenjivano srazmerno kompleksnosti i zahtevima delatnosti, uz uvažavanje faktora kao što su veličina Društva, njegova organizaciona struktura, linije poslovanja, kao i uključivanjem i razmatranjem svih evidencija o incidentima i dostupnim informacijama o promenama faktora rizika tokom izveštajnog perioda. Kao najznačajnije promene faktora rizika u izveštajnom periodu evidentirani su: rizici zastoja samog tržišta osiguranja i u vezi sa tim rizik pada tržišnog učešća, rizik tržišnog pada premije kao cene osiguranja za isti rizik, rizici vezani za adekvatnost procene rizika prilikom prijema istih u osiguranje, posebno procene katastrofalnih rizika koji su tokom izveštajnog perioda ekstremno dobili na značaju, kao i svest o potrebi njihovog ozbiljnog ublažavanja.

Tokom izveštajnog perioda nastavljen je trend rasta faktora rizika naplate potraživanja, kao i rizika pada prinosa od investiranja sredstava rezervi Društva. Ocenjujemo da je Društvo blagovremeno i najčešće preventivno preduzimalo potrebne akcije odgovarajući na povećanje ovih rizika: uvođenjem dodatnih aktivnosti – kontrola, njihovom izmenom ili donošenjem odgovarajućih poslovnih odluka koje su imale za cilj ublažavanje prepoznatih rizika: odluka o deponovanju dela sredstava tehničke rezerve u državne kuponske obveznice, ugovaranje posebnog osiguranja od katastrofalnih rizika, uvođenje novih proizvoda u ponudu. Po pitanju uskladenosti sa pozitivnim propisima i aktima poslovne politike u poslovanju tokom izveštajnog perioda nisu evidentirana odstupanja i incidenti koji bi Društvo izložili povećanom riziku.

U cilju obezbeđivanja blagovremenih, tačnih i potpunih informacija za efikasno upravljanje i poslovno odlučivanje, kao i u cilju obezbeđenja uveravanja da će poslovni ciljevi i planovi, efikasnost i zakonitost poslovanja, bezbednost njegovih podataka i informaciono komunikacionog sistema, kao i kontinuitet poslovanja Društva i njegov brzi oporavak nakon incidenata ili mogućih katastrofalnih događaja biti obezbeđeni, umanjujući pri tom izloženost Društva brojnim rizicima, Društvo je tokom izveštajnog perioda vršilo odgovarajuća unapredjenja internih kontrola na operativnom nivou, a takodje je obezbeđivalo odgovarajući nadzor nad funkcionisanjem sistema interne kontrole. Interni nadzor, u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima kojima je regulisan sistem upravljanja u društvima za osiguranje, Društvo je strukturiralo u tri linije, u skladu sa najboljom praksom.

Upravljanje finansijskim rizicima

Društvo se, poslujući tokom izveštajnog perioda, posebno bavilo i analiziralo izloženost:

- tržišnim rizicima (devizni rizik, rizik promene kamatnih stopa i cenovni rizik)
- kreditnom riziku (po osnovu potraživanja za premiju, plasmana kod banaka i HOV)

- riziku likvidnosti
- riziku ročne i strukturne neusklađenosti imovine sa obavezama

Devizni rizik

Društvo je izloženo riziku promene deviznih kurseva kako kroz investicione aktivnosti, tako i kroz premijski prihod, obračun tehničkih rezervi (rezervisane štete) i likvidirane štete, shodno zaključenim ugovorima o osiguranju sa valutnom klauzulom ili u evrima, kao i po osnovu obaveza za premiju po ugovorima o reosiguranju i saosiguranju. Otvorena neto devizna pozicija predstavlja razliku između aktive i pasive u valutama. Društvo upravlja deviznim rizikom nastojeći da valutno ujednači obaveze sa imovinom, što je tokom izveštajnog perioda uspevalo i na osnovu čega se može dobiti uveravanje da je Društvo adekvatno upravljalo deviznim rizikom.

Kamatni rizik

Ovaj rizik je ublažen i sveden na minimalni, odnosno prihvatljivi obzirom da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izveštavanja imaju fiksne kamatne stope, dok obaveze Društva nisu izložene kamatnom riziku, obzirom da su u celosti nekamatnosne. Obzirom na strukturu obaveza Društva koje nisu kamatonosne, Društvo u celini nije izloženo riziku neusklađenosti imovine i obaveza koji bi mogao nastati usled promene kamatnih stopa.

Cenovni rizik

Društvo je izloženo cenovnom riziku kod:

- Plasiranja u dužničke HOV Republike Srbije koje Društvo vodi po fer vrednosti kroz bilans uspeha, a u slučaju iznenadnih potreba Društva za dodatnom likvidnošću, odnosno u slučaju njihovog otuđenja - prodaje. Do sada Društvo nije imalo takvih potreba u cilju obezbeđenja likvidnosti koje bi zahtevale prodaju bilo kog dela ovih hartija od vrednosti. Dužničke HOV izdate od strane Republike Srbije koje se vode po fer vrednosti čine 30,35% ukupne aktive Društva na dan 31.12.2015.
- Plasiranja u investicione nekretnine u slučaju iznenadnih potreba Društva za dodatnom likvidnošću, odnosno u slučaju njihovog otuđenja - prodaje. Ovaj rizik ublažen je strukturom investicionih nekretnina, odnosno činjenicom da je Društvo plasiralo u više odvojenih jedinica različitih površina i vrednosti i na različitim visoko vrednovanim lokacijama u Beogradu, tako da u slučaju hitne potrebe za održanjem likvidnosti i izmirenjem većih obaveza, može bez većih gubitaka nastalih po osnovu cenovnog rizika prodati svaku od nekretnina pojedinačno prema tim potrebama. Ovaj rizik je ublažen i opredeljenjem Društva da se, bez obzira što to nije izričiti zahtev standarda finansijskog izveštavanja koji se primenjuje na procenu investicionih nekretnina, procena vrednosti investicionih nekretnina na datum obračuna vrši od strane ovlašćenog stručnog lica na datum obračuna svake poslovne godine bez izuzetka, upravo da bi procena tržišne vrednosti što realnija, cenovni rizik u slučaju prodaje što manji.
- Obračunata premija osiguranja i premija koja se po istim rizicima prenosi u saosiguranje / reosiguranje nije pod cenovnim rizikom tom prilikom, budući da kod prijema rizika u saosiguranje / reosiguranje društva za osiguranje / reosiguranje primaju ove rizike prihvatajući i tarifu / cenu po kojoj je Društvo primilo konkretni rizik u osiguranje.

Kreditni Rizik

- Odgovornost za upravljanje kreditnim rizikom, kome je Društvo izloženo pre svega kroz potraživanja za premiju osiguranja, pripada prodaji. Situacija na tržištu implicira rastuću potrebu zaključivanja ugovora o osiguranju sa opcijom plaćanja na više rata što zahteva pojačano arigažovanje resursa (rast troškova sprovođenja osiguranja) na praćenju i naplati potraživanja.
- Politika ulaganja u hartije od vrednosti je konzervativna i najveći deo ulaganja se odnosi na ulaganja u obveznice iza kojih stoji poreska snaga države, koje imaju najviši rejting i koje se smatraju obveznicama bez kreditnog rizika. Ova vrsta ulaganja je atraktivna i zbog poreskih olakšica definisanih Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Ukupna izloženost kreditnom riziku prema Republici Srbi na dan 31.12.2015. iznosi din. 332.400 hiljada.
- Upravljanje kreditnim rizikom kratkoročnih plasmana u bankama nalazi se u odgovornosti Sektora za finansije i računovodstvo i Izvršnog odbora Društva. Politika investiranja nalaže prethodne analize i kontinuirano praćenje promena faktora rizika po pojedinačnim bankama (analiza finansijskih i drugih dostupnih pokazateja poslovanja banaka), kao i striktno pridržavanje investicione politike, posebno diversifikacije rizika. Takođe, Društvo, u skladu sa Zakonom i internom investicionom politikom, odn. procedurom za njenu primenu, prilikom plasiranja sredstava pribavlja odgovarajuću izjavu banke – depozitara da na teret deponovanih sredstva neće vršiti bilo kakve kompenzacije, niti će ista zadržavati po bilo kom drugom osnovu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti proističe iz mogućnosti da će se u budućem poslovanju pojaviti nedostatak sredstava za nesmetano obavljanje poslovnog procesa. Novčani deficit može nastati kao posledica različitih uzroka: kašnjenja naplate potraživanja od kupaca, povećanje operativnih troškova, kratkog razdoblja plaćanja

obaveza prema dobavljačima u odnosu na razdoblje naplate potraživanja, neadekvatne ročnosti izvora finansiranja investicije u odnosu na obrtanje fiksne imovine i slično. Rizik likvidnosti pojavjuje se u finansiranju aktivnosti Društva i u upravljanju pozicijama. Uključuje i rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prikladnim rokovima, kao i rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj ceni i u prikladnom vremenskom okviru.

Kao deo svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti, Društvo je uspostavilo portfelj veoma likvidne imovine, kako bi osiguralo kontinuitet poslovanja, zaštitilo interese osiguranika i svih trećih lica koja imaju interes u poslovanju Društva i osiguralo zakonitost poslovanja. Upravljanje likvidnošću podrazumeva poštovanje principa sigurnosti, kao i uvažavanje nestalnosti i promenljivosti prinosa u slučajevima gde su likvidna sredstva izložena riziku ulaganja. Uvažavajući sve prethodno navedene principe, Društvo je tokom obračunskog perioda obezbeđivalo neprekidno visoku likvidnost, plasirajući tehničke i garantnu rezervu, kao i druga sredstva u likvidne, utržive i sigurne oblike bilansne aktive. Likvidnost prvog stepena na dan 31.12.2015., odnosno pokrivenost kratkoročnih obaveza Društva gotovinskim sredstvima i gotovinskim ekvivalentima iznosi 515,39%. Ocenjujemo da je Društvo tokom izveštajnog perioda kontinuirano obezbeđivalo dovoljno sredstava za izvršavanje svojih obaveza. Sredstva su po strukturi i ročnosti bila primerena mogućim potrebama Društva, a pri tome su donosila umereni prinos, u skladu sa konzervativnim prihvatanjem rizika investiranja. Ocenjujemo da je Društvo adekvatno upravljalo rizicima likvidnosti.

Uskladenost imovine i obaveza

Društvo aktivno i pažljivo upravlja svojom imovinom na način da se stara o kvalitetu, diversifikaciji i uparivanju imovne i obaveza, o likvidnosti, sigurnosti i obezbeđenju odgovarajućeg prinosa od investiranja. U procesu investiranja, ključni ciljevi su sigurnost i optimizacija prihoda od ulaganja uz kontrolu upravljanja gotovinskim tokovima i ročnošću. Rukovodstvo obezbeđuje uskladenost imovine i obaveza u svemu u skladu sa zakonskim propisima, internim aktima i potrebama poslovanja Društva.

5. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon datuma bilansa stanja, u poslovanju Društva nisu evidentirani događaji koji bi bili od značaja i mogli uticati na drugačije ekonomske odluke u odnosu na one koje korisnici donose na osnovu finansijskih izveštaja Društva i ovog izveštaja o poslovanju.

6. ZAKLJUČNA OCENA POSLOVANJA U 2015. I NAJZNAČAJNIJI POKAZATELJI

Poslovanjem u 2015., Društvo je uspešno završilo još jednu poslovnu godinu u dugom neprekidnom nizu perioda sa uspešnim rezultatima. Ocenjujemo da je poslovanje Društva tokom izveštajnog perioda bilo uspešno, kao rezultat adekvatnosti i dosledne primene opredeljene poslovne politike vezane kako za samu struku osiguranja, tako i za investiranje sredstava osiguranja, ali i kao rezultat efikasnosti sprovođenja svih poslovnih procesa, odnosno ekonomičnosti kada je u pitanju visina troškova sprovođenja osiguranja u odnosu na ostvareni obim poslovanja, posebno kada se ima u vidu činjenica da najveći deo u strukturi ovih troškova čine fiksni troškovi.

Ostvarena je planirana profitabilnost, produktivnost, ekonomičnost, likvidnost, ažurnost u rešavanju šteta, dovoljnost rezervisanja, kao i stabilnost poslovanja i kapacitet da i u budućem periodu nesmetano nastavi poslovanje i odgovori ključnim preuzetim obavezama iz delatnosti. Društvo je obezbeđivalo neprekidnu kapitalnu adekvatnost kao i adekvatnost plasiranja tehničke i garantne rezerve u odgovarajuće oblike aktive.

Rezultati poslovanja ostvareni su doslednom primenom Zakona i internih akata. Sprovođenjem odgovarajuće politike saosiguranja/reosiguranja i primenom zaključenih ugovora o saosiguranju i reosiguranju obezbeđena je kvalitetna zaštita kako samog Društva, tako i osiguranika. Opređenjem za saradnju sa četiri reosiguravača po različitim vrstama osiguranja, tipovima ugovora o reosiguranju i prirodi samih rizika, Društvo je efektivno ublažavalo rizik (inače visoke) zavisnosti od jednog reosiguravača i obezbeđivalo bolju disperziju. Društvo je uspešno upravljalo imovinom i investicionim aktivnostima. Takodje, u okolnostima povećane nelikvidnosti na tržištu, ocenjujemo da je Društvo dobro upravljalo potraživanjima i našlo balans između željenog nivoa prodaje i tržišnog učešća sa jedne i kontrole naplate i potraživanja sa druge strane.

Značajniji pokazatelji poslovanja Društva za 2015. godinu prikazani su u narednoj tabeli:

	2015.	2014.
Pokazatelji adekvatnosti kapitala		
Ukupni kapital : ukupna imovina	74,97	75,63
Tehničke rezerve : ukupni kapital	30,52	30,53
Garantna rezerva: tehnička rezerva	305,87	284,54

Nekretnine, postrojenja, oprema : ukupna imovina	24,10	26,13
Osnovni kapital : ukupna imovina	63,90	65,72
Pokazatelji produktivnosti		
Obračunata premija u 000 dinara : broj zaposlenih	16.999	16.011
Ukupna imovina u 000 dinara : broj zaposlenih	109.500	106.502
Likvidnost		
Gotovina : ukupne kratkoročne obaveze	5,15	63,48
Pokazatelji profitabilnosti		
Racio šteta (ukupni i u samoprdržaju)	0,1415 ; 0,1308	0,3236 ; 0,3423
Kombinovani racio (ukupni i u samoprdržaju)	0,4692 ; 0,6167	0,7528 ; 0,8503
Ekonomičnost		
Ukupni rashodi : ukupni prihodi	60,33	56,46
Poslovni rashodi : poslovni prihodi	67,53	56,37
Struktura prihoda i rashoda		
Poslovni prihodi : ukupni prihod	88,02	96,46
Merodavna premija : ukupni prihod	87,38	71,27
Poslovni rashodi : ukupni rashodi	98,52	96,32
Indikatori bruto finansijskog rezultata		
Dobitak pre oporezivanja : ukupni prihodi	39,48	43,15
Dobitak pre oporezivanja : ukupna angažovana sredstva	6,99	7,81

7. PLANIRANI RAZVOJ I PRIORITETNI ZADACI ZA NAREDNI PERIOD

7a) Pribava osiguranja i rast obračunate premije

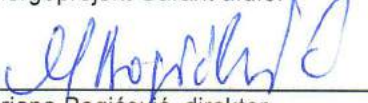
U 2016. godini u primeni će biti poslovna strategija doneta za period 2016.-2018. U odnosu na izveštajni period nema promene strateškog pristupa u smislu organizacije i strukture poslova osiguranja, planom je predviđen postepeni razvoj kao i u dužem nizu prethodnih perioda, i u tom smislu Društvo ima adekvatnu osnovu i okvir za realizaciju operativnog plana za 2016. godinu.

Povećanje obima ugovorenih poslova i obračunate premije, uz adekvatnu procenu rizika, striktno pridržavanje visine maksimalnog samoprdržaja i odgovarajuću politiku saosiguranja / reosiguranja je ključni poslovni cilj Društva i u narednom periodu. U cilju balansiranja portfelja i veće izvesnosti pribave, Društvo će se u narednom periodu posebno angažovati na ugovaranju obnovljivih osiguranja. Saradnja sa posrednicima u osiguranju ostaje i dalje glavni kanal pribave. Povećanjem broja ugovora o osiguranju, odnosno pribavom novih poslova, posebno u osiguranju od odgovornosti koja čini jednu od dve ključne vrste osiguranja u portfelju Društva, neophodno je nadoknaditi pad ukupne obračunate premije kao posledice izuzetno jake, ponekad i nelojalne, konkurencije i neprekidne kampanje snižavanja premije kao cene za osiguranje od rizika različitih vrsta odgovornosti. Društvo će nastaviti i proširiti saradnju sa Europe Re na osiguranju od katastrofalnih rizika - kako primenom do sada donetih uslova osiguranja, tako i uvođenjem novih programa koji su bazirani na osiguranju rizika zemljotresa i poplave koji će se komplementarno nuditi uz osiguranje drugih rizika kao što su požar i neke druge opasnosti sa dopunskim rizicima, provalne krađe, loma stakla, odgovornosti i dr. Društvo ima plan da uvede internet prodaju ovih proizvoda, i da na taj način otvori još jedan kanal prodaje.

7b) Uskladjivanje poslovanja Društva sa Zakonom o osiguranju

Krajem izveštajnog perioda Društvo je izradilo predloge svih akata potrebnih za obezbedjenje uskladjivosti sa Zakonom, a postupak donošenja predloženih akata je u toku i nastaviće se do dobijanja konačne potvrde o usaglašenosti. Društvo je iskoristilo postupak uskladjivanja da razmotri adekvatnost i mogućnosti unapredjenja internih procedura, postupaka i aktivnosti, sa krajnjim ciljem da obezbedi veću ukupnu efikasnost u narednom periodu. U narednom periodu Društvo će se fokusirati i na sprovođenje principa i unapredjenje korporativnog upravljanja, upravljanja rizikom i sistema interne kontrole. Posebno, Društvo će se posvetiti unapređenju metodologije ocene rizika, tehnika vrednovanja ulaganja, jačanju transparentnosti, jačanju dobre poslovne prakse i fer odnosa sa klijentima, pravovremenoj isplati šteta, obezbedjenju i unapredjenju kvaliteta poslovanja.

Energoprojekt Garant a.d.o.

Mirjana Bogičević, direktor

Energoprojekt Garant a.d.o.

IZVEŠTAJ

O REZULTATIMA SOPSTVENE PROCENE RIZIKA I SOLVENTNOSTI DRUŠTVA
IZVRŠENE NA DAN 31.12.2015.

Beograd, 15.03.2015.

U skladu sa tačkom 16. Odluke o sistemu upravljanja u društvu za osiguranje/reosiguranje, Društvo je izvršilo prvu sopstvenu procenu rizika i solventnosti za datum 31.12.2015., ovaj proces dokumentovalo i o tome sačinilo Izveštaj.

Aktivnostima sprovedenim u postupku sopstvene procene rizika i solventnosti Društvo je :

- Procenilo ukupnu solventnost potrebnu za realizaciju donete poslovne strategije Društva i njome uspostavljenog rizičnog profila Društva
- Procenilo kontinuiranu ispunjenost uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala i tehničke rezerve u skladu sa propisima
- Razmotrilo postojanje odstupanja rizičnog profila Društva od uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala, a koji su utvrđeni propisima

1. *Osnov za procenu ukupne solventnosti obezbedjen je rezultatima prethodno izvršene procene sopstvenog rizičnog profila uspostavljenog strateškim planom Društva, procene adekvatnosti kapitala potrebnog za njegovo ostvarenje, kao i procene adekvatnosti i efikasnosti relevantnih mera primenjenih u procesu upravljanja rizikom, i to:*

1.1. u procesu upravljanja rizikom Društvo je sagledalo ključne rizike kojima su izložene specifične pozicije aktive i pasive (stanja sredstava i stanja obaveza i rezervi) – detaljan opis komponenti upravljanja rizikom koje se odnose na identifikaciju i sistematizaciju rizika data je u metodologiji za proces upravljanja rizikom, dok su ocene ukupnog i rezidualnog iznosa za svaki prepoznati rizik kojima su izložene pozicije aktive i pasive date obzirom na opredeljenu prihvatljivost svakog od ovih rizika, kao i u odnosu na ocenu adekvatnosti i efikasnosti kontrola uspostavljenih za ublažavanje prepoznatih (bruto) rizika. U proces upravljanja rizikom uključuju se svi značajni rizici, oni kojima je Društvo trenutno izloženo, kao i oni kojima bi moglo biti izloženo.

1.2. Društvo je uspostavilo i adekvatno definisalo nadležnosti i odgovornost nadzornih funkcija: upravljanje rizikom i internu kontrolu kao funkcije druge linije menadžment nadzora, internu reviziju kao stručnu, nezavisnu funkciju treće linije nadzora i aktuatsku funkciju; Sistem upravljanja je primeren prirodi, obimu i složenosti poslovanja, vrstama poslova kojima se Društvo bavi, kao i njegovoj veličini i organizacionoj strukturi; Koncept internog nadzora realizovan u tri linije, odgovarajuća razdvojenost operativnih procesa od nadzornih, organizaciono nezavisni položaj interne revizije i uspostavljanje aktuarske funkcije obezbedjuje osnov za efikasni nadzor nad procesom upravljanja rizikom i sistemom interne kontrole, odnosno obezbedjuju uveravanje u adekvatnost i efikasnost mera za ublažavanje i svodjenje rizika na prihvatljivi nivo;

1.3. Društvo je uspostavilo sistem interne kontrole primeren svojoj veličini, organizaciji i složenosti poslovanja - procedure, aktivnosti i postupke kojima se u operativnom poslovanju nadzire način obavljanja svih ključnih poslova i sprečava prekomerna izloženost Društva rizicima, nezakonitosti i nepravilnosti u njegovom poslovanju; u skladu sa rezultatima i ocenama rizika primenom *prihvatljivosti rizika* kao ključnog kriterijuma, osmišljene su i primenjene odgovarajuće interne kontrole, u cilju ublažavanja ukupnog rizika i svodjenja preostalog rizika na prihvatljivi nivo; Adekvatnost i efikasnost sistema interne kontrole i odgovarajuće ublažavanje rizika na taj način uticao je na nivo potrebnog kapitala; Sprovedeni nadzor nad funkcionisanjem sistema interne kontrole obezbedio je tokom izveštajnog perioda uveravanje u njegovu adekvatnost i efikasnost;

1.4. donošenjem Strateškog plana Društva koji je počev od 2016. u primeni, definisan je rizični profil Društva – specifična kombinacija i ukupni nivo ključnih rizika kojima je Društvo izloženo ili može biti izloženo dok ostvaruje ciljeve uspostavljene poslovnim planom - i prepoznat obim ukupnog kapitala, kao i obim i struktura raspoloživih sredstava potrebnih za izvršenje ovog plana tokom planskog perioda; pri tom, Strateškim planom uspostavljen je kriterijum *prihvatljivosti rizika* kao mera

spremnosti Društva da podnese cenu ostvarivanja poslovnog plana; *prihvatljivost rizika* uspostavljena na strateškom nivou transferisana je i kao kriterijum konzistentno primenjivana u oceni i upravljanju rizikom na operativnom nivou, kao i za uspostavljanje odgovora na rizike operativnog nivoa; kao deo poslovne strategije, Nadzorni odbor Društva doneo je Strategiju upravljanja rizikom, uspostavljajući njome politike za upravljanje rizikom i deklarirajući "apetit za rizik" kao generalnu meru sklonosti Društva ka riziku dok ostvaruje plan; Strategija za upravljanje rizikom omogućila je da se njome uspostavljeni rizični profil Društva kvantifikuje (dodljivanjem novčanog iznosa svakoj klasi prepoznatih rizika) i poveže sa procenom potrebne solventnosti, što je Društvo realizovalo u sistematično i dokumentovano sprovedenom postupku;

1.5. sprovođenjem procesa upravljanja rizikom, svi najznačajniji rizici kojima je Društvo izloženo su prepoznati, ocenjeni, kontrole za njihovo ublažavanje uspostavljene, rizici su na odgovarajući način komunicirani u odgovarajućoj dinamici, formatima i po linijama komunikacije, a takodje je uspostavljen odgovarajući nadzor nad ključnim rizicima koji obezbeđuje uveravanje u efikasnost sprovođenja procesa upravljanja rizikom i u obezbeđenje kapaciteta Društva za identifikovanje potencijalnih budućih događaja i negativnih spoljnih okolnosti kroz promene uspostavljenih faktora rizika (rano upozorenje), blagovremeno osmišljavanje i preduzimanje mera za sprečavanje i/ili ublažavanje rizika; faktori rizika koji mogu ukazivati na promene značajnih rizika definisani su i uspostavljeni za svaki ključni rizik, kao i odgovarajući monitoring (uspostavljen kao komponenta procesa upravljanja rizikom).

2. *U prvom ORSA postupku Društvo je izvršilo procenu obezbeđenja kontinuirane ispunjenosti uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala i tehničke rezerve u skladu sa propisima, i to :*

2.1. Sprovođenjem ORSA postupka, a u vezi sa potrebom kontinuiranog ispunjavanja uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala i tehničke rezerve, razmotreni su ne samo evidentirani, ostvareni rizici, već i scenaria iznenadnog ostvarenja nekih visokih rizika za koje je inače prepoznato da se retko dešavaju, ali čije bi ostvarenje moglo imati izuzetno negativne posledice po stabilnost i kontinuitet poslovanja, pa je moguće posledice takvih rizika i mogući uticaj na kapital Društvo ocenilo na osnovu analiza tri scenaria formulisana po prvi put za ovu priliku i na osnovu rezultata stress testova primenjenih na ključne pozicije aktive i pasive Društva. Analizirana su scenaria za ostvarenje: rizika osiguranja, kreditnog rizika druge strane (reosiguravača/saosiguravača) da izmire svoje obaveze iz ugovora i rizika gubitka kod prodaje investiranijih sredstava odnosno nemogućnosti prodaje imovine po knjigovodstvenoj vrednosti. Njizad, Društvo je izvelo ocenu potrebnog kapitala, iskazano u novčanim iznosima, kao cena kojom bi se zamišljena situacija mogla da prevaziđe, a Društvo neometano nastavi da ispunjava svoje obaveze iz osiguranja. Zbog složenosti postupka i primene metodologije koja je tek na početku, nisu uzeti efekti medjuzavisnosti kod realizacije dva ili sva tri rizika. Testiranje je izvedeno i ocene date u dokumentovanom postupku, a dobijeni rezultati uvačeni uključivanjem u ocenu visine potrebnog kapitala; Društvo je tokom izveštajnog perioda neprekidno ispunjavalo zakonske zahteve vezane za adekvatnost kapitala, kao i adekvatnost tehničkih rezervi uključujući primenu propisane i opredeljene metodologije i tačnost obračuna; Korišćenim pretpostavkama i definisanjem metodologije za obračun tehničke rezerve uvažene su sve prepoznate specifičnosti portfelja Društva, a u cilju obezbeđenja dovoljnosti i ublažavanja rizika neizvesnosti kod obračuna tehničkih rezervi. Nivo tehničkih rezervi na kraju 2015. godine ocenjen je kao adekvatan i dovoljan za izvršenje obaveza Društva po ugovorima o osiguranju.

2.2. Sprovođenjem ORSA postupka, a u vezi sa potrebom kontinuiranog ispunjavanja uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala i tehničke rezerve, Društvo je razmotrilo i ocenilo adekvatnost uspostavljenih procedura za praćenje obračuna tehničkih rezervi i uskladenost tog obračuna sa propisima i ocenilo rizik u vezi sa neizvesnošću pri obračunu tehničkih rezervi; Inicijalno, Društvo je ovo razmotrilo prilikom donošenja predloga internih akata kojima se formiraju različiti oblici tehničke

rezerve, kada je predvidelo sve raspoložive oblike rezervisanja u cilju ublažavanja rizika nedovoljnosti i neizvesnosti pri obračunu rezervisanja za buduće obaveze; Ocene dobijene u ORSA postupku su dokumentovane i potvrđuju ublažavanje rizika i povećanje izvesnosti za ublažavanje potencijalnih budućih događaja i adekvatnosti kada je u pitanju tehnička rezerva.

3. U ORSA postupku Društvo je razmotrilo i ocenilo odstupanja rizičnog profila Društva od uslova koji se odnose na adekvatnost kapitala a utvrđeni su propisima

Cilj postupka sopstvene procene rizika i solventnosti na dan 31.12.2015. koju je Društvo sprovelo uzimajući u obzir sve značajne specifičnosti sopstvenog rizičnog profila i uključujući ostvarene rizike i rezultate, bila je ocena adekvatnosti nivoa kapitala stvarno potrebnog za izvršenje plana poslovanja, kao i ocena raspoloživosti kapitala u tu svrhu. U ovom postupku korišćen je strategijom opredeljeni nivo prihvatljivosti rizika za ključne rizike, kao kriterijum i mera koliko je cenu Društvo spremno da (kapitalom) plati da bi ostvarilo zadate poslovne ciljeve.

3.1. Zakonom zahtevana adekvatnost

U narednoj tabeli prikazane su visine zahtevane margine solventnosti Društva izračunate po metodama premija i šteta, shodno ostvarenim rezultatima Društva. Pri izračunavanju zahtevane margine solventnosti Društvo je koristilo podatke iz svojih poslovnih knjiga. U tabeli je dat i iznos minimalnog osnovnog kapitala na dan 31.12.2015. propisanog članom 27 Zakona, shodno poslovima osiguranja kojima se Društvo bavi.

1	Zahtevana margina solventnosti na osnovu premija – član 126. stav 2. Zakona	20.080.990
2	Zahtevana margina solventnosti na osnovu šteta – član 126. stav 3. Zakona	8.680.380
3	Zahtevana margina solventnosti (na dan 31.12.2014.)	24.800.000
4	Zahtevana margina solventnosti iz člana 126. stav 8. Zakona	22.562.153
5	Zahtevana margina solventnosti (31.12.2015.)	22.562.153
6	Osnovni kapital propisan članom 27 Zakona (na dan 31.12.2015.)	389.203.520

3.2. Potrebni kapital definisan rizičnim profilom Društva, rizici i potrebni kapital ocenjeni uz primenu strategijom definisanog kriterijuma *prihvatljivosti rizika*

Zakonom o osiguranju definisani nivo osnovnog kapitala kojim svako društvo za osiguranje, u skladu sa opredeljenim poslovima neživotnog osiguranja, minimalno i u svakom trenutku treba da raspolaže, kao i zahtevane margine solventnosti izračunate na datum obračuna primenom Zakonom propisanih metoda, retko mogu biti ekvivalent za ekonomsku meru i cenu realizacije planiranih poslova i njima definisanog rizičnog profila tog društva u bilo kom periodu. Razliku između ovih kategorija (zahtevane margine solventnosti i stvarno potrebnog kapitala) čine specifičnosti poslovnih planova i ciljeva svakog pojedinačnog društva za osiguranje i druge relevantne okolnosti koje definišu njegov rizični profil, odnosno nivo kapitala koji je zaista potreban za ostvarenje ciljeva i planova društva.

Društvo je prepoznalo i ocenilo ključne rizike koji su profilisani njegovom poslovnom strategijom i potrebni kapital sa tim u skladu. Prepoznavanjem, ocenom i upravljanjem rizicima kojima je neprekidno izloženo dok ostvaruje poslovni plan, Društvo prepoznaje visinu kapitala koji je potreban (kao cena) da bi se rizici držali na strateški opredeljenom nivou prihvatljivosti. U rizičnom profilu

Društva nije bilo odstupanja koja bi se materijalnim efektima odrazila na visinu potrebnog kapitala. Takodje, shodno izloženom u tački 2.1. Društvo je prepoznalo i na odgovarajući način ocenilo kapitalne potrebe po osnovu iznenadnog nastanka i ostvarenja mogućih visokih rizika koje je potrebno (dodatnim angažovanjem kapitala) neutralisati i nastaviti poslovanje. Najzad, za potrebe sigurnosti poslovanja Društvo je u postupku sopstvene procene rizika i solventnosti procenilo potrebu uspostavljanja sigurnosne rezerve za ublažavanje posledica mogućih promena rizika koje nisu mogle biti uključene, neadekvatnih pretpostavki i greški u procenama od 20%. Kapital procenjen uvažavanjem svih navedenih elemenata potreban za ostvarenje strateškog plana Društva, pri strateški opredeljenom nivou prihvatljivosti rizika iskazanom za sve ključne prepoznate rizike, utvrđen je kao:

1	Osnovni kapital propisan članom 27 Zakona (na dan 31.12.2015.)	389.203.520
2	Zahtevana margina solventnosti (31.12.2015.)	22.562.153
3	Ocena potrebnog kapitala izvršena u postupku sopstvene procene rizika i solventnosti, na bazi ocene rizičnog profila Društva, kao i potencijalne promene rizika i uticaja na potrebni kapital u narednom periodu u slučaju ostvarenja izuzetno velikih rizika	580.000.000
4	Dodatni sigurnosni deo kapitala za ublažavanje mogućih udara, promena i grešaka u procenama	116.000.000
5	Kapital potreban za izvršenje strateškog plana 2016-2018. utvrđen u postupku sopstvene procene rizika i solventnosti Društva za 31.12.2015.	696.000.000

3.3. *Raspoloživi kapital*

Na bazi ocena kapitala potrebnog za izvršenje poslovnog plana, ocene adekvatnosti i efikasnosti sistema interne kontrole i procesa upravljanja rizikom u Društvu, data je ocena raspoloživosti, odnosno solventnosti Društva ostvarena za 2015.:

PRIMARNI KAPITAL	788.641
Uplaćeni osnovni kapital po osnovu običnih akcija	699.793
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	56.403
Neraspoređeni dobitak tekuće godine, do 50%	32.445
ODBITNE STAVKE - Nematerijalna ulaganja	559
GARANTNI KAPITAL	788.082
ODBITNE STAVKE - Nelikvidna sredstva	21.415
GARANTNA REZERVA, RASPOLOŽIVA MARGINA SOLVENTNOSTI	766.667
ZAHTEVANA MARGINA SOLVENTNOSTI ZA NEŽIVOTNA OSIGURANJA (član 126. Zakona)	22.562
RAZLIKA RASPOLOŽIVE I ZAHTEVANE MARGINE SOLVENTNOSTI ZA NEŽIVOTNA OSIGURANJA/REOSIGURANJE (član 126. stav 9. i član 127. stav 2. Zakona)	744.105
ODNOS ZAHTEVANE MARGINE SOLVENTNOSTI I GARANTNOG KAPITALA (član 128. stav 1. Zakona)	2,8629
IZNOS PROPISAN ČLANOM 27. ZAKONA (u skladu sa važećom dozvolom za rad)	389.204
RAZLIKA GARANTNOG KAPITALA I IZNOSA PROPISANOG ČLANOM 27. ZAKONA (član 128. stav 2. Zakona)	398.878

Konačna ocena

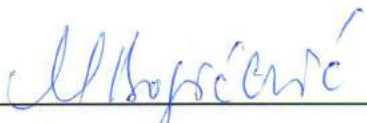
U postupku prve izvršene sopstvene procene rizika i solventnosti Društvo je utvrdilo visinu kapitala potrebnu za izvršenje poslovnog plana u skladu sa planom definisanim rizičnim profilom Društva i uvažavajući strategijom definisanu "prihvatljivost rizika".

U tom postupku pribavljeno je uveravanje u adekvatnost i efikasnost uspostavljenog sistema interne kontrole koji prepoznate rizike ublažava i drži na nivou koji je Startegijom uspostavljen kao prihvatljiv. U ORSA postupku definisane su i po prvi put izvršene odgovarajuće analize scenaria u slučaju ostvarenja velikih ključnih rizika, i na bazi stress tesova izvršena ocena potrebnog kapitala koji bi Društvu omogućio neometani nastavak poslovanja. U ovom postupku ocenjen je i u visinu potrebnog kapitala uključen i dodatni sigurnosni deo koji treba služiti za uveravanje da će mogući poremećaji, iznenadni i neočekivani rizici i druge promene ili greške u procenama i pretpostavkama, biti ublažene, a rizik zadržan na opredljenom nivou prihvatljivosti.

Društvo u izveštajnom periodu nije evidentiralo incidentne situacije koje bi imale materijalni uticaj na visinu potrebnog kapitala. Kapital definisan poslovnim planom Društva bio je dovoljan za izvršenje poslovnog plana, a u rizičnom profilu Društva tokom 2015. nije bilo značajnih odstupanja.

Društvo je ostvarilo adekvatnost kapitala u odnosu na realizovani poslovni plan i strategijom definisani profil rizika. Takođe, Društvo je obezbedilo adekvatnu raspoloživost kapitala, koja pruža uveravanje u kontinuitet poslovanja, neometano izmirivanje budućih obaveza iz osiguranja i finansijsku stabilnost u periodu realizacije strateškog plana.

Ovaj izveštaj se dostavlja članovima uprave i, Shodno tački 22 satav 3 Odluke o sistemu upravljanja u društvu za osiguranje/reosiguranje, predstavlja sastavni deo Godišnjeg izveštaja o poslovanju Društva.

Mirjana Bogičević, direktor

IV IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, finansijski izveštaj Energoprojekt Garnat a.d.o. za 2015. godinu sastavljen je uz primenu odgovarajućih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu društva.

U Beogradu, 28.04.2016. godine

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Garant a.d.o.

Energoprojekt Garant a.d.o.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Generalni direktor

Jelica Mandić, dipl. ecc.

Mirjana Bogičević, dipl. ecc.

V ODLUKA O USVAJANJU
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Na predlog Nadzornog odbora Energoprojekt Garant a.d.o. sa njegove 42. sednice održane 28.03.2016. godine i imajući u vidu pozitivno mišljenje Komisije za reviziju Društva sa njene 27. sednice održane 28.03.2016. godine, a u skladu sa članom 37. stav 1. tačka (8) Statuta Energoprojekt Garant a.d.o., Skupština akcionara Energoprojekt Garant a.d.o. je na svojoj 50. redovnoj sednici održanoj dana 28.04.2016. godine donela sledeću

ODLUKU

1. Usvaja se Finansijski izveštaj i Izveštaj o poslovanju Energoprojekt Garant a.d.o. za period 01.01.2015. do 31.12.2015. godine sa mišljenjem ovlašćenog aktuaru i mišljenjem revizora.
2. Finansijski izveštaj i Izveštaj o poslovanju Energoprojekt Garant a.d.o. za period 01.01.2015. do 31.12.2015. godine, kao i mišljenje ovlašćenog aktuaru i mišljenje revizora su u prilogu ove odluke i čine njen sastavni deo.

„ZA“ donošenje ove odluke su glasali predstavnici akcionara sa 157.211 akcija, odnosno sa 99,97% akcija

„PROTIV“ donošenja ove odluke nije glasao niko od prisutnih predstavnika akcionara

„UZDRŽAN“ kod donošenja ove odluke nije bio niko od prisutnih predstavnika akcionara

**PRESEDNIK SKUPŠTINE AKCIONARA
AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE
ENERGOPROJEKT GARANT**

Momčilo Jevtić, dipl. pravnik

VI ODLUKA O RASPODELI DOBITI

Na predlog Nadzornog odbora Energoprojekt Garant a.d.o. sa njegove 42. sednice održane 28.03.2016. godine, a u skladu sa članom 37. stav 1. tačka (7) Statuta Energoprojekt Garant a.d.o., Skupština akcionara Energoprojekt Garant a.d.o. je na svojoj 50. redovnoj sednici održanoj dana 28.04.2016. godine donela sledeću

ODLUKU

1. Konstatuje se da ukupno ostvarena neto dobit (nakon oporezivanja) po godišnjem finansijskom izveštaju Energoprojekt Garant a.d.o. za 2015. godinu, iznosi 64.891.080,27 dinara.
2. Deo dobiti u iznosu od 49.221.441,00 dinara (u bruto iznosu od 313,00 dinara po akciji) isplatiće se na ime dividende akcionarima Energoprojekt Garant a.d.o., dok se preostali deo dobiti u iznosu od 15.669.639,27 dinara pripisuje neraspoređenoj dobiti.
3. Za potrebe raspodele dobiti, akcionarom se smatra svako lice - vlasnik akcije na dan 18.04.2016. godine.
4. Dividenda u iznosu od 49.221.441,00 dinara (313,00 dinara po akciji) isplatiće se akcionarima na dan 08.06.2016. godine.

„ZA“ donošenje ove odluke su glasali predstavnici akcionara sa 157.211 akcija, odnosno sa 99,97% akcija

„PROTIV“ donošenja ove odluke nije glasao niko od prisutnih predstavnika akcionara

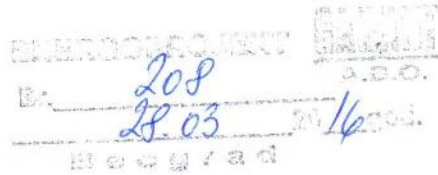
„UZDRŽAN“ kod donošenja ove odluke nije bio niko od prisutnih predstavnika akcionara

**PRESEDNIK SKUPŠTINE AKCIONARA
AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE
ENERGOPROJEKT GARANT**

.....
Momčilo Jevtić, dipl. pravnik

VII IZVEŠTAJ NADZORNOG ODBORA
O SPROVEDENOM NADZORU I
IZJAVA O PRIMENI
KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Na osnovu člana 442., a u skladu sa članom 399. Zakona o privrednim društvima i članom 37. stav 1. tačka (9) i članom 100. Statuta Energoprojekt Garant a.d.o., Nadzorni odbor Energoprojekt Garant a.d.o. na svojoj 42. sednici održanoj dana 28.03.2016. godine, utvrdio i podnosi Skupštini Društva na razmatranje i ocenu sledeći:

**IZVEŠTAJ NADZORNOG ODBORA ZA GODIŠNJU SKUPŠTINU AKCIONARA
ENERGOPROJEKT GARANT A.D.O.**

Na osnovu člana 442., a u skladu sa članom 399. Zakona o privrednim društvima i članom 100. Statuta Energoprojekt Garant a.d.o. u cilju izveštavanja akcionara na godišnjoj Skupštini, Nadzorni odbor podnosi Izveštaj o sledećim analiziranim segmentima poslovanja, a u skladu sa svojim zakonskim ovlašćenjima i nadležnostima:

- **Računovodstvena praksa i praksa finansijskog izveštavanja Energoprojekt Garant a.d.o.**

Nadzorni odbor je upoznat sa računovodstvenom praksom zasnovanom na primeni Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i računovodstvenim politikama Društva na osnovu kojih je sastavljen finansijski izveštaj Društva za 2015. godinu i koje su detaljno obelodanjene u Napomenama uz finansijske izveštaje za 2015. godinu, na koje je revizor izrazio pozitivno mišljenje.

Nadzorni odbor je razmotrio Mišljenje ovlašćenog aktuara na finansijski izveštaj i godišnji izveštaj o poslovanju za 2015. i Izveštaj preduzeća za reviziju „Moore Stephens Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd o Finansijskim izveštajima za 2015. godinu i utvrdio Finansijske izveštaje za 2015. godinu koji se dalje podnose Skupštini akcionara na usvajanje.

- **Usklađenosti poslovanja Energoprojekt Garant a.d.o. sa zakonom i drugim propisima**

Nadzorni odbor je redovno i sveobuhvatno razmatrao sva pitanja iz svoje nadležnosti i pratio poslovanje Društva kroz analizu dokumenata koja su mu bila dostavljana na razmatranje i usvajanje. Na bazi analize navedenih dokumenata, Nadzorni odbor nije naišao na slučajeve poslovanja koje bi bile suprotne zakonskim propisima.

Društvo redovno prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi (Odluke Narodne Banke Srbije) i vrši blagovremeno usklađivanje svojih internih akata i poslovanja sa tim izmenama. Od sredine 2015. godine u primeni je novi Zakon o osiguranju. Društvo je u zakonskom roku pokrenulo postupak usklađivanja sa zakonom i Narodnoj banci Srbije dostavilo svu neophodnu dokumentaciju. Postupak ocene dostavljene dokumentacije od strane Narodne banke Srbije je u toku, a izdavanje rešenja o usklađenosti sa zakonom očekuje se u najskorijem roku.

Takođe, imajući u vidu činjenicu da je Energoprojekt Garant a.d.o. javno društvo, u toku izveštajnog perioda poštovane su sve obaveze u pogledu izveštavanja i objavljivanja podataka u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala i podzakonskim aktima Beogradske Berze i Komisije za hartije od vrednosti.

- **Praćenje rada nezavisnog revizora u pogledu kvalifikovanosti i nezavisnosti revizora Energoprojekt Garant a.d.o.**

Nadzorni odbor je upoznat sa okvirom rada preduzeća za reviziju „Moore Stephens Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd. Revizor je profesionalno obavio reviziju finansijskih izveštaja za 2015. godinu, u svemu u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i relevantnom domaćom regulativom. Na osnovu podataka dobijenih kroz praćenje rada revizora, Nadzorni odbor je ocenio da je revizor efikasno obavio angažovanje na osnovu koga je izrazio pozitivno mišljenje o Finansijskim izveštajima Energoprojekt Garant a.d.o. za 2015. godinu.

Nadzorni odbor smatra da je obezbeđena nezavisnost i objektivnost revizora prilikom rada na reviziji finansijskih izveštaja za 2015. godinu, obzirom na činjenicu da preduzeće za reviziju „Moore Stephens Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd tokom izveštajnog perioda Društvu nije pružalo nikakve druge usluge izuzev revizije finansijskih izveštaja.

Takođe, činjenica da naknada koja je za usluge revizora ugovorena sa preduzećem za reviziju „Moore Stephens Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd nije od većeg značaja u ukupnim prihodima navedenog revizora za isti period, obezbeđuje dodatno uveravanje u njegovu nezavisnost i objektivnost.

- **Praćenje ugovora zaključenih između Energoprojekt Garant a.d.o. i Generalnog direktora, Izvršnih direktora i članova Nadzornog odbora, kao i sa licima koja su sa njima povezana u smislu Zakona o privrednim društvima**

U toku izveštajnog perioda nije bilo drugih ugovora zaključenih između Energoprojekt Garant a.d.o. i Generalnog direktora, Izvršnih direktora i članova Nadzornog odbora, kao i sa licima koja su sa njima povezana u smislu Zakona o privrednim društvima, osim već postojećih Ugovora koji regulišu prava i obaveze Generalnog direktora, Izvršnih direktora i članova Nadzornog odbora.

**PREDSEDNIK NADZORNOG ODBORA
ENERGOPROJEKT GARANT A.D.O**

Jovan Nikčević
.....
Dr Jovan Nikčević, dipl. pravnik

IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

IZJAVA

o primeni Kodeksa korporativnog upravljanja u Energoprojekt Garant a.d.o. Beograd

1. U svom poslovanju Energoprojekt Garant a.d.o. Beograd je u toku izveštajnog perioda od 01.01.2015. do 31.12.2015. godine primenjivao pravila Kodeksa korporativnog upravljanja Energoprojekt Garant a.d.o. (broj 600 od 14.12.2012. godine).
2. Tekst Kodeksa korporativnog upravljanja Energoprojekt Garant a.d.o. Beograd br. 600 od 14.12.2012. godine javno je dostupan na internet stranici Društva: www.garant.rs.
3. U svom poslovanju Energoprojekt Garant a.d.o. Beograd primenjuje dobru praksu korporativnog upravljanja koja se prevashodno odnosi na:
 - poštovanje prava akcionara u pogledu garancija ostvarivanja statusnih i imovinskih prava, prava na informisanje, učestvovanje na sedncama Skupštine akcionara u svemu ostvarujući princip jednakog i ravnopravnog tretmana akcionara;
 - poštovanje i sprovođenje pravila koja se odnose na formiranje, sastav, nadležnosti i funkcionisanje rada Nadzornog odbora, Komisije za reviziju i Izvršnog odbora, identifikovanje i rešavanje sukoba interesa članova navedenih organa, kao i uređenje i podsticanje saradnje ovih organa u vršenju svojih poslova;
 - organizovanje, primenjivanje i razvoj sistema internih kontrola; obezbeđivanje pravila i procedura za identifikovanje, merenje i procenu rizika kao i usporstavljanje funkcije Interne revizije na principima koji obezbeđuju njen nezavisan položaj, objektivnost i profesionalnost u obavljanju poslova;
 - poštovanje pravila o transparentnom poslovanju u pogledu objavljivanja informacija i izveštavanje;
 - identifikovanje i poštovanje pravila koja se odnose na pravne poslove sa povezanim licima;
 - identifikovanje i razvijanje odnosa sa nosiocima interesa za poslovanje društva;
 - razvijanje aspekta društveno odgovornog poslovanja.

**PREDSEDNIK NADZORNOG ODBORA
ENERGOPROJEKT GARANT A.D.O.**

Dr Jovan Nikčević, dipl.pravnik

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji za hartije od vrednosti, a regulisanom tržištu, odnosno MTP, dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Beogradu, 28.04.2016. godine

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Energoprojekt Garant a.d.o.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Garant a.d.o.

Generalni direktor

Jelica Mandić, dipl. ecc.

Mirjana Bogičević, dipl. ecc.

